

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 5054

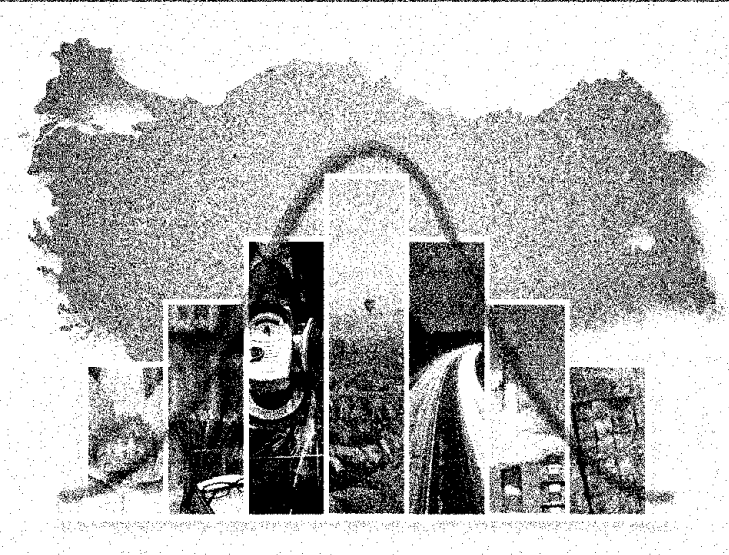
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından hazırlanan ekli “Resmi İstatistik Programı (2022-2026)”, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 3 üncü maddesi gereğince kabul edilmiştir.

31 Aralık 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

RESMİ İSTATİSTİK PROGRAMI 2022-2026

RESMİ İSTATİSTİK PROGRAMI 2022 - 2026

Programın içeriğine yönelik sorularınız için

Resmî İstatistik Planlama ve İzleme Grup Başkanlığı

Teli: +90 (0312) 454 76 22

Faks: +90 (0312) 454 82 93

İnternet

<http://www.tuik.gov.tr>

<http://www.resmistatistik.gov.tr>

E-posta

rip@tuik.gov.tr

ulusal.takvim@tuik.gov.tr

Yayın No

Türkiye İstatistik Kurumu

Devlet Mah. Necatibey Cad. No: 114 06420 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

İÇİNDEKİLER

Resmi İstatistik Programı (2022-2026)'nın Uygulanmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı

Tablolar Listesi

Kısaltmalar Listesi

Birinci Bölüm

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

1. Giriş
2. Resmi İstatistik Programının Kapsamı ve Uygulama Birimleri
3. Resmi İstatistik İlkeleri
4. Resmi İstatistik Programına Dahil Olma Kriterleri
5. Resmi İstatistiklerde Veri Kalite Kontrolü
6. Resmi İstatistiklerde Kalite Değerlendirmesi
7. Kişisel Verilerin Korunması ve Veri Gizliliği
8. Veri Yayın ve Dağıtımı
9. Resmi İstatistik Çalışma Grupları
10. İstatistik Konularının Devir İlkeleri
11. RİP Revizyon İlkeleri
12. İstatistik Verilerde Revizyon Yapılmasına Dair Temel Esaslar
13. Resmi İstatistik Programının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi
14. Yeni Dönem Vizyonu

İkinci Bölüm

İstatistik Çalışmaları

Ana Konu 1. İstatistiksel Altyapı

- 1.1. İdari Kayıtlar ve Kayıt Sistemleri
 - 1.1.1. İstatistiksel İş Kayıtları
 - 1.1.2. Tarımsal İşletme Kayıt Sistemi
 - 1.1.3. Adres Kayıt Sistemi
 - 1.1.4. Göç Kayıt Sistemi (GöçNet)
 - 1.1.5. Ulusal Adres Veritabanı
 - 1.1.6. Eğitim İşgücü Veritabanı
- 1.2. Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama
 - 1.2.1. CORINE Arazi Örtüsü
 - 1.2.2. Kır/Kent Tanımının Revizyonu
 - 1.2.3. Mekansal Adres Kayıt Sistemi
- 1.3. Altyapı Çalışmaları
 - 1.3.1. Akıllı Veri Sisteminin Kurulması
 - 1.3.2. Resmi İstatistik Koordinasyon ve Gösterge Takip Platformu
 - 1.3.3. Uzaktan Algılama/CBS Teknikleriyle İstatistik Üretim ve Sunumu
- 1.4. Sınıflamalar

Ana Konu 2. Demografik İstatistikler

- 2.1. Nüfus ve Demografi İstatistikleri
- 2.2. Toplumsal Yapı ve Cinsiyet İstatistikleri
- 2.3. Uluslararası Göç İstatistikleri

Ana Konu 3. Sosyal İstatistikler

- 3.1. Eğitim İstatistikleri
- 3.2. Kültür ve Spor İstatistikleri
- 3.3. Sağlık İstatistikleri
- 3.4. Sosyal Koruma İstatistikleri
- 3.5. Suç, Adalet ve Seçim İstatistikleri

İçindekiler

Ana Konu 4. İstihdam İstatistikleri

- 4.1. İşgücü Piyasası ve Ücret İstatistikleri
- 4.2. İşgücü Verimliliği İstatistikleri

Ana Konu 5. Ekonomik İstatistikler

- 5.1. Ulusal Hesaplar
- 5.2. Devlet Mali İstatistikleri
- 5.3. Kamu Sektörü İstatistikleri
- 5.4. Mali Sektör İstatistikleri
- 5.5. Dış Ticaret İstatistikleri
- 5.6. Eğitim İstatistikleri
- 5.7. Makroekonomik İzleme İstatistikleri
- 5.8. Girişim İstatistikleri
- 5.9. Ciro ve Üretim İstatistikleri
- 5.10. Yapısal İş İstatistikleri
- 5.11. Turizm İstatistikleri

Ana Konu 6. Fiyat İstatistikleri

- 6.1. Tüketici Fiyat İstatistikleri
- 6.2. Üretici Fiyat İstatistikleri
- 6.3. Tarım Fiyat İstatistikleri

Ana Konu 7. Sektörel İstatistikler

- 7.1. İnşaat İstatistikleri
- 7.2. Enerji İstatistikleri
- 7.3. Ulaştırma ve Haberleşme İstatistikleri
- 7.4. Bilim, Teknoloji ve Bilgi Toplumu İstatistikleri

Ana Konu 8. Tarım İstatistikleri

- 8.1. Bitkisel Üretim İstatistikleri
- 8.2. Hayvansal Üretim İstatistikleri
- 8.3. Su Ürünleri İstatistikleri
- 8.4. Gıda Güvenliği ve Tarımsal Çevre İstatistikleri
- 8.5. Ormancılık İstatistikleri
- 8.6. Tarımsal İşletme Yapı İstatistikleri
- 8.7. Tarımsal Ekonomik Hesaplar

Ana Konu 9. Çevre İstatistikleri ve Sürdürülebilir Kalkınma

- 9.1. Su ve Toprak Yönetimi İstatistikleri
- 9.2. Atık İstatistikleri
- 9.3. Hava ve Meteoroloji İstatistikleri
- 9.4. Çevresel Ekonomik Hesaplar
- 9.5. Doğa Koruma, Çölleşme ve Erozyon ile Mücadele İstatistikleri
- 9.6. ÇED, İzin/Lisans ve Denetim İstatistikleri
- 9.7. Tabiat Varlıklarını Koruma İstatistikleri
- 9.8. Afet İstatistikleri
- 9.9. İklim Değişikliği Göstergeleri
- 9.10. Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri

Ana Konu 10. Yaşam Koşulları İstatistikleri

- 10.1. Tüketim Harcamaları, Gelir Dağılımı ve Yoksulluk İstatistikleri
- 10.2. Yaşam Kalitesi İstatistikleri

Tablolar Listesi

1. İstatistiksel Altyapı

- 1.1. İdari Kayıtlar ve Kayıt Sistemleri
- 1.2. Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama

2. Demografik İstatistikler

- 2.1. Nüfus ve Demografi İstatistikleri
- 2.2. Toplumsal Yapı ve Cinsiyet İstatistikleri
- 2.3. Uluslararası Göç İstatistikleri

3. Sosyal İstatistikler

- 3.1. Eğitim İstatistikleri
- 3.2. Kültür ve Spor İstatistikleri
- 3.3. Sağlık İstatistikleri
- 3.4. Sosyal Koruma İstatistikleri
- 3.5. Suç, Adalet ve Seçim İstatistikleri

4. İstihdam İstatistikleri

- 4.1. İşgücü Piyasası ve Ücret İstatistikleri
- 4.2. İşgücü Verimliliği İstatistikleri

5. Ekonomik İstatistikler

- 5.1. Ulusal Hesaplar
- 5.2. Devlet Mali İstatistikleri
- 5.3. Kamu Sektörü İstatistikleri
- 5.4. Mali Sektör İstatistikleri
- 5.5. Dış Ticaret İstatistikleri
- 5.6. Eğilim İstatistikleri
- 5.7. Makroekonomik İzleme İstatistikleri
- 5.8. Girişim İstatistikleri
- 5.9. Ciro ve Üretim İstatistikleri
- 5.10. Yapısal İş İstatistikleri
- 5.11. Turizm İstatistikleri

6. Fiyat İstatistikleri

- 6.1. Tüketici Fiyat İstatistikleri
- 6.2. Üretici Fiyat İstatistikleri
- 6.3. Tarım Fiyat İstatistikleri

7. Sektörel İstatistikler

- 7.1. İnşaat İstatistikleri
- 7.2. Enerji İstatistikleri
- 7.3. Ulaştırma ve Haberleşme İstatistikleri
- 7.4. Bilim, Teknoloji ve Bilgi Toplumu İstatistikleri

8. Tarım İstatistikleri

- 8.1. Bitkisel Üretim İstatistikleri
- 8.2. Hayvansal Üretim İstatistikleri
- 8.3. Su Ürünleri İstatistikleri
- 8.4. Gıda Güvenliği ve Tarımsal Çevre İstatistikleri
- 8.5. Ormancılık İstatistikleri
- 8.6. Tarımsal İşletme Yapı İstatistikleri
- 8.7. Tarımsal Ekonomik Hesaplar

9. Çevre İstatistikleri

- 9.1. Su ve Toprak Yönetimi İstatistikleri
- 9.2. Atık İstatistikleri
- 9.3. Hava ve Meteoroloji İstatistikleri

Tablolar Listesi

- 9.4. Çevresel Ekonomik Hesaplar
- 9.5. Doğa Koruma, Çölleşme ve Erozyon İle Mücadele İstatistikleri
- 9.6. ÇED, İzin/Lisans ve Denetim İstatistikleri
- 9.7. Tabiat Varlıklarını Koruma İstatistikleri
- 9.8. Afet İstatistikleri
- 9.9. İklim Değişikliği Göstergeleri
- 9.10. Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri
- 10. Yaşam Koşulları İstatistikleri**
 - 10.1. Tüketim Harcamaları, Gelir Dağılımı ve Yoksulluk İstatistikleri
 - 10.2. Yaşam Kalitesi İstatistikleri

EK- Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri

Kısaltmalar Listesi

AB	Avrupa Birliği
ABS	Analitik Bütçe Sınıflaması
ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AKS	Adres Kayıt Sistemi
Ar-Ge	Araştırma ve Geliştirme
AROE	Yoksulluk ve Sosyal Dışlanma Göstergesi
ASHB	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
ASİGM	Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü
ATLAS-TUCBS	Türkiye Su Erozyonu Haritası
AYDES	Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemi
AYM	Anayasa Mahkemesi
BAGİS	Balıkçı Gemilerini İzleme Sistemi
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BEC	Standart Uluslararası Ticaret Sınıflaması
BİS	Uluslararası Ödemeler Bankası
BİLGEM	Bilşim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi
BİME	Bina İnşaatı Maliyet Endeksi
BİST	Borsa İstanbul
BKM	Bankalararası Kart Merkezi
BM	Birleşmiş Milletler
BMİDÇS	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
BOTAŞ	Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi
BSGP	Bölgesel Satınalma Gücü Paritesi
BTk	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CAPİ	Bilgisayar Destekli Yüz Yüze Görüşme
CATI	Telefon ile Veri Derleme Yöntemi
CBDDO	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi
CBSGM	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü
CEPA	Çevre Koruma Faaliyetleri Sınıflaması
CES	Avrupa İstatistikçiler Konferansı
CN	Birleştirilmiş Mal Sınıflaması
COFOG	Devlet Fonksiyonlarının Sınıflandırılması
COICOP	Amaca Göre Bireysel Tüketim Sınıflaması
CoP	Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları
COPNI	Hanehalklarına Hizmet Veren Kar Amacı Olmayan (Özel) Kuruluşların Amaca Göre Sınıflaması
CORINE	Arazi Örtüsü Sınıflaması
CPA	Avrupa Birliğinde Faaliyete Göre Ürünlerin İstatistik Sınıflaması
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇEF	Çiftçinin Eline Geçen Fiyatlar
ÇMVA-FADN	Çiftlik Muhasebe Veri Ağı

Kısaltmalar Listesi

ÇÖF	Çiftçinin Ödediği Fiyatlar
ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
DEĞURBA	Kentleşme Derecesi (bir alanın) Karakterini Gösteren Sınıflandırma
DEMİS	Dinamik Erozyon Modeli İzleme Sistemi
DERBİS	Dernekler Bilgi Sistemi
DHMİ	Devlet Hava Meydanları İşletmesi
DİB	Diyanet İşleri Başkanlığı
DSİ	Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
EBOPS	Ödemler Dengesi Hizmet Sınıflaması
ECCBSO	Avrupa Komitesi Merkezi Bilanço Ofisi
EDI	Elektronik Veri Değişimi
EDP	Mali Bildirim Tabloları
EEA	Avrupa Çevre Ajansı
EGE	Ekonomik Güven Endeksi
EGM	Emniyet Genel Müdürlüğü
EIONET	Avrupa Çevre Bilgi ve Gözlem Ağı
EİVT	Eğitim İşgücü Veri Tabanı
EM-DAT	Afetlerin Kökeni Üzerine Araştırma Merkezi
EMEP	Avrupa Hava Kirleticilerin Uzun Menzilli Taşınımının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi
EMKT	Elektronik Menkul Kıymet Transfer Sistemi
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
EPEA	Çevre Koruma Harcama Hesapları
EPIAŞ	Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi
ERA	Ekonomik Risk Analizi
ESA	Avrupa Hesaplar Sistemi
ESBİS	Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sistemi
ESD	Elektronik Seyir Defteri
ESSPROS	Avrupa Entegre Sosyal Koruma İstatistikleri Sistemi
ETBAR	Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma
ETBİS	Elektronik Ticaret Bilgi Sistemi
ETGB	Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
EUNIS	Avrupa Doğa Bilgi Sistemi
EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
EÜAŞ	Elektrik Üretim Anonim Şirketi
E-VAM	Elektronik Veri Araştırma Merkezi
FHA	Finansal Hizmetler Anketi
GFS	Genel Yönetim Mali İstatistikleri
GİB	Gelir İdaresi Başkanlığı
GöçNet	Göç Kayıt Sistemi
GSB	Gençlik ve Spor Bakanlığı
GSYH	Gayrisafi Yurt İçi Hasıla
GTİP	Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu

HBA	Hanehalkı Bütçe Araştırması
HHKOK	Hanehalklarına Hizmet Eden Kâr Amacı Olmayan Kuruluşlar
HMB	Hazine ve Maliye Bakanlığı
HS	Uyumlaştırılmış Mal Tanım ve Kod Sistemi
H-ÜFE	Hizmet Üretici Fiyat Endeksi
HÜNEE	Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü
ICAO	Birleşmiş Milletler Uluslararası Havaçılık Örgütü
ICD-10	Dünya Sağlık Örgütü Uluslararası Hastalık Sınıflaması
ICLS	Uluslararası Çalışma İstatistikçileri Konferansı
ICSE	Uluslararası İşteki Durum Sınıflaması
IFATS	Yabancı Kontrollü Girişim İstatistikleri
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMF	Uluslararası Para Fonu
IPA	Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
IPA MBP	Katılım Öncesi Çok Yararlananlı Program
IPC	Uluslararası Patent Sınıflaması
IPCC	Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli
ISBN	Uluslararası Standart Kitap Numarası
ISCED	Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması
ISCO	Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması
ISIC	Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması
ISIN	Uluslararası Menkul Kıymet Kimlik Numarası
IUCN	Nesli Tükenme Tehlikesi Altında Olan Türlerin Kırmızı Listesi
IBBS	İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması
İFE	İthalat Fiyat Endeksi
İKS	İstatistiksel İş Kayıtları Sistemi
İME	İnşaat Maliyet Endeksi
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
İTS	İnşaat Tipleri Sınıflaması
İTUBİS	İyi Tarım Uygulamaları Bilgi Sistemi
İVA	İstatistik Veri Ağı
JnGK	Jandarma Genel Komutanlığı
KBS	Kent Bilgi Sistemleri
KDV	Katma Değer Vergisi
KFE	Konut Fiyat Endeksi
KGM	Karayolları Genel Müdürlüğü
KHMA	Kamu Hizmetlerinden Memnuniyet Araştırması
KİDA	Kalite İzleme ve Değerlendirme Aracı
KİK	Kamu İhale Kurumu
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOOPBİS	Kooperatif Bilgi Sistemi
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KPS	Kimlik Paylaşımı Sistemi
KTB	Kültür ve Turizm Bakanlığı

LOCARNO	Uluslararası Endüstriyel Tasarım Sınıflaması
LPG	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları
MAKS	Mekânsal Adres Kayıt Sistemi
MAP	Akdeniz Eylem Planı
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
MEDAS	Merkezi Dağıtım Sistemi
MERNİS	Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
MERSİS	Merkezi Sicil Kayıt Sistemi
MGM	Meteoroloji Genel Müdürlüğü
MIP	Makroekonomik Dengesizlikler Prosedürü
MKK	Merkezi Kayıt Kuruluşu
MAPEG	Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü
NACE	İktisadi Faaliyet Sınıflaması
NKS	Nüfus ve Konut Sayımı
NNVT	Nüfus Nitelikleri Veri Tabanı
NVİGM	Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
OECD	İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
OFATS	Yurt Dışında Sahip Olunan Girişim İstatistikleri
OGM	Orman Genel Müdürlüğü
ORBİS	Orman Bilgi Sistemi
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
OSBÜK	Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu
OTBİS	Organik Tarım Bilgi Sistemi
ÖBS	Sağlık Bakanlığı Ölüm Bildirim Sistemi
ÖSYM	Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
ÖTV	Özel Tüketim Vergisi
PRODCOM	Avrupa Birliği Üretim İstatistiklerinin Dayandığı Ürün Sınıflaması
RİP	Resmi İstatistik Programı
RKGE	Reel Kesim Güven Endeksi
SAYS	Sit Alanları Yönetim Sistemi
SBB	Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
SDDS	Özel Veri Yayımlama Standartları
SDGs	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
SEEA	Çevresel Ekonomik Hesaplar Sistemi
SEDDK	Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu
SENBİS	Sendikalar Bilgi Sistemi
SGE	Sektörel Güven Endeksleri
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SGP	Satınalma Gücü Paritesi
SHGM	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
SITC	Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması
SNA	Birleşmiş Milletler Ulusal Hesaplar Sistemi
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
STB	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

STİGM	Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
SÜBİS	Su Ürünleri Bilgi Sistemi
SÜE	Sanayi Üretim Endeksi
SVT	Su Veri Tabanı
TABB	Türkiye Afet Bilgi Bankası
TAKBİS	Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi
TAORBA	Ulusal Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık Ürünleri Sınıflaması
Tarım-ÜFE	Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi
Tarım-GFE	Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi
TARSİM	Tarım Sigortaları Havuzu
TAYA	Türkiye Aile Yapısı Araştırması
TB	Ticaret Bakanlığı
TBB	Türkiye Barolar Birliği
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TEA	Tüketici Eğilim Anketi
TEDAŞ	Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi
TGE	Tüketici Güven Endeksi
TİKA	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı
TİKAS	Tarımsal İşletme Kayıt Sistemi
TKDK	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
TKİ	Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu
TMO	Toprak Mahsulleri Ofisi
TMSF	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TNSA	Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması
TOB	Tarım ve Orman Bakanlığı
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TPAO	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı
TSB	Türkiye Sigorta Birliği
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
TSPB	Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği
TTK	Türkiye Taşkömürü Kurumu
TUCBS	Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi
TUH	Turizm Uydü Hesapları
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜFE	Tüketici Fiyatları Endeksi
TÜRKPATENT	Türk Patent ve Marka Kurumu
TÜRKVET	Türk Veteriner Bilgi Sistemi
TZOB	Türkiye Ziraat Odaları Birliği
UAB	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
UAVT	Ulusal Adres Veri Tabanı

Kısaltmalar Listesi

UAYP	Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı
UHDGM	Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü
UHTİ	Uluslararası Hizmet Ticareti İstatistikleri
UİGM	Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü
UNECE	Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu
UNEP	Birleşmiş Milletler Çevre Programı
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNFCCC	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
UNSC	Birleşmiş Milletler İstatistik Komisyonu
UNSD	Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü
USBS	Ulusal Su Bilgi Sistemi
UVGS	Uluslararası Veri Gönderim Sistemi
UVYT	Ulusal Veri Yayınlama Takvimi
UYAP	Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi
UYDS	Ulusal Yapı Denetim Sistemi
ÜFE	Üretici Fiyatları Endeksi
VAM	Veri Araştırma Merkezi
WMO	Dünya Meteoroloji Teşkilatı
YD-ÜFE	Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi
Yİ-ÜFE	Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi
YKFE	Yeni Konutlar Fiyat Endeksi
YMA	Yaşam Memnuniyeti Araştırması
YOKFE	Yeni Olmayan Konutlar Fiyat Endeksi
YÖK	Yükseköğretim Kurulu
YÖKSİS	Yükseköğretim Bilgi Sistemi
YSHİ	Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri
YSK	Yüksek Seçim Kurulu
YTB	Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
YTBS	Yük Tevzi Bilgi Sistemi
YTE	Yazılım Teknolojileri Araştırma Enstitüsü
YUKK	Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu
ZKA	Zaman Kullanım Araştırması

BİRİNCİ BÖLÜM

RESMİ İSTATİSTİK PROGRAMI

GENEL BİLGİLER

1. Giriş

Resmi İstatistik Programı (RİP), resmi istatistiklerin üretimine ve yayımına ilişkin temel ilkeler ile standartları belirlemek, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan alanlarda güncel, güvenilir, zamanlı, şeffaf ve tarafsız veri üretimini sağlamak amacıyla 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'na dayanılarak beşer yıllık dönemler için hazırlanmaktadır.

"RİP 2007-2011" ile 2007 yılından itibaren Türkiye İstatistik Sistemi'nde programlı döneme geçilmiştir. İkinci RİP 2012-2016 yıllarını, üçüncü RİP 2017-2021 yıllarını kapsamıştır. Dördüncü RİP 2022-2026 yıllarında uygulanacaktır.

RİP'in temel amacı, disiplinli bir istatistik yönetimine geçerek, disiplinli bir istatistik üretim süreci oluşturmaktır. Türkiye İstatistik Kanunu sadece Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'i değil, Türkiye İstatistik Sisteminde istatistik üretimine katkıda bulunan kurumların tamamını kapsamakta ve düzenlemektedir.

Programla, resmi istatistiklerin üretiminde ve yayımında karşılaşılan mükerrerlikler önlenmekte, cevaplayıcı yükü azaltılmakta, kamuda insan gücü ve kaynak tasarrufu sağlanarak resmi istatistiklere olan güven daha da artırılmaktadır. Ayrıca, söz konusu programla resmi istatistiklerde standardizasyon sağlanmakta, sorumlu ve ilgili kurumlar tanımlanarak, hangi verinin hangi kurum tarafından, hangi yöntemle ve hangi dönemler için derleneceği ve ne zaman yayımlanacağı konularına açıklık getirilmektedir.

Program dönemi için öngörülmemiş, ancak dönem içinde kurum/kuruluşlarca üretilmesine ihtiyaç duyulan istatistiklerin yıllık güncelleme tarihine kadar TÜİK ile işbirliği yapılmak suretiyle resmi istatistik niteliği kazanması sağlanabilir. İlgili konu ilk revizyonda programa dahil edilir. 2007 yılında ilk Programın yürürlüğe girmesiyle birlikte, TÜİK'in yayımladığı verilerin yanı sıra, RİP'te diğer kurum ve kuruluşlar tarafından Program kapsamında üretilmesi öngörülen veriler resmi istatistik olarak kabul edilmiştir. Böylece ihtiyaç duyulan her alanda güvenilir tek bir resmi istatistik üretilmesi sağlanmıştır.

İlk plan döneminde (2007-2011); resmi istatistiklerin üretiminde ve yayımında karşılaşılan mükerrerliklerin önlenmesine, cevaplayıcı yükünün azaltılmasına, kamuda insan gücü ve kaynak tasarrufu sağlanmasına çalışılmıştır. Bu dönemde ayrıca, resmi istatistiklerde standardizasyon sağlanması, sorumlu ve ilgili kurumların tanımlanması, verinin hangi yöntemle derleneceği ve hangi dönemler için ne zaman yayımlanacağı gibi konulara açıklık getirilmiştir.

İkinci RİP (2012-2016) ile birlikte ulusal kalite standartları belirlenmiş, idari kayıtların envanteri oluşturulmuş, resmi istatistik portalı açılmış, uluslararası veri gönderim sistemi kurulmuş, metaveri bilgileri oluşturulmuştur. Bu dönemde ayrıca, resmi istatistiklerde kalite unsuru ön plana çıkarılmış, verilerin metaverisiyle birlikte sunumu üzerinde yoğunlaşmıştır. 2012-2016 yılları için programlanan RİP ile birlikte, idari kayıtları referans alan istatistiklerin sistematize edilmesi gündeme alınmış, devletin çeşitli kurumlarının farklı verilerin üretilmesi disipline edilmiştir. Buna göre; daha doğru daha tutarlı kaynak verisinin resmi istatistik olarak yayımlanması, idari kayıtlara erişimi kolaylaştırmak, araştırma sayısını düşürmek amaçlanmıştır.

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

Üçüncü RİP (2017-2021) ile veri entegrasyonu, idari kayıtların istatistik üretimde kullanımının artırılması, veri güvenliği ve veri gizliliği, idari kayıtların TÜİK'e açılması ile gerçek ve tüzel kişilerin tanımlayıcı bilgilerinin ve değişkenlerin standart hale getirilmesi konularına öncelik verilmesi hedeflenmiştir. Bu dönemde, istatistiklerde zamanlılığın iyileştirilmesi, daha çeşitli sektörel ve bölgesel istatistik üretilmesine olanak sağlanması, idari kayıt ve benzer veri kaynaklarının kullanımının artırılması ile cevaplayıcı yükünde azalma, kurumsal iş yükünün azalması, kamu kaynaklarının etkin şekilde kullanılması konularında ilerleme sağlanmıştır.

Dördüncü RİP (2022-2026) ile veri entegrasyonunun güçlendirilmesi, dijitalleşme, erişilebilirlik ve alternatif veri kaynaklarının kullanılmasında ilerlemeler sağlanması hedeflenmiştir. Ayrıca, bu dönemde uluslararası kurum ve kuruluşlara veri gönderiminde uluslararası veri gönderim sistemi (UVGS) aracılığıyla kontrolün artırılması ve uluslararası düzeyde eksik olan Türkiye verilerinin RİP Çalışma Grupları tarafından tespit edilerek gönderiminin sağlanmasına yönelik çalışmaların yapılması planlanmıştır.

RİP 2022-2026 hazırlık çalışmaları kapsamında, çalışma grupları revize edilmiş, bu gruplar tarafından toplantılar gerçekleştirilmiş ve bu toplantılarda paydaş kurumlarca üretilen istatistik bilgilerin mevcut durumu, veri kaynakları, veri derleme yöntemleri, kullanılan sınıflamalar, resmi istatistiklerin hangi kurum tarafından ve ne zaman yayımlanacağına ilişkin belirlenmesine yönelik değerlendirmeler yapılmıştır.

Toplantılar sonucunda alınan kararlar çerçevesinde ilgili çalışma grubu üyeleri tarafından hazırlanan raporlar doğrultusunda taslak Program oluşturulmuştur. Taslak "RİP 2022-2026" İstatistik Konseyi'nin istişari görüşleri doğrultusunda karara bağlanmıştır.

2. Resmi İstatistik Programının Kapsamı ve Uygulama Birimleri

Program; verilerin, hangi tanım, yöntem, kapsam ve sınıflama kullanılarak hangi kurum tarafından, hangi sıklıkta derleneceği ve yayımlanacağına ilişkin bilgilerin yanı sıra program döneminde üretilmesi planlanan istatistikler ve yapılacak yeni çalışmalara ilişkin bilgileri kapsamaktadır.

Resmi istatistikler, TÜİK ve Programda belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından üretilir ve yayımlanır. Kurum ve kuruluşların, görev alanları ile ilgili resmi istatistiklere ilişkin veri derleme, değerlendirme ve yayımlama görevi Programda yer almaktadır. Resmi istatistiklerin üretim ve yayımının koordinasyonundan sorumlu olan TÜİK, Programda görev verilen kurum ve kuruluşlar tarafından derlenen resmi istatistikleri de yayımlayabilir ve dağıtabilir. Bu kurum ve kuruluşlar, talep edilmesi durumunda, derlenen verileri istenilen zamanda ve istenilen içerikte TÜİK'e vermekle yükümlüdürler. Diğer yasal düzenlemelerdeki gizlilik hükümleri belirtilerek, TÜİK'e iletilen veri ve bilgilerin korunmasında ve saklanmasında söz konusu gizlilik hükümleri aynen uygulanır.

Resmi istatistik üretiminde aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşlar görev alır:

- Cumhurbaşkanlığı ve bakanlıklar ile bunların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşları,
- Mahalli idareler ve bunların bağlı ve ilgili kuruluşları ile birlik ve şirketleri,

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Borsa İstanbul (BIST) ve üniversiteler de dahil olmak üzere, tüzel kişiliğe haiz enstitü, teşebbüs, teşekkül, birlik, döner sermaye, fon ve sair adlarla kurulmuş olan kurum ve kuruluşlar,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları.

İstatistik Konseyi

İstatistik Konseyi Resmî İstatistik Programın hazırlanmasına, uygulanmasına, resmî istatistiklerin gelişimine ve işlevlerine ilişkin tavsiyelerde bulunmak, resmî istatistik ihtiyaçlarını tespit etmek, değerlendirmek ve ileriye yönelik görüş ve önerileri kapsayan çalışmalar yapmak üzere oluşturulmuştur.

15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 601. maddesine göre 19/03/2021 tarihli ve 3709 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 20/03/2021 tarihli ve 31429 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan İstatistik Konseyi Yönetmeliğine göre Konsey’in görevleri;

- Resmi istatistik ihtiyaçlarının tespit edilerek değerlendirilmesi,
- Resmi istatistik üretiminde karşılaşılan sorunların değerlendirilmesi,
- Programda tanımlanan çalışmaların sorumlu kurum ve kuruluşlarının belirlenmesi,
- Programın hazırlanması,
- Programın uygulanması, önceki dönemlere ait raporların değerlendirilmesi,
- Kurum ve kuruluşların, sınıflamalar arasından, hakkında bilgi toplanan birime uygun sınıflamaya ya da sınıflamalara geçiş süresinin belirlenmesi,
- Sınıflama komisyonlarında karara bağlanamayan konuları ve sınıflamaların kullanımında karşılaşılan sorunların değerlendirilerek gerek duyulduğunda re’sen sınıflama komisyonları kurulması

konularında görüşlerini bildirip önerilerde bulunarak Türkiye İstatistik Sistemine hizmet etmektedir.

İstatistik Konseyi Başkan ve Üyeleri

İstatistik Konseyi Yönetmeliğine göre Konseyin oluşumu:

Başkan ve doğal üyeler

- TÜİK Başkanı (Konsey Başkanı),
- TÜİK Başkan Yardımcıları (Doğal üyeler),

En az başkan yardımcısı veya genel müdür düzeyinde birer üye ile temsil edilen kurum ve kuruluşlar;

- Bakanlıklar,
- Yükseköğretim Kurulu,
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı,
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu,
- Sosyal Güvenlik Kurumu,
- Gelir İdaresi Başkanlığı,
- Kişisel Verileri Koruma Kurumu,

Temsile yetkili birer üye ile temsil edilenler;

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği,
- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği,
- Vergi Konseyi,
- Türkiye Gazeteciler Cemiyeti,
- İstatistik alanında faaliyet gösteren ve en fazla öğretim elemanı üyeye sahip sivil toplum kuruluşu,
- İstatistikî sonuçlar içeren araştırma faaliyetleri yürüten gerçek kişiler veya özel hukuk tüzel kişilerinin üye olduğu en fazla üyeye sahip sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden oluşur.

Başkan, diğer kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerini toplantılara davet edebilir.

Konseyin Çalışma Usul ve Esasları

Konsey Başkanının çağrısı üzerine her yıl Mart ayında olağan olarak toplanır. Başkanın çağrısı üzerine olağanüstü toplantılar da yapılabilir. Olağan toplantıya davet, toplantı gününden en az bir ay önce, olağanüstü toplantıya davet ise toplantı gününden en uygun süre öncesinde üyelere yazılı olarak gündem taslağı ile birlikte gönderilir ve gündeme ilişkin görüş ve öneriler talep edilir.

Konsey, salt çoğunlukla toplanır ve kararlarını katılanların salt çoğunluğu ile alır. Alınan kararlar toplantı tutanağı ile tespit edilir ve tutanak toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara katılmayan üyeler gerekçelerini tutanakta belirtirler.

Konseyin görüşeceği konuların özelliklerinin gerektirmesi hâlinde, diğer kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve Başkanlık yetkilileri oy hakkı olmaksızın Konsey toplantılarına çağrılabilir.

Konsey, gerekli görülen alanlarda konunun uzmanlarından oluşan çalışma grupları kurabilir.

Çalışma grupları, görevlerinin sonunda hazırlayacakları raporları Konsey'de değerlendirilmek üzere Başkana sunarlar.

Konseyin sekreteryâ hizmetleri Kurum Başkanlığı tarafından yürütülür. Konsey'in, çalışma usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Kurumun görev ve yetkileri" başlıklı 600 üncü maddesinin (g) bendi: "Programın kurum ve kuruluşlara verdiği resmi istatistik görevlerinin yerine getirilmesini izlemek, bu kurumlarca üretilen

istatistiklerin uluslararası standartlara uygunluğunu incelemek, kalite kontrolünü yapmak ve bu konularda teknik destek ve koordinasyonu sağlamak." hükmü ile İstatistik Konseyi Yönetmeliğinin "Sekretarya" başlıklı 11 inci maddesinin birinci fıkrası: "Konseyin sekretarya hizmetleri, Kurum Başkanlığı tarafından yürütülür." ve aynı Yönetmeliğin "Sekretaryanın görevleri" başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi: "Program çalışmalarının değerlendirildiği yıllık izleme raporlarını hazırlamak." hükümleri gereğince; İstatistik Konseyinin sekretery hizmetlerini yürütmekle sorumlu olan TÜİK, bu sorumluluk doğrultusunda kendine verilen koordinasyon ve izleme görevlerini yerine getirmek amacıyla Programda belirlenen "Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmaları", hazırlanacak bir eylem planı ile takip edebilir. TÜİK koordinasyonunda hazırlanacak bu eylem planında yer alacak çalışmaların etkili bir şekilde ve zamanında yürütülmesini sağlamak üzere, çalışmalardan sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluş idarelerin üst yöneticileri tarafından gerekli önlemler alınacaktır.

3. Resmi İstatistik İlkeleri

Ulusal istatistik sistemlerinin amacı; kullanıcı ihtiyaçlarını dikkate alarak, ulusal ve uluslararası standartlara uygun, doğru ve güvenilir istatistikler üretilmesini sağlamaktır. Bu doğrultuda resmi istatistikler için kalite ilke ve standartlarının belirlenmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bu ilkelerin temel amacı üretilen istatistiklere olan güveni sağlamak ve politika yapıcılara hizmet etmektir. Bu güven, veri üretiminde kullanılan istatistiksel yöntemlerin şeffaflığı ve verilerin kalitesi üzerine kurulur. İstatistik üretim sürecinde veri toplama, doğrulama, analiz ve dağıtım da kalite ilkelerinin dikkate alınması gereklidir. Buna ek olarak, uygulamalardaki kalite için verilen taahhütler de kamuoyunun gözlemine açık olmalıdır.

Resmi istatistik üretiminde kullanılan ilkeler çeşitli uluslararası çerçeveler kapsamında belirlenir. Birleşmiş Milletlerin Ulusal Kalite Güvence Çerçevesi ve Avrupa Birliği'nin Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları (Code of Practice-CoP) resmi istatistik üretenlerin uyması gereken ilkeleri içeren iki ana kalite çerçevesini oluşturmaktadır.

Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları (CoP), Avrupa Birliği tarafından oluşturulmuş kalite, ilke ve standartlardır. CoP; kurumsal çevre, istatistiksel süreçler ve istatistiksel çıktılar olmak üzere 3 ana bölümden oluşmakta olup, 16 ilke ve bu ilkeler altında 84 göstergeden oluşur.

5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu ile Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'na uyum için gerekli yasal düzenlemeler yapılmıştır. 5 yıllık dönemler için uygulanan Program resmi istatistik üretim süreçlerinde bu ilkeleri esas almaktadır. RİP kapsamında bulunan tüm kurum/kuruluşlar bu ilkeler çerçevesinde TÜİK'e karşı sorumludur.

RİP kapsamında kurum/kuruluşlar resmi istatistik üretiminde ihtiyaç duydukları bilgilere mevcut kayıtlardan ulaşamadıkları durumlarda bu bilgiyi sağlamak amacıyla, araştırmanın tamamını ya da alan uygulamasını özel sektör yüklenici firmalarına yaptırmak durumunda kalabilirler. Bu durumda kurum/kuruluşlar, özel sektör yüklenici firmalarının da bu ilkelere uymasını sağlamakla yükümlüdürler.

Resmi istatistiklere olan kullanıcı güvenliğini artırmak ve resmi istatistik üretim sürecinde kalite standartlarını sağlamak amacıyla dikkate alınacak temel ilkeler:

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

1. Mesleki Bağımsızlık: Resmi istatistiklerin güvenilirliği, Programda yer alan kurum/kuruluşların diğer siyasi, düzenleyici ya da idari kurum ve kuruluşların yanı sıra özel sektör işletmelerinden bağımsızlığı ile sağlanır.

Resmi istatistiklerin üretilmesinden sorumlu olan kurum/kuruluşlar istatistiklerin bağımsız bir şekilde üretilmesi ve dağıtılmasından sorumludurlar.

2. Koordinasyon ve İşbirliği: TÜİK, Program kapsamındaki resmi istatistiklerin geliştirilmesi, üretimi ve dağıtımı konusunda Programda yer alan kurum/kuruluşlar arasında koordinasyonu ve bu kapsamda etkin işbirliği yapılmasını sağlar.

3. Veri Toplama ve Veriye Erişim Yetkisi: Resmi istatistik üretiminden sorumlu kurum/kuruluşlar, Türkiye İstatistik Sistemi amaçları doğrultusunda, bilgi toplama ve bilgiye erişim için açık yasal bir yetkiye sahip olmalı ve bu yetki kanunla düzenlenmelidir.

4. Kaynakların Yeterliliği: Resmi istatistik üretimi ve dağıtımı için ayrılan kaynaklar, Türkiye İstatistik Sisteminin gereksinimlerini karşılamak için yeterli olmalıdır.

5. Kalite Taahhüdü: İstatistik verinin kalitesi, istatistiksel teknikler kullanılarak düzenli olarak kontrol edilmeli ve raporlanmalıdır. Süreç ve çıktı kalitesini sürekli olarak iyileştirmek amacıyla düzenli ve sistematik olarak güçlü ve zayıf yönler tespit edilmelidir.

RİP kapsamında yer alan tüm kurum/kuruluşlar ürettikleri istatistiklerde doğruluk, güvenilirlik, tutarlılık, istatistikî gizlilik ve şeffaflık ilkelerine uymakla yükümlüdür.

Kurum/Kuruluşlar ürettikleri resmi istatistiklerde verinin toplanması, işlenmesi ve dağıtım süreçlerinin kalitesi ile üretilen istatistiklerin kalite bileşenlerine göre kalitesini izlemelidir. Kurum/Kuruluşlar resmi istatistiklerin üretimini özel sektör yüklenici firmalarına yaptırmaları durumunda da kalite taahhüdünü sağlamakla yükümlüdürler.

6. İstatistiksel Gizlilik ve Veri Güvenliği: Resmi istatistik üreten kurum ve kuruluşlar, gizli verilerin hukuka aykırı erişimine, açıklanmasına veya kullanımına karşı her türlü önlemi almak zorundadır. Resmi istatistiklerin üretilmesi için toplanan, işlenen ve saklanan verilerden gizli olanlar, idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz ve ispat aracı olamaz. Söz konusu bilgilerin yalnızca istatistiksel amaçlar için kullanımı ve verilerin güvenliği garanti edilmelidir.

5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanunu ile tanımlanan gizlilik kuralları, RİP kapsamında istatistik üretim sürecinde yer alan tüm kurum/kuruluşlar ile bunların ihale yoluyla iş yaptırdığı özel sektör yüklenici firmaları için de geçerlidir. Aracı şirketlerce yürütülen araştırmalar için, gizlilik hükümleri gereğince kurum/kuruluşlara iletilecek veri ve bilgilerin korunması ve saklanması gizlilik ilkesi bağlayıcı olmaktadır. Buna göre aracı firmalar elde ettikleri hiçbir

bilgiyi üçüncü şahıslarla paylaşamazlar.

İstatistiki gizlilik ilkesi doğrultusunda, veri gizliliği ve güvenliğine ilişkin usul ve esaslar "Resmi İstatistiklerde Veri Gizliliği ve Gizli Veri Güvenliğine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile düzenlenmiştir.

Resmi istatistik üreten tüm kurum/kuruluşlar yönetmelikte belirlenen esaslara uymalıdır.

7. Tarafsızlık ve Nesnellik: Resmi istatistik üreten kurum/kuruluşlar, verilerini, bilimsel bağımsızlık ilkesi çerçevesinde ve tüm kullanıcılar eşit mesafede, tarafsız, profesyonel ve şeffaf bir biçimde üretmeli ve dağıtmalıdır. Veri üreticileri üretecekleri resmi istatistiklerin amaç ve hedefini net olarak tanımlamalı, istatistik üretiminde kullanılan veri kaynaklarını, yöntemleri, önemli revizyonları, istatistiklerin yayımlanma tarihlerini, yayımlanmış istatistiklerde fark edilen hataları kamuoyuna duyurmalıdır.

8. Güvenilir Metodoloji: Resmi istatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde uluslararası standartlar, kılavuzlar ve iyi uygulamalar takip edilmelidir. Standart tanımlar, kavramlar ve sınıflamaların kullanılması kaliteli istatistiklerin temelini oluşturur. Bu husus istatistik üretiminde uygun araçların, usullerin ve uzmanlığın kullanılmasını gerektirir.

9. Uygun İstatistiksel İşlemler: Verilerin toplanmasından dağıtımına kadar tüm istatistiksel süreçler boyunca yapılan iş ve işlemlerin usul ve esaslara göre yürütülmesi kaliteli istatistik üretiminin temelini oluşturur.

10. Cevaplayıcılar Üzerindeki Yükün Azaltılması: Hanehalkları, işyerleri veya kişilerden toplanan veriler kapsamında cevaplayıcının yükü izlenmeli ve cevaplayıcı yükünü azaltıcı hedefler belirlenmelidir.

11. Maliyet Etkinliği: İstatistik üretiminde ve dağıtımında kaynaklar etkin kullanılmalıdır. Farklı veri kaynakları ve bilişim teknolojileri kullanarak istatistiki süreçlerdeki üretkenlik potansiyeli optimize edilmelidir.

12. Uygunluk: Resmi istatistikler ait oldukları konudaki kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verecek kapsamda olmalı, kullanıcı ihtiyaçları düzenli olarak izlenmeli ve istatistikler sürekli olarak iyileştirilmelidir.

13. Doğruluk ve Güvenilirlik: Resmi istatistikler konularına ve araştırma kapsamına göre, gerçeği ve değişimi doğru ve güvenilir biçimde yansıtmalıdır. Veri kaynaklarının ve çıktılarının kalitesi düzenli olarak izlenmeli, istatistiksel süreçleri ve çıktıları iyileştirmek için çalışmalar yapılmalıdır.

14. Zamanlılık ve Dakiklik: Resmi istatistikler mevcut veri altyapısı kapsamında güncel olarak üretilmelidir. Üretilen istatistiklerin yayımlama zamanı önceden belirlenerek duyurulmalı ve Ulusal Veri Yayımlama Takvimi (UVYT) ile uyumlu olarak yayımlanmalıdır.

15. Tutarlılık ve Karşılaştırılabilirlik: Resmi istatistikler kendi içinde ve zaman içinde tutarlı, bölgeler ve ülkeler arasında karşılaştırılabilir, farklı kaynaklardan birbiri ile ilişkili veriler birleştirilebilir, uyumlaştırılabilir ve ortak

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

kullanılabilir olmalıdır.

16. Erişilebilirlik ve Açıklık: Resmi istatistikler açık ve anlaşılabilir bir şekilde sunulmalı, uygun ve kullanışlı bir biçimde yayımlanmalı, destekleyici metaverisi ile birlikte tarafsız bir şekilde açık ve erişilebilir olmalıdır. Dağıtımda, her kullanıcının kolayca erişebileceği araçlar (basılı ortam, medya araçları, internet vb.) kullanılmalıdır. Verilerin, ilgili metaveri bilgileri ile birlikte web sayfaları üzerinden kullanıcılara dağıtılması temel hedef olmalıdır.

Resmi istatistiklerin gerçekleri yansıtmasının sağlanması, istatistiklerin kullanıcı ihtiyaçlarına cevap vermesi, kullanıcılara tarafsız ve eş zamanlı olarak sunulması, gizlilik ilkesine riayet edilmesi, kamuoyunun bilgi edinme hakkının gözetilmesi temel esaslardır. Resmi istatistiklerin kalitesinin ve ilkelere uygunluğunun değerlendirilebilmesi için gerekli tüm bilgiler ve resmi istatistik üretiminde kullanılan yöntemler, TÜİK tarafından belirlenen standartlar doğrultusunda, uygun araçlarla kamuoyuna duyurulur.

Program kapsamında, resmi istatistik üreten tüm kurum ve kuruluşlar görevlerini bu ilkeler çerçevesinde yürütmekle yükümlüdürler.

RİP' te yer alan kurum/kuruluşlar kendileri ya da özel sektör yüklenici firmaları aracılığıyla yaptıkları araştırmalarda yukarıda belirtilen Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları doğrultusunda aşağıda belirtilen temel ilkelere uymakla yükümlüdürler. Konuya ilişkin detaylı bilgiler TÜİK web sitesinde bulunan Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları (https://www.tuik.gov.tr/Kurumsal/Avrupa_Istatistikleri_Uygulama_Esaslari) bağlantısında görülebilir. Buna ek olarak, TÜİK tarafından yayımlanan "Kaliteli Bir Araştırmanın El Kitabı" yayınında istatistiklerin kalitesi konusunda detaylı bilgiler yer almaktadır (https://www.tuik.gov.tr/Kurumsal/Kaliteli_Bir_Arastirmanın_El_Kitabi).

1. Araştırmanın hedef kitlesi ve hedef kitleye bağlı olarak araştırmanın kapsamı (araştırmanın hangi konuda, hangi amaçla, nerede, ne zaman ve kimlerle uygulanacağı) açıkça belirtilmelidir.
2. Araştırmanın planlanması aşamasında ölçülmek istenen değişkenler belirlenmelidir.
3. Araştırmanın çerçevesi (tüm hedef kitle birimlerinin tanımlı olduğu ve örnek seçimine izin veren liste) belirlenmeli; çerçevenin nereden edinileceği ya da nasıl oluşturulması gerektiği tanımlanmalıdır.
4. Örneklem yöntemi, araştırmanın yapısına ve mevcut çerçeveye bağlı olarak belirlenmelidir.
5. Araştırmanın örnek hacmi; izin verilen hata düzeyi, duyarlılık düzeyi, kayıp veri oranı, örneklem tasarımı yapısı ve tahmin üretilcek tabaka sayısı dikkate alınarak belirlenmeli ve tabakalara dağıtımı araştırmanın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilmelidir.
6. Soru formu ve cevapsızlık formu hazırlanmalı, uygun veri toplama yöntemi belirlenmelidir. Konuya ilişkin detay açıklamalar TÜİK tarafından yayımlanan "Soru Formu Nasıl Hazırlanır, Tasarımdan Teste Tüm Adımlarıyla" yayınında yer almaktadır.
7. Kurum/Kuruluşlar üretecekleri resmi istatistiklerde kullanılan kavram, tanım ve sınıflamaları açık bir şekilde belirlemelidir. TÜİK'in belirlediği standart kavram, tanımlama ve sınıflamaları dikkate almalı, Avrupa Birliği (AB) ve diğer uluslararası standartları düzenli olarak takip etmeli, resmi istatistiklerde

kullanılan tüm tanım, kavram ve sınıflamaları dokümanle etmelidir.

8. Araştırma ile ilgili tanım ve kavramlar, araştırmanın soru formunda yer alan sorulara ilişkin açıklamalar ve alan uygulamasında görev alacak personelin yapmakla yükümlü olduğu işlerin tanımlandığı alan uygulama süreçlerine ilişkin açıklamaların yer aldığı "Alan Uygulama Rehberi" hazırlanmalıdır.
9. Alan uygulaması öncesinde soru formunun ön-test ve pilot çalışmaları yapılmalı soru formunun işlevliliği, veri derleme yönteminin uygunluğu, cevapsızlık durumu vb. bilgiler raporlanmalı, elde edilen sonuçlar doğrultusunda soru kağıdı ve alan uygulama rehberi revize edilmelidir.
10. Tasarım kriterlerine göre örnek seçimi gerçekleştirilerek seçim olasılıkları hesaplanmalıdır. Seçim aşamasında öncelikle gerçeğin eksiksiz olarak alınıp alınmadığı kontrol edilmeli daha sonra seçim olasılıklarının hesaplanması kontrol edilmelidir.
11. Alan uygulaması sırasında görev alacak personellerin (anketör, kontrolör vb.) nitelikleri tanımlanmalı ve bu personellere, eğitim materyalleri doğrultusunda alan uygulamasının başlangıcından en fazla 15 gün öncesinde eğitim verilmelidir.
12. Veri giriş sürecinde kullanılacak edit/kod talimatları oluşturulmalıdır.
13. Mikro ve makro düzeydeki veri analiz süreçleri tanımlanmalı ve kimin tarafından yapılacağı belirlenmelidir.
14. Birim/madde cevapsızlık oranları hesaplanmalı, ölçülmek istenen değişkene bağlı olmakla birlikte, nadir olmayan karakteristikler için cevapsızlık oranının %30'u geçmemesi sağlanmalıdır. Cevapsızlık yerine imputasyon kullanılması durumunda yine aynı oranlar korunmalıdır.
15. Alan uygulaması sürecinde yapılan kontrollerde hangi hata düzeyinde alana geri döneceği önceden tanımlanmalı ve alan uygulama süreci kontrol altında tutulmalıdır. Bu kontrollerin kimin tarafından ve hangi yöntemle yapılacağı önceden belirlenmelidir.
16. Alandan gelen cevapsızlıklar, başlangıç seçim olasılıkları ve dışarı veri kaynakları dikkate alınmak suretiyle ağırlıkları hesaplanarak dokümanle edilmelidir.
17. Kurum/Kuruluşlar resmi istatistik kapsamında yürüttükleri araştırmalarda temel değişkenler için değişim katsayılarını hesaplamalıdır. Cevapsızlık oranları, edit oranları, imputasyon oranları ve değişim katsayı değerleri gibi kalite göstergelerini raporlamalıdır.
18. Kurum/Kuruluşlar ürettikleri resmi istatistiklere ilişkin kullanıcıya sunacakları nihai sonuçlarla birlikte, araştırmanın metaverisi olarak tanımlanan açıklayıcı bilgileri de kullanıcıları sunmalıdır.

Yukarıda araştırma sürecinde dikkat edilmesi gereken en temel ilkeler tanımlanmıştır. Resmi istatistiğin üretiminde kaynak veri olabilecek idari kayıtlar için ise "İstatistik Üretiminde İdari Kayıtların Rolü" yayını dikkate alınmalıdır. (https://www.tuik.gov.tr/Kurumsal/Istatistik_Uretiminde_Idari_Kayıtlarının_Rolu)

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

4. Resmi İstatistik Programına Dahil Olma Kriterleri

Resmi İstatistik Programı'na dahil olacak konular aşağıdaki tabloda belirtilen ilkelere karşılık gelen kriterlere uygun olmalıdır.

	İlke	Kriter
Kurumsal Çevre	Kaynakların Yeterliliği	• Kurumun mevcut idari kayıtlarından istatistik üretimini sağlamaya yönelik yasal düzenlemeye sahip olması, istatistik üreten birimin yazılı görevinin tanımlanmış olması. • Resmi istatistik üretiminden sorumlu birim mevcudiyeti. • Resmi istatistik üretiminde kullanılan kaynakların (insan kaynakları, mali kaynaklar ve bilişim altyapısının miktar ve nitelik bakımından Türkiye İstatistik Sistemi'nin ihtiyaçlarını karşılayacak yeterlikte olması. • Maliyet etkinliğini sağlamak için hali hazırda mevcut istatistiklerle mükerrerlik teşkil etmemesi.
		• Resmi istatistik üretiminde kişisel bilgilerin alınması ve bu bilgilerin 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu kapsamında toplanması durumunda, verilerin istatistik gizliliğe tabi olduğuna ilişkin belgenin istatistik üretim sürecinde görev alanlarca tebellüğü edilmiş olması. Türkiye İstatistik Kanunu kapsamında toplanmaması durumunda ise Kurumların veri üretiminde kendi mevzuatlarına tabi olması. • Resmi istatistik üretim (toplama, işleme, analiz, dağıtım) süreçlerinde veri güvenliğini (veriye erişim denetimi, yazılım güvenli duvarı, virus koruma uygulamaları, web filtreleme, vb.) sağlamak için yöntem/sistemlerin kullanılması.
	İstatistiksel Gizlilik	
İstatistiksel Süreçler	Uygun İstatistiksel İşlemler	• İstatistiğin, idarenin görevini yaparken tuttuğu veri ve kayıtlardan üretilmesi, idari kayıtlardan istatistik üretme potansiyelinin geliştirilmesi. • Resmi istatistik üretim süreçlerinin dokümantasyonunun yeterli olması. • Resmi istatistik üretim (toplama, işleme, analiz, dağıtım) süreçlerinde bilgi işlem teknolojilerinin kullanılması.
	Güvenilir Metodoloji	• İstatistiğin ulusal ve/veya uluslararası karşılaştırılabilir bir başlığa/alt başlığa tekabül etmesi. • İstatistiğin ulusal ve/veya uluslararası kavram, tanım ve sınıflamalara uygun olması. • İstatistik üretiminde görev alan personelin niteliksel yeterliliğinin eğitimlerle sürekli artırılması, istatistikçi istihdam edilmesi.
İstatistiksel Veri	Uygunluk	• İstatistiğin ulusal düzeyde en az 2 kurum/kuruluşun bilgi ihtiyacını karşılaması. • Resmi istatistiğin kullanıcı kitlesinin iyi bilinmesi, ulusal ya da uluslararası kullanıcılardan gelen veri/bilgi taleplerinin kayıt altına alınması. • Kullanıcı ihtiyaçlarının düzenli olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi.
	Tarafsızlık ve Nesnellik/Erişilebilirlik ve Açıklık	• İstatistiğin metaverisinin standart bir yapıda kamucuya sunulması ve erişilebilir olması. • Resmi istatistik üreten kurum/kuruluşun web sitesinin ana sayfasında resmi istatistiklere doğrudan erişim sekmesinin olması. • Resmi istatistiğin UYVT'ye uygun yayınlanması • Revizyon politikasının mevcut olması ve kullanıcılarla paylaşılması. • Yayınlanmış istatistiklerde hata ve düzeltmelerin kullanıcılara duyurulması.
	Tutarlılık ve Karşılaştırılabilirlik	• Üretilen istatistik için bir zaman sensisi oluşturacak istatistiksel altyapı ile planlama yapılması. • Resmi istatistiğin diğer istatistikler ile karşılaştırılabilir olması. • Kullanılan tanım, kavram, sınıflama ve kodlamaların tutarlılığının olması. • Veri setlerinde tekil anahtarın mevcut olması. (T.C. kimlik no, vergi kimlik no, istatistik birim no vb.)

5. Resmi İstatistiklerde Veri Kalite Kontrolü

Resmi istatistik üretiminde görev alan kurum ve kuruluşlar, Programda belirtilen sınıflama ve kalite standartlarına uygun veri üretimi için her türlü tedbiri almak ve veri toplama aşamasına kadar her düzeyde gerekli kalite denetimini yapmakla yükümlüdürler. Resmi istatistik üretiminde bu standartlara uyulup uyulmadığının kontrolü, Veri Kalite Kontrol Kurulu tarafından yapılır.

15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Karamamesi 605. maddesine göre Veri Kalite Kontrol Kurulu ile ilgili olarak "(1) Başkanlıkta, Başkanlığın merkez ve taşra teşkilâtının istatistik çalışmaları ve Programda yer alan istatistiklerin üretimine yönelik alan çalışmaları ile diğer kayıtlardan başlayıp verilerin yayımlanmasına kadar geçen tüm süreçleri bilimsellik ve uluslararası standartlara uygunluk açısından incelemek ve değerlendirmek ve gerektiğinde kalite kontrol çalışmaları yapmak üzere Veri Kalite Kontrol Kurulu oluşturulur." hükmü yer almaktadır.

Veri Kalite Kontrol Kurulu'nun çalışma prensiplerinin detaylı olarak belirlenmesi amacıyla "Veri Kalite Kontrol Kurulunun Oluşumu ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" yürürlüğe girmiştir.

Kurum ve kuruluşlar, bu kapsamda Kurul tarafından ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde oluşturulan çalışma gruplarının her türlü talebini belirlenen zamanda karşılamakla yükümlüdürler.

6. Resmi İstatistiklerde Kalite Değerlendirmesi

Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'nın 4. ilkesi olan Kalite Taahhüdü'nün 3. Göstergesinde "Çıktı kalitesi düzenli olarak izlenir, olası değişikliklere karşı değerlendirilir ve Avrupa İstatistikleri kalite kriterlerine uygun olarak raporlanır." ifadesi yer almaktadır. Bu gösterge ile istatistik kurumlarına resmi istatistiklerin kalitesinin düzenli olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi tavsiye edilmektedir. Bu noktada TÜİK hem kendi ürettiği resmi istatistiklere hem de diğer kurum ve kuruluşlar tarafından resmi istatistik programı kapsamında üretilen istatistiklere kalite değerlendirmeleri yapmaktadır. TÜİK'in kendi ürettiği resmi istatistikler için kalite değerlendirme çalışmaları Kalite İzleme ve Değerlendirme Aracı (KİDA) kapsamında, diğer kurum ve kuruluşlar tarafından resmi istatistik programı kapsamında üretilen istatistiklere uygulanan kalite değerlendirme çalışması ise Kalite Logosu kapsamında yürütülmektedir.

Kalite İzleme ve Değerlendirme Aracı (KİDA): TÜİK tarafından üretilen resmi istatistiklerin, Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'na dayanan kalite ilke ve standartlarına uygunluğunun değerlendirilerek istatistiklerin kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır. KİDA ile gerçekleştirilen kalite değerlendirmesi sonucunda iyileştirmeye açık alanlar belirlenir ve iyileştirme eylem planları oluşturulur. İyileştirme eylem planında takvimlendirilen eylemler düzenli olarak izlenerek resmi istatistiklerin kalitesinde sürekli iyileştirme sağlanır.

Resmi İstatistik Kalite Belgesi ve Logosu: Diğer kurum ve kuruluşlar tarafından resmi istatistik programı kapsamında üretilen ve yayımlanan resmi istatistiklerin kalitesi Resmi İstatistiklerde Kalite Değerlendirmesine İlişkin

Resmî İstatistik Programı Genel Bilgiler

Usul ve Esaslar Hakkında Yönergesinde yer alan ulusal kalite ilke ve standartları dikkate alınarak değerlendirilmektedir. Çalışma neticesinde kalite ilkeleri ile uyumlu olan resmî istatistikler için Resmî İstatistik Kalite Belgesi verilmekte ve bu istatistikler yayımlanırken Resmî İstatistik Kalite Logosu kullanılmaktadır. Kalite logosu ile yapılan değerlendirme çalışmaları sonucunda ilgili istatistikler için belirlenen iyileştirme eylemleri RİP Yıllık İzleme Raporu ile izlemeye tabi tutulur.

7. Kişisel Verilerin Korunması ve Veri Gizliliği

İstatistik üretiminde veri gizliliği ve güvenliğine ilişkin usul ve esaslar 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 12, 13, 14 ve 15. maddelerinde düzenlenmiştir. Resmî İstatistik Programı çerçevesinde üretilen istatistik çalışmalarındaki gizlilik ve güvenlik uygulamalarını düzenlemek üzere TÜİK tarafından "Resmî İstatistiklerde Veri Gizliliği Ve Gizli Veri Güvenliğine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hazırlanmış ve 20/06/2006 tarih ve Resmî Gazete'nin 26204 sayısında yayımlanmıştır.

Ayrıca 24/03/2016 tarih ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, "kişisel verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişileri" kapsamakta olup, Kanunda yer alan "veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalardan sonra da devam eder" hükmü ile kişisel veriler güvence altına alınmıştır. Bununla birlikte ilgili Kanunun 28. maddesinin b) bendi uyarınca "Kişisel verilerin resmî istatistik ile anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi" istisna olarak kabul edilmiştir.

8. Veri Yayın ve Dağıtım

Program kapsamında üretilen istatistiklerin yayın ve dağıtımına ilişkin ilke, standart ve usullerin belirlenmesi ve uygunluğunun izlenmesi Yayın ve Dağıtım Kurulu tarafından yapılır. Programda yer alan kurum ve kuruluşlar yayım ve dağıtımlarında Resmî İstatistik İlkeleri'ne uymakla yükümlüdürler.

Resmî istatistikler, kurum ve kuruluşların web sitelerinden (html sayfaları, veritabanları veya pdf dosyaları), basılı yayınlarla veya CD yoluyla yayımlanabilir. İstatistiklerin öncelikli yayımlama aracı web siteleridir.

Kurum ve kuruluşlar, internet ana sayfalarında "resmî istatistikler" başlığı açarak yayımlayacakları resmî istatistikleri bu başlık altında yayımlarlar. Resmî İstatistikler, web sitelerinde açıklayıcı bilgiler (metaveri) ile birlikte yayımlamaktan sorumludur.

Ulusal Veri Yayımlama Takvimi (UVYT): Resmî istatistiklerin dağıtımı, kullanıcılara hangi veriye ne zaman ulaşabileceklerini belirten bir takvimle yapılır. Verilerin hangi kurum tarafından, ne zaman ve ne şekilde yayımlanacağını gösteren UVYT, TÜİK tarafından her yılın başında kamuoyuna açıklanır.

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

Programda görev alan kurum ve kuruluşlar her yıl 1 Aralık tarihine kadar, bir sonraki yılın veri yayın tarihlerini belirleyerek UVYT'de yer almak üzere TÜİK'e iletirler. Verilerin yayım tarihinde meydana gelebilecek değişiklikler, UVYT'de öngörülen tarihten en geç iki gün önce gerekçesiyle birlikte kamuoyuna açıklanmak üzere, TÜİK'e bildirilir.

Kurum ve kuruluşlar, TÜİK tarafından sağlanan UVYT'ye ait web adresine kendi sitelerinde link vermek ve yayımlayacakları verilerin yer alacağı web adreslerini TÜİK'e bildirmekle yükümlüdürler. Verilecek linkler sabit olmalı, değişiklik durumunda TÜİK'e bildirilmelidir.

Web sitelerinde yayımlanan istatistiğin adı, metaverisi, yayımlama takviminde kullanıcıların bulabileceği şekilde yer almalıdır.

Basılı yayınlar aynı zamanda web sitelerinde html sayfası, veritabanları veya pdf formatında yayımlanır. Basılı yayınlarda resmi istatistiğin metaveri bilgilerine detaylı olarak yer verilir.

UVYT kapsamında yayımlanan resmi istatistiklere erişim günlük olarak TÜİK web sitesinde yer alan "Veri Yayımlama Takvimi" ve Resmi İstatistik Portalindeki takvim üzerinden sağlanmaktadır.

Resmi İstatistik Etiket: RİP kapsamında istatistik üretiminden sorumlu kurum ve kuruluşların ürettikleri istatistiklere ilişkin ".... İstatistikleri RİP kapsamında üretilmektedir" ifadesini yazılı ve elektronik ortamda yer alan haber bülteni ve yayınlarında yer vermeleri gerekmektedir.

Bireysel veri (Mikro veri) kullanımı: Resmi İstatistiklerde bireysel veri (mikro veri) kullanımı TÜİK tarafından hazırlanan ve 01.09.2012 tarihinde yürürlüğe konan 03.09.2020 tarihinde revize edilmiş olan "Mikro Veriye Erişim Ve Kullanımı Hakkında Yönerge" ile belirlenmiştir (<https://www.tuik.gov.tr/Kurumsal/Yonergeler>).

Uluslararası Veri Gönderim Sistemi (UVGS): Ülkemizden uluslararası kuruluşlara iletilen istatistikî veri ve bilgilerin doğru ve tutarlı olması ülkemizin dünyadaki görünürlüğü açısından büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, artan veri gönderim trafiğine paralel olarak gönderim süreçlerinin disiplin altına alınması ve bu sayede resmi istatistiklerimizin yurt dışında eksiksiz ve zamanlı olarak ulaşılabilir olması konusu 25.03.2014 tarihinde yapılan 10. İstatistik Konsey Toplantısında görüşülmüş ve bu alanı kayıt altına almak üzere bir gönderim sisteminin hazırlanmasına karar verilmiştir.

Bu çerçevede, ihtiyaç duyulan koordinasyon ve uygulama birliğini sağlamak üzere TÜİK tarafından 2014 yılı sonu itibarıyla "Uluslararası Veri Gönderim Sistemi (UVGS)" adlı web tabanlı bir uygulama oluşturulmuştur. UVGS uygulamasının ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından kullanılması ile ulusal düzeyde hangi kurumun hangi uluslararası kuruluş ne zaman, ne tür bilgiler gönderdiğinin takip edilebilmesi ve raporlanması mümkün olabilecektir. Sistemin işletimi ve idaresi TÜİK tarafından gerçekleştirilmektedir.

İstatistik Konseyinin, 2015 yılında gerçekleştirdiği 11. toplantısında konu ile ilgili katılımcılara bilgilendirme sunumu yapılmış olup, yönetici konumundaki katılımcılardan UVGS'ye yönelik farkındalığın artırılması, TÜİK ile iş birliğinin geliştirilmesi ve UVGS'ye geçiş için kurum içi planlama yapılması istenmiştir.

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

Uluslararası veri gönderiminin hassas bir konu olması sebebiyle TÜİK tarafından UVGS'ye ilişkin uygulamanın hizmet alımına gidilmeden mevcut kaynaklarla yazılmasının uygun olacağı değerlendirilmiş ve bu kapsamda yeni bir uygulama hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Bu uygulama ile beraber RİP'e dahil olan konuların UVGS üzerinden gönderilmesi zorunlu olacaktır. Uluslararası veri gönderimi söz konusu olan konulardan RİP kapsamında olmayanların ise gerekli değerlendirmelere tabi tutularak Program kapsamına alınması planlanmaktadır. Böylece uzun dönemde RİP'te yer almayan resmi istatistik niteliği kazanmamış konuların uluslararası kurum/kuruluşlara gönderimi mümkün olmayacaktır.

Resmi İstatistik Portalı: RİP kapsamında TÜİK ve Programa dahil tüm kurum ve kuruluşlarca üretilen istatistiklerin, Türkiye İstatistik Sistemine ilişkin bilgilerin ve gelişmelerin kamuoyuna internet üzerinden tek kapıdan sunumunu gerçekleştirmek amacıyla RİP Portalı hazırlanmış (www.resmiistatistik.gov.tr), (www.officialstatistics.gov.tr) alan adıyla 2014 Mart ayında kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

Portalde;

- Türkiye İstatistik Kanunu ve Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmelikler,
- RİP ve RİP'te değişiklik yapılmasına ilişkin kararname ve kararlar,
- İzleme raporları,
- Resmi İstatistiklerde Kalite ve ilgili dokümanları,
- Ulusal Veri Yayınlarına Takvimi,
- İstatistik Konseyi toplantıları, katılımcıları ve alınan kararlar,
- RİP çalışma grubu toplantıları, katılımcıları ve alınan kararlar,
- Resmi İstatistiklerle ilgili ulusal ve uluslararası dokümanlar,
- Türkiye İstatistik Sistemine ilişkin anahtar göstergeler,
- İstatistik temalı güncel haberler

yer almaktadır.

RİP 2022-2026 dönemi içinde resmi istatistik portalı güncellenerek günümüz ihtiyaçlarını daha iyi karşılanması için kullanıcı odaklı ve daha interaktif bir yapıya dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

9. Resmi İstatistik Çalışma Grupları

RİP Çalışma Gruplarının Oluşumu ve Çalışma Usulleri hakkındaki yönerge TÜİK tarafından hazırlanmış ve 27.09.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Özellikle projeler ve diğer ihtiyaçlar doğrultusunda çalışma gruplarının çalışma usul ve esaslarıyla ilgili gerekli güncellemelerin Program dönemi içerisinde yapılması planlanmaktadır.

RİP 2022-2026 kapsamında; Çalışma Grupları yeni Program yapısına uygun olarak aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir. Program dönemi içerisinde, ihtiyaç duyulması halinde Konsey Başkanının onayıyla yeni çalışma ve alt çalışma grupları kurulabilir.

1. İdari Kayıtlar ve Kayıt Sistemleri
2. Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama
3. Nüfus ve Demografi İstatistikleri
4. Toplumsal Yapı ve Cinsiyet İstatistikleri
5. Uluslararası Göç İstatistikleri
6. Eğitim İstatistikleri
7. Kültür ve Spor İstatistikleri
8. Sağlık İstatistikleri
9. Sosyal Koruma İstatistikleri
10. Suç, Adalet ve Seçim İstatistikleri
11. İşgücü Piyasası ve Ücret İstatistikleri
12. İşgücü Verimliliği İstatistikleri
13. Ulusal Hesaplar
14. Devlet Mali Sektörü İstatistikleri
15. Kamu Sektörü İstatistikleri
16. Mali Sektör İstatistikleri
17. Dış Ticaret İstatistikleri
18. Eğilim İstatistikleri
19. Makroekonomik İzleme İstatistikleri
20. Girişim İstatistikleri
21. Ciro ve Üretim İstatistikleri
22. Yapısal İş İstatistikleri
23. Turizm İstatistikleri
24. Fiyat İstatistikleri
25. İnşaat İstatistikleri
26. Enerji İstatistikleri
27. Ulaştırma ve Haberleşme İstatistikleri
28. Bilim, Teknoloji ve Bilgi Toplumu İstatistikleri
29. Bütünsel Üretim İstatistikleri
30. Hayvansal Üretim İstatistikleri
31. Tarımsal Yapı ve Ekonomik Hesaplar
32. Su Ürünleri İstatistikleri
33. Gıda Güvenliği ve Tarımsal Çevre İstatistikleri
34. Ormanlık İstatistikleri
35. Tarımsal İşletme Yapı İstatistikleri
36. Tarımsal Ekonomik Hesaplar
37. Su ve Toprak Yönetimi İstatistikleri
38. Atık İstatistikleri
39. Afet İstatistikleri
40. Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri
41. Tüketim Harcamaları, Gelir Dağılımı ve Yoksulluk İstatistikleri
42. Yaşam Kalitesi İstatistikleri

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

10. İstatistikî Konuların Devir İlkeleri

Resmî İstatistik Programı'nda birden fazla kurumu ilgilendiren konularda ilgili resmî istatistiğin üretilmesi, yayımlanması ve dağıtılması sorumluluğu bu konuda en çok ilgili olan kurumdadır. Bu kapsamda, Resmî İstatistik Programı'nda belirtilen konularda sorumluluğunun devri konusunda uygulanacak esas ve ilkeler aşağıda belirtilmiştir.

- İstatistiği kendi idari kayıtlarından üreten kuruluşun, o istatistiğin yayımından da sorumlu olması esastır.
- TÜİK'in başka kurumların idari kayıtlarından alarak üzerinde analiz ve işlem yapıldıktan sonra ürettiği istatistiklerin, TÜİK tarafından yayımlanması esastır.
- TÜİK'in birden fazla kurumun idari kayıtlarını kullanarak ürettiği istatistiklerin, TÜİK tarafından yayımlanması esastır.
- İstatistiklerin kurumlar arası sorumluluk devrinde uluslararası uygulamalar da dikkate alınır.
- İstatistiklerin kurumlar arası sorumluluk devrinde sürdürülebilirliğin ve veri kalitesinin sağlanması esastır. Sürdürülebilirlik ve veri kalitesi konusunda TÜİK'in uygun görüşü aranır.
- Sorumluluğun devri, Programın revizyonu ile birlikte Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle sonuglandırılır.

11. RİP Revizyon İlkeleri

RİP'te Program dönemi içerisinde istatistik çalışmalarına ilişkin yapılacak değişiklikler 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 599 uncu maddesinde belirtilen Bilimsel ve Teknik Özerklik hükmü çerçevesinde aşağıdaki şekilde yürütülür:

Program'a yeni konu eklenmesi ve mevcut olan bir konunun Program'dan çıkarılması ile sorumlu/ilgili kurum değişikliklerine ilişkin talepler Cumhurbaşkanlığı'nın onayı ile yapılır. Bunların dışındaki yer değişiklikleri, çalışma adı güncellemeleri, süre değişiklikleri, veri derleme yöntemi ve mevcudiyet durumu değişiklikleri, sınıflama sistemi ve tahmin düzeyi değişiklikleri, yayımlanma biçimi değişiklikleri, Programın genel bilgiler kısmı ve İstatistik Çalışmalar başlığında yer alan Kapsam, Mevcut Durum, Yapılacak Yeni Çalışmalar, Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar kısımlarındaki değişiklikler ile ilgili olarak karar almaya ve düzenleme yapmaya, sorumlu kurum/kuruluşun gerekçesiyle birlikte TÜİK'e başvurusu üzerine TÜİK yetkilidir.

Yasal ve idari yapıda meydana gelen değişiklikler ile mevzuattan kaynaklanan değişiklikler TÜİK Başkanlığı tarafından karara bağlanır.

Kurum/kuruluşların program revizyon talepleri, ilgili yılın 15 Ekim tarihine kadar TÜİK'e gönderilir.

12. İstatistikî Verilerde Revizyon Yapılmasına Dair Temel Esaslar

Revizyon, yayımlanmış herhangi bir istatistikî veri üzerinde daha sonra yapılan güncellemeleri ifade eder. Avrupa İstatistikleri Uygulama İlkeleri (Code of Practice) doğrultusunda üretilen istatistiklere ilişkin revizyon politikalarının

kamuoyu ile paylaşılması, istatistik üreticilerinin şeffaflık politikaları ile doğrudan ilişkilidir. Bu doğrultuda, RİP kapsamında istatistik üreten ve yayımlayan kurum ve kuruluşların kendi revizyon politikalarını oluşturmaları, kullanıcılar nazarında şeffaflığın artırılmasını sağlamak adına gereklilik olarak görülmektedir.

RİP kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, revizyon politikalarını oluştururken kendi istatistik envanterlerini (anket ya da idari kayıt ayrımı olmaksızın) gözden geçirmeli ve üretim-dağıtım süreçlerini dikkate almalıdır. Bu noktada, istatistiğin türü ne olursa olsun (anket ya da idari kayıt) revizyon uygulanabileceği unutulmamalıdır. Ayrıca, istatistiklere revizyon uygulamamanın da bir politika olduğu düşünüldüğünde, revizyon politikasına ilişkin dokümanların sadece revizyon uygulanacak istatistiklere değil revizyon uygulanmayacak istatistiklere ilişkin de bilgileri içermesine dikkat edilmelidir.

Bu kapsamda, TÜİK'te hangi istatistiklerin hangi nedenden dolayı uzunluk ve derinlik detayında revize edileceğine ilişkin genel çerçeveyi çizen bir politika dokümanı olarak "TÜİK Başkanlığı Tarafından Üretilen İstatistiki Verilerde Revizyon Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge" TÜİK resmi internet sayfasında yayımlanmıştır (<https://www.tuik.gov.tr/Kurumsal/Yonergeler>). Bu Yönergede revizyon yapılmasına dair temel ilkeler; revizyon nedenleri ve türleri, uygulama, dokümantasyon ve yayımlamaya ilişkin usul ve esaslara ilişkin bilgiler açıklanmıştır. İfade edilen ilkeler ve daha kapsamlı uygulamaları kapsayan Yönerge, sadece TÜİK için değil RİP kapsamında istatistik üreten ve yayımlayan tüm kurum ve kuruluşlar için yönlendirici bir doküman niteliğindedir.

13. Resmi İstatistik Programının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

5429 sayılı kanunun 3 üncü maddesine göre Resmi İstatistik Programında kurum/kuruluşlar tarafından üretilmesi ve yayımlanması taahhüt edilmiş istatistikler program uygulamalarının değerlendirilmesi amacıyla TÜİK tarafından her yıl "RİP Yıllık İzleme Raporu" hazırlanarak düzenli olarak izlenir ve sonuçları İstatistik Konseyine sunulur ve kamuoyuna duyurulur.

Yıllık İzleme Raporu'nda, sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından Program çerçevesinde yürütülen faaliyetlerin ne ölçüde gerçekleştirildiği tespit edilmekte ve varsa aksaklıkların giderilmesi için alınması gereken tedbirler belirtilmektedir.

İzleme raporlarında, gelişmeler ve programda üretilmesi taahhüt edilen konuların üretiminde meydana gelen aksaklıklar İstatistik Konseyinde görüşülerek değerlendirilmektedir.

Programda yer alan kurum ve kuruluşlar, kendi çalışmalarını ile ilgili değerlendirmeleri içeren raporlarını her yıl düzenli olarak TÜİK'e iletmekle sorumludurlar.

14. Yeni Dönem Vizyonu

Bu programda, özellikle yapılacak yeni çalışmalar ve üretilmesi planlanan istatistikler ve çalışmalar alanında yer alan konular ile büyük verinin istatistik üretim sürecinde daha yaygın kullanımı, veri entegrasyonunun güçlendirilmesi, dijitalleşme, erişilebilirlik ve alternatif veri kaynaklarının kullanılmasında ilerlemeler sağlanması hedeflenmiştir.

Resmî İstatistik Programı Genel Bilgiler

Bu konuların istatistik üretim sürecinde halihazırda kullanıldığı durumlar ve kullanılması planlanan projeler aşağıda özetlenmiştir.

Büyük Veri ve Veri Entegrasyonu

Geleneksel yöntemlerle yönetilemeyen veya analiz edilemeyen çok büyük ya da karmaşık veri setlerine büyük veri adı verilir. Hacim (volume), hız (velocity) ve çeşitlilik (variety) kelimelerinin baş harfleriyle oluşan 3V ifadesi büyük verinin karakteristik özelliklerini ifade etmektedir. Büyük veri, sayılan bu karakteristik özelliklerin birini ya da birkaçını aynı anda taşıyabilmektedir. Büyük veriden, istatistikler üretebilmek, makine öğrenimi algoritmalarını uygulayabilmek, gelecek tahmini yapabilmek için sahip olunan verinin güvenilir olması şarttır.

Arama motorları üzerinden yapılan aramalar, sosyal medyada paylaşılan fotoğraf ve düşünceler, e-ticaret siteleri üzerinden yapılan alışveriş sonucunda oluşan kayıtlar elektronik olarak tutulan veri hacminin oldukça büyümesine sebep olmuştur. Gittikçe büyüyen bu verinin sahibi çoğunlukla özel sektördeki firmalardır. "Bilgi güçtür" ilkesinden yola çıkarak bu bilgilere sahip olan firmalar gittikçe güçlü hale gelmeye başlamıştır. Örneğin, bir arama motoru sitesi yapılan aramalara göre, grip salgınının hangi ülkelerde yaygın olduğunu ve hangi ülkede ne zaman grip salgını olacağını başarılı bir şekilde tahmin etmiştir.

Türkiye'de de büyük veri kullanımı artmaya başlamıştır, özellikle e-ticaret alanında öneri sistemleri ve bankacılık alanında dolandırıcılık tespiti gibi uygulamaları bulunmaktadır.

Doğru analiz metotları ile yorumlandığında önemli stratejik bilgiler edinmeye imkan sağlayabilen büyük verinin kullanımı, küreselleşme ile birlikte artan rekabet ortamında daha da önemli hale gelmiştir. Özellikle farklı kaynaklardan gelen verilerin birbirleriyle konuşabiliyor olması veriyi değerli kılar. Sadece büyük veri sistemleri için değil geleneksel olarak kullandığımız sistemlerde de farklı veri kaynaklarından gelen verilerin entegre edilebiliyor olması veriden çok daha değerli bilgilerin çıkarılmasında önemli rol oynar. Örneğin, sadece kişilere ait eğitim bilgilerinin bulunduğu bir veri seti sadece eğitim ile ilgili analiz yapılabilmesine, istatistik üretilbilmesine olanak sağlarken, bu veri seti yine aynı kişilere ait istihdam verisiyle birleştiğinde hangi bölüm mezunlarının hangi sektörde çalıştığı gibi daha dikkat çekici, daha değerli analizlerin yapılmasına olanak sağlamaktadır.

Büyük verinin avantajı kullanılarak daha hızlı, daha etkili ve daha fazla sayıda istatistik üretebilir. Ayrıca ekonomik açıdan büyük verinin kullanımı istatistik üretim maliyetlerini uzun vadede kısma olanağı sunmaktadır. Büyük verinin resmi istatistiklerde yardımcı veri olarak kullanılması, geleneksel mevcut istatistiklerin de kalitesini arttırmaya yarayacaktır. Ayrıca büyük veriyi yardımcı veri olarak kullanarak anketlerdeki soru sayıları ya da anketlerin sayıları azaltılabilir, potansiyel yeni bilgiler büyük veri kaynaklarından keşfedilebilir.

Bu anlamda resmi istatistiklerde büyük veri kullanımı dünyanın önde gelen istatistik ofisleri açısından çekici hale gelmeye başlamıştır. TÜİK'te ise büyük veri konusunda Ar-Ge çalışmaları 2013 yılının Kasım ayından itibaren hızlandırılmaya başlanmış olup büyük verinin kullanımına yönelik çalışmalar çeşitli istatistik üretim alanlarında

yapılmaktadır.

Dijitalleşme

Dijitalleşme, henüz dijital ortama aktarılmamış olan bir verinin herhangi bir bilgisayar tarafından okunabilecek hale gelmesi sürecine verilen addır. Dijitalleşmedeki amaç genellikle yeni bir değer üretmek olabilmektedir. Dijitalleşme sayesinde sahip olunan veriler, iş akışları çok daha anlamlı ve yönetilebilir hale gelmektedir.

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte cep telefonu, bilgisayar, sensörler gibi birçok elektronik aletin kullanımı yaygınlaşmıştır. İnternetin de daha yaygın ve hızlı hale gelmesiyle birlikte teknoloji, dünya nüfusunun büyük bir kısmının hayatının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Bu konuyla ilgili verilebilecek en çarpıcı örneklerden biri Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS)'dir. Geçmiş yıllarda bu tür kayıtların tutulabilmesi için belirli bir günde kıstamlar uygulanarak bireylerin evlerine gidilip, demografik bilgiler kağıt ortamına kaydedilirdi. Günümüzde ise, artık her birey doğum, ölüm, adres değişikliği gibi durumlarda e-devlet hizmetini kullanarak bu bildirimleri yapabilmektedir. Elde edilen bu tip veriler Coğrafi Bilgi Sistemleri ile hem istatistik üretiminde hem de karar alıcılara yol gösterecek karar destek sistemleri gibi dijital altyapı sistemlerinde kullanılabilir.

Alternatif Veri Kaynaklarının Kullanımı

Bilindiği üzere, resmi istatistik üretiminde idari kayıt ve anket verileri temel kaynağı oluşturmaktadır. Son yıllarda, dünyadaki farklı örneklerle bakıldığında zaman, bu kaynaklar dışındaki kaynakların da özellikle resmi istatistik üretmeye yardımcı veri olarak kullanıldığı gözlemlenmektedir. Web kazıma (scraping), sosyal medya ve sensör verileri alternatif veri kaynaklarının popüler örneklerindendir.

Turizm istatistiklerinde cep telefonu verilerinin, fiyat istatistiklerinde barkod verisi kullanımı ve web scraping verilerinin kullanılması, dünyada alternatif veri kaynaklarının resmi istatistik üretiminde yardımcı veri olarak kullanımına örnek teşkil etmektedir.

Alternatif Veri Derleme Yöntemlerinin Kullanımı

2020 yılı Mart ayında Covid-19 salgınının ülkemizde de ortaya çıkması sonrasında yüz yüze görüşme yöntemi (CAPI) ile veri derlemek büyük ölçüde olanaksız hale geldiğinden, özellikle Hanehalkı araştırmalarında telefon ile veri derleme yöntemi (CATI) kullanılmaya başlanılmış ve büyük ölçüde başarılı olunmuştur. Telefonla veri derleme yönteminin başarılı olması adına cevaplayıcıların güncel telefon numaralarının edinilmesi için bu verilere sahip Kurum/Şirketler ile kurumsal anlamda görüşülerek ilgili protokoller çerçevesinde güncel telefon bilgileri temin edilmiştir ve edinilmeye devam edilmektedir.

Bu dönemde, cevaplayıcılarla kurumsal iletişimi güçlendirmek ve telefon yoluyla veri derleme yöntemini geliştirmek adına TÜİK Çağrı Merkezinin (ALO 124) fizibilite ve altyapı çalışmaları tamamlanarak kullanımına başlanılmıştır. Özetle cevaplayıcılara giden aramaların tek bir kanaldan çıkması, gelen aramaların tek bir kanalda toplanarak yanıtlandırılması ve yönlendirilmesi gibi hususların gerçekleştirilebildiği Çağrı Merkezi altyapısı, TÜİK'in 26 Bölge Müdürlüğüne de

Resmi İstatistik Programı Genel Bilgiler

konumlandırılmıştır. Bölge Müdürlüklerindeki personele de operatörlük eğitimleri verilerek Çağrı Merkezi uygulamasının Bölge Müdürlüklerinde de başarı ile uygulanabilmesi sağlanmıştır.

TÜİK bünyesinde **ALO 124** TÜİK çağrı merkezi, vatandaşlarımızı daha güvenilir, daha kolay ve daha kaliteli iletişim sağlamak amacıyla kurulmuştur.

ALO 124 çağrı merkezi aracılığı ile cevaplayıcılar veya kullanıcılar;

- TÜİK'e hızlı erişim sağlayacaktır.
- Anket çalışmaları ile ilgili bilgileri 124 hattı üzerinden hızlıca elde edebileceklerdir.
- Bilgi talepleri, internet sitemizin yanı sıra **Alo 124** üzerinden daha hızlı karşılanabilmektedir.
- Veri gizliliği ve veri güvenliği hususlarında Karşılama Ses Kaydı ile bilgilendirilebilmektedir.

Ayrıca TÜİK için inovasyon projeleri kapsamında yer alan **Alo 124** ile çağın gereksinimlerine uygun olarak; web (CAWI) ve yüz yüze görüşme (CAPI) veri derleme yöntemlerimize ek olarak telefon ile veri derleme yöntemi (CATI) eklenmiştir.

Çağrı Merkezimizle; kaliteli ve kontrollü bir iletişimin sağlanması, verimliliğin artırılması, düzenli ve sürekli veri akışının sağlanmasının yanı sıra hizmetlerin iyileştirilmesi yönünde cevaplayıcılar/kullanıcılardan geri bildirimlerin daha hızlı alınması ve vatandaşlarımızın memnuniyetinin artırılması hedeflenmektedir.

Erşilebilirlik

TÜİK tarafından üretilen istatistiklere ilişkin A grubu mikro veriler, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Antalya, Gaziantep, Van, Erzurum, Zonguldak, Edirne, Konya, Diyarbakır ve Samsun Bölge Müdürlüklerinde mevcut olan, kapalı bir ağ içinde ve veri aktarımına imkan vermeyecek şekilde tasarlanmış Veri Araştırma merkezlerinde (VAM) ve veri gizliliği ilkesi çerçevesinde istatistikî birimlerin doğrudan tanınmasını sağlayacak bilgileri gizlendikten sonra çalışlabilmektedir. Elektronik Veri Araştırma Merkezi (E-VAM) ile gerek A grubu mikro verilerin gerekse farklı şekillerdeki veri setlerinin, kullanıcıların VAM'a gelmelerine gerek kalmadan çalışlabilmesine imkan tanıyacaktır. E-devlet ve SMS doğrulaması ile yetkilendirilmiş kullanıcıların, veriler üzerinde çalışabilmeleri amacıyla oluşturulan bir portal olan E-VAM ile veriler internet erişimi olmayan bir ortamda incelenebilmekte, istenen analizler yapılabilmekte ve alınmak istenen çıktılar uzman kontrolü sonrası kullanılabilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İSTATİSTİK ÇALIŞMALARI

ANA KONU 1. İSTATİSTİKSEL ALTYAPI

1.1. İDARİ KAYITLAR VE KAYIT SİSTEMLERİ

1.2. COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ VE UZAKTAN ALGILAMA

1.3. ALTYAPI ÇALIŞMALARI

1.4. SINIFLAMALAR

1.1. İDARİ KAYITLAR VE KAYIT SİSTEMLERİ

1. Kapsam

İstatistiklere temel oluşturan veriler kaynak olarak anketlerden elde edilebileceği gibi bir alternatif kaynak olarak idari kayıtlardan da faydalanılabilmektedir. İdari kayıt, en genel anlamıyla devletin diğer kurum/kuruluşların gerek mevzuatları çerçevesinde tutmakla zorunlu oldukları gerekse kurumsal hizmetlerin yürütülmesinde ihtiyaç duydukları konularda kişi, işletme veya olay bazında düzenlenen rapor, belge ve ölçüm türü gibi dokümanlar olarak tanımlanabilir. İdari kayıtların standartlara kavuşturulup sistematize edilmesi ile kayıt sistemlerine ulaşılır.

Bir verinin referans tarihi ile yayımlanma tarihi arasındaki zaman farkı olarak tanımlanan zamanlilik göstergesi, son yıllarda daha da önem kazanmış durumdadır. Bu nedenle; bilgi derlemede var olan kaynaklar kullanılarak bir yandan bilgilerin zamanında derlenmesi diğer yandan ise Resmi İstatistik üretim sürecinde zaman, emek ve mali tasarruf sağlanması amaçlanmaktadır. Bu şekilde hem istatistik birimler üzerinde oluşan gereksiz cevaplama yükü ortadan kalkmış hem de kamu hizmetlerinde entegre bir yapıya dönüşüm hızlandırılmış olmaktadır.

Birçok gelişmiş ülkede hızlı, ekonomik ve tutarlı istatistik üretme anlamında anket ve benzeri yöntemlerle elde edilen veri setleri, artık yerini idari kayıtlara bırakmış ve bırakmaya devam etmektedir. İdari kayıt verilerinin kullanımı konusunda farklı yaklaşımlar olmasına rağmen Fransa, Danimarka, Finlandiya, Norveç ve İsveç gibi ülkeler Avrupa Birliği (AB) ülkeleri içerisinde ön planda yer almaktadırlar. Özellikle Kuzey Avrupa ülkeleri (İsveç, Norveç, Finlandiya, Danimarka ve Hollanda) başta olmak üzere istatistiksel bilgi üretiminde idari kayıt verilerinden kapsamlı bir şekilde yararlanmaktadırlar. Örneğin; Finlandiya'nın ürettiği istatistiklerin %96'sı idari veri kaynaklarından gelmekte diğer Avrupa Ülkeleri, Kuzey Amerika (Amerika Birleşik Devletleri, Kanada), Avustralya ve Yeni Zelanda'nın da idari kayıt verilerinin kullanımı konusunda önemli deneyimleri bulunmaktadır.

Hem ulusal öncelikler (Hükümet Programı, Öncelikli Dönüşüm Programı, Kalkınma Planı ve bağlı strateji planları) hem de uluslararası yükümlülükler (AB İstatistik Fasilinin kapanış kriterleri, uluslararası kuruluşlara veri aktarımı) çerçevesinde Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) üretmek veya detaylandırmak durumunda bulunduğu istatistikler için idari kayıt kullanımı öncelikli seçenek olmaktadır.

Ülkemizde, TÜİK'in, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 9. maddesine göre idari kayıtlara erişim yetkisi bulunmaktadır. Kanun ayrıca TÜİK'i, Ulusal Kayıt Sistemlerinin oluşturulmasında standartları tanımlamak, uygulamak ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak ile de görevlendirmiştir.

2. Mevcut Durum

İdari kayıtların sistematize edilmesi ile oluşan kayıt sistemleri arasında "Ulusal Adres Veri Tabanı (UAVT)", "Adres Kayıt Sistemi (AKS)", "İş Kayıt Sistemi", "Tanımsal İşletme Kayıt Sistemi (TİKAS)", "Göç Kayıt Sistemi (GöçNet)" ve "Eğitim İşgücü Veritabanı" başta gelmektedir.

Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamında üretilen istatistik başlıklarının birçoğu tarafından yoğun olarak kullanılan

İstatistiksel Altyapı

ya da kullanıma potansiyeli olan başlıca idari kayıt verileri arasında; İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı (TB), Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Sağlık Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) ve Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) verileri bulunmaktadır.

Ülkemizde faaliyette bulunan tüzel ve gerçek kişilere ait, çeşitli kurumların kullanmakta olduğu sicil sistemleri mevcuttur. Kurumların kullanmakta olduğu bu sistemler kendi kurumsal ihtiyaçlarını büyük oranda karşılamakla birlikte, ihtiyaç duyulması halinde diğer kurumların ihtiyaçlarına cevap veremeyebilmektedir. Bunun en büyük sebeplerinden biri farklı idari kayıtları birbirine bağlayacak ortak bir anahtar olmamasıdır. Bunun dışında kapsam eksiklikleri, tanım farklılıkları, veri kalitesindeki eksiklikler genel sorunlar arasında yer almaktadır. Burada dikkat çeken husus neredeyse bütün idari kayıt sağlayıcılarının farklı birer anahtar değişikliği kullanmasıdır.

Mevcut durumda kullanılan idari kayıtların hiç birisi tam olarak merkezi kayıt sistemi ihtiyacını karşılamamaktadır. Bu anlamda paydaş kurumların koordineli bir şekilde çalışarak ihtiyaca cevap verecek bir yapı üzerinde anlaşması sağlıklı bir sistemin oluşturulabilmesi açısından önem arz etmektedir.

AB üyeliği müzakere sürecinde yer alan, "Tarım ve Kırsal Kalkınma" başlıklı 11. Faslin açılış kriteri ile "İstatistik" başlıklı 18. Faslin kapanış kriterinin gerekliliklerini yerine getirme yükümlülüğü çerçevesinde; herhangi bir desteğe bağlı olsun veya olmasın, tarımsal işletmelerin arazi, hayvancılık, makina-ekipman ve bitkisel üretim bilgilerinin kayıt altına alınması, kayıtların sağlıklı ve güncelliğinin sağlanması gerekmektedir. Ancak, ülke genelini kapsayan TİKAS olmadığından; idari kayıtlar kullanılarak (ilgili kurumların kendi amaçlarına uygun tuttukları kayıtlar) tarımsal işletme çerçevesi oluşturulmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Öncelikli olarak TÜİK tarafında çok sayıda araştırmaya veri girişi sağlayacak olan kurumlara ait idari kayıtların istatistik üretim sürecine dâhil edilmesi çalışmaları yeni dönemde devam edecektir. Bu kapsamda; Bina ve Konut Kayıt Sistemi, Sivil Toplum Kuruluşları (STK) Bilgi Sistemi, Şirket Bilgi Sistemi kurulması ve E-Arşiv/E-Fatura Verilerinin İstatistik Üretim Sürecinde Kullanımı idari kayıt ve kayıt sistemleri altında öncelikli çalışılacak idari veri kaynakları olarak belirlenmiştir.

Bina ve Konut Kayıt Sistemi; TÜİK tarafından 2015 yılında çalışmalarına başlanan ve günümüze kadar hazırlıklarının yapıldığı idari kayıtlara dayalı bina ve konut kayıt sistemi kurmayı amaçlayan bir sistemdir. Bina ve konut istatistiklerinin üretilebilmesi için, yapı belgelerinde bulunan bina ve konutlara ilişkin bilgilerin (bina inşa yılı, ısıtma sistemi, kat ve oda sayısı vb.) ülke genelindeki tüm adresler için İçişleri Bakanlığı NVİGM tarafından oluşturulan Mekânsal Adres Kayıt Sistemi (MAKS) çalışmasına eklenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. MAKS'ın tamamlanmasının ardından, adres tabanlı diğer veri tabanlarının MAKS ile entegrasyonun sağlanarak Bina ve Konut Kayıt Sisteminin tamamlanması planlanmaktadır.

STK Bilgi Sistemi ile Resmi kurumlar dışında ve bunlardan bağımsız olarak çalışan, politik, sosyal, kültürel, hukuki ve çevresel amaçları doğrultusunda lobi çalışmaları, ikna ve eylemlerle çalışan, üyelerini ve çalışanlarını gönüllülük usulüyle alan, kâr amacı gütmeyen ve gelirlerini bağışlar ve/veya üyelik ödemeleri ile sağlayan sivil toplum kuruluşlarına ait

toplu bir kayıt sistemi ihtiyacının karşılanması amaçlanmaktadır. STK Bilgi Sistemi kurulması çalışmaları kapsamında Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü (STİGM) tarafından idari kaydı tutulan derneklerin amaçlarına göre ana nevi ve alt nevi sınıflaması kullanılarak COPNI ve ilişkili NACE sınıflamasının sisteme entegrasyonu TÜİK tarafından 2020 yılı sonu itibarıyla sağlanmıştır. Derneklerin vermekle yükümlü oldukları her türlü bildirim ile beyanname bildirimlerinin elektronik ortamda yapılması, bürokratik işlemlerin azaltılarak vatandaşın işlerinin kolaylaştırılması, istatistiki bilgilerin kısa sürede sorgulanarak raporlanması amaçlarıyla STİGM tarafından geliştirilen Dernekler Bilgi Sistemi (DERBİS) 2013 yılında tamamlanarak kullanıma açılmıştır. Halen, 122.000 faal dernekten %95'i aktif DERBİS kullanıcısıdır. Yine, DERBİS kullanıcısı olmayan derneklere ilişkin tüm veriler İİ Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlükleri tarafından DERBİS veri tabanına kaydedilmektedir. Yine STİGM tarafından, sendikaların ve siyasi partilerin kuruluş ve bildirimlerine ilişkin verilerin kayıt altına alınması için Sendikalar Bilgi Sistemi (SENBİS) ve Siyasi Partiler Bilgi Sistemi (PARBİS) geliştirilmiştir.

TÜİK ile STİGM tarafından yapılan yazışmalar ve toplantılar sonucunda DERBİS veri tabanında yer alan aktif dernekler için COPNI ve NACE kodları oluşturulmuş ve veritabanına aktarımı sağlanmıştır. Ayrıca yeni kurulacak derneklere COPNI kodlarının verilmesi için standartlar oluşturulmuştur.

STİGM tarafından halihazırda verisinin derlendiği dernekler, sendikalar ve siyasi partilere ilişkin uygun görülen istatistiki veriler STİGM'e ait "<https://www.siviltoplum.gov.tr>" adresli internet sitesinin "İstatistikler" sekmesi altında yayımlanmakta olup bu istatistik başlıklarının artırılması planlanmaktadır.

Şirket Bilgi Sistemi; sektörlerin/firmaların idari kayıt ve anket çalışmalarından gelen verilerini ortak bir payda altında toplayarak daha da anlamlı hale gelmesini sağlayan, sektör/firma bazında yapısal değişkenlerin analizi ile beraber sektör ve firma ağına ortaya çıkaran ayrıca ürün ve dış ticaret verileri ile kapsamlı bir raporlama yapmaya imkân veren bir uygulamadır. Ekonomik Risk Analizi (ERA) projesi kapsamında yaklaşık otuz beş bin girişimin (NACE Rev.2) dördüncü düzeyde sektörleri temsil edecek firmalar) yapısal, finansal, ilişki ağı, istihdam durumu, üretim, dış ticaret ve araç parkı konularında detaylı raporlama yapabilmektedir. Ayrıca faaliyetlerin risk endeksi konusunda da raporlama mümkün olmaktadır. Bu kapsamda, ERA projesi geliştirilerek tüm şirketlerin idari kayıt ve anket verilerinden yapısal, finansal, ilişki ağı, istihdam durumu, üretim, dış ticaret, araç parkı, yatırım, yabancı ortaklık ve profil bilgilerinin sorgulanabileceği bir bilgi sistemi kurulması planlanmaktadır.

E-arşiv/E-fatura, muhafaza ve ibraz edilme zorunluluğu bulunan faturanın, elektronik ortamda oluşturularak elektronik ortamda ibraz edilen ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafına raporlanan bir uygulamadır. Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından temin edilecek e-fatura ve/veya e-arşiv verileri; Hanehalkı Tüketim Harcaması İstatistikleri, Tüketici ve Üretici Fiyat Endeksleri ile Sanayi Üretim Endeksi, Perakende Satış Endeksleri, Ciro Endeksleri alanında kaynak olarak kullanılabilirliği değerlendirilmektedir.

Kullanım alanının genişliğine göre önceliklendirilerek diğer kamu kurumlarının idari kayıtları kullanılarak bütüncül bir idari kayıt sistemi oluşturulması önemlidir. Mevcut kullanılan bu farklı idari kayıt kaynaklarının eşleşmesini sağlayabilecek ortak bir yapıya geçiş için geniş çaplı bir çalışma hem kurumumuzdaki yerel birim düzeyinde yaşanan sorunları hem de ülkemizde ihtiyaç duyulan verilerin birbiri ile konuşabilirliği konusunda yaşanan sorunların aşılmasını

İstatistiksel Altyapı

sağlayacaktır.

Yukarıda bahsedilen entegrasyonun sağlayacağı bir avantaj da bir çok gelişmiş ülkede mevcut olup ülkemizde çalışmaları devam eden açık devlet/açık veri çalışmasıdır. Açık devlet politikası ve ilgili faaliyetler, 2015-2018 Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı ile 2016- 2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı içerisinde ele alınmıştır. Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (BİLGEM), Yazılım Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (YTE) gibi kurumların koordinasyonunda yürütülmekte olan faaliyet Türkiye'ye özel bir 'data.gov' platformu oluşturmaktır. Bu konuda devam eden çalışmalar şu şekilde özetlenebilir: 2016-2019 Ulusal e-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı'nda yer alan "E4.2.1-Açık Veri Paylaşım Portalinin Oluşturulması" eylemi doğrultusunda açık veri paylaşım ilkeleri, kişisel bilginin güvenliği/mahremiyeti gözetilerek kamu kurumlarında, yerel yönetimlerde, özel sektörde ve sivil toplum kuruluşlarında üretilen veriler açık veri olarak ortak bir veri kaynağından tüm fayda sağlayıcıların kullanımına açılacaktır. Bu kapsamda her kurumun kendi elindeki veriyi paylaşması yerine; belirli kriterler ve formatlar oluşturularak verilerin bu kriterlere uygun hale getirilip merkezi bir platform üzerinden sunulması sağlanacaktır. Ülkemizde faaliyette gösteren gerçek ve tüzel kişilerin bölgesel (şube-yerel birim) bazda sağlıklı verisini oluşturabilmesi yukarıda bahsedilen çalışma için de önem arz etmektedir. Bölgesel düzeyde üretilen/üretilecek istatistiklerin ise kalitesinin artması ancak işyerlerinin şube düzeyindeki idari kayıt verisinin kalitesinin artmasıyla mümkündür. Bu anlamda şube düzeyinde tanımlayıcı ortak anahtar (verginö-subeno) ve tabakalama değişkenlerinin (ana faaliyet, ciro çalışan sayısı vb.) eksiksiz ve güncel tutulduğu idari kayıtlara ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca farklı idari kayıt verilerinin karşılaştırılabilir olması amacıyla verilerin standardize edilme suretiyle birbiriyle konuşabilir olması önem arz etmektedir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlusu Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
1.1.P.1	Bina ve Konut Kayıt Sistemi	Ülkeye özgü ihtiyaç, diğer istatistikler için girdi olarak kullanılması	TÜİK	• MAKS'in tamamlanması • Adres tabanlı veri tabanlarının MAKS ile entegrasyonu	• İçişleri Bakanlığı (NİGİM) • Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	2026
1.1.P.2	STK Bilgi Sistemi	CB 11. Kalkınma Planı 776.2 maddesi	İçişleri Bakanlığı (STİGM)	• Sivil Toplum Kuruluşlarının İdari Kayıtları	İçişleri Bakanlığı (STİGM)	2023
1.1.P.3	Şirket Bilgi Sisteminin Kurulması	Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	Girişimlerle ilgili her türlü veri	GİB	2024
1.1.P.4	E-Arşiv / E-Fatura ve Ödeme Kayıt Edici Cihaz Verilerinin İstatistik Üretim Sürecinde Kullanımı	Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	GİB tarafından temin edilecek e-fatura ve/veya e-arşiv verileri	GİB	2026

1.1.1. İstatistiksel İş Kayıtları

1. Kapsam

İstatistiksel İş Kayıtları Sistemi (İKS), yasal olarak devlet tarafından kayıt altına alınan ve ekonomik faaliyeti ile Gayri Safi Yurt içi Hasıla (GSYH)'ya katkıda bulunan tüm birimlerin; adres, kimlik, tabakalama değişkenleri ve demografik bilgilerinin, idari kayıtların kullanılması ile Avrupa Birliği (AB) yönetmelikleri tarafından belirtilen birim ve sınıflama tanımlarına uygun olarak güncel yapıda tutulduğu bir sistemdir.

Ülkemizde ihtiyaç duyulan ekonomik göstergelerin üretilmesinde, yayımlanmasında ve dağıtımının sağlanmasında yapılacak tüm çalışmalar için İKS referans kaynak teşkil etmektedir.

İKS'nin amaçları aşağıdadır:

- İdari kaynaklara dayalı İKS oluşturulması ve güncellenmesi,
- AB ile ortak birim tanımlarına geçilmesi,
- Girişimlere ait demografik değişkenlerin elde edilmesi ve yayımlanması,
- Girişim Gruplarının (GG) oluşturularak küresel boyutta inceleme ve karşılaştırma yapılabilmesi,
- İş istatistikleri ile ilgili tüm çalışmaların omurgası olması.

2. Mevcut Durum

TÜİK bünyesinde kurulu İKS'nin GİB ve SGK başta olmak üzere idari kayıtlara dayalı olarak güncelleme ve iyileştirilmesine devam edilmiş, 2019 yılı yıllık verisine nihai hali verilmiş, iş kayıtları çerçevesi veri kullanıcıların ihtiyacını karşılamak üzere Veri Araştırma Merkezi'nde mikro düzeyde kullanıma açılmıştır.

Yıllık iş kayıtları çerçeve verilerinden yararlanılarak, Girişimcilik ve İş Demografisi, 2020 Haber Bülteni zenginleştirilmiş içeriğiyle başarıyla yayımlanmıştır.

Yıllık iş kayıtları çerçeve verileri, TÜİK bünyesinde üretici birimlerin ihtiyaçları doğrultusunda günlük, aylık ve yıllık bazda hizmet vermeye devam etmektedir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

2022 – 2026 RİP döneminde yapılacak yeni çalışmalar aşağıda listelenmiştir.

- İş Kayıtları kalite göstergelerini oluşturmak,
- İş Kayıtları yerel birim düzeyinde kayıtların iyileştirilmesi ve istatistik üretmek,
- Üretilen istatistiksel birimlere ek olarak Faaliyet Türü Biriminin de üretilmesi ya da ikincil faaliyetlerin İş Kayıtları Sisteminde işaretlenmesi için gerekli metodolojik çalışmayı ve gerekli idari kayıt araştırmasını yapmak,

İstatistiksel Altyapı

- Girişim Grupları'nın idari kayıtlar yolu ile tam kapsamının sağlanabilmesi ve gösterge/yayın üretilmesi,
- Alanda faaliyet kontrol çalışmasının harzemli perspektif programına geçişi sağlanmıştır, kontrollerin geliştirilmesine devam edilmesi,
- Gösterge üretiminin genişletilmesi, metodolojinin uluslararası uyumunun artırılması sağlanacaktır. Bu kapsamda hayatta kalma istatistikleri, girişim yaşlarına göre gösterge yayını, ithalat/ihracat ve istihdam/ciro boyutlarında gözönünde bulundurularak gösterge ve içeriklerin geliştirilmesi çalışmalarının yapılması

için ülkemizin ihtiyaçları kapsamında diğer kurumlara bilgi paylaşımı çalışmalarına devam edilecektir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
1.1.1.P.1	ESBİS sisteminde yer alan Esnaf ve Sanatkar İstatistikleri	Ülkeye Özgü İhtiyaç	Ticaret Bakanlığı	ESBİS verileri	Ticaret Bakanlığı	2025
1.1.1.P.2	KOOPBİS sisteminde yer alan Kooperatif İstatistikleri	Ülkeye Özgü İhtiyaç	Ticaret Bakanlığı	KOOPBİS Kooperatif Bilgi Sistemi verileri	Ticaret Bakanlığı	2026

1.1.2. Tarımsal İşletme Kayıt Sistemi

1. Kapsam

Tarımsal İşletme Kayıtları; Türkiye'nin tamamını kapsayacak şekilde il, ilçe ve köy bazında tarımsal faaliyette bulunan çiftçilerin/işletmelerin özlük bilgilerini, faaliyetleri sırasında kullandıkları varlıkları (arazi, hayvan, girdi vs.), bitkisel ürün desenini, kullandığı makine ve teçhizat ile diğer bilgilerini içermektedir.

Tarımsal İşletme Kapsamı; yasal durumu ne olursa olsun, sahip olduğu, ortaklık, yarıcılık ya da kiralama şeklinde işlediği arazinin büyüklüğüne bakılmaksızın kendi adına bitkisel üretim yapan ya da küçükbaş veya büyükbaş hayvan besleyen veya hem bitkisel üretim hem hayvancılık yapan tek yönetim altındaki ekonomik birimdir.

Tarımsal işletmelere ait çerçeve elde edilmesi için Tarımsal İşletme Kayıt Sistemi ile;

- Ülkemizde tarımsal faaliyetle uğraşan işletmelerin tamamına ait güncel bir çerçeve elde edilmesi ve bu yönde ulusal düzeyde kayıt sisteminin oluşturulup sürdürülebilirliğinin sağlanması,
- Tarımsal işletmelerin arazi, hayvancılık, makine-ekipman ve bitkisel üretim bilgilerinin kayıt altına alınması, kayıtların tamliği ve güncelliğinin sağlanması,
- Tarımsal işletmelerin T.C. kimlik veya vergi numaralarının, adreslerinin, ikametgah adreslerinin, telefon ve diğer işletme bilgilerinin kayıt altına alınması,

amaçlanmaktadır.

2. Mevcut Durum

Avrupa Birliği üyeliği müzakere sürecinde yer alan, "Tarım ve Kırsal Kalkınma" başlıklı 11. Faslin açılış kriteri ile "İstatistik" başlıklı 18. Faslin kapanış kriterinin gerekliliklerini yerine getirme yükümlülüğü çerçevesinde; herhangi bir desteğe bağlı olsun veya olmasın, tarımsal işletmelerin arazi, hayvancılık, makine-ekipman ve bitkisel üretim bilgilerinin kayıt altına alınması, kayıtların sağlıklı ve güncelliğinin sağlanması gerekmektedir. Ancak, ülke genelini kapsayan TİKAS olmadığından; idari kayıtlar kullanılarak (ilgili kurumların kendi amaçlarına uygun tuttıkları kayıtlar) tarımsal işletme çerçevesi oluşturulmaktadır.

Tarımsal işletmelerin (hanehalkı ve kurumsal) adres, kimlik bilgileri, işletme büyüklük ve işletme tipi ile tarımsal üretime ait diğer ilgili özelliklerin yer aldığı bir veri tabanıdır. Tarımsal işletme kayıtları; TOB ve tarımsal işletmelerin bağlı olduğu birlik, kooperatif ile diğer ilgili kurumlardan alınan bilgilerin AKS ve Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) kayıtları kullanılarak yapılan güncellemelere göre oluşturulmaktadır.

Bu kapsamda TÜİK tarafından idari kayıtlarından faydalanılması planlanan kurumlar; TOB, Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB), Tarım Kredisini veren Bankalar, Kooperatif ve Birlikler, Tarım Sigortaları Havuzu İşletmesi, SGK, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) ve Tarımsal Kalkınmayı Destekleme Kurumudur (TKDK).

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Ulusal düzeyde yapılacak olan ve ülke genelini kapsayan TİKAS oluşturulması halinde yapılacak protokoller ile düzenli olarak TÜİK'e veri akışı sağlanabilecektir.

İstatistiksel Altyapı

1.1.3. Adres Kayıt Sistemi

1. Kapsam

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa dayanılarak oluşturulan AKS ile Türk Vatandaşlarının ve Türkiye'de herhangi bir amaçla en az doksan gün süreli yabancılara mahsus ikamet/çalışma izni olarak veya ikamet izni yerine belge sahipliğiyle veya mavi kart hamili olarak yaşayan ve yasal olarak Türkiye'de bulunan tüm yabancıların yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerinin elektronik ortamda merkezi bir yapı içerisinde güncel olarak tutulması amaçlanmaktadır.

2. Mevcut Durum

Bu Kanun kapsamında, belediyeler ve il özel idareleri tarafından ülke genelinde numaralama ve levhalama çalışmaları tamamlanarak UAVT oluşturulmuş olup, TÜİK tarafından 2006 yılında yapılan alan uygulaması ile kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları ve yerleşim yeri adres bilgileri eşleştirilmiştir. Bu bilgiler İçişleri Bakanlığı'na 2007 yılında devredilmiş, anılan tarihten itibaren adres verileri güncel olarak elektronik ortamda tutulmaya başlanmıştır.

AKS'nin en önemli unsurlarından biri olan UAVT belediyeler, özel idareler, organize sanayi bölge müdürlükleri ve serbest bölgeler tarafından güncellenmektedir. Adres oluşumuna altyapı teşkil eden yapı belgeleri (yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi ve yanan yıkılan yapılar formu) yine bu veri tabanı üzerinden bahse konu ilgili idareler tarafından üretilmektedir.

AKS, adres bileşenlerinin belirli bir tarih aralığındaki durumunun saklanabilmesini sağlayan tarihsel yapıya, idari ve mahalli bileşen değişiklik işlemlerinin ilgili idarelerle eşgüdümlü yürütülmesini kolaylaştıracak bir yapıya kavuşturulmuştur.

Türk Medeni Kanunu'nun 19 uncu maddesi gereğince "yerleşim yerinin teklifi" ilkesi doğrultusunda AKS'deki bir kişinin, Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası ile eşleştirilen tek bir yerleşim yeri adresi mevcuttur. Kişiler, yeni bir yerleşim yeri adresi beyan etmediği sürece sistemde yer alan mevcut yerleşim yeri adresi tüm iş ve işlemlerde esas alınmaktadır.

Bu kapsamda adrese ilişkin bilgiler, Kimlik Paylaşımı Sistemi (KPS) üzerinden kamu kurum ve kuruluşları, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan bankalar ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu çerçevesinde faaliyette bulunan sigorta ve emeklilik şirketleri ile Güvence Hesabının paylaşımına sunulmuştur. Ayrıca, 2008/8 Başbakanlık Genelgesi ile kamu kurum ve kuruluşlarının yaptıkları işlemlerde "KPS'den temin edecekleri yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini esas almalı, kamu kurum ve kuruluşlarında yürütülen iş ve işlemlerde, nüfus müdürlüklerinden veya vatandaşlarımızdan yerleşim yeri ve diğer adres belgesi (ikametgâh ilmi haberi) ile nüfus kayıt örneği istenmemesi, bu belgelerin, ilgili kuruluş tarafından doğrudan KPS'den elde edilmesi öngörülmüştür.

Anılan Kanunun 68 inci maddesi gereğince, adres değişikliğinin süresi içinde bildirilmemesi veya gerçeğe aykırı beyanda bulunulması halinde idari para cezası uygulanması öngörülmüştür.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

AKS'de metinsel olarak tutulan adres bilgilerinin koordinat verileriyle tanımlanarak coğrafi (mekansal) nitelik kazandırılması yoluyla bu sistemin daha sağlıklı işleyen ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması, diğer kurum ve kuruluşların adres bilgileri ile daha etkin bir şekilde çalışabilecekleri entegrasyon altyapısının kurulması, yapı ruhsatı sürecinin elektronik ortama aktarılması, yetkili idareler, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) ve ilgili diğer kurumlar arasında gerekli belge ve verilerin elektronik ortamda paylaşımının sağlanması amacıyla MAKS ve Çevrimiçi Emlak ve İnşaat İzinleri Projesi 2012 yılında faaliyete geçirilmiştir. MAKS'in ülke genelinde yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Bahse konu sistemin ülke genelinde yaygınlaştırılması amacıyla 2016 yılında 76 ilde mekânsal adres veri üretimi çalışmalarına başlanmıştır. Proje kapsamında;

- İl, ilçe, köy ve mahalle alanları oluşturulmuştur.
- Meydan, bulvar, cadde ve sokaklar (yol) ile tüm yapılar (yapı, diğer yapı) ve bağımsız bölümler tespit edilerek sayısal hale getirilmiştir.
- Yukarıda belirtilen adres bileşenleri Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda kontrol edilerek varsa hatalar ve eksiklikler giderilerek yeniden numaralandırılmıştır.
- Üretilen verilerin kontrolünden sonra MAKS'a aktarılması sağlanmıştır.
- Adres Kayıt Sistemi'nde olup sahada olmayan ya da sahada olup Adres Kayıt Sistemi'nde olmayan verilerin kontrol edilerek MAKS'a aktarılmasına yönelik yetkili idarelerle çalışma yürütülmektedir.

MAKS'in ülke genelinde tamamlanması ile Nüfus ve Konut Sayımlarındaki konuta ilişkin değişkenlerin üretilmesine katkı sağlayacaktır.

1.1.4. Göç Kayıt Sistemi (GöçNet)

1. Kapsam

Yabancıların Türkiye'ye girişleri, Türkiye'de kalışları ve Türkiye'den çıkışları ile Türkiye'den koruma talep eden yabancılar sağlanacak korumanın kapsamına ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları ve İçişleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresi Başkanlığı kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenlemek amacıyla çıkarılan 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK) 11 Nisan 2013 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. YUKK, yabancıların Türkiye'ye girişi, Türkiye'de ikametleri, sınır dışı edilmeleri ve uluslararası korumadan faydalanmaları hususunda önemli hukuksal ve idari değişiklikler getirmiştir. Kanun, tüm hükümleriyle, yayım tarihinden 1 yıl sonra, 11 Nisan 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. YUKK kapsamında kurulan Göç İdaresi Başkanlığının merkez teşkilatı aynı tarih itibarıyla operasyonel hale gelmiş, yabancılar a ait tüm iş ve işlemlerin yanında plan ve politikaların oluşturulması ve istatistiklerin üretilmesi sorumluluğu EGM'den Göç İdaresi Başkanlığına devredilmiştir.

YUKK'un resmi gazetede yayımlanması sonrasında Türkiye'nin göç ve uluslararası koruma alanında örnek bir ülke olmasını sağlayan, yabancıların Türkiye'ye girişleri, kalışları, çıkışları, sınır dışı edilmeleri, giriş yasakları, uluslararası koruma, geçici koruma ve insan ticareti mağdurlarının korunmasıyla ilgili iş ve işlemlere ait bilgilerinin elektronik ortamda yönetilmesi için geliştirilmiş bir göç sistemi projesi olan GöçNet sistemi kurulmuştur.

GöçNet sistemi, daha önceden birbirinden ayrı olarak yürütülen vize, ikamet izni, çalışma izni, giriş yasağı, sınır dışı etme, uluslararası koruma ve geçici koruma gibi işlemlerin tek çatı altında toplanmasına ve dolayısıyla daha hızlı, etkin ve sağlıklı kararların alınabilmesine olanak sağlamaktadır.

2. Mevcut Durum

Göç İdaresi Başkanlığı, kuruluşundan itibaren yaklaşık 1 yıl EGM tarafından tutulan Pol-Net sistemini kullanmış, 18 Mayıs 2015 tarihinden itibaren GöçNet sistemini kullanmaya başlamıştır. Kapalı devre şeklinde çalışan veri tabanı üzerinden yabancılar a ilişkin tüm iş ve işlemler yürütülmektedir. GöçNet veri tabanında başta "İkamet İzni", "Vize", "Giriş Yasağı", "Uluslararası Koruma", "Sınır Dışı Etme", "Vatansız", "Geçici Koruma" modüllü olmak üzere istatistiksel raporlama çalışmaları yapılabilmektedir. Geçici Koruma modüllü haricindeki modüller üzerinden 18.05.2015 tarihi itibarıyla yabancılar a ilişkin iş ve işlemler aktif şekilde yürütülmeye başlanmış, Geçici Koruma Modülü ise 2015 yılı Kasım ayı itibarıyla aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır. GöçNet veri tabanının kurulumundan önce EGM'nin sistemi olan Pol-Net'den çekilen verilerin GöçNet sistemine aktarımı ise tamamlanmıştır.

Halihazırda EGM, Dışişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇŞGB), SGK, Sağlık Bakanlığı başta olmak üzere 20'ye yakın kamu kurumu ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla veri entegrasyonu sağlanmış olup işbirliği yapılan kurum sayısı her geçen gün arttırılmaktadır.

GöçNet sisteminde yer alan verilerin TÜİK tarafından yapılan yıllık nüfus analizlerinde ve uluslararası göç istatistiklerinin üretilmesinde kullanılmasına ilişkin "Bilgi Paylaşım Protokolü" 22 Aralık 2017 tarihinde imzalanmıştır. Bu protokol kapsamında, web servisleriyle alınan ikamet izin verileri 31 Aralık 2020 tarihli Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

(ADNKS)'de yer alan yabancı nüfusun belirlenmesi çalışmalarında kullanılmaya başlanmıştır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Göç İdaresi Başkanlığının ana veri kaynağı olan, 18.05.2015 tarihi itibarıyla yabancılara ilişkin iş ve işlemlerin yürütüldüğü GöçNet'e ilişkin olarak; EGM, ÇSGB ve İçişleri Bakanlığı başta olmak üzere kurumlarla yapılan entegrasyon çalışmaları neticesinde kurumlar arası sağlanan bilgi akışında gerekli görülen güncellemeler için görüşmeler devam etmektedir.

Göç İdaresi Başkanlığı ile TÜİK arasında imzalanan "Bilgi Paylaşım Protokolü" çerçevesinde, GöçNet sisteminde yer alan uluslararası koruma kayıtlarının web servisleri aracılığıyla düzenli olarak TÜİK'e aktarılmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Uluslararası standartlara uygun göç istatistiklerinin üretilmesi, kamu kurum ve kuruluşlarının veri ihtiyacının karşılanabilmesi için kayıt sistemi büyük önem arz etmektedir. Bu sebeple, kayıtların oluşturulmasında uluslararası standartlar dikkate alınarak çalışmalar yapılmış ve uluslararası kuruluşlarla yapılacak veri paylaşımında kolaylık sağlanmış olup buna ilişkin çalışmalar devam edecektir.

1.1.5. Ulusal Adres Veritabanı

1. Kapsam

Ülkemizde adreslerin bir standarda kavuşturulmasını, adres niteliklerinin güncel olarak takibini ve adrese dayalı kamu hizmetlerinin daha etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere UAVT kurulmuştur. Öncelikli olarak bir standardı olmayan adres bilgisi için İçişleri Bakanlığı, TÜİK ve Türk Standartları Enstitüsü (TSE) işbirliği ile ulusal adres standardı oluşturulmuştur. Tüm yerleşim yerlerinde numaralama çalışmaları, bu standarda göre yapılmakta ve yetkili idareler tarafından adres bilgileri UAVT'ye web ortamında işlenmektedir.

2. Mevcut Durum

Ülkemizdeki tüm adresler mahalle ve köy ayrıntısında cadde, sokak, bulvar, meydan, küme evler ve binaların iç kapı numaraları dahil olmak üzere UAVT'ye kaydedilmektedir. Adres bilgisi kullanılan tüm çalışmalarda, UAVT temel altyapıyı oluşturmaktadır. Böylece, birçok kamu kurumunun farklı yapılar da tuttuğu adres bilgileri bir standarda kavuşmuş ve adres karmaşasına son verilmiştir.

Sisteme veri akışı, belediyeleveli olan yerlerde belediyeler, köylerde ise il özel idareleri tarafından sağlanmaktadır. Yetkili idareler kendi yetki alanlarındaki adres bilgisi değişikliklerini, UAVT'ye işleyerek sistemin güncelliğini sağlamaktadırlar. Ayrıca yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi ve yanan yıkılan yapılar formu, bu veri tabanı üzerinden düzenlenmektedir.

Adrese dayalı kamu hizmeti veren özel ve tüzel kişi kaydı tutan tüm kurum ve kuruluşlar adres bilgilerini, bu sisteme dayalı olarak oluşturmakta olup, idari işlemlerini bu sistem üzerinden gerçekleştirmektedirler. Sistemde olmayan bir adrese kamu hizmeti verilmemektedir.

UAVT'nin kuruluşu 2007 yılı içerisinde TÜİK tarafından tamamlanarak, İçişleri Bakanlığına devredilmiştir. Sistemin yönetimi, güncellenmesi ve sistemde yer alan bilgilerin ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşımı İçişleri Bakanlığı NVİGM tarafından sağlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

UAVT, yerini MAKSA'ya bırakacak olup bu süreç tamamlanana kadar UAVT'nin güncelliğinin sağlanması ve tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için İçişleri Bakanlığı ile işbirliği faaliyetlerine devam edilecektir.

1.1.6. Eğitim İşgücü Veritabanı

1. Kapsam

Örgün eğitim, istihdam, kazanç ve yerleşim bilgilerinin eşleştirilmesi ile oluşturulan Eğitim-İşgücü Veri Tabanı (EİVT) ile eğitim ile işgücü piyasası arasındaki ilişkinin sistematik biçimde veriye dayalı olarak analiz edilmesini sağlayacak bütünlük bir veri tabanının kurulması, sürdürülmesi ve söz konusu veri tabanından istatistiksel çıktıların üretilmesi amaçlanmaktadır.

2. Mevcut Durum

EİVT, eğitim ile işgücü piyasası arasındaki uyumun artırılmasına yönelik olarak gerçekleştirilecek çalışmalar için tasarlanmıştır. Bu veri tabanı mevcut durumda, bireylere ait örgün eğitim (Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)), kayıtlı istihdam, meslek bilgileri ve kazanç (SGK ve Muhasabat Genel Müdürlüğü) ile demografik bilgilerin (MERNİS ve ADNKS) eşleştirilmesine dayanan bir yapıdadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Girişimlerin demografik ve ekonomik faaliyet bilgilerinin de kişilerin eğitim ve istihdam bilgileri ile ilişkilendirilmesinin yanı sıra EİVT sistemine yaygın eğitime ilişkin göstergelerin de eklenmesi planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
1.1.6.P.1	Yükseköğretim İstihdam Göstergeleri	Kalkınma Planı, Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	İdari kayıtların zamanlı ve standart bir şekilde kuruma akışı	• YÖK • MEB • SGK • NİVİGM • Muhasabat Genel Müdürlüğü	2025
1.1.6.P.2	Yükseköğretim Beyin Göçü İstatistikleri	Kalkınma Planı, Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	İdari kayıtların zamanlı ve standart bir şekilde kuruma akışı	• YÖK • MEB, • NİVİGM	2025

1.2. COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ VE UZAKTAN ALGILAMA

1.2.1. CORINE Arazi Örtüsü

1. Kapsam

Uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemleri (CBS) teknikleri ile uydu görüntüleri ve hava fotoğrafları kullanılarak, geleneksel veri toplama yöntemlerine destek olacak şekilde yapay ve doğal alanlara (yerleşim alanları, yollar, tarım alanları, ormanlar, su kütelleri, toprak erozyonu, arazi yapısı, doğal felaketler, kirlilik vb.) ilişkin istatistikler konuma bağlı olarak üretilebilmektedir.

Arazi Örtüsü Projesi (Coordination of Information on the Environment (CORINE)), Avrupa Çevre Ajansının belirlediği kriterler ve sınıflandırma doğrultusunda Avrupa Çevre Ajansına üye tüm ülkelerde, arazideki çevresel değişimleri belirlenmesi, doğal kaynakların rasyonel biçimde yönetilmesi ve çevre ile ilgili politikaların belirlenmesi amaçlarına yönelik olarak aynı temel verilerin toplanması ve standart bir veritabanının oluşturulması amacıyla 1985 yılında başlatılmış ve bugüne kadar 1990, 2000, 2006, 2012 ve 2018 yıllarına ait veri setleri oluşturulmuştur.

CORINE projesinde coğrafi kapsam Türkiye'dir. Uygulanan metodoloji ise Avrupa Çevre Ajansı tarafından sağlanan orta ve yüksek çözünürlüklü uydu görüntüleri üzerinden (Landsat-4/5/7, TM, SPOT-4 ve/veya IRS LISS III vb) uzaktan algılama ve coğrafi bilgi sistemleri teknolojileri ve bilgisayar destekli görsel yorumlama metodu ile 1/25.000 ölçekli topografik paftalar, toprak, orman, meşcere, sulanan alan haritaları gibi yardımcı verilerin de kullanılmasıyla 1/100.000 ölçekte arazi örtüsü/kullanımı ve arazi örtüsü/kullanımındaki değişikliklerin tespit edilmesi temeline dayanmaktadır.

CORINE adlandırmasında esasen 3 seviye bulunmaktadır. Birinci seviyede 5 temel arazi örtüsü sınıfı, 2. seviyede arazi örtüsü/kullanımının birlikte olduğu 15 sınıf, 3. seviyede ise 44 adet arazi kullanım sınıfı bulunmaktadır. Ayrıca ülkeler kendilerine ait olan daha detay sınıfları da 4. seviye olarak ekleyebilmektedirler.

2. Mevcut Durum

Ülkemizde halihazırda arazi kullanım istatistikleri geleneksel yöntemlerle derlenmektedir. Bu kapsamda CORINE arazi örtüsü çalışmaları ülkemizde 2001 yılında başlamıştır. 2000-2001 yıllarına ait uydu görüntüleri (Landsat 5 TM ve Landsat 7 ETM) kullanılarak yapılan ilk arazi örtüsü çalışması 2005 yılı başında TÜİK tarafından tamamlanmıştır. Sonrasında bu çalışmanın sonuçları bir protokol kapsamında Mülga Çevre ve Orman Bakanlığına devredilmiş ve sonuçlar 2008 yılı ortasına kadar revize edilmiştir. 2000-2006 yılları arasında arazi örtüsünde meydana gelen değişimlerin tespit edilmesine yönelik 2006 yılı uydu görüntülerinin kullanıldığı ikinci çalışma olan CORINE 2006 Projesi Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı bünyesinde başlamış ve Kasım 2009 tarihinde tamamlanmıştır. AB ülkelerinde mevcut olan 1990, 2000, 2006 yıllarına ait veri setleri ilgili Bakanlığın Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca, CORINE 2012 projesi ise ITÜ ile yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde 2015 yılında tamamlanmıştır. CORINE 2018 Projesi TOB Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca 2019 yılında tamamlanmıştır. Proje sonucunda oluşturulan veritabanlarının analiz edilmesi ile tüm ülke ve iller bazında 1990, 2000, 2006, 2012 ve 2018 yılları ile bu yıllar arası değişimleri gösteren çeşitli istatistik veriler elde edilmiştir.

1990, 2000, 2006, 2012 ve 2018 yıllarına ait arazi örtüsü ile bu yıllar arasındaki arazi örtüsünde meydana gelen değişim verileri TOB'un <https://corine.tarimorman.gov.tr/corineportal> adresinde yayımlanmaktadır.

RİP kapsamında yayımlanan CORINE 2012 Arazi Örtüsü verisinin istatistiki anlamda güvenilirliğini sağlamak amacıyla, TOB ve TÜİK işbirliği ile ortak bir kontrol çalışması yapılmıştır. Bu çalışma hem CORINE 2012 hemde CORINE 2018 sonuçlarının doğruluğu için iki kez yapılmıştır. Çalışma sonrasında TÜİK tarafından hazırlanan Kontrol Çalışması Analizi Raporlarına göre; CORINE 2012 Sonuçlarının 3. seviye sınıflarına ait genel doğruluk oranı %93, CORINE 2018 Sonuçlarının 3. seviyedeki sınıflarına ait genel doğruluk oranı ise %94 olarak hesaplanmıştır.

TÜİK tarafından yapılan kalite değerlendirmeleri sonucunda CORINE Arazi Örtüsü İstatistikleri, Resmi İstatistiklerde Ulusal Kalite İlke ve Standartlarına uygun bulunduğundan 2018-2022 dönemi için "Resmi İstatistik Kalite Belgesi" almaya hak kazanmıştır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

CORINE arazi örtüsü çalışmaları, 6 yılda bir tekrarlanmaktadır. Bir sonraki dönem 2024 yılıdır. CORINE 2018 çalışmasının devamı olan CORINE 2024 projesinin de RİP 2022-2026 Program döneminde yapılması planlanmaktadır. Sonuçlar <https://corine.tarimorman.gov.tr/corineportal/> web adresinden yayımlanacaktır.

1.2.2. Kır/Kent Tanımının Revizyonu

1. Kapsam

TÜİK, 2014 yılı Mart ayına kadar, Devlet Planlama Teşkilatının 1982 yılında yayımladığı "Kent Eşiği Araştırması: Türkiye İçin Kent Tanımı" kriterlerini kullanarak 20 001 ve daha fazla nüfuslu yerleşim yerlerini kent, 20 000 ve daha az nüfuslu yerleşim yerlerini kır olarak tanımlayan sınıflamayı dikkate almıştır. Bu sınıflamaya göre Türkiye nüfusunun %72'si kentlerde, %28'i ise kırlarda yaşamaktadır.

Resmi Gazete'nin ilgili sayılarında yayımlanan 5393, 6360 ve 6447 sayılı kanunlar uyarınca 2014 yılı Mart ayı itibarıyla gerçekleşen idari bölünüş değişikliklerinin kır-kent yapısına etkileri oldukça önem arz etmiştir. İlgili kanunlar uyarınca yapılan değişiklikler ile Türkiye'nin %14'ü kır nüfusu, %86'sı ise kent nüfusu halini almıştır. 2014 yılı Mart ayı itibarı ile Büyükşehir Belediye Statüsü kazanan 30 il için, il sınırları içerisinde yer alan köyler mahalle statüsü kazanmış, 20 000 nüfus sınırı esas alınarak yapılan kır-kent tanımındaki kır oranı bu büyükşehirlerde %21'den %3'e düşmüştür.

TÜİK'de kır-kent bazlı örnekleme yöntemi ile yapılan hanehalkı çalışmalarında ülke genelindeki temsiliyeti sağlamak üzere, toplam örnek genişliğinin kır ve kente düşen paylarının dikkate alınması büyük önem taşımaktadır. Örnek birimlerin seçimi sırasında kır ve kent ayrımında kontrol sağlanamaması durumunda, kır yapısının ya da kent yapısının genel temsiliyete etkisini yok sayılacağından ülke geneli için yanlış tahminlerin üretilmesine neden olabilecektir. Bu nedenle, TÜİK Başkanlığı tarafından, 2014 yılından itibaren tüm istatistiklerin kır ve kent ayrımında değil; ülke toplamı genelinde üretilmesi kararı alınmıştır.

2. Mevcut Durum

Halihazırda yaşanan sorunlar, mevcut kır-kent tanımı yerleşim yerleri nüfusları dikkate alınarak yapıldığı için ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, mevcut tanım idari sınırlara bağlı bir tanımlamadır. Bu nedenle, uzun vadede kullanılmaya yönelik hem AB standartlarına uygun hem de ulusal bir tanımın geliştirilmesine olanak sağlayan, idari sınırlara bağımlı olmayan, yurt dışı ülke uygulamalarına benzer şekilde kullanılan yöntemlerden biri olan "ayrıştırma (areal interpolation)" yöntemi kullanarak bir kilometrekare çözünürlüklü nüfus yoğunluğu gridleri üretilmiştir. Bu nüfus yoğunluğu gridleri üretilirken temel olarak il/ilçe sınırları haritası, ADNKS nüfus sonuçları ve CORINE Arazi Örtüsü/Kullanımı sınıflamasından faydalanılmıştır. Elde edilen nüfus yoğunluğu gridlerinin her bir kilometrekarelik hücresinde tahmini nüfus yoğunluğu hesaplanmıştır. Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT) normlarına uyumlu olarak geliştirilen nüfus yoğunluğu gridinden yola çıkarak, yine EUROSTAT tarafından oluşturulan kır- kent tanımlarından faydalanılarak 1 km² grid, il ve ilçe bazında üçlü sınıf ayrıntısında, kır ve kent sınıflandırması yapılmıştır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Kır-kent tanımlamasının tam anlamıyla yapılabilmesi için İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülen MAKES projesinin tamamlanması gereklidir. Bu nedenle halihazırda MAKES projesinin tamamlandığı illerde adres noktaları ile eşleştirilen gerçek nüfus bilgisinden yola çıkarak nüfus yoğunluğu gridleri üretilmesi planlanmaktadır. Diğer yerleşim yerleri için de geçmiş yıllar için yapılan nüfus grid çalışmalarında olduğu gibi nüfus yoğunluğu gridi ayrıştırma yöntemi kullanılarak üretilmesi planlanmaktadır. Bu yöntemle elde edilen nüfus yoğunluğu gridleri, AB standartlarında kır-kent tanımlaması

için belirtilen üçlü ve yedili sınıf ayrıntısında il/ilçe bazında kır-kent sınıflandırması yapmak için kullanılacaktır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
1.2.2.P.1	İl, ilçe ve grid ayrımında Avrupa kentleşme derecesi tanımına uygun kent-kır verisi üretimi	- Eurostat - Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	MAKS	NVİGM	2024

1.2.3. Mekansal Adres Kayıt Sistemi

1. Kapsam

NVİGM sorumluluğunda yürütülen adres, numaralama ve yapı belgelerine ilişkin mevcut metinsel verilerin ulusal ve uluslararası standartlar dikkate alınarak mekansal ortama taşınması amacıyla "Mekânsal Adres Kayıt Sistemi Oluşturulması ve Çevrimiçi Emlak ve İnşaat İzinleri Projesi (MAKS)" planlanmıştır. Söz konusu projede emlak ve inşaat izinleri sürecinin CBS ortamında adres ve numarataj süreciyle bütünleştirilmesi, geliştirilecek veri tabanının ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışabilirlik ilkeleri çerçevesinde paylaşılması hedeflenmektedir.

Proje ile ülke genelindeki tüm adres bileşenlerinin metinsel olarak yönetildiği UAVT'ye mekansal bir boyut kazandırılarak daha etkin ve fonksiyonel bir Mekansal Ulusal Adres Veri Tabanının oluşturulması, CBS tabanlı Kent Bilgi Sistemlerine (KBS) sahip yetkili idarelerin ikinci bir manuel veri girişine ihtiyaç duymaksızın sistemlerin entegrasyonu ile kurulacak mekansal UAVT'yi güncel tutmalarına olanak sağlayacak servislerin hazırlanması, birçok kurum ve kuruluş tarafından ihtiyaç duyulan adres verisinin mekansal UAVT üzerinden mevcut standartlara uygun bir şekilde sağlanması, kurumlara sağlanan hizmetlerin daha etkin ve doğru bir şekilde sunulmasını sağlayacak mekansal veri paylaşımı ve paylaşılan bu verilerin sürekli güncelliğinin sağlanacağı veri güncelleme altyapısının oluşturulması, UAVT bünyesinde yetkili idarelerce düzenlenmekte olan yapı belgelerinin, mekansal UAVT ve yapı belgeleri süreci içerisinde yer alan ilgili kurumların sistemleri ile entegre edilerek daha etkin, hızlı, verimli ve hatasız bir şekilde düzenlenmesi, vatandaşların adres bileşenleri ve yapı belgeleri ile ilgili süreçlere daha hızlı ve doğru bir şekilde erişebilmesi ve adrese dayalı hizmetlerde şeffaflığın sağlanacağı bir altyapının kurulması amaçlanmaktadır.

2. Mevcut Durum

MAKS Projesi kapsamında; KBS' ye sahip olan yetkili idarelerin, sistemlerini merkezden sunulan servislerle entegre ederek, gerek kendi bünyelerinde oluşan gerekse İçişleri Bakanlığı bünyesinde gerçekleştirilen mekansal veri değişikliklerinin karşılıklı işlenebilmesine, KBS'si olmayan yetkili idarelerin MAKS içinde yer alan adresleri sağlanan ara yüzler ile güncel tutmalarına, mekansal adres verileri ile yapı belgelerinin Kimlik KPS üzerinden paylaşılmasına, mekansal veri tabanının yapı belgeleri ile entegrasyonu ile otomatik olarak güncellenebilmesine olanak sağlanmıştır.

Haziran 2021 itibarıyla MAKS 68 ilde devreye girmiştir. Sakarya, Bursa, Balıkesir, Antalya, Muğla, Aydın, Mersin, Eskişehir, Tokat, Manisa ve Kayseri illerinde çalışmalar devam ederken Konya ve Ordu illeri kendi verilerinin aktarımı ile MAKS geçişini tamamlayacaktır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Projenin tamamlanması ile Türkiye çapında tüm binaların adreslerinin ilgili mekansal boyutuyla elde edilmesi ve mekansal olarak yönetilmesinin yolu açılacaktır. Böylece istatistiksel çalışmalarda CBS tekniklerinin iş süreçlerine katkısının artırılması mümkün olacaktır. Bu kapsamda, MAKS verileri ile yeni mekansal istatistiklerin ve göstergelerin üretilmesi, kırsal/kent tanımlı revizyonu çalışmasında kullanılması ve Nüfus ve Konut Araştırmaları gibi mekansal boyutu olan çalışmalarda altlık olarak değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakta Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
1.2.3.P.1	Topulaştırma yoluyla nüfus yoğunluğu gridleri	Eurostat	TÜİK	Koordinatlı adres kayıt sistemi	NVİGM	2025
1.2.3.P.2	Sürdürülebilir Kalkınma Göstergelerinin CBS aracılığıyla üretilmesi (Eğitim, sağlık ve ulaşım hizmetlerine erişilebilirlik istatistikleri)	Eurostat	TÜİK	Koordinatlı adres kayıt sistemi, Eğitim ve sağlık kurumlarının koordinatları	- TÜİK - NVİGM - MEB - Sağlık Bakanlığı	2023

1.3. ALTYAPI ÇALIŞMALARI

1.3.1. Açık Veri Sisteminin Kurulması

1. Kapsam

TÜİK tarafından üretilen ve Kurumsal web sitesinde farklı uygulamalar üzerinden sunulan istatistiklerin tek bir noktadan sunulmasıdır.

2. Mevcut Durum

TÜİK web sitesinde yer alan merkezi dağıtım sistemi, uluslararası seçilmiş göstergeler, il göstergeleri, bölgesel istatistikler, istatistiksel tablolar gibi alanlarda farklı konu ve ayrıntıda istatistikler sunulmaktadır. Söz konusu istatistiklerin daha da zenginleştirilerek tek bir veri sunum kaynağından kullanıcılara ulaştırılması önem arz etmektedir.

İkinci RİP (2012-2016) dönemi ile birlikte resmi istatistik portalı açılarak başta UYVT olmak üzere RİP'e dahil olan kurum kuruluşların RİP kapsamında yayımlanan istatistiklerine tek noktadan (<https://www.resmiistatistik.gov.tr/>) takvim kapsamında linkler sağlanarak erişiminin kolaylaştırılması sağlanmıştır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

TÜİK web sitesinde yer alan veri sunum uygulamalarının tek bir çatı altında toplanarak farklı konulardaki istatistiklerin beraber çalışılabildiği bir sistem kurulması ve sistemin içeriğinde yer alan istatistiklerin zenginleştirilmesine ilişkin sürecin yürütülmesi ve RİP kapsamında kurum ve kuruluşlar tarafından yayımlanan istatistiklerin de tek bir platform üzerinden kullanıcılara sunulması planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
1.3.1.P.1	Açık Veri Sistemi Kurulması	Kullanıcı Odaklı Yaklaşım	TÜİK	- Sistemin mevcut veri tabanlarında bilgi kaybı olmadan aktarılma uygun tasarlanması - Sistemin yeni değişken eklemeye uygun tasarlanması	-	2022
1.3.1.P.2	Resmî İstatistiklerin Tek Bir Platform Üzerinden Yayımlanması	Kullanıcı Odaklı Yaklaşım	TÜİK	- Paydaş Kurum ve kuruluşların işbirliği - Yeni portal tasarımı	Tüm paydaş kurum ve kuruluşlar	2023

1.3.2. Resmi İstatistik Koordinasyon ve Gösterge Takip Platformu

1. Kapsam

Uluslararası alanda kullanımı giderek yaygınlaşan ve ülkeler arası karşılaştırmalar yapmaya imkan sağlayan önemli endeks ve gösterge setleri ile RIP ve Uluslararası Veri Gönderim Sistemi (UVGS) gibi çalışmaları da kapsayan bir koordinasyon ve izleme platformudur.

2. Mevcut Durum

Küresel Yenilik Endeksi, Seyahat ve Turizm Rekabetçilik Endeksi, Sürdürülebilir Kalkınma Göstergelerine ilişkin ilgili menüler platformda tanıtılmış olup her yeni proje için özgün bir menü tasarımı yapılabilmektedir. Halihazırda aşağıdaki hususlara ilişkin bilgiler platform aracılığı ile izlenebilmektedir.

- Her bir endeksin takip edilmesinden sorumlu kurum
- Endekste yer alan her bir göstergenin üretilmesinden sorumlu kurum ve kişi bazında iletişim bilgileri
- Endekste yer alan her bir göstergenin değerinin iyileştirilmesinden sorumlu kurum ve kişi bazında iletişim bilgileri
- Gösterge değerinin güncelliğinin sağlanması için gerçekleştirilen eylemler
- Gösterge değerinin iyileştirilmesi için gerçekleştirilen eylemler
- Göstergeye ilişkin ulusal ve küresel metaveri
- Göstergeye ilişkin ülkemiz puanı ve sıralaması
- Gösterge değerlerinin tablo ve grafik olarak gösterimi

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Platforma UVGS ile ilgili süreçlerin de eklenmesi planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
1.3.2.P.1	Resmî İstatistik Koordinasyon ve Gösterge Takip Platformunun Geliştirilmesi	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	Sistemin mevcutta manuel olarak yürütülen işlerin hepsini kapsayıcı nitelikte olması		2022

1.3.3. Uzaktan Algılama / CBS Teknikleriyle İstatistik Üretim ve Sunumu

1. Kapsam

Veri entegrasyonu, gelişen dünyada giderek önem kazanan bir konudur. Geleneksel yöntemlerde veri entegrasyonu genellikle anahtar değerler (ör; kimlik no, vergi no, vb.) kullanılarak gerçekleştirilir. Oysa toplanan her veri, toplandığı yer (konum) ile doğrudan ilgilidir ve konum bilgisi kendi başına bir entegrasyon anahtarıdır.

Entegrasyon kadar önemli bir diğer husus da yeni veri kaynaklarının kullanıma alınması ve mevcut kaynakları desteklemek, doğrulamak ve zenginleştirmek amacıyla kullanılmasıdır. Uzaktan algılama teknikleri ile elde edilen veriler bu kaynaklara çok iyi bir örnektir. Uzaktan algılama verileri genellikle uydu veya hava araçları ile temin edilen yüksek nitelikli verilerdir.

Uzaktan algılama verilerinden üretilen bilgilerin çeşitli kurum ve kuruluşlardan elde edilen verilerin, idari sınırların yanında doğal sınırların da (havza, fay hattı, vb.) kullanılarak entegre edilmesi, coğrafi analiz imkanları ile bu verilerin kullanılabilir bilgiye dönüştürülmesi hedeflenmektedir.

2. Mevcut Durum

Ülkemizde coğrafi veri üreten yerel ve merkezi kurumlar arasında tam bir uyum henüz oturtulamamıştır. Verinin belirli standartlar kullanılarak üretilmesi, farklı kurumlarca üretilen verilerin paylaşılması ve bu verilerin entegre edilerek bilgiye dönüştürülmesi konularında problemler yaşanmaktadır. Bu sorunları çözmek üzere ÇŞİDB bünyesinde Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü (CBSGM) kurulmuştur. CBSGM çeşitli paydaşlar ile işbirliği halinde ülkemizde üretilen veriler için standart oluşturma çalışmalarını tamamlamış ve Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (TUCBS) adı altında yayımlamıştır. Bunun yanında bir geoportal kurarak bazı kurumların verilerini buradan sunmaya başlamıştır. CBSGM tarafından çeşitli veriler toplanmakla birlikte bu veriler yalnızca görsel bir sunum şeklinde yer almakta ve aralarında bir entegrasyon bulunmamaktadır. Ayrıca coğrafi veri bulundurmeyen ama verisi haritalanabilecek kurumların (ör: SGK, GİB, vb.) verileri de bu geoportalda yer almamaktadır.

Uzaktan algılama teknikleri ise TOB ve ÇŞİDB gibi kurumlarca çeşitli çalışmalarda kullanılmakla birlikte resmi istatistik üretiminde etkin rol almamaktadır.

Sözel veri entegrasyonu ve idari kayıtlardan istatistik üretiminde öncü rol üstlenen TÜİK, uzaktan algılama tekniklerinin kullanımı ve mekansal verinin entegrasyonu konusunda da çalışmalar yapmaktadır. Özellikle Avrupa İstatistik Sisteminde yer alan erişilebilirlik istatistikleri ve sürdürülebilir kalkınma göstergeleri için uzaktan algılama verisi, coğrafi veri ve mekansal analiz tekniklerinden faydalanılmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Veri entegrasyonu aşamasında halihazırda kurumumuzda entegre edilen sözel verilere mekansal boyut kazandırılacak ve diğer coğrafi boyutu bulunan verilerle entegre edilecektir. Analiz aşamasında ise bu veriler bilgiye dönüştürülecektir. Örneğin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden elde edilen demografik bilgiler ile Sosyal Güvenlik

Kurumundan elde edilen kayıtlar entegre edilerek koordinatlandırıldığında kişilerin ikamet ve iş yerleri arasında ne kadar mesafe kat etmek zorunda oldukları analiz edilebilecektir.

Uzaktan algılama verileri kullanılarak da ekili ürün ve rekolte tahmini gibi tarımsal istatistikler; kentsel alanların tespiti ve yıllara göre değişimi gibi bilgiler başta olmak üzere çeşitli istatistikler üretilecektir.

Son kullanıcı tarafında ise üretilen bu veriler idari sınırlara bağlı kalmaksızın sunulacaktır. Kullanıcılar ilgilendikleri bölgeyi kendileri harita üzerinde çizerek talepte bulunabilecek ve -istatistiki gizliliği ihlal etmeden- istedikleri bilgiye erişebilecektir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlusu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
1.3.3.P.1	Mekansal analizlerle istatistik üretimi	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	•Entegre edilecek veriler •Geokodlama aracı •Isochrone aracı •Uzman personel	• TÜİK • CBSGM	2023
1.3.3.P.2	Uzaktan algılama ile istatistik üretimi	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	•Uzaktan algılama verisi •Yüksek bakanmili donanım/yazılım •Uzman personel	TÜİK	2023
1.3.3.P.3	İstatistiklerin Coğrafi portali Üzerinden Sunumu	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	•Mekansal İstatistikler •Uzman personel	CBSGM	2023

1.4. SINIFLAMALAR

1. Kapsam

Ülkelerin ekonomik ve sosyal yapılarının incelenmesi için istatistiki bilgilere gereksinim duyulur. Ancak bu bilgilerin gerek kullanıcılar arasında, gerekse uluslararası alanda anlamlı olabilmesi, belli standartlara dayandırılarak düzenlenmiş olmasına bağlıdır.

Küreselleşmenin hedeflendiği günümüz koşullarında ve içinde bulunduğumuz bilgi çağında, farklı dilleri konuşan ya da farklı amaçlara sahip bilgi kullanıcılarının iletişimi, ortak bir dil olan sınıflamalar ve kodlama sistemleri sayesinde sağlanmaktadır.

Sınıflamaların ana çatısı, Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü (United Nations Statistics Division-UNSD), Avrupa İstatistik Ofisi (EUROSTAT), Uluslararası Çalışma Örgütü (International Labour Organization-ILO), Uluslararası Para Fonu (The International Monetary Fund-IMF), İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (Organization for Economic Co-Operation and Development-OECD), Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization-UNESCO) gibi özel konularda uzmanlık faaliyeti yürüten yetkili uluslararası kuruluşlar tarafından geliştirilmektedir. Bununla birlikte, uluslararası kabul gören sınıflamalara geçiş sağlanması koşulu ile ülkeler kendi ihtiyaçları doğrultusunda ulusal sınıflamalarını oluşturabilirler.

2. Mevcut Durum

Değişen ekonomik yapılar ve yeni teknolojinin, mevcut olan faaliyet ve ürünlerden daha önemli hale gelen yeni faaliyet, ürün ve meslek vb. ortaya çıkması, sınıflamaların yeniden düzenlenmesine neden olmaktadır. Bu kapsamda, doksanlı yıllarda uluslararası istatistiki sınıflamalar kapsamlı bir şekilde yeniden düzenlenmiş ve istatistiki sınıflamalara ilişkin bütünlük bir sistem olarak yeni sınıflamalar geliştirilmiştir. Bunun sonucunda Türkiye İstatistik Sistemi'nde; uzun yıllardır takip edilen Birleşmiş Milletler (BM) tarafından geliştirilen uluslararası sınıflamalar yerine uluslararası sınıflama sistemine entegre olarak geliştirilmiş olan AB Sınıflama Sistemi'ne geçiş sağlanmıştır. BM tarafından geliştirilen uluslararası sınıflamalar ile AB sınıflamaları arasında oluşturulan geçiş (dönüşüm) tabloları sayesinde hem uluslararası, hem de AB Sınıflama Sistemi'ne uyumlu, karşılaştırmalara imkan verebilecek, aynı zamanda ulusal düzeydeki bilgi taleplerini karşılayabilecek bir sistem oluşturulmuştur.

Ülkemizde ihtiyaç duyulması halinde sınıflamaların ulusal versiyonları, uluslararası sınıflamalara geçiş sağlanması koşulluyla TÜİK tarafından geliştirilmekte ve kullanıcılara sunulmaktadır. Ayrıca 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu'nun 11. maddesinde yer alan "Kurum ve kuruluşlar, Başkanlık (TÜİK) tarafından oluşturulan istatistik amaçlı tanım ve sınıflamaları kullanmakla; kendi ihtiyaçları doğrultusunda belirleyecekleri sınıflamaları kullanmaları halinde ise, Başkanlığın belirlediği sınıflamalara dönüştürülmesini sağlayacak tedbirleri almakla yükümlüdür" ifadesi ile sınıflamaların aynı kurumlardan üretilmesinden doğacak sıkıntıların ortadan kaldırılması sağlanmıştır.

TÜİK, veriler üzerinde dil birliği sağlamak ve uluslararası karşılaştırmalara olanak sağlayacak şekilde veri üretimini temin etmek üzere, BM ve AB tarafından geliştirilen sosyal ve ekonomik sınıflamalar ile bunların ulusal versiyonlarını

(Tablo 1.4 Sınıflamalar Listesi) TÜİK resmi internet sitesinde yer alan sınıflama sunucusu üzerinden tüm kullanıcıların hizmetine sunulmuştur. TÜİK Sınıflama Sunucusuna ulaşılacak web adresi <https://biruni.tuik.gov.tr/DIESS/> dir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Sınıflamalara ilişkin değişiklikler ve düzenlemeler takip edilerek bunların ışığında TÜİK Sınıflama Sunucusunda güncelleme çalışmalarına devam edilecektir. Revize edilen sınıflamalarla ilgili olarak ulusal kodların açılması, bu kodlarla ilgili açıklayıcı notların hazırlanması, eski sınıflamalarla yeni sınıflamalar arasındaki dönüşüm tablolarının oluşturulması, bu sınıflamaların yayımlanması ve sınıflama sunucusuna yüklenmesi çalışmalar yürütülecektir. Ayrıca alandan gelen verilerdeki ürün, faaliyet ve meslek tanımları doğrultusunda sözlükler geliştirilecektir. Yapılan bu çalışmalar için gerekirse alt komiteler kurularak çalışmalara son şeklinin verilmesi sağlanacaktır. RİP kapsamındaki kurum ve kuruluşların ilgili personeline TÜİK tarafından bir program çerçevesinde gerekli eğitimler verilecektir.

BM ve EUROSTAT tarafından yapılması planlanan ekonomik ve sosyal sınıflamalar ile ilgili güncelleme çalışmaları TÜİK tarafından takip edilerek sınıflamalarla ilgili gerekli uyarılma çalışmaları yapılacaktır.

Uluslararası standartta herhangi bir sınıflama kullanmayan ilgili kurum ve kuruluşlar, TÜİK Sınıflama Sunucusu'nda yer alan sınıflamalara geçmek için gerekli altyapıyı oluşturacaklardır. TÜİK, istatistiki sınıflamalar konusunda bu kurum ve kuruluşlara teknik destek sağlayacaktır.

Özellikle Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflamasının (NACE Rev.2) uluslararası düzeyde güncellenme çalışmaları izlenerek, Kurum çalışmalarına entegrasyonuna katkı sağlanacaktır.

Sınıflama Sunucusunun eksiklikleri giderilecek, daha kullanıcı dostu ve daha etkin bir yapıya sahip olması için tüm çalışmalar gerçekleştirilecektir.

28 Ocak 2020 tarih ve 31022 Mükerrer Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İstatistiki Sınıflamalar Yönetmeliğinde de ifade edilen yetkiye göre bazı sınıflamaların etkin çalışma ve eşgüdümünü sağlayabilmek için komisyonlar ve/veya çalışma grupları tesis edilmeye çalışılacaktır.

İstatistiksel Altyapı

Tablo 1.4 Sınıflamalar Listesi¹

Sıra No	Sınıflama Türü	Kısaltma	Sınıflama Adı
1.1	Faaliyet	ISIC Rev.4	Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması, Revize 4 International Standard Industrial Classification of All Economic Activities, Revision 4
1.2	Faaliyet	NACE Rev.2	Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikli Sınıflaması, Revize 2 Statistical Classification of Economic Activities in the European Community, Revision 2
2.1	Ürün	CPA 2.1	Avrupa Birliğinde Faaliyete Göre Ürünlerin İstatistikli Sınıflaması, Versiyon 2.1 Statistical Classification of Products by Activity in the European Union, Version 2.1
2.2	Ürün	İTS CC	İnşaat Tipleri Sınıflaması, 1998 Classification of Types of Constructions (1998)
2.3	Ürün	NST 2007	Ulaştırma İstatistikleri İçin Standart Mal Sınıflaması, 2007 Standard Goods Classification for Transport Statistics, 2007
2.4	Ürün	PRODTR ²	Türkiye Sanayi Ürün Listesi List of Industrial Product of Turkey
2.5	Ürün	US 97	Ulusal Faaliyet ve Ürün Sınıflaması, 1997 National Classification of Activities and Products, 1997
2.6	Ürün	TAORBA 2.1 ³	Ulusal Tarım, Ormançılık ve Balıkçılık Ürünleri Sınıflaması, Versiyon 2.1 Classification of Agriculture, Forestry and Fishing Products of Turkey, Version 2.1
2.7	Ürün	CPC Ver. 2	Merkezi Ürün Sınıflaması, Versiyon 2 Central Product Classification, Version 2 (2008)
3.1	Dış Ticaret	HS ⁴	Uyumlaştırılmış Mal Tanım ve Kod Sistemi Harmonized Commodity Description and Coding System

Sıra No	Sınıflama Türü	Kısaltma	Sınıflama Adı
3.2	Dış Ticaret	CN ²	Birleştirilmiş Mal Sınıflaması Combined Nomenclature
3.3	Dış Ticaret	GTIP ²	Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu Cetveli Customs Tariff Statistical Position Table
3.4	Dış Ticaret	BEC Rev. 4	Standart Uluslararası Ticaret Sınıflaması, Revize 3'e ve Uyumlaştırılmış Mal Tanım ve Kod Sistemi'ne Dayalı Geniş Ekonomik Gruplara Göre Sınıflama, Revize 4 Classification by Broad Economic Categories Defined in terms of the Standard International Trade Classification, Revision 3 and the Harmonized Commodity Description and Coding System, Fourth Edition (2002)
3.6	Dış Ticaret	SITC Rev.4	Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması, Revize 4 Standard International Trade Classification, Revision 4 (2006)
4.1	Harcama	COFOG	Devlet Fonksiyonlarının Sınıflandırılması, 1999 Classifications of the Functions of Government, 1999 version
4.2	Harcama	COICOP/HICP 2000	Amaca Göre Bireysel Tüketim Sınıflaması - Uyumlaştırılmış Tüketici Fiyatları Endeksine Uyarlanmış, 2000 Classification of Individual Consumption by Purpose / Adapted to the Needs of Harmonized Indices of Consumer Prices (2000)
4.3	Harcama	ECOICOP	Avrupa Amaca Göre Bireysel Tüketim Sınıflaması European Classification of Individual Consumption According to Purpose
4.4	Harcama	COPNI	Hanehalklarına Hizmet Veren Kar Amacı Olmayan (Özel) Kuruluşların Amaca Göre Sınıflaması, 1999 Classification of the Purposes of (Private) Non-Profit Institutions Serving Households, 1999 version
4.5	Harcama	COPP	Üreticilerin Giderlerinin Amaca Göre Sınıflaması, 1999 Classification of Outlays of Producers by Purpose, 1999 version
5.1	Coğrafi	-	Ülkelerin Coğrafi Grupları Geonomenclature/ Geographical Zones
5.2	Coğrafi	-	Ülkelerin Ekonomik Grupları Geonomenclature/ Economic Zones
5.3	Coğrafi	-	Ülke Kodları Country Codes
5.4	Coğrafi	İBBS	İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması Nomenclature of Territorial Units for Statistics

İstatistiksel Altyapı

Sıra No	Sınıflama Türü	Kısaltma	Sınıflama Adı
6.1	Çevre	CEPA 2000	Çevre Koruma Faaliyetleri ve Harcamaları Sınıflaması, 2000 Classification of Environmental Protection Activities and Expenditure , 2000
6.2	Çevre	EWG Rev.3	Avrupa Atık Sınıflaması, Versiyon 3 European Waste Classification for Statistics, Version 3
7.1	Eğitim	ISCED-2011	Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması, 2011 International Standard Classification of Education, 2011
7.2	Eğitim	ISCED-F, 2013	Eğitim ve Öğretim Alanları Sınıflaması, 2013 International Standard Classification of Education: Fields of Education and Training 2013
8.1	Sağlık	ICD-10	Hastalıklar ve Sağlıkla İlgili Sorunların Uluslararası İstatistiksel Sınıflaması , Revize 10 International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, Revision 10
8.2	Sağlık	COD SL-1998	Avrupa Ölüm Nedenleri Kısa Listesi, 1998 European Shortlist for Causes of Death, 1998
8.3	Sağlık	COD SL-2012	Avrupa Ölüm Nedenleri Kısa Listesi, 2012 European Shortlist for Causes of Death, 2012
8.4	Sağlık	ICD-O	Uluslararası Onkoloji Hastalıkları Sınıflaması, Versiyon 3 International Classification of Diseases for Oncology, Version 3
9.1	Meslek	ISCO-08	Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması, 2008 International Standard Classification of Occupations, 2008
10.1	Ulusal hesaplar	BPM5	Ödemeler Dengesi, 5. baskı Balance of Payments, 5th edition
10.2	Ulusal hesaplar	EBOPS 2010	Ödemeler Dengesi Hizmet Sınıflaması, 2010 Extended Balance of Payments Services Classification, 2010
10.3	Ulusal hesaplar	-	Kamu Sektörü Sınıflaması Public Sector Classification
11.1	Diğer	CLUSTERS	Toprak Kullanım İstatistikleri Sınıflaması, 1993 Classification for Land Use Statistics (1993)
11.2	Diğer	CORINE	Corine Arazi Örtüsü Sınıflaması, 1985 Corine Land Cover Classification (1985)
11.3	Diğer	ICSE-93	Uluslararası İşteki Durum Sınıflaması, 1993 International Classification of Status in Employment (ICSE-93)
11.4	Diğer	SIAC	Uluslararası Standart Yaş Sınıflaması, 1982 Standard International Age Classification (1982)
11.5	Diğer	-	Korunan Alan Sınıflaması Protected Area Classification

Sıra No	Sınıflama Türü	Kısaltma	Sınıflama Adı
11.6	Diğer	-	İmalat Sanayi Teknoloji Sınıflaması Manufacturing Industry Technology Classification
11.7	Diğer	IPC	Uluslararası Patent Sınıflaması International Patent Classification
11.8	Diğer	ICCS	İstatistik Amaçlı Uluslararası Suç Sınıflaması, Versiyon 1.0 International Classification of Crime for Statistical Purposes, Version 1.0
11.9	Diğer	FORD-2015	Araştırma ve Geliştirme Alanları Sınıflaması-2015 Fields of Research and Development-2015
11.10	Diğer	LOCARNO	Uluslararası Endüstriyel Tasarım Sınıflaması International Classification for the Purposes of the Registration of Industrial Designs

¹ Tablo'da, sınıflamaların kullanılan versiyonları yer almaktadır.

² Bu sınıflama her yıl güncellenmektedir.

1. İSTATİSTİKSEL ALTYAPI

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Dönemi Sıklığı	Yayınlama Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
1.1. İdari Kayıtlar ve Kayıt Sistemleri												
1.1.1	Ticaret Sicil İşlemleri	TİSİC	TÜİK	Günlük	Yıllık	Jan-12 ay	İdari kayıt	Her yıl	NACE Rev.2	Türkiye	İstatistiksel ortam (Excel, MS Access, ...)	15 kayıtların tamamı bilgisayarlı olarak tutulmaktadır. 15 kayıtların tamamı bilgisayarlı olarak tutulmaktadır.
1.1.2	Ticaret Sicil İşlemleri	TİSİC	TÜİK	Günlük	Yıllık	Jan-12 ay	İdari kayıt	Her yıl	NACE Rev.2	Türkiye	İstatistiksel ortam (Excel, MS Access, ...)	15 kayıtların tamamı bilgisayarlı olarak tutulmaktadır. 15 kayıtların tamamı bilgisayarlı olarak tutulmaktadır.
1.1.3	Kırsal İktisadi İşlemler	KİİS	TÜİK	Günlük	Yıllık	Jan-12 ay	İdari kayıt	Her yıl	NACE Rev.2	Türkiye	İstatistiksel ortam (Excel, MS Access, ...)	15 kayıtların tamamı bilgisayarlı olarak tutulmaktadır. 15 kayıtların tamamı bilgisayarlı olarak tutulmaktadır.
1.1.4	Kırsal İktisadi İşlemler	KİİS	TÜİK	Günlük	Yıllık	Jan-12 ay	İdari kayıt	Her yıl	NACE Rev.2	Türkiye	İstatistiksel ortam (Excel, MS Access, ...)	15 kayıtların tamamı bilgisayarlı olarak tutulmaktadır. 15 kayıtların tamamı bilgisayarlı olarak tutulmaktadır.

2. Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama

ANA KONU 2. DEMOGRAFİK İSTATİSTİKLER

2.1. NÜFUS VE DEMOGRAFİ İSTATİSTİKLERİ

2.2. TOPLUMSAL YAPI VE CİNSİYET İSTATİSTİKLERİ

2.3. ULUSLARARASTI GÖÇ İSTATİSTİKLERİ

2.1. NÜFUS VE DEMOGRAFİ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Nüfus ve Demografi İstatistikleri; Türkiye İstatistik Kurumu (TUIK) tarafından üretilen hayati istatistikler, idari kayıtlara dayalı nüfus istatistikleri, nüfus ve konut sayımları, nüfus projeksiyonları ile Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü (HÜNEE) tarafından yapılan Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması'ndan (TNSA) oluşmaktadır.

Hayatı İstatistikler; belli bir yılda meydana gelen doğum, evlenme, boşanma, ölüm ve intihar olaylarına ilişkin sosyal ve demografik bilgileri kapsamaktadır. Ölüm nedeni istatistikleri, hekimin gördüğü ve hekimler tarafından Sağlık Bakanlığı Ölüm Bildirim Sistemi'ne (ÖBS) bilgileri girilen tüm ölümleri kapsamaktadır.

Ülkemizde ikamet eden nüfusa yönelik temel bilgilerin üretildiği, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nde (ADNKS) ülke sınırları içinde ikamet eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve yabancı uyruklu kişiler kapsamaktadır. ADNKS'deki bilgiler diğer idari kayıtlar kullanılarak geliştirilmektedir.

ADNKS'de mevcut olmayan nüfusun demografik, sosyal ve ekonomik niteliklerine ilişkin bilgilerin derlenmesi amacıyla 10 yılda bir nüfus ve konut sayımı yapılmaktadır.

Nüfus projeksiyonları, idari ve planlama çalışmalarındaki ihtiyaçlar doğrultusunda kısa ve uzun dönemli olarak üretilmekte, nüfusun büyüklüğü ve demografik göstergelere ilişkin bilgileri kapsamaktadır. Nüfus projeksiyonları, TÜİK revizyon politikaları doğrultusunda revize edilmektedir.

Herhangi bir yaşta ki nüfusun ölümlülük olasılıklarını ve diğer istatistiklerini (yaşa göre beklenen ömür süresi, hayatta kalanların sayısı vb.) ayrıntılı olarak açıklayan ve nüfus projeksiyonlarının hesaplanmasında da kullanılan hayat tabloları, 2014 yılından itibaren her yıl idari kayıtlara dayalı olarak üretilmektedir.

TNSA ile sayımlar ve idari kayıtlardan elde edilemeyen temel sağlık göstergeleri, gebeliği önleyici yöntemler, ana ve çocuk sağlığı ve üreme sağlığı ile ilgili göstergeler derlenmektedir.

2. Mevcut Durum

ADNKS'den yıllık olarak yerleşim yeri düzeyinde nüfus büyüklüğü, yaş ve cinsiyet bilgileri ile birlikte iç göç, nüfusa kayıtlı olunan il, medeni durum, doğum yeri ve hanehalkı tipine ilişkin bilgiler de üretilmektedir.

Doğum, ölüm, evlenme ve boşanma olaylarına ilişkin veriler, İçişleri Bakanlığı Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) veri tabanından elde edilmektedir. Sağlık Bakanlığı e-rapor sistemi içerisindeki e-doğum bileşeni ve ÖBS kayıtları da veri kaynağı olarak kullanılmaktadır.

Demografik İstatistikler

TÜİK tarafından üretilen nüfus ve demografi istatistiklerinin Avrupa Birliği İstatistik Ofisi'ne (EUROSTAT) düzenli ve zamanlı olarak aktarımı yapılmaktadır. Daha önceden "kısmen uyumlu" olan uyum düzeyimiz uluslararası göç istatistikleri konusundaki son gelişmeler ile birlikte "orta düzeyde uyumlu" hale gelmiştir.

MERNİS'in 2001 yılından itibaren çevrimiçi (online) uygulamaya geçmesiyle, doğum olaylarına ilişkin bilgiler 2001, evlenme ve boşanma olaylarına ilişkin bilgiler 2002, ölüm olaylarına ilişkin bilgiler ise 2009 yılından itibaren Türkiye geneli için elde edilmeye başlanmıştır. Hayati olaylardaki geç kayıtlılık nedeniyle, her yıl doğum istatistikleri 5 yıl, ölüm istatistikleri ise 3 yıl, evlenme ve boşanma istatistikleri 1 yıl geriye doğru revize edilmektedir.

2009 yılına kadar TÜİK tarafından formlar aracılığıyla derlenen intihar olaylarına ilişkin bilgiler ise, bu yıldan itibaren Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın (JGnK) idari kayıtlarından manyetik ortamda elde edilmeye başlanmıştır.

2012 yılından itibaren Sahil Güvenlik Komutanlığı, Adalet Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı kayıtları ile TÜİK ölüm nedeni verisinden elde edilen intihar verileri de değerlendirilerek intihar istatistiklerinin kapsamı genişletilmiştir. Ölümle sonuçlanan intiharların yanı sıra intihar girişimlerine ilişkin verilerin de derlenmesine yönelik olarak TÜİK, ilgili kurumlarla işbirliğinde çalışmaktadır.

Ölüm nedeni istatistikleri, hekimler tarafından Sağlık Bakanlığı ÖBS'ye girilen ölüm nedenlerinin Dünya Sağlık Örgütü Uluslararası Hastalık Sınıflaması (ICD-10)'na göre ölümün altında yatan nedeninin kodlanmış verilerini içermekte olup; 2009 yılından itibaren yaş grubu, cinsiyet ve ikametgaha göre yayımlanmaktadır.

Kurumsal nüfusu tam ve doğru olarak tespit etmek üzere Kurumsal Yerler Adres Veri Tabanı 2012 yılında oluşturulmuş olup güncelliği TÜİK Bölge Müdürlükleri tarafından her yıl sağlanmaktadır. Bununla birlikte kurumsal nüfus bulunan yerlere ait bilgilerin ilgili kurumların merkezi veri tabanlarından web servisleriyle alınmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

İdari kayıtlar ve mevcut hanehalkı araştırmaları kullanılarak yapılacak olan 2021 Nüfus ve Konut Sayımı (NKS) çalışmaları devam etmektedir. Sayım kapsamında yer alan bina ve konutlara yönelik bilgilerin derleneceği Bina ve Konut Nitelikleri Araştırması çalışmaları da halen sürmektedir.

On Birinci Kalkınma Planı'nın "İyi Yönetişim/Kamuda Stratejik Yönetim" başlığı altında: "Politika oluşturma ve karar alma süreçlerini güçlendirmek amacıyla daha sistematik ve güvenilir veri, istatistik ve bilgi üretimi sağlanacaktır (Madde 795)" ve "Politika oluşturma süreçlerinde karar alma, planlama ve izleme süreçlerinin kanıta dayalı olarak gerçekleştirilebilmesini teminen ülkemizde yaşayan nüfusun sosyo-ekonomik yapısına ilişkin konularda bütünlük bilgisi sağlayacak bir sistemin kurulması ve düzenli olarak güncellenmesi sağlanacaktır (Madde 795.1)" ifadeleri yer almıştır. Bu doğrultuda TÜİK tarafından "Nüfus Nitelikleri Veri Tabanı (NNVT)" adıyla bütünlük bir istatistik veritabanı kurulması çalışmalarına başlanmıştır.

Ülkemize özel hayat tablolarının, Türkiye için tekli yaşlar ve cinsiyet ayrımında yıllık olarak, iller için ise doğuştan beklenen yaşam süresi ve cinsiyet ayrımında üç yılda bir üretilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

2021 yılından itibaren il düzeyindeki hayat tablolarına ek olarak İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflaması Düzey 1 (12 bölge) ve Düzey 2 (26 bölge) ayırımında hesaplanmasına başlanmıştır.

Nüfus projeksiyonları TÜİK revizyon politikası kapsamında revize edilmektedir. TÜİK Tarafından Üretilen İstatistikî Verilerde Revizyon Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge doğrultusunda nüfus projeksiyonlarının ileriye dönük revizyonları, aşağıdaki durumda yapılır:

Nüfus projeksiyonlarının ileriye dönük revizyonu, baz alınan yıldan itibaren projeksiyonların idari kayıtlar ile uyum oranının Türkiye toplam nüfusunda %99 değerinin altına düşmesi durumunda yapılır. Bu koşulun oluşmaması durumunda ise her 5 yılda bir gerçekleştirilir.

İlgili revizyon yönergesine aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir:

https://www.tuik.gov.tr/Kurumsal/Revizyon_Politikasi

https://www.tuik.gov.tr/media/corporatecontent/Revizyon_yonerge.pdf

Ülke içi göç eden nüfusun göç etme nedenine ilişkin istatistiklerin idari kayıtlara dayalı olarak üretilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Nüfus sayımları ve idari kayıtlardan elde edilemeyen temel sağlık göstergeleri, gebeliği önleyici yöntemler, ana ve çocuk sağlığı ve üreme sağlığı ile ilgili göstergelerinin üretilmesi amacıyla 5 yılda bir gerçekleştirilen TNSA'nın son uygulaması 2018 yılında yapılmıştır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

ADNKS'deki bilgilerin diğer idari kayıtlar kullanılarak geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

İdari kayıtların kapsamının geliştirilmesi ve kalitesinin artmasıyla birlikte, hayatî olaylara ilişkin istatistiklerin geliştirilmesi çalışmalarına devam edilecektir.

İntihar girişim olaylarına ilişkin veri derlenmesi konusunda TÜİK; EGM, JGnK, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Adalet Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile çalışmalar sürdürecektir.

Nüfus projeksiyonları TÜİK revizyon politikası kapsamında revize edilecektir.

NKS hazırlık çalışmaları kapsamında ADNKS'den elde edilemeyen engellilik, bina ve konut, işgücü ve göç etme nedenlerine ilişkin bilgilerin üretilmesine yönelik ilgili kurum/kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmalara devam edilecektir. Bu kapsamda, engellilik istatistiklerinin üretilmesi için Sağlık Bakanlığı tarafından çalışmaları yürütülen e-rapor bileşeni içerisindeki Ulusal Engelliler Veri Bankası'nın kapsam ve kalitesinin artırılmasına yönelik kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon içinde ortak çalışmalar yürütülmesi planlanmaktadır.

Demografik İstatistikler

On Birinci Kalkınma Planı kapsamında NNVT'nin kurulma çalışmaları devam etmektedir. SGK, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan (ÇSGB) (diğer idari kayıtlar eklenecek) temin edilen idari kayıtlar ADNKS'ye entegre edilmektedir. Bu bilgiler 2021 NKS kapsamında nüfusa ilişkin temel bilgilerin üretilmesinde değerlendirilecektir. Sayının diğer bir bölümü olan bina ve konut niteliklerine ilişkin değişkenler ise Bina ve Konut Nitelikleri Araştırması kapsamında CATI yöntemi ile alandan derlenecektir.

Nüfus ve Konut Sayımı kapsamındaki temel bilgilerin üretilmesi sonrasında ilk sonuçlar 2022 yılında kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Kurumsal nüfusu tam ve doğru olarak tespit etmek amacıyla kurumsal nüfus bulunan yerlere ait bilgilerin ilgili kurumların merkezi veri tabanlarından web servisleriyle alınmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçların Karşılama ile Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
Z.1.P.1	Bina ve Konut Nitelikleri Araştırması	Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği tarafından geliştirilen uluslararası tavsiyeler ve talepler	TÜİK	-	-	2022
Z.1.P.2	Nüfus Nitelikleri Veritabanı	11. Kalkınma Planı	TÜİK	Kurumların idari kayıtları	• İçişleri Bakanlığı (Nüfus ve Varandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü) • İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı) • İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) • Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü) • Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü) • Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı • ÇSGB (Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü) • Milli Eğitim Bakanlığı • Milli Savunma Bakanlığı • Adalet Bakanlığı (Ceza ve Tevkifatleri Genel Müdürlüğü) • İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü) • ÇSGB (Türkiye İş Kurumu (İŞKUR)) • Gençlik ve Spor Bakanlığı (Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü) • Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı • ÇSGB (Sosyal Güvenlik Kurumu) • Belediyeler • Sağlık Bakanlığı	2023

2.2. TOPLUMSAL YAPI VE CİNSİYET İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

TÜİK tarafından üretilen Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri veri seti; toplum içerisinde kadın ve erkek arasındaki farklılıkların ortaya konulması, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, kadının toplum içindeki yerinin belirlenmesi ve sosyo-ekonomik kalkınma içinde kadının katkısının güçlendirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası politikaların üretilmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi için gerekli olan güvenilir ve güncel bilgileri kapsamaktadır. Toplumsal cinsiyet gösterge seti oluşturulurken Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) veri tabanından yararlanılmıştır.

Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri veri seti; nüfus, doğurganlık, sağlık, engellilik, evlenme, aile yaşamı, boşanma, eğitim, işgücü, seçilmiş meslekler, iş ve kazanç memnuniyeti, siyasal yaşam, şiddet ve güvenlik, zaman kullanımı, yoksulluk ve ölümülük konuları ile birlikte Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri "Amaç 5-Cinsiyet eşitliğini sağlamak ve tüm kadınlar ile kız çocuklarını güçlendirmek" başlığı altındaki göstergeleri kapsamaktadır.

TÜİK web sayfasından sunulan Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Minimum Seti (52 gösterge), toplumsal cinsiyet konusunda uluslararası karşılaştırılabilir göstergeleri içermektedir.

Ülkemizdeki aile yapısını, bireylerin aile ortamındaki yaşam biçimlerini ve bireylerin aile yaşamına yönelik değer yargılarını tespit etmek amacıyla Türkiye Aile Yapısı Araştırması (TAYA) uygulanmakta ve aile haftasına özel haber bülteni çalışması yapılmaktadır. Araştırmada 15 ve daha yukarı yaşta bireyler kapsamaktadır.

Kadın, çocuk, genç ve yaşlı nüfusa yönelik politikaların oluşturulması ve oluşturulan politikaların sağlıklı bir şekilde izlenebilmesi amacıyla; "İstatistiklerle Kadın" haber bülteni 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne özel, "İstatistiklerle Çocuk" haber bülteni 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramına özel, "İstatistiklerle Gençlik" haber bülteni 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramına özel ve "İstatistiklerle Yaşlılar" haber bülteni Yaşlılara Saygı Haftasına özel olarak yayımlanmaktadır. Çalışmalar; kadın, çocuk (0-17 yaş grubu), genç (15-24 ve 15-29 yaş grubu) ve yaşlı (65 ve daha yukarı yaş grubu) nüfusun demografik yapısı ile eğitim, sağlık, yoksulluk vb. sosyo-ekonomik özelliklerini ortaya koyan istatistikleri ve analiz çalışmalarını kapsamaktadır.

Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, kadınların yaşadığı aile içi şiddetin yaygınlığı, şiddet biçimleri, neden ve sonuçları ile risk faktörlerinin anlaşılması amacıyla gerçekleştirilen araştırmadır. Bu çalışmanın temel amacı, ülkemizde şiddetle mücadele için gerekli temel ve güncel bilgileri elde etmektir. Araştırmada 15-59 yaş grubundaki kadınlarla yüz yüze görüşmeler yapılmaktadır.

2. Mevcut Durum

TAYA, ASHB ile TÜİK işbirliğinde 2006 ve 2016 yıllarında gerçekleştirilmiştir. Araştırma, 2011 yılında ASHB tarafından uygulanmıştır. 2006 ve 2016 TAYA sonuçları haber bülteni ile kamuoyuna sunulmuştur. ASHB ile TÜİK işbirliğinde

Demografik İstatistikler

gerçekleştirilen 2021 TAYA' nın alan uygulaması 16 Ağustos-15 Kasım 2021 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. 2021 yılına ilişkin sonuçlar, 1 Nisan 2022 tarihinde kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri veri seti, 17 başlık altında 141 göstergeden oluşmaktadır ve yıllık olarak güncellenerek 2008 yılından itibaren TÜİK web sayfasında yayımlanmaktadır.

Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Minimum Seti (52 gösterge) göstergeleri, 2017 yılından itibaren TÜİK web sayfasında yayımlanmaktadır. Bu gösterge setinin mevcut Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri veri setine dahil edilmesi konusunda çalışmalar devam etmektedir.

Kadın nüfusa yönelik politikaların oluşturulması ve oluşturulan politikaların sağlıklı bir şekilde izlenebilmesi amacıyla güncel toplumsal cinsiyet istatistiklerini içeren "İstatistiklerle Kadın" haber bülteni, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne özel olarak yayımlanmaktadır. Ayrıca, TÜİK web sayfasından sunulan "Toplumsal Cinsiyet İstatistikleri" elektronik yayını, toplumsal cinsiyet konusunda ayrıntılı bilgileri içermektedir.

Kadın, çocuk, genç, yaşlı gibi nüfus grupları ile aile yapısı ve 11 Temmuz Dünya Nüfus Günü'ne özel haber bülteni çalışmaları TÜİK tarafından yürütülmektedir.

2008 yılında ASHB tarafından yapılan ve Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü'nün gerçekleştirmiş olduğu Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması, 2014 yılında tekrarlanmıştır. TÜİK web sayfasında 2008 Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması veritabanı mevcuttur. 2008 ve 2014 yılı uygulamalarına ait mikro veri setleri, veri talep eden kullanıcılar ile paylaşılmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri veri setinin, yeni açıklanan istatistikler ve idari kayıtlarla güncellenmesi ve geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir. TÜİK web sayfasından istatistiksel tablolar şeklinde sunulan Toplumsal Cinsiyet Göstergeleri veri setinin, dağıtım veri tabanına aktarılması çalışmaları da devam etmektedir. Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Minimum Seti (52 gösterge) ve Sürdürülebilir Kalkınma Göstergelerinden verisi mevcut olmayan göstergelerin üretilmesi yönündeki çalışmalara devam edilecektir.

Her beş yılda bir uygulanması planlanan TAYA, 2026 yılında tekrarlanacaktır.

Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması'nın 2024 yılında tekrarlanması planlanmaktadır.

2.3. ULUSLARARASI GÖÇ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Uluslararası göç istatistiklerinin kapsamını yurt dışından gelenler ve yurt dışına gidenler, ikamet ve çalışma izni alan yabancılar, ülke vatandaşlığına geçenler ile vatandaşlıktan çıkanlar, uluslararası koruma kapsamındaki mülteci, şartlı mülteci, ikincil koruma altında bulunanlar, geçici koruma altında bulunanlar ve yasa dışı göç edenler olmak üzere Türkiye'deki yabancı nüfusa ve yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarına ilişkin demografik ve sosyo-ekonomik bilgiler oluşturmaktadır.

2. Mevcut Durum

Türkiye'de uluslararası göç istatistikleri konusunda temel veri kaynakları nüfus sayımları ve idari kayıtlardır. Ülkemizde ilk nüfus sayımı 1927 yılında uygulanmıştır. Genel nüfus sayımları, 1935 yılından 1990 yılına kadar her beş yılda bir yapılmıştır. Sonuncusu 2000 yılında olmak üzere 14 kez geleneksel nüfus sayımı gerçekleştirilmiştir. 2007 yılında ADNKS'nin kurulmasının ardından 2011 yılında ilk kez idari kayıtlara kullanılarak karma yöntemle NKA gerçekleştirilmiştir. 2011 NKA, ADNKS'den elde edilemeyen bilgilerin il düzeyinde sağlanması amacıyla yapılmıştır. 2011 NKA'dan uluslararası göç istatistikleri kapsamında; doğum yeri, hayat boyu yurtdışında yaşama ve 1 yıl önceki ikamet ülkesine ilişkin bilgi derlenmiştir.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu gereği, ülkemizde ikamet eden T.C. vatandaşları ve yabancı nüfusun bilgileri ile ikamet ettikleri yerleşim yerleri İçişleri Bakanlığı tarafından güncellenmektedir. Türkiye'de yaşayan yabancı uyruklu nüfusa ilişkin bilgiler 2007 yılından itibaren yerleşim yeri düzeyinde yıllık olarak ADNKS'den açıklanmaktadır. Ülkemizde yaşayan yabancılar düzenli olarak adres beyanında bulunmadıkları için, yabancılara ilişkin kayıtlar 2009 yılından bu yana geçerli ikamet izin kayıtları kullanılarak güncellenmektedir. Söz konusu çalışma kapsamında, ikamet izin kayıtları yıllık olarak, 2013 yılına kadar EGM'den alınmıştır. Göç İdaresi Başkanlığı'nın faaliyete geçtiği 2014 yılından itibaren kayıtlar Göç İdaresi Başkanlığından alınmaya başlanmıştır. Ayrıca, 2014 yılından itibaren çalışma izin kayıtları da ikamet izin kayıtları ile birlikte değerlendirilmeye başlanmıştır. Diğer bir ifadeyle, ADNKS üzerinden nüfus bilgileri üretilirken; İçişleri Bakanlığı tarafından tutulan yabancıların kayıtları, ikamet izin kayıtları ve çalışma izin kayıtları ilave veri kaynakları olarak kullanılmaktadır. Türkiye'de ikamet eden yabancı nüfusa yönelik ADNKS'den yaş, cinsiyet, vatandaşlık ülkesi (tabiiyet) ve doğum yerine göre nüfus istatistikleri üretilmektedir. Göç Kayıt Sistemi (GöçNet) sisteminin 18 Mayıs 2015 tarihinde devreye girmesiyle birlikte Göç İdaresi Başkanlığı tarafından tutulan ikamet izin kayıtlarındaki adres alanları ulusal adres standardı ile uyumlu hale gelmiştir. Ancak, EGM döneminde tutulan ikamet izin kayıtları adres standardı ile uyumlu değildir. Bununla birlikte, yabancı kişilerin ikamet adres bildirimlerindeki kapsam eksikliği ciddi miktarda iyileşme göstermiştir. Ancak, yabancı nüfusun adres bilgilerindeki güncellik sorunu ile birlikte temel demografik ve hayati olaylarına (doğum, ölüm, evlenme, boşanma gibi) ilişkin bilgilerde eksiklikler bulunmaktadır. Yabancıların doğum, ölüm, evlenme ve boşanmalarına ilişkin bilgiler Göç İdaresi Başkanlığı tarafından tutulmaktadır. Bunun yanında İçişleri Bakanlığı tarafından tutulan yabancıların kayıtlarındaki bilgiler, yabancılara ilişkin bilgi değişikliği gerçekleştiğinde yabancılar tarafından bildirilmesi durumunda günceller düzenli olarak yapılmaktadır.

Demografik İstatistikler

11 Nisan 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK), 11 Nisan 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun, yabancıların Türkiye'ye girişi, Türkiye'de ikametleri, sınır dışı edilmeleri ve uluslararası korumadan faydalanmaları hususunda önemli hukuksal ve idari değişiklikler getirmiştir. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu gereğince Göç İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. 11 Nisan 2014 tarihinden itibaren yabancılara ait tüm iş ve işlemlerin yanında; plan ve politikaların oluşturulması ve istatistiklerin üretilmesinden Göç İdaresi Başkanlığı sorumludur. İkamet izinleri, uluslararası koruma kayıtları, düzensiz göç ve yabancılarla ilgili diğer olaylara ilişkin bilgilerin birbirleriyle ilişkili bir şekilde tutulacağı "GöçNet" sistemi kurulmuştur. Uluslararası göç istatistiklerinin üretilmesi kapsamında değerlendirilen ikamet izin kayıtları, uluslararası koruma başvuruları, mülteci, şartlı mülteci, ikincil koruma, geçici koruma ile düzensiz göçle ilişkin kayıtlar ve bu kayıtlardan üretilcek istatistiklerin sorumluluğu; Kanun gereği, 11 Nisan 2014 tarihinden itibaren, EGM'den Göç İdaresi Başkanlığına geçmiştir. Ayrıca, 18 Mayıs 2015 tarihinden itibaren taşra teşkilatlarını EGM'den devralan Göç İdaresi Başkanlığı, bu yerlerdeki iş ve işlemlerini GöçNet sistemi üzerinden yapmaya başlamıştır.

Göç İdaresi Başkanlığı tarafından tutulan kayıtlara (ikamet izin kayıtlarının yanında, düzensiz göç, sınır dışı edilme, uluslararası koruma başvurusunda bulunan kişiler, mülteciler, şartlı mülteciler, ikincil koruma sahipleri ve geçici koruma altında bulunanlara ait kayıtlar) yönelik verilerin ve kurumun web sayfasında yayımlanan istatistiklerin iyileştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Yıllık olarak açıklanan nüfusun kapsamının belirlenebilmesi çalışmalarında ADNKS ile Göç İdaresi Başkanlığı tarafından tutulan; ikamet izni sahipleri, mülteciler, şartlı mülteciler, ikincil koruma sahipleri ve geçici koruma altında bulunan kişilere ait kayıtların eşleştirilmesi gerekmektedir. Göç İdaresi Başkanlığı ile TÜİK arasında "Bilgi Paylaşım Protokolü" 22 Aralık 2017 tarihinde imzalanmıştır. Bu protokol kapsamında web servisleriyle alınan ikamet izin verileri 31 Aralık 2020 tarihli ADNKS'de yer alan yabancı nüfusun belirlenmesi çalışmalarında kullanılmaya başlanmıştır. GöçNet sisteminde yer alan uluslararası koruma kayıtlarının web servisleri aracılığıyla düzenli olarak TÜİK'e aktarılmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Yerleşim yeri düzeyinde yıllık olarak açıklanan nüfus istatistiklerinin yanında, ülkeye göç eden ve ülkeden yurt dışına göç eden nüfusa ilişkin de istatistiklere ihtiyaç duyulmaktadır. Yapılan çalışmalar neticesinde, yıllık göç akışı (Türkiye'den yurt dışına göç ve yurt dışından Türkiye'ye göç) istatistikleri idari kayıtlara dayalı olarak ilk kez 2018 yılında 2016 ve 2017 yılları için üretilmiştir. Vatandaşlık ülkesi (tabiiyet) ve doğum yeri detayında üretilen istatistikler yıllık olarak kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Bunun yanında, 2019 yılında idari kayıtlar kullanılarak "Türkiye'de ikamet etmeye başladığı yıla göre yabancı nüfus" bilgisi üretilmiştir. Çalışmanın kapsamını ADNKS'de kayıtlı olan yabancı nüfus oluşturmıştır. Buradaki "ikamet etmeye başlanılan yıl" ifadesi: yabancının referans tarihe (31 Aralık) kadar kesintisiz ülkede kalmaya başladığı yılı ifade etmektedir. Söz konusu bilgi yabancı nüfusun mevcut idari kayıtlarda (ADNKS, ikamet ve çalışma izinleri) geriye dönük takibi ve analizi ile üretilmiştir.

Uluslararası göç istatistiklerinin üretilmesinde, nüfus kayıtları, ikamet, çalışma izin kayıtları başta olmak üzere eğitim ve sağlık sistemi kayıtları, sosyal güvenlik kayıtları, emeklilik ve sigorta kayıtları, işsizlik kayıtları, vergi, tapu kayıtları kullanılan idari kayıtlar arasındadır.

Çalışma izinleri ÇSGB'ye bağlı Uluslararası İşgücü Genel Müdürlüğü (UİGM) tarafından tutulmaktadır. UİGM, 13 Ağustos 2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca kurulmuştur. Söz konusu Kanun ile birlikte yabancıların çalışma izinlerine ilişkin tüm süreçler ve istatistikler UİGM'nin sorumluluğuna geçmiştir. Böylece, önceden birden fazla kurum tarafından üstlenilen yabancılara çalışma izni verilmiş süreci tek elde toplanmıştır. UİGM tarafından verilen çalışma izinlerine ilişkin istatistikler, yıllık "Yabancıların Çalışma İzinleri" elektronik yayını ile kurumunun web sayfasından yayımlanmaktadır.

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu gereğince çalışma izni alan yabancılar ikamet izninden muaf tutulmaktadır. İlgili kurumlar tarafından verilen çalışma iznine ilişkin bilgiler UİGM'den web servisler aracılığı ile Göç İdaresi Başkanlığına gönderilmektedir. Yabancılar aile tüm kayıtların birbirleri ile ilişkilendirilebilir şekilde tutulduğu GöçNet sisteminde Göç İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan işlemlerin yanında çalışma izin kayıtları da tutulmaktadır.

3. Yapılacak Yeni çalışmalar

Uluslararası göç istatistiklerinin tam, güvenilir, düzenli, karşılaştırılabilir ve uluslararası standartlara uygun üretilbilmesi amacıyla TÜİK; İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, ÇSGB, YÖK, EGM ve SGK ile işbirliği içinde veri kaynaklarının geliştirilmesi, yeni veri kaynaklarının kullanılabilirliğinin araştırılması ve kullanılması ile kayıtların istatistiklere dönüştürülmesine yönelik çalışmalarını sürdürecektir.

Göç İdaresi Başkanlığı tarafından tutulan ikamet izinleri, mülteci, şartlı mülteci, ikincil koruma ve geçici koruma altında bulunanlar ile düzensiz göçmenlere ilişkin; kayıtlardan üretilcek istatistiklere ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun yanında, yıllık açıklanan nüfusun kapsamının belirlenebilmesi için de bu nüfus gruplarına kayıt bazında ihtiyaç duyulmaktadır. Göç İdaresi Başkanlığı tarafından nüfus gruplarına yönelik (mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma, geçici koruma altında bulunanlara ilişkin) temel istatistikler kurumun internet sayfasında yayımlanmaktadır. Söz konusu istatistiklerin iyileştirilmesine ve kapsamının genişletilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Yıllık nüfus analizlerinde değerlendirilmek üzere Göç İdaresi Başkanlığı tarafından tutulan idari kayıtların TÜİK tarafından kullanımına ilişkin "Bilgi Paylaşım Protokolü" 22 Aralık 2017 tarihinde imzalanmıştır. Bu protokol kapsamında web servisleriyle alınan ikamet izin verileri 31 Aralık 2020 tarihli ADNKS'de yer alan yabancı nüfusun belirlenmesi çalışmalarında kullanılmaya başlanmıştır. GöçNet sisteminde yer alan uluslararası koruma kayıtlarının web servisleri aracılığıyla düzenli olarak TÜİK'e aktarılmasına ilişkin çalışmalar halihazırda devam etmektedir. Ayrıca, UİGM ile TÜİK arasında imzalanacak benzer bir protokol aracılığıyla çalışma izin kayıtlarının da web servis üzerinden düzenli olarak TÜİK'e aktarılması çalışmaları devam edecektir.

Yabancı nüfusun eğitim durumu ve medeni durumu bilgisinin üretilmesi çalışmaları ile yıllık göç akış istatistikleri kapsamında geline/gidilen ülke ve ülkeye geliş nedeni bilgisinin üretilmesi çalışmaları devam edecektir.

Demografik İstatistikler

Ülkede belirli bir sürenin üzerinde kalan veya ülkede kalma niyeti olan yabancıların adres beyanında bulunmasını ve ülkeden ayrılacak yabancıların da ayrılmadan önce beyanda bulunmasını sağlayacak yasal düzenlemelerin yapılmasına yönelik alt yapı ve farkındalık çalışmalarına ilgili kurumlar tarafından devam edilecektir.

Yıllık olarak açıklanan nüfus istatistiklerinin kalitesinin artırılması için ülkede ikamet eden yabancı nüfusun; ulusal standartlara uygun adres bilgileri ile hayati olaylara (doğum, evlenme, boşanma, ölüm) ilişkin bilgilerin tam ve doğru alınarak eksikliklerin giderilmesi çalışmaları ilgili kurumlarla işbirliği içinde İçişleri Bakanlığı ve Göç İdaresi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilecektir.

Yurt dışında yaşayan T.C. vatandaşlarına yönelik kayıtlardan yararlanarak göç istatistiklerinin geliştirilmesi ve yurt dışında yaşayan vatandaş istatistiklerinin üretilmesi için ilgili kurumlar Dışişleri Bakanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) ve NVİGM ile işbirliği içinde çalışmalar yürütülecektir. Yurt dışında yaşayan vatandaşlara ilişkin veri tabanının doğruluğunun ve güncelliğinin sağlanması NVİGM sorumluluğunda olmakla birlikte; bu nüfusa yönelik istatistikler ilk kez üretilecek olup ilgisi nedeniyle YTB sorumluluğunda üretilmektedir.

İçişleri Bakanlığı NVİGM tarafından tutulmakta olan vatandaşlık kazanımı ve kaybına ilişkin istatistiklerin cinsiyet ve yaş grubuna göre ülke detayında NVİGM tarafından üretilmesi çalışmalarına devam edilecektir.

4. Üretilmesi planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Planı, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama ile Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
2.3.P.1	Yurt Dışında Yaşayan Türk Vatandaşlarına İlişkin İstatistikler	Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği tarafından geliştirilen uluslararası tavsiyeler ve talepler	Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı	Kurumların idari kayıtları	- İçişleri Bakanlığı - ÇSGB - TÜİK - Dışişleri Bakanlığı	2023

2. DEMOGRAFİK İSTATİSTİKLER

Sıra no	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Kaynağına Sahipliği	Yayınlanma Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Yürürlüğüne Dönüşümü	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
2.1. Nüfus ve Demografi İstatistikleri												
2.1.1	Yıllık nüfus ve Sağlık Anketleri	İstatistik Kurumu/Kuruluş	İstatistik Kurumu/Kuruluş	3 yılda bir	5 yılda bir	2012 ve	Atatürk	Resmi	-	Türkiye, Kırım-Kar, 5 ilaite, 100 ilaite, 1 ilaite	Yayın	5 yılda bir gerçekleştirilen anketler, 2023 yılında gerçekleştirildi. Türkiye'nin nüfus ve sağlık anketleri, 1990'dan itibaren yapılmaktadır.
2.1.2	Yıllık nüfus ve Sağlık Anketleri	İstatistik Kurumu/Kuruluş	İstatistik Kurumu/Kuruluş	3 yılda bir	5 yılda bir	2012 ve	Atatürk	Resmi	-	Türkiye, Kırım-Kar, 5 ilaite, 100 ilaite, 1 ilaite	Yayın	5 yılda bir gerçekleştirilen anketler, 2023 yılında gerçekleştirildi. Türkiye'nin nüfus ve sağlık anketleri, 1990'dan itibaren yapılmaktadır.
2.1.3	Yıllık nüfus ve Sağlık Anketleri	İstatistik Kurumu/Kuruluş	İstatistik Kurumu/Kuruluş	3 yılda bir	5 yılda bir	2012 ve	Atatürk	Resmi	-	Türkiye, Kırım-Kar, 5 ilaite, 100 ilaite, 1 ilaite	Yayın	5 yılda bir gerçekleştirilen anketler, 2023 yılında gerçekleştirildi. Türkiye'nin nüfus ve sağlık anketleri, 1990'dan itibaren yapılmaktadır.
2.1.4	Yıllık nüfus ve Sağlık Anketleri	İstatistik Kurumu/Kuruluş	İstatistik Kurumu/Kuruluş	3 yılda bir	5 yılda bir	2012 ve	Atatürk	Resmi	-	Türkiye, Kırım-Kar, 5 ilaite, 100 ilaite, 1 ilaite	Yayın	5 yılda bir gerçekleştirilen anketler, 2023 yılında gerçekleştirildi. Türkiye'nin nüfus ve sağlık anketleri, 1990'dan itibaren yapılmaktadır.
2.1.5	Yıllık nüfus ve Sağlık Anketleri	İstatistik Kurumu/Kuruluş	İstatistik Kurumu/Kuruluş	3 yılda bir	5 yılda bir	2012 ve	Atatürk	Resmi	-	Türkiye, Kırım-Kar, 5 ilaite, 100 ilaite, 1 ilaite	Yayın	5 yılda bir gerçekleştirilen anketler, 2023 yılında gerçekleştirildi. Türkiye'nin nüfus ve sağlık anketleri, 1990'dan itibaren yapılmaktadır.
2.1.6	Yıllık nüfus ve Sağlık Anketleri	İstatistik Kurumu/Kuruluş	İstatistik Kurumu/Kuruluş	3 yılda bir	5 yılda bir	2012 ve	Atatürk	Resmi	-	Türkiye, Kırım-Kar, 5 ilaite, 100 ilaite, 1 ilaite	Yayın	5 yılda bir gerçekleştirilen anketler, 2023 yılında gerçekleştirildi. Türkiye'nin nüfus ve sağlık anketleri, 1990'dan itibaren yapılmaktadır.

Demografik İstatistikler

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Kaynağına Şekli	Yayınlanma Şekli	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Kaynağı Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
2.3. Uluslararası Göç İstatistikleri												
2.3.1	Göçmen Zim Tutarları	İçişleri ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İSGB)	• İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı) • TÜRK	Yıllık	Yıllık	Y+1 Yı	İşbirliği	Her yıl	ISCO 88, POCS 97, NACE	İSGB (Yıllık 3)	Plakartlar, aramalar (Göç, İSG, vb.), diğer yayınlar	İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, diğer kurumlar tarafından hazırlanır.
2.3.2	Bölgesel İstatistikler, Bölgesel Göç İstatistikleri, Bölgesel Göç İstatistikleri	İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı)	TÜRK	Yıllık	Yıllık	Y+1 Yı	İşbirliği	Her yıl	ISCO 88, POCS 97, NACE	İSGB (Yıllık 3)	Plakartlar, aramalar (Göç, İSG, vb.), diğer yayınlar	İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, diğer kurumlar tarafından hazırlanır.
2.3.3	Uluslararası Göç İstatistikleri	İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı)	• İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı) • TÜRK	Yıllık	Yıllık	Y+2 Yı	İşbirliği	Her yıl	ISCO 88, POCS 97, NACE	İSGB (Yıllık 3)	Plakartlar, aramalar (Göç, İSG, vb.), diğer yayınlar	İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, diğer kurumlar tarafından hazırlanır.
2.3.4	Yabancıların Türkiye'de Yaşamaları	İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı)	• İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı) • TÜRK	Yıllık	Yıllık	Y+1 Yı	İşbirliği	Her yıl	ISCO 88, POCS 97, NACE	İSGB (Yıllık 3)	Plakartlar, aramalar (Göç, İSG, vb.), diğer yayınlar	İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, diğer kurumlar tarafından hazırlanır.
2.3.5	Yabancıların Türkiye'de Yaşamaları	İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı)	• İçişleri Bakanlığı (Göç İdaresi Başkanlığı) • TÜRK	Yıllık	Yıllık	Y+1 Yı	İşbirliği	Her yıl	ISCO 88, POCS 97, NACE	İSGB (Yıllık 3)	Plakartlar, aramalar (Göç, İSG, vb.), diğer yayınlar	İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı, diğer kurumlar tarafından hazırlanır.

ANA KONU 3. SOSYAL İSTATİSTİKLER

3.1. EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ

3.2. KÜLTÜR VE SPOR İSTATİSTİKLERİ

3.3. SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ

3.4. SOSYAL KORUMA İSTATİSTİKLERİ

3.5. SUÇ, ADALET VE SEÇİM İSTATİSTİKLERİ

3.1. EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Eğitim İstatistikleri; örgün eğitim, yaygın eğitim, ulusal eğitim istatistikleri veritabanı (UEİVT), yükseköğretim istatistikleri ile eğitim harcamaları ve hayat boyu öğrenme istatistikleri kapsamında uygulanan yetişkin eğitimi araştırması ve girişimlerde mesleki eğitim araştırmasından oluşmaktadır.

Örgün Eğitim İstatistikleri; belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programla, okul çatısı altında düzenli olarak yapılan eğitimlere ilişkin verileri kapsamaktadır. Örgün eğitim; okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaokul, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar.

Eğitim Harcamaları İstatistikleri, toplam eğitim harcamalarının eğitim düzeylerine göre öğrenci başına değerini ayrıca hizmet sunucuları ve finansman kaynaklarına göre dağılımını kapsamaktadır.

Girişimlerde mesleki eğitim araştırması, girişimlerin çalışanlarına yönelik verdiği mesleki eğitim faaliyetleri, kabılın sağlanan mesleki eğitim faaliyetlerinin tür, süre, sağlayıcı, gibi bilgileri ile eğitim sağlamayan girişimlere ilişkin bilgileri kapsamaktadır.

Yetişkin eğitimi araştırması, hayat boyu öğrenme faaliyetleri kapsamında bireylerin mesleki ve bireysel becerilerini geliştirmek amacıyla katıldığı örgün eğitim, yaygın eğitim ve gayri resmi öğrenme faaliyetlerini; ayrıca örgün ve yaygın eğitim faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgilere yönelik istatistikleri kapsamaktadır.

Yükseköğretim İstatistikleri, ortaöğretim mezuniyetine dayalı, en az iki yıllık yükseköğrenim veren eğitim kurumlarının faaliyetlerine ilişkin verileri kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Örgün Eğitim İstatistikleri, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB)'in idari kayıtlarından elde edilmektedir. Örgün eğitim istatistikleri, MEB tarafından 2005-2006 öğretim yılından itibaren yıllık olarak basılı yayın ve internet ortamında (<http://sgb.meb.gov.tr/www/resmii-istatistikler/icerik/64>) yayımlanmaktadır. Yayın için baz alınan referans dönemi, ilgili öğretim yılındaki açık öğretime ilişkin veriler bu ayda elde edilebiliyor olmasından dolayı Temmuz ayı olarak belirtilmiştir.

Eğitim Harcamaları İstatistikleri ilk olarak 2011-2014 referans yılları için 2015 yılı Aralık ayında Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından haber bülteni ile yayımlanmıştır ve yayımlanmaya devam etmektedir.

Hayat boyu öğrenme faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen çalışmalardan biri, uygulanma periyodu 6 yılda bir olarak güncellenen ve son uygulaması 2016 referans yılı için yapılan Yetişkin eğitimi araştırması olup bir sonraki referans yılı Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından 2022 olarak belirlenmiştir. 5 yılda bir uygulanmakta olan Girişimlerde

Mesleki Eğitim araştırması ise en son 2015 referans yılı bazlı yapılmış olup bir sonraki uygulama dönemi COVID-19 sebebi ile henüz belirlenememiştir.

Okuma yazma durumu ve bitirilen eğitim düzeyi ile ilgili veriler, Ulusal Eğitim İstatistikleri Veritabanında yaş grupları ve cinsiyet ayrımında 2008 yılından itibaren TÜİK tarafından yayımlanmaktadır.

Yükseköğretim İstatistikleri, 2013-2014 döneminden itibaren Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)'ün Yükseköğretim Bilgi Sistemi (YÖKSİS) üzerinden derlenmektedir. YÖKSİS üzerindeki veriler, YÖK'e bağlı yükseköğretim kurumlarından toplanan akademik ve idari personeller ile öğrencilere ait bilgilerden oluşmaktadır. Daha önceki yıllarda Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından oluşturulmuş yükseköğretim istatistikleri, YÖK tarafından, zaman serisini bozmayacak şekilde, üretilmeye devam edilmekte ve internet üzerinden yayımlanmaktadır.

Türkiye eğitim istatistikleri uluslararası alanda eğitim ve hayat boyu öğrenme konusunda; okullaşma oranı, ISCED sınıflaması ile cinsiyet ve yaşa göre öğrenci sayısı gibi temel göstergeler düzeyinde ve eğitim harcamaları istatistiklerinde yüksek derecede uyumludur.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Eğitim istatistiklerinin güncel, güvenilir, karşılaştırılabilir ve uluslararası standartlara uygun şekilde ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde üretilmesine 2022-2026 döneminde devam edilecektir. Bu amaçla, veri kaynaklarının ve kapsamının iyileştirilmesi, güncel göstergelerin ve metodolojinin takip edilmesi çalışmaları sürdürülecektir. Ayrıca, hâlihazırda MEB tarafından periyodik olarak gönderilen Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO)-İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)-EUROSTAT tablolarının zamanliliğinin geliştirilmesi sağlanacaktır.

3.2. KÜLTÜR VE SPOR İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Kültür İstatistikleri; kültürel miras, arşiv, kütüphane, kitap, yazılı medya, görsel sanatlar ve gösteri sanatları alanlarına ait istihdam, finansman ve katılım boyutlarını kapsayan istatistiklerden oluşmaktadır. Tanımlanan bu temel alanlarla ilgili koruma, yaratma süreci, üretim, yayma/yaygınlaştırma, ticaret/satış ve eğitim işlevleri ile ilgili istatistiklerin tanınlanması, karşılaştırılması, analizi ve yayımı çalışmalarını kapsamaktadır.

Kültürel miras alanı; tarihi eserler, arkeolojik miras, müzeler, korunan alanlar, milli saraylar, vakıflara ait tarihi eserler ve kültürel mirasın diğer biçimleri ile ilgili istatistikleri kapsamaktadır.

Kültür ekonomisi alanı; hanehalkı kültür harcamaları, kamunun ve özel sektörün kültür harcamaları, kültürel dış ticaret ve kültürel istihdam (kültürel faaliyet alanlarına ve kültürel meslek alanlarına ilişkin bilgileri içeren) istatistiklerini kapsamaktadır.

Kitaplar süreli yayınlar vb. basılı eserlerin oluşturulması, üretimi ve yayımlanması alanı; yayınevi, matbaalar ve kütüphanelere ait istatistikleri kapsamaktadır.

Medya İstatistikleri alanında referans yılı içerisinde ülkemizde faal olan gazete ve dergi kuruluşları kapsamdadır. Medya İstatistikleri kapsamında yer alan gazete ve dergiler; ulusal (yaygın), bölgesel ve yerel olarak değerlendirilmektedir.

Gösteri sanatları alanı; canlı müzik, müzikal, sinema, tiyatro, dans ve diğer gösteri sanatları istatistiklerini kapsamaktadır.

Spor İstatistikleri alanı; spor alanları, sporcular, teknik elemanlar, hakemler, madalya, organizasyon, millilik, spor tesisleri ve spor kulüplerinin faaliyetleri ve spor/oyun düzenlemeleri ile ilgili istatistikleri kapsamaktadır.

Din İstatistikleri alanı; dini yapılar, hac, umre, kadrolarına göre personel sayıları vb. istatistikleri kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Kültürel miras alanındaki bilgiler Kültür ve Turizm Bakanlığı (KTB), Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB), Vakıflar Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı idari kayıtlarından derlenmekte ve TÜİK tarafından yayımlanmaktadır.

Kültür ekonomisi, uluslararası metodoloji temel alınarak 2016 yılından itibaren rutin hale getirilmiş olup TÜİK tarafından yayımlanmaktadır.

Kitaplar alanındaki bilgiler KTB Uluslararası Standart Kitap Numarası (ISBN) Merkezi tarafından web tabanlı programla derlenmekte ve TÜİK tarafından yayımlanmaktadır.

Kütüphane İstatistikleri alanında KTB idari kayıtlarından halk kütüphaneleri, Millî Kütüphane ve MEB idari kayıtlarından okul kütüphaneleri bilgileri ve üniversite kütüphaneleri anket yoluyla derlenmekte ve 2015 TÜİK tarafından yayımlanmaktadır.

Medya İstatistikleri alanındaki bilgiler yazılı medya kuruluşlarından (gazete ve dergileri yayımlayan) her yıl anket yoluyla derlenmekte ve TÜİK tarafından yayımlanmaktadır. Bu alanda, Basın İlan Kurumu idari verilerinden derlenen resmi ilan ve reklam yayınıyla alakalı süreli yayınlara ilişkin bilgiler de yer almaktadır.

Gösteri sanatları kapsamında tiyatro salonlarına ait bilgiler anket/idari kayıt yöntemiyle; opera ve bale, orkestra, koro, topluluk istatistikleri ise KTB idari kayıtlarından derlenmekte ve TÜİK tarafından yayımlanmaktadır.

Spor İstatistikleri, Gençlik ve Spor Bakanlığı (GSB) tarafından derlenmekte ve yayımlanmaktadır.

Din İstatistikleri, Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) tarafından derlenmekte ve yayımlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Kültürel Miras, Kitap ve Gösteri Sanatlarına ilişkin istatistiklerin Kültür İstatistikleri Geliştirme Projesi'nin tamamlanmasına müteakip KTB tarafından yayımlanması planlanmaktadır.

Kütüphane İstatistiklerine Yazma Eser Kurumu Kütüphaneleri, Millet Kütüphanesi ve Büyükşehir Belediyesi Kütüphanelerinin eklenmesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Kültürel Miras İstatistiklerine Cumhurbaşkanlığı Millî Saraylar İdaresi bünyesinde bulunan müzelerle ait istatistiklerin eklenmesi planlanmaktadır.

GSB ile MEB arasında imzalanan iş birliği protokolü kapsamında; sağlıklı ve hareketli yaşamın gereği olarak toplumda spor yapma kültürünü geliştirmek, sporun geniş kitlelere yaygınlaştırılmasıyla çocuk ve gençlere sporu sevdirek onları sporla tanıştırmak, spora başlama yaşında bulunan yetenekli çocukları tespit ederek spor branşlarına yönlendirmek ve üst düzey sporcu olarak yetiştirilmesini sağlamak amacıyla başlatılan "Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı" çalışmalarına ülke genelinde devam edilmektedir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
3.2.P.1	Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı	• 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu 2. Maddesi, • 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Karamamesinin 189. Maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi, • Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı On birinci kalkınma planında yer alan 647, 647.1, 647.2 ve 647.3. maddeleri, • Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında 2019 yılında imzalanan İş Birliği Protokolü, • T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı Stratejik Plan (2019-2023), (Hedef 3.5), • 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, (2.3.10. Kodlu Politika ve Tedbirler).	Gençlik ve Spor Bakanlığı	Sportif Yetenek Taraması Test ve Ölçümleri ile Eğitim ve Yönlendirmeler	Gençlik ve Spor Bakanlığı (Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sporcu Yetiştirme Daire Başkanlığı)	2022

3.3. SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Sağlık İstatistikleri, sağlık hizmetleri ile iş sağlığı ve güvenliği istatistiklerinden oluşmaktadır. Sağlık hizmetleri istatistikleri altında morbidite ve risk faktörleri istatistikleri, hastalıkların önlenmesi ve sağlığın korunması ile ilgili istatistikler, sağlık hizmetlerinin kullanımı, sağlıkta insan kaynakları, sağlık hizmetleri verilen kurumlar ve alt yapılarına ilişkin istatistikler, ilaç istatistikleri, acil sağlık hizmetleri istatistikleri, sağlık harcamaları istatistikleri ve Türkiye Sağlık Araştırmısından elde edilen sağlık göstergeleri kapsamaktadır. İş sağlığı ve güvenliği istatistiklerinde ise, iş kazaları ve meslek hastalıklarına ilişkin istatistikler yerilmektedir.

Türkiye Sağlık Araştırması, bireylerin genel sağlık durumları, hastalıklar, kazalar, alınan hizmetler gibi sağlık göstergelerine ait istatistikleri kapsamaktadır. Araştırma; ülke genelini yansıtan bir çalışma olmasının yanı sıra, hem uluslararası karşılaştırmalara imkan veren hem de ulusal ihtiyaçlara ışık tutan bir çalışmadır.

Sağlık Harcamaları İstatistikleri, genel devlet, hanehalkı ve hanehalkı dışındaki özel sektörün sağlık harcamalarından oluşmaktadır.

Sağlık Bakanlığına yayımlanan ve istatistik bilgilerden oluşan sağlık istatistikleri, uluslararası tanım ve karşılaştırmalara imkan verecek standartlarda sağlık alanındaki tüm kamu, üniversite ve özel kurum/kuruluşların idari kayıtlarından elde edilen verilerden oluşmaktadır.

Morbidite ve Risk Faktörleri İstatistikleri, bulaşıcı hastalıkların vaka ve insidans verilerine yönelik istatistikleri kapsamaktadır.

Hastalıkların önlenmesi ve sağlığın korunması ile ilgili istatistiklerde, aşılama hızları, doğum ve antenatal bakım hizmetlerine ilişkin istatistikler yer almaktadır.

Sağlık Hizmetlerinin Kullanımı İstatistikleri, sağlık kurumları tarafından sunulan koruyucu, sağlığı geliştirici, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerin tamamını kapsamaktadır.

Sağlıkta İnsan Kaynakları İstatistikleri, sağlık kurum ve kuruluşlarında sağlık hizmeti sunumunda görev yapan personele ait istatistikleri kapsamaktadır.

Sağlık Hizmeti Verilen Kurumlar ve Altyapı İstatistikleri, sağlık kurumlarının sayılarını ve bu kurumlara ait yatak sayısı ve cihaz sayısı gibi altyapı istatistiklerini kapsamaktadır.

İlaç İstatistikleri, referans türüne, yerli/ithal ve geri ödeme durumuna göre ilaç satış hacmi (kutu), ilaç satış değeri (₺) vb. istatistikleri kapsamaktadır.

Acil Sağlık Hizmetleri İstatistikleri, acil yardım istasyonu ve acil yardım ambulansı, ambulans türlerine göre araç ve nakledilen hasta sayıları ile ilgili istatistikleri kapsamaktadır.

İş Kazası İstatistikleri; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4-1/a maddesi kapsamında çalışan sigortalının; işyerinde bulunduğu sırada, işveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla, görevli olarak işyeri dışında başka bir yere gönderilmesi nedeniyle asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda, emziren kadın sigortalının, iş mevzuatına tabi olup olmadığına bakılmaksızın yine bu mevzuatta belirtilen sürelerde çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda, işverence sağlanan bir taşıta işin yapıldığı yere gidiş geliş sırasında; Kanunun 4-1/b maddesi kapsamında çalışan sigortalının ise, işyerinde bulunduğu sırada, yürütmekte olduğu iş nedeniyle işyeri dışında meydana gelen ve sigortalıyı hemen veya sonradan bedenen ya da ruhen özüre uğratan olaylara ilişkin istatistikleri kapsamaktadır.

Meslek Hastalığı İstatistikleri; Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalının çalıştığı veya yaptığı işin niteliğinden dolayı tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, bedensel veya ruhsal engellilik hâllerine ilişkindir.

Engelli İstatistikleri, engelli bireylere yönelik olarak yetkili hastaneler tarafından tanzim edilen sağlık kurulu raporlarındaki engel grubu, engellilik oranı, yaş, cinsiyet vb. temel demografik özellikler ile ilgili istatistikleri kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Sağlık İstatistiklerinin veri kaynağı, Sağlık Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluşların idari kayıtları, Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen araştırmalar, beş yılda bir yapılan Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) ile üç yılda bir yapılan Türkiye Sağlık Araştırmasıdır.

Türkiye Sağlık Araştırması, 2008-2016 yılları arasında 2 yılda bir uygulanmış, sonrasında 3 yılda bir uygulanma kararı alınmıştır. Araştırmanın sonuçları; 2008, 2010 ve 2012 yılları için Türkiye geneli ve kent-kır bazında yayımlanmış olup, 2014'ten itibaren sadece Türkiye geneli için tahmin üretilmiştir.

Sağlık Harcamaları İstatistikleri, kamu kurum kuruluşlarının idari kayıtlarından ve hanehalklarına uygulanan araştırmalardan yararlanılarak, tüm Türkiye geneli için tahmin edilmektedir. Elde edilen sonuçlar, genel devlet ve özel sektör ayırımında yıllık olarak haber bülteni biçiminde yayımlanmaktadır.

Sağlık İstatistikleri ile ilgili veriler, Türkiye, İBBS Düzey 1 ve İBBS Düzey 3'e göre Sağlık Bakanlığı tarafından yıllık olarak yayımlanmakta ve uluslararası tanımlara uyumlu olarak ülke karşılaştırmaları yapılmaktadır.

Engelli İstatistiklerinin temel veri kaynağı, Sağlık Bakanlığı tarafından çalışmaları yürütülen e-rapor bileşeni içerisindeki Ulusal Engelliler Veri Bankası'ndaki engelli sağlık kurulu raporlarıdır. Yetkili hastaneler tarafından elektronik ortamda kayıt altına alınan sağlık kurulu raporları, erişkinler ve çocuklar için ayrı olarak tanzim edilmektedir.

İş kazaları ve meslek hastalıklarına ilişkin istatistikler, SGK tarafından derlenmekte ve yıllık olarak yayımlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Sağlık harcamaları istatistikleri çerçevesinde; OECD tarafından önerilen Sağlık Hesapları Sistemi metodolojisine uygun olarak finansman kurumlarına, sağlık hizmeti sunucularına ve fonksiyonlarına göre çok boyutlu tabloların önümüzdeki yıllarda üretimi planlanmaktadır. Bu doğrultuda analitik bütçe hesaplarındaki yasal düzenlemeler, metodolojik gelişmeler ve projeler takip edilmektedir. Aynı zamanda, kamu kurumlarının idari kayıtlara dayalı sağlık harcamalarına yönelik verileri kapsamlılık ve sınıflamalara uyumluluk açısından değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, ilerleyen dönemde kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon içinde ortak çalışmaların yürütülmesi hedeflenmektedir.

Türkiye Sağlık Araştırması'nın EUROSTAT tarafından önerilen metodolojiye uygun olarak yedinci kez, 2022 yılında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

İş kazaları istatistikleri kapsamında 2017 yılından itibaren uluslararası metodolojiye uygun olarak oluşturulan idari kayıtların paylaşılması için protokol çalışmalarının yürütülmesi ve EUROSTAT'a yıllık olarak gönderilmesi için SGK ve TÜİK'in ortak çalışma gerçekleştirmesi ve meslek hastalıkları kapsamındaki idari kayıtların kapsam ve kalitesinin artırılması için kurumlar arası koordinasyon ve işbirliğinin artırılması planlanmaktadır. Bu süreçte EUROSTAT gereklilikleri konusunda TÜİK tarafından teknik destek sağlanacak ve mevcut veriler EUROSTAT tarafından istenen biçime uygun hale getirilerek transfer edilecektir.

Engelli istatistiklerine ilişkin olarak, Sağlık Bakanlığı tarafından Ulusal Engelliler Veri Bankası'nın kapsamlılık ve veri kalitesi açısından iyileştirilmesi planlanmaktadır. Ulusal Engelliler Veri Bankası'ndan elde edilecek temel sonuçlar doğrultusunda, ilerleyen dönemde kurumlar arası işbirliği ve koordinasyon içinde ortak çalışmalar yürütülerek engel grubu, yerleşim yeri, cinsiyet ve yaş grubuna göre engelli istatistiklerinin üretimi hedeflenmektedir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlusu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
3.3.P.1	Engelli İstatistikleri	Ülkeye Özgü İhtiyaç	Sağlık Bakanlığı	Sağlık Bakanlığı'nın Ulusal Engelliler Veri Bankası'nın iyileştirme sürecinin tamamlanması	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İçişleri Bakanlığı	2023

3.4. SOSYAL KORUMA İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Sosyal Koruma İstatistikleri eş zamanlı olarak karşılıklı veya bireysel bir düzenleme olmadan, hane halklarının ve bireylerin tanımlanmış risk ve ihtiyaç yüklerini hafifletmek için kamu veya özel kuruluşlardan gelen tüm müdahalelere ilişkin verileri kapsamaktadır. Sosyal koruma gerektiren risk ve ihtiyaçlar, hastalık ve sağlık bakımı, engellilik/malullük, yaşlılık/emeklilik, dul ve yetim, aile ve çocuk, işsizlik, barınma ve başka yerde sınıflandırılmayan sosyal dışlanmadır.

Sosyal koruma kapsamında yapılan yardımlar; koruma altındaki kişilere yapılan nakit ödemeler, fatura karşılığının geri ödenmesi, mal ve hizmet şeklinde yapılan doğrudan yardımlar olarak üç başlıkta sınırlandırılmıştır. Bu çalışmadan, Türkiye geneli için veri üretilmektedir.

Kamu Kesimi Sosyal Harcama İstatistikleri Türkiye’de kamu kurumları tarafından yapılan sosyal nitelikli harcamaların zaman içerisindeki değişimini izlemek üzere oluşturulmaktadır. Verinin oluşturulmasında kapsamda yer alan kuruluşların ilgili harcamalarına yönelik idari kayıtları esas alınmaktadır.

2. Mevcut Durum

Sosyal koruma istatistiklerinin veri kaynağı, bu alanda faaliyet yürüten kurum ve kuruluşların idari kayıtlardır.

Sosyal koruma istatistikleri için ESSPROS (The European System of Integrated Social Protection Statistics) el kitabında kullanılan tanım ve sınıflamalar doğrultusunda veri derlenmektedir. Kurum ve kuruluşlardan düzenleme bazında sosyal koruma harcaması, geliri ve yararlanıcı sayısına ilişkin bilgiler elektronik ortamda derlenmekte, analiz edilmekte ve sonuçları kullanıcı ile paylaşılmaktadır.

Sosyal koruma istatistikleri konusundaki çalışmalar 2004 yılında başlamış olup, kapsam eksikliği ve veri kalitesinin geliştirilmesi çalışmaları aralıksız sürdürülmektedir. Derlenen veriler yıl sonunda haber bülteni aracılığı ile kullanıcılara duyurulmakta ve EUROSTAT ile paylaşılmaktadır. 2000-2019 yıllarına ilişkin sosyal koruma istatistikleri verisi TÜİK web sayfasında kullanıcılarla paylaşılmıştır.

Veri kalitesinin yükseltilmesi, zamanlılığın iyileştirilmesi amacıyla paydaş kurum/kuruluşlardan excel formlarıyla derlenen veriler, 2021 yılı itibarıyla Harzemli Web Uygulaması ile derlenmeye başlanmıştır.

Kamu kesimi sosyal harcama istatistikleri serisi ise 2004 yılında itibaren başlamakta, yıllık olarak üretilmekte, elektronik ortamda yayımlanmaktadır. Ayrıca kamu kesimi sosyal harcamalarının gelişimine yönelik değerlendirme ve gelecek yılların projeksiyonuna ilişkin bir tablo Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programlarında yer verilmektedir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Eurostat metodolojisine tam uyumlu olan sosyal koruma istatistikleri çalışması için bu uyum düzeyinin devam ettirilebilmesi amacıyla metodolojik gelişmeler ve projeler takip edilmektedir.

3.5. SUÇ, ADALET VE SEÇİM İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Adalet İstatistikleri, suç ve cezal adalet sistemi içinde yer alan savcılık ve mahkeme aşamaları için istatistikler ile birlikte adalet teşkilatı istatistiklerini kapsamaktadır. Adalet teşkilatı, Anayasa Mahkemesi (AYM), Danıştay, Yargıtay, Uyuşmazlık Mahkemesi, Yüksek Hakem Kurulu, İcra Müdürlükleri, Türkiye Noterler Birliği, Türkiye Barolar Birliği (TBB) ve Adli Tıp Kurumunu kapsamaktadır. Savcılık ve mahkeme istatistiklerinde ise yıl içinde gelen, geçen yıldan devreden, karara bağlanan ve gelecek yıla devreden dosya/dava istatistiklerinin yanı sıra suç, şüpheli/sanık, davalı, davacı ve mağdur istatistikleri ile personel istatistikleri yer almaktadır.

Ceza İnfaz Kurumu İstatistiklerinde; işlediği suç veya suçlardan dolayı, mahkeme tarafından haklarında hürriyeti bağlayıcı ceza (hapis cezası) verilerek ceza infaz kurumlarına giren ve ceza infaz kurumlarından çıkan hükümlülere ait bilgiler kapsamaktadır. Adalet Bakanlığına bağlı il ve ilçelerdeki tüm ceza infaz kurumları ve eğitimevleri coğrafi kapsamı oluşturmaktadır.

Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri, polise ve jandarmaya bağlı güvenlik birimine gelen veya getirilen çocuklarla ilgili bilgilerden oluşmaktadır.

Kolluk İstatistikleri Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM), Jandarma Genel Komutanlığı (JnGK), Sahil Güvenlik Komutanlığı, Ticaret Bakanlığının (TB) sorumluluk bölgelerinde meydana gelen suç olayları ile bu olaylardaki suç, şüpheli ve mağdurlara ilişkin bilgileri kapsamaktadır.

Seçim İstatistikleri, milletvekili genel seçimi, mahalli idari seçimi, cumhurbaşkanlığı seçimi ve halk oylaması sonuçları ile bu seçimlere ait seçmen ve aday/kazanan aday profiline ilişkin bilgileri kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Yıllık olarak yayımlanan Adalet istatistikleri, ilk Resmi İstatistik Programlı döneme geçişin olduğu 2006 yılından itibaren Adalet Bakanlığının sorumluluğunda olup TÜİK ilgili kurum olarak yer almıştır. Adalet istatistikleri kapsamında derlenmekte olan yüksek mahkemeler, savcılık, mahkeme (adli ve idari yargı), icra müdürlükleri ve adalet teşkilatı çalışmaları ile personel yapısına ait bilgiler Adalet Bakanlığı tarafından yıllık olarak yayımlanmaktadır. Adalet istatistikleri alanında Adalet Bakanlığının Adli İstatistikler başlıklı yıllık hazırlanan bir yayını da bulunmaktadır.

Ceza İnfaz Kurumu İstatistiklerinin veri kaynağı 2009 yılından itibaren Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemidir (UYAP). Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri 2022 yılından itibaren Adalet Bakanlığı tarafından yayımlanmaya devam edilecektir.

Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri, polise ve jandarmaya bağlı güvenlik birimlerince yıllık olarak derlenmekte ve TÜİK tarafından yayımlanmaktadır.

Suç, Adalet ve Seçim İstatistikleri kapsamında yürütülmekte olan kolluk istatistikleri RİP kapsamında İçişleri Bakanlığına devredilmiş olup TÜİK tarafından istatistik üretilmesine ilişkin ilgili kurum faaliyetleri takip edilmektedir. EGM idari kayıtlarının veri güncelleme ve yeniden yapılandırma çalışmaları devam ettiği gerekçesi ile 2009 yılından beri düzenli istatistik üretilmemekte, uluslararası bilgi talepleri için kısmi istatistikler üretilmektedir.

Seçim İstatistikleri idari kayıtlara dayalı bilgiler olup, Yüksek Seçim Kurulu (YSK) Başkanlığı il ve ilçe seçim kurulları tarafından, seçim sonucuna göre tanzim edilen birleştirme tutanaklarından elde edilmektedir. Seçimlere ve halk oylaması sonuçlarına ait seçim çevresi ve sandık düzeyindeki bilgiler ile seçmen bilgileri, aday ve kazanan aday profiline (medeni durum, cinsiyet, yaş, eğitim durumu) ait bilgiler, TÜİK tarafından elektronik ortamda yayımlanmaktadır.

IPA MBP (Katılım Öncesi Çok Yararlananlı Program) 2017 kapsamında, suç mağduriyeti alanında suç türü, mağdur, fail, adli birimlere güven algısına yönelik istatistiklerin üretilmesi amacıyla pilot bir anketi içeren "Suç Mağduriyeti Araştırması" başlıklı bir proje yürütülmüştür. Pilot anket için soru formu İngilizce olarak hazırlanmıştır.

3. Yapılacak yeni Çalışmalar

Adalet teşkilatı bünyesindeki kurumlar ile savcılık ve mahkeme aşamaları için iş durumu yıl içinde gelen, geçen yıldan devreden, karara bağlanan ve gelecek yıla devreden dosya/dava istatistiklerinin ve personel istatistikleri üretiminin devam etmesi, suç, şüpheli/sanık, davalı, davacı ve mağdur istatistiklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Resmi İstatistik programı kapsamında Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan Adalet İstatistikleri ile yine Bakanlık tarafından hazırlanan Adli İstatistikler yayınlarının birleştirilerek tek bir yayın hazırlanması faaliyetleri Adalet Bakanlığı ve TÜİK işbirliği ile gerçekleştirilmektedir.

Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri, 2022 yılı itibarıyla Adalet Bakanlığı tarafından Haber Bülteni şeklinde yıllık olarak yayımlanması planlanmaktadır.

Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri, gerekli çalışmaların tamamlanmasına müteakip haber bülteni olarak İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanması planlanmaktadır.

İçişleri Bakanlığı ile kolluk istatistiklerinin üretilmesi amacıyla ortak faaliyetlerin yürütülmesi planlanmaktadır. Bu faaliyetler kapsamında olay, suç, fail, mağdur istatistiki birimlerinin tanımlanarak bunlara ilişkin değişkenlerin mevcudiyeti ve yapısı ile ihtiyaç duyulan değişkenlerin tespiti ve sayım birimlerinin belirlenmesine yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Suç Mağduriyeti Araştırması projesi kapsamında suç türü, mağdur, fail ve adli birimlere güven algısı göstergelerinin pilot anket için hesaplanması hedeflenmektedir. Bu araştırmanın asıl anket uygulaması da planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama ile Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
3.5.P.1	Suç Mağduriyeti Araştırması	• Eurostat • Birleşmiş Milletler vb. Uluslararası Kurum/Kuruluşların talepleri • Türkiye'ye özgü ihtiyaçların karşılanması	TÜİK	Öntest ve pilot araştırmanın yapılarak nihai soru kağıdının oluşturulması	TÜİK	2024

3. SOSYAL İSTATİSTİKLER

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Yeri (Kurum/Seyahat Şekli)	Yayınlama Sıklığı	Yayınlama Dönemi	Yeri Kaynağı	Veri Güvenilirliği Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
3.1. Eğitim İstatistikleri												
3.1.1	Ortaokul Eğitim Başarıları	MEB	• Cumhuriyetin İlk Okulu • TÜRK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.1.2	Eğitim Kurumları ve Öğretmen Sayıları	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-12 ay	Gözetim, Araştırma, İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	Türkiye	Harita, Tablo	
3.1.3	Ortaokul Eğitim Başarıları	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.1.4	Ortaokul Eğitim Başarıları	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.1.5	Ortaokul Eğitim Başarıları	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.1.6	Ortaokul Eğitim Başarıları	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	

3.2. Kültür ve Spor İstatistikleri

3.2.1	Kültür ve Spor	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.2.2	Kültür ve Spor	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.2.3	Kültür ve Spor	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.2.4	Kültür ve Spor	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.2.5	Kültür ve Spor	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.2.6	Kültür ve Spor	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.2.7	Kültür ve Spor	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	
3.2.8	Kültür ve Spor	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı ve Bütünleşik Eğitim Kurumları • YÖK	Yüksek	Yıllık	1-2 ay	İstatistik	Mükemmel	ISCED Genel ve Yana	İBBS Düzey 3	Yerli, Elektronik (Excel, PDF vs.)	

Sıra no	Alt konu	Soruolu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Döneme Sıklığı	Yayınlama Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
3.3. Sağlık İstatistikleri												
3.3.1	İnsanların Yaşamını ve Sağlık Konularına İlgili İstatistikler	Sağlık Bakanlığı	TÜİK	Aylık, Yıllık	Yıllık	1-12 ay	Çoklu (Aylık, İleri)	Mevcut		Türkiye, ISO Düzey 1	Haber Bülteni (Göf), Yayıncı (Göf, 36, pdf, vs.), web	
3.3.2	İş Kazanlar İstatistikleri	SGK	TÜİK	Yıllık	Yıllık	1-12 ay	İleri kayıt	Mevcut	İNCE Rev.2, ISO-08	Türkiye, ISO-08	Elektronik ortam (Göf, 36, pdf, vs.), web	4-5. sınıfta yer alan iş kazaları
3.3.3	Medikal Hizmetlerin İstatistikleri	SGK	TÜİK	Aylık, Yıllık	Yıllık	1-12 ay	İleri kayıt	Mevcut	İNCE Rev.2, ISO-08	Türkiye, ISO-08	Elektronik ortam (Göf, 36, pdf, vs.), web	4-5. sınıfta yer alan iş kazaları
3.3.4	Medikal ve Risk Faktörleri İstatistikleri	Sağlık Bakanlığı	TÜİK	Aylık, Yıllık	Yıllık	1-12 ay	Çoklu (Aylık, İleri)	Mevcut	ISO 10, ISO 0-3	Türkiye, ISO Düzey 1	Elektronik ortam (Göf, 36, pdf, vs.), web	
3.3.5	Sağlık Hizmetleri İstatistikleri	TÜİK	TÜİK	Yıllık	Yıllık	1-12 ay	Çoklu (Aylık, İleri)	Mevcut		Türkiye	Haber Bülteni	
3.3.6	Sağlık Hizmetleri İstatistikleri	Sağlık Bakanlığı	TÜİK	Aylık, Yıllık	Yıllık	1-12 ay	İleri kayıt	Mevcut		Türkiye, ISO Düzey 1	Haber Bülteni (Göf), Yayıncı (Göf, 36, pdf, vs.), web	
3.3.7	Sağlık Hizmetleri İstatistikleri	Sağlık Bakanlığı	TÜİK	Aylık, Yıllık	Yıllık	1-12 ay	Çoklu (Aylık, İleri)	Mevcut		Türkiye, ISO Düzey 1	Elektronik ortam (Göf, 36, pdf, vs.), web	
3.3.8	Sağlık Hizmetleri İstatistikleri	Sağlık Bakanlığı	TÜİK	Aylık, Yıllık	Yıllık	1-12 ay	İleri kayıt	Mevcut		Türkiye, ISO Düzey 1	Haber Bülteni (Göf), Yayıncı (Göf, 36, pdf, vs.), web	
3.3.9	Türkiye Sağlık Hizmetleri İstatistikleri	TÜİK	TÜİK	Aylık, Yıllık	Yıllık	1-12 ay	İleri kayıt	Mevcut	İNCE Rev.2, ISO-08	Türkiye	Haber Bülteni	
3.3.10	İş Kazanlar İstatistikleri	Sağlık Bakanlığı	TÜİK	Aylık, Yıllık	Yıllık	1-12 ay	İleri kayıt	Mevcut		Türkiye, ISO Düzey 1	Haber Bülteni (Göf), Yayıncı (Göf, 36, pdf, vs.), web	
3.3.11	İş Kazanlar İstatistikleri	Sağlık Bakanlığı	TÜİK	Aylık, Yıllık	Yıllık	1-12 ay	İleri kayıt	Mevcut		Türkiye, ISO Düzey 1	Haber Bülteni (Göf), Yayıncı (Göf, 36, pdf, vs.), web	

Sıra no	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	Veri Değerlendirme Süresi	Yayın Süresi	Veri Kaynağı	Veri Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sistemler	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
---------	----------	-----------------------	---------------------------	--------------	--------------	------------------------	----------------------	---------------	-------------	----------

3.4. Sosyal Koruma İstatistikleri

3.4.1	Sosyal Koruma İstatistikleri	TÜİK	Yıllık	Her 12 ay	Çoklu (Anket, form, kayıt)	Mevcut	ESPSS	Türkçe	Harici Bütçe	Sosyal koruma istatistikleri ve koruma hizmetleri ile ilgili veriler toplanmaktadır.
3.4.2	Kamu Kurum Sosyal Hizmetleri İstatistikleri (Tahmini ve Bilgi)	TÜİK	Yıllık	Her 12 ay	Çoklu (Anket, form, kayıt)	Mevcut	ESPSS	Türkçe	Harici Bütçe	Sosyal koruma istatistikleri ve koruma hizmetleri ile ilgili veriler toplanmaktadır.
3.4.3	Kamu Kurum Sosyal Hizmetleri İstatistikleri (Tahmini ve Bilgi)	TÜİK	Yıllık	Her 12 ay	Çoklu (Anket, form, kayıt)	Mevcut	ESPSS	Türkçe	Harici Bütçe	Sosyal koruma istatistikleri ve koruma hizmetleri ile ilgili veriler toplanmaktadır.

3.5. Sağlık, Adalet ve Seçim İstatistikleri

3.5.1	Ailece İstatistikleri	Adalet Bakanlığı	Sıkkı, Yıllık	Her 12 ay	Bir kayıt	Mevcut	-	İstatistik Dairesi 3	Harici Bütçe	Ailece istatistikleri ve ailece hizmetleri ile ilgili veriler toplanmaktadır.
3.5.2	Ceset İstatistikleri	Adalet Bakanlığı	Sıkkı, Yıllık	Her 12 ay	Bir kayıt	Mevcut	ISCO 06, ESCO 97	İstatistik Dairesi 3	Harici Bütçe	Ceset istatistikleri ve ceset hizmetleri ile ilgili veriler toplanmaktadır.
3.5.3	Güvenlik, Güvenlik, Güvenlik İstatistikleri	TÜİK	Sıkkı, Yıllık	Her 12 ay	Bir kayıt	Mevcut	-	İstatistik Dairesi 3	Harici Bütçe	Güvenlik istatistikleri ve güvenlik hizmetleri ile ilgili veriler toplanmaktadır.

Sıra no	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Dileme Şekli	Yayınlama Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevzuîyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
2.5.4	Rod ile uzlaşımın	İşgiri Bakanlığı	• TÜRK • Tuzaklı Bıyıkçı • Sulu Gübreli Kontrolüğü • İşgiri Bakanlığı				İzci Kayıt					Verilerin yayımlanma tarihi ile ilgili açıklama. EGEM tarafından veritabanı oluşturulmuş ve bu veritabanı üzerinden işgiri Bakanlığının veri tabanı ile karşılaştırılarak değerlendirilmiştir.
2.5.5	Seçim biriminden	TÜİK	Viyana Seçim Kurulu	Seçim Veri	Seçim Veri	+6 ay	İzci Kayıt	Mevcut		İBBS Bilgiye Erişimi, Harita, Zaman	Veritabanı	

ANA KONU 4. İSTİHDAM İSTATİSTİKLERİ

4.1. İŞGÜCÜ PİYASASI VE ÜCRET İSTATİSTİKLERİ

4.2. İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ İSTATİSTİKLERİ

4.1. İŞGÜCÜ PİYASASI VE ÜCRET İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

İşgücü Piyasası ve Ücret İstatistikleri; işgücü, işgücü maliyeti, kazanç yapısı, sigortalı istatistikleri, kayıtlı işsiz, açık iş, iş uyumsuzluğu, çalışma hayatı istatistikleri, kamu istihdamı istatistikleri, ücretli çalışan istatistikleri, işgücü girdi endeksleri, tarımsal işletme (hanehalkı) işgücü ücret yapısı ve toplam sanayide birim ücret endeksinden oluşmaktadır. İşgücü istatistiklerinde istihdam edilenler ile işsizlerin sayısı ve çeşitli özelliklerine dair Hanehalkı İşgücü Araştırması sonucu elde edilen istatistikler yer almaktadır. İşgücü maliyeti ve kazanç istatistikleri, istihdam edilenlerin elde ettikleri kazançlar ve işverene maliyetleri konusunda yapılan anketler ve idari kayıtlardan derlenen istatistikleri kapsamaktadır. Tarımsal İşletme İşgücü Ücret Yapısı Araştırması ile tarımsal işletmelerin tarımsal amaçlı çalıştırdıkları mevsimsel ve sürekli işçilere ödediği ortalama ücretlere ait istatistikler derlenmektedir. Açık iş istatistikleri ise ilgili dönemde açık olan iş pozisyonları ile ilgili istatistiklerin derlenmesi sonucu oluşturulmaktadır.

2. Mevcut Durum

İşgücü istatistikleri konusunda veri derlemek amacıyla gerçekleştirilen Hanehalkı İşgücü Araştırması Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından, örnekleme yöntemi ile her hafta uygulanmaktadır. Hanehalkı İşgücü Araştırması ile derlenen veriler; kapsam, değişkenler, kullanılan sınıflamalar, veri derleme sıklığı, tahmin boyutu ve verilerin yayımlanma süreci açısından uluslararası standartlarla uyumludur. 2021 yılı itibarıyla Hanehalkı İşgücü Araştırması'nda Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ile eş zamanlı olarak; Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 19. Uluslararası Çalışma İstatistikçileri Konferansı (ICLS) kararlarına ve ilgili AB yönetmeliklerine uyum sağlamak için yeni düzenlemeler yapılmıştır. 19. ICLS ile işgücü piyasasındaki gelişmeleri daha iyi takip edebilmek için istihdam ve işsizliğin yanı sıra işgücüne ilişkin tamamlayıcı göstergeler tanımlanmıştır. Ayrıca 3 aylık hareketli ortalamalar olarak yayımlanan işgücü istatistikleri, Ocak 2021'den itibaren bağımsız aylık tahminler olarak yayımlanmaya başlanmıştır. Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarında, 2010 yılından itibaren mevsim etkilerinden arındırılmış temel işgücü göstergelerine de yer verilmektedir.

İşgücü anketlerinin kapsamına giren çeşitli konularda ilave bilgi derlemek amacıyla hem ülke ihtiyaçlarına yönelik hem de AB mevzuatında öngörüldüğü şekilde, amacı ve kapsamı ülke koşullarına uygun olan özel konulu modüler anketler de uygulanabilmektedir. Bu anketlerden birisi de; Türkiye'de çalışan çocuklar konusunda veri sağlayan, çalışan çocukların hangi sektörlerde ve hangi çalışma koşullarında çalıştıklarını, sosyal, ekonomik ve demografik özelliklerini ortaya koyan Çocuk İşgücü Araştırmasıdır.

İşgücü araştırması kapsamında 2008-2013 yılları için il düzeyinde temel işgücü göstergeleri de üretilmiştir. İl düzeyinde temel işgücü göstergeleri, işgücü araştırmasından elde edilen orijinal verilerin yanı sıra çoğunlukla idari kayıtlara dayalı dışsal değişkenler bir arada kullanılarak küçük alan tahminleri yöntemi ile elde edilmiştir. 2014 yılından itibaren anketin tasarımında meydana gelen düzenlemeler ve kent-kır bölünüşündeki farklılaşmalar nedeniyle il düzeyinde temel işgücü göstergelerinin tahminlerinde istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar elde edilememiş ve sonuçlar yayımlanmamıştır. İlgili

göstergelerinin üretilmesinde uygun bir yöntem belirlenerek elde edilen tahminlerin 2022 yılında kullanıcılar ile paylaşılması planlanmaktadır.

Hanehalkı İşgücü Araştırması verilerine, TÜİK web sayfasında (<http://www.tuik.gov.tr>) yer alan haber bültenleri, zaman serisi tabloları ve işgücü istatistikleri veritabanları kullanılarak ulaşılabilmektedir. Ayrıca mikro veriler araştırmacıların kullanımına dönemlik ve yıllık olarak sunulmaktadır. İdari kayıtlara dayalı olarak derlenen aktif ve pasif sigortalı sayıları gerek Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) web sayfasında (<http://www.sgk.gov.tr>) gerekse yıllık yayınlarında yer almaktadır.

Kamu sektörü istihdamına ilişkin istatistikler, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (SBB) tarafından İçişleri Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) kayıtları da kullanılarak derlenen veriler esas alınarak hazırlanmakta, yılda dört kez (Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım dönemlerinde) SBB web sayfasında yayımlanmaktadır (<http://www.sbb.gov.tr>).

Kayıtlı işsiz sayısına ilişkin veriler, Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından her ay düzenli olarak Aylık İstatistik Bülteninde (<http://www.iskur.gov.tr>) yayımlanmaktadır. Buna ek olarak, İŞKUR tarafından 2012 yılından itibaren her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen "İşgücü Piyasası Araştırmaları" yardımıyla da açık iş istatistiklerine yönelik veri derlenmektedir. Ancak söz konusu talep araştırmaları yöntem açısından AB mevzuatında yer alan kriterleri tam olarak karşılamadığı için İŞKUR tarafından açık iş istatistiklerinin AB mevzuatına uygun biçimde derlenmesine yönelik olarak "Açık İş İstatistikleri Araştırması" tasarlanmıştır. Söz konusu araştırma kapsamında Türkiye geneline ilişkin, ilgili çeyrekteki açık işlerin sayısı ile çalışan sayısı tahmin edilmeye çalışılmaktadır. Aynı zamanda ilgili çeyrekte mevcut olan açık işlerde işverenlerin öncelikli beceri tercihlerine ilişkin veriler de derlenmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇŞGB), Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamında yayımlanan İş Uyuşmazlığı İstatistikleri ve Çalışma Hayatı İstatistiklerinden sorumludur. Her iki istatistik ÇŞGB idari kayıtlarından elde edilmektedir. İş Uyuşmazlığı İstatistikleri; işçi sendikası ile işveren arasında ya da işçi sendikası ile işveren sendikası arasında bir toplu iş sözleşmesinin hükümlerinin taraflarca farklı yorumlanması nedeniyle veya açıkça ihlali nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıklar sonucu oluşan grev ve lokavt bilgilerini içermektedir. Çalışma Hayatı İstatistikleri ise; Toplu İş Sözleşmesi Aşamaları, Sendikalı İşçi ve Kamu Görevlileri İstatistikleri, Asgari Ücret, Kıdem Tazminatı, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı ile ÇŞGB istatistiklerinden oluşmaktadır. Veriler ulusal amaçlı bir sınıflama olan işkolu sınıflamasına göre toplanmakta, daha sonra uluslararası ekonomik faaliyet sınıflamasına dönüştürülmektedir. ÇŞGB tarafından RİP kapsamındaki istatistikler yıllık olarak yayımlanmaktadır.

Kazanç Yapısı Araştırması, 2006, 2010, 2014 ve 2018 yılları için AB standartlarına uyumlu olarak gerçekleştirilmiş ve sonuçları yayımlanmıştır. Çalışmanın, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından öngörüldüğü gibi dört yılda bir düzenli olarak uygulanmasına devam edilmektedir. Kazanç Yapısı Araştırmasının özellikle iş mahkemeleri tarafından sıklıkla talep edilen meslek gruplarına göre kazanç bilgisi için "Kazanç Bilgisi Sorgulama" sistemi geliştirilmiş ve TÜİK internet sayfasında kullanıcıların hizmetine sunulmuştur. Kazanç Yapısı Araştırmasının bir çıktısı olarak Cinsiyete Dayalı Ücret Eşitsizliği göstergesi de çalışmanın yapıldığı yıllar için hesaplanarak yayımlanmaktadır.

İşgücü Maliyeti Araştırması, 2004, 2008, 2012 ve 2016 yılları için AB standartlarına uyumlu olarak gerçekleştirilmiş ve sonuçları yayımlanmıştır. İşgücü Maliyet Araştırmasından elde edilen istatistikler, 2020 referans yılından itibaren idari kayıt kullanılarak üretilmektedir.

İşgücü Girdi Endeksleri, istihdam endeksi, çalışan saat endeksi, brüt ücret-maaş endeksi, saatlik işgücü maliyeti endeksi, saatlik kazanç endeksi ve saatlik kazanç dışı işgücü maliyeti endekslerinden oluşmaktadır. Daha önce anket yoluyla derlenen verilerle hesaplanmaktayken, ilk kez 2018 yılı itibarıyla idari kayıtlara dayalı olarak üç aylık dönemler halinde Avrupa Komisyonu mevzuatına uyumlu olarak yayımlanmaya başlanmıştır. İşgücü Girdi Endeksleri için SGK ile Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) idari kayıtları temel veri kaynağı olarak kullanılmaktadır. Finans ve Sigorta Faaliyetleri kısmı için ise Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) idari kayıtları kullanılarak hesaplamalar yapılmaktadır. Çalışılan saat endeksinin hesaplanmasında Hanehalkı İşgücü Araştırması verileri kullanılmaktadır.

Ücretli Çalışan İstatistikleri, işgücü girdi göstergelerinde kullanılan idari kayıtlara dayalı olarak 2021 Mart ayından itibaren aylık olarak yayımlanmaktadır. Ücretli Çalışan İstatistikleri haber bülteninde kayıtlı ücretli çalışan sayıları ile aylık ve yıllık değişimleri sektörel bazda yayımlanmaktadır.

Toplam Sanayide Birim Ücret Endeksi, SBB tarafından çalışan saat endeksi, saatlik işgücü maliyeti endeksi, sanayi üretim endeksi, tüketici fiyatları endeksi ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) döviz alış kurları kullanılarak hesaplanan dolar kuru endeksi ve Euro kuru endeksi kullanılarak hesaplanmakta ve çeyreklik olarak yayımlanmaktadır.

Tarımsal İşletme İşgücü Ücret Yapısı Araştırması, tarımsal işletmelerin tarımsal amaçlı çalıştırdıkları mevsimlik ve sürekli işçilere ödediği ortalama ücretlerin belirlenmesi amacı ile kapsam ölçütlerini sağlayan illerde yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak 1996 yılından bu yana her yıl uygulanmaktadır. Çalışma, ILO ve Dünya Bankası destekli "İşgücü Piyasası Bilgi Sistemi" konulu proje çerçevesinde tarım sektörü için ücret verilerinin derlenmesi amacıyla başlatılmıştır.

2007 yılına kadar yapılan Tarımsal İşletme İşgücü Ücret Yapısı Araştırmalarının kapsamı; yerleşim yerleri kapsamında seçilmiş 19 il ve bu illere bağlı 48 ilçedeki 1991 Genel Tarım Sayımı Köy Genel Bilgi Anketinde köy dışından mevsimlik işçi getirdiğini beyan eden köylerden oluşmaktadır. Tarımsal işletmeler (hanehalkları) için ise bu köylerde ikamet eden ve işin en yoğun olduğu dönemde en az 5 mevsimlik ya da en az 1 sürekli tarım işçisi çalıştıran tarımsal işletmeler (hanehalkları) kapsama alınmıştır. 2007 yılına kadar karar örnekleme ile seçilmiş olan 19 ilde 250 köyde her yıl yaklaşık 2000 işletme ile anket uygulaması yapılmıştır.

2007 yılı ve sonrası için Tarımsal İşletme İşgücü Ücret Yapısı Araştırmasının kapsamını ise 2006 Tarımsal İşletme (Çiftlik) Yapı Araştırması kapsamında yer alan tüm işletmelerden, 2006 üretim yılında en az 5 mevsimlik veya en az 1 sürekli tarım işçisi çalıştırdığını beyan edenler oluşturmaktadır. 2006 Tarımsal İşletme (Çiftlik) Yapı Araştırmasında tarımsal işletme kapsamı; 2004 Doğrudan Gelir Desteği kayıtlarında ve bu kayıtların 2005 yılında güncellenen Tarımsal İşletme Listesinde yer alan tüm tarımsal işletmelerdir. 2007 yılı ve sonrası için Tarımsal İşletme İşgücü Ücret Yapısı Araştırması kapsamında 2006 üretim yılında en az 5 mevsimlik veya en az bir sürekli tarım işçisi çalıştırdığını beyan eden tüm işletmeler, her köyde en az 8 işletme olacak şekilde gruplanmış ve bu kriteri sağlayan köy statüsündeki yerleşim yerlerindeki işletme sayıları tespit edilmiştir. Önceki yıllarda kapsama alınan iller için de tahmin verebilmek

amacıyla en küçük örnek hacmine sahip ilin örnek sayısı dikkate alınarak kapsama alınacak 28 il belirlenmiştir. Daha sonraki yıllarda, bir önceki yıl seçilmiş olan işletmelerin listesi gönderilerek, kapsam dışına çıkmış işletmeler yerine, köydeki bir başka işletmenin ikame alınması ve il için gerekli anket sayısının tamamlanması istenmiştir. Her yıl bu şekilde örnek işletme listeleri güncellenmiştir. Toplamda 3 781 işletme ile yılda bir kez Kasım ayında anket uygulaması yapılmaktadır.

Bu kapsamda 1996 yılından beri uygulanmakta olan Tarımsal İşletme İşgücü Ücret Yapısı Araştırmasının sonuçları her yıl haber bülteni ile kamuoyuna duyurulmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Plan döneminde Hanehalkı İşgücü Araştırmasının AB mevzuatında öngörüldüğü şekilde uygulanmasına devam edilecek olup, önümüzdeki dönemde amacı ve kapsamı ülke koşullarına uygun olan özel konulu modüler anketlerin araştırma ile birlikte uygulanmasına devam edilecektir.

Program döneminde il düzeyinde temel işgücü göstergelerinin üretilmesinde uygun bir yöntem belirlenerek elde edilen tahminlerin 2022 yılında kullanıcılar ile paylaşılması hedeflenmektedir.

COVID-19 pandemisi ile birlikte bilgi ve bu bilginin gerçek zamanlı, mümkün olduğunca anlık olması ihtiyacı esasen politika karar vericiler olmak üzere tüm kullanıcılar için daha da öncelikli hale gelmiştir. Bu kapsamda uygun istatistiksel ve ekonometrik modeller ile ilgili referans döneminden hemen sonra temel işgücü göstergelerine ilişkin hızlı tahminler üretilmesi planlanmaktadır. Ön tahmin olarak mevcut yayımlanma tarihinden önce geçici tahminlerin ham veri kullanılarak hesaplanmasının yanı sıra istatistiksel öngörü yöntemleri ile veri derleme sürecinde de geçici tahminlerle işgücü piyasasına yönelik daha hızlı aksiyon alınmasının mümkün hale geleceği değerlendirilmektedir.

Plan döneminde Kazanç Yapısı ve İşgücü Maliyeti Araştırmasının AB mevzuatında öngörüldüğü şekilde uygulanmasına devam edilecektir. 2022-2026 RİP döneminde ilgili araştırmalarda ara yılları için idari kayıtlar kullanılarak temel değişkenlerin tahmin edilmesi hedeflenmektedir. SGK ve GİB ile yapılan protokoller ile alınan idari kayıt bilgileri de kullanılarak araştırma kapsamının genişletilmesi ve anket ile veri toplama yönteminin kaldırılması planlanmaktadır. Bu kapsamda, İşgücü Maliyeti Araştırması istatistikleri 2020 referans yılından itibaren idari kayıtlar kullanılarak üretilmektedir. Ayrıca cinsiyete dayalı ücret farkı göstergesinin de ara yıllar için tahminlerinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

ÇSGB ve bağlı kuruluşlarının veritabanları birbiri ile uyumlu hale getirilecek, uluslararası sınıflamalara uyum çalışmaları gerçekleştirilecektir. 2014 yılı Kasım ayında başlanan açık iş istatistikleri araştırması ile derlenen açık iş istatistiklerinin 2021 yılı içerisinde Eurostat ile paylaşımı yapılmıştır. 2022-2026 Program döneminde ise paylaşılan verilerin çeyrek dönemler itibarıyla Eurostat internet sitesinden de yayımlanması hedeflenmektedir.

2022-2026 RİP döneminde, ÇSGB tarafından yayımlanan istatistiklerin uluslararası sınıflamalara uygun olarak da yayımlanması öngörülmektedir. Ayrıca Çalışma Hayatı İstatistikleri geniş bir kapsama sahip olduğundan mevcut

istatistiklerin RİP kapsamında ayrı birer istatistik olarak yayımlanması planlanmaktadır. Böylelikle istatistiklerin gerek yurt içi gerekse yurt dışı faydalanıcılar için daha kolay ulaşılabilir olması amaçlanmaktadır.

ILO istihdam tanımını kullanan Hanehalkı İşgücü Araştırması; yaş, nüfus ve coğrafi kapsam bakımından Ulusal hesapların temeli olan Avrupa Hesaplar Sistemi'nde (ESA-2010) tanımlanan istihdam kapsamından farklılıklar içermektedir. Ulusal hesaplardaki istihdam, özellikle katma değer, çıktı veya çalışan başına işçilik maliyetleri gibi oranları hesaplamak için kullanılır. Bu kapsam farklılıklarını da dikkate alan ulusal hesaplar tanımlı istihdam istatistiklerini oluşturmak için çalışmalar planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşulamakta Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
4.1.P.1	Ulusal Hesaplar Tanımlı İstihdam Göstergeleri	• Eurostat • Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	Kurumlar arası işbirliği ile verilerin zamanlı şekilde aktarımı	• SGK • Göç İdaresi Başkanlığı	2023
4.1.P.2	İşsizlik Oranı Ön Tahmini (Flash/Provisional Estimate) Çalışmalarının Yapılması ve Yayımlanması	• Ülkeye Özgü İhtiyaç • AB mevzuatına uyum	TÜİK	HİA verisi	TÜİK	2023
4.1.P.3	Yıllık Kazanç Değişkenlerinin Tahmin Edilmesi	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	İdari kayıtların tedarik edilmesi	TÜİK	2026
4.1.P.4	İşgücü Maliyeti Araştırması Ara Yılları için Temel Değişkenlerin Tahmin edilmesi	Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	İdari kayıtların tedarik edilmesi	TÜİK	2026

4.2. İŞGÜCÜ VERİMLİLİĞİ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

İşgücü Verimliliği İstatistikleri kapsamında Üç Aylık Verimlilik İstatistikleri ve Yıllık Verimlilik İstatistikleri bulunmaktadır.

2. Mevcut Durum

Üç Aylık Verimlilik İstatistikleri; TÜİK Kısa Dönemli İş İstatistikleri altında yer alan "Aylık sanayi üretim endeksi", "Üç aylık sanayi istihdam endeksi" ve "Üç aylık sanayide çalışan saat endeksi" verileri kullanılarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hesaplanmaktadır. İktisadi Faaliyet Sınıflaması Rev.2'ye (NACE) göre sanayiye oluşturan B, C, D kısımlarını kapsamaktadır. Bunun yanı sıra sanayi toplamı (B,C,D kısımlarının toplamı) için ve Ana Sanayi Grupları Sınıflaması'na (MIGs) uygun olarak 5 alt grup ve "Madencilik ve Taşocakçılığı" sektörü bölümleri (09 hariç) ile "İmalat" sektörünün tüm bölümlerini kapsamaktadır. Bu kapsamda üç aylık verimlilik istatistikleri; arındırılmamış, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ve takvim etkilerinden arındırılmış seriler olarak hesaplanmaktadır.

İşgücü Verimliliği İstatistikleri kapsamında Yıllık Verimlilik İstatistikleri; hesaplmalarda kullanılan TÜİK Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistiklerini müteakiben, veri mevcudiyetinin elverdiği ölçüde NACE Rev.2'ye uyumlu olarak yıllık olarak yayımlanmaktadır. NACE Rev.2'ye göre B-N kısımları arası (K ve O sektörleri hariç) kapsamaktadır. Yıllık Verimlilik İstatistikleri; TÜİK "Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri" altında yer alan; Faktör Maliyetiyle Katma Değer, Çalışanlar Sayısı, Ücretli Çalışanlar Sayısı, Personel Maliyeti ve "Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri" altında yer alan; Yurt içi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) verileri kullanılarak hesaplanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından tekrar yayımlanması planlanan Bölgesel Verimlilik İstatistikleri, TÜİK yerel birim düzeyinde veri çalışması tamamlandığında tekrar yayımlanabilecektir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
4.2.P.1	Bölgesel Verimlilik İstatistikleri	Ülkeye Özgü İhtiyaç	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri yerel birim düzeyinde veri	TÜİK	2026

İstihdam İstatistikleri

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Yeri ve Ölçölme Sıklığı	Yayınlama Sıklığı	Yayınlama Dönemi	Vari Kaynağı	Vari Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Özüyüt	Yayın Şekli	Açıklama
4.1.7	Spesifik Prosedür ile İlgili Teknik Konuların Uygulanması	TÜRK		1 Defalık		2-6 ay	Açık	Yeni	EN 15189, ISO 15189, ISO 15189:2013, ISO 15189:2013/AM2, ISO 15189:2013/AM3, ISO 15189:2013/AM4, ISO 15189:2013/AM5, ISO 15189:2013/AM6, ISO 15189:2013/AM7, ISO 15189:2013/AM8, ISO 15189:2013/AM9, ISO 15189:2013/AM10, ISO 15189:2013/AM11, ISO 15189:2013/AM12, ISO 15189:2013/AM13, ISO 15189:2013/AM14, ISO 15189:2013/AM15, ISO 15189:2013/AM16, ISO 15189:2013/AM17, ISO 15189:2013/AM18, ISO 15189:2013/AM19, ISO 15189:2013/AM20, ISO 15189:2013/AM21, ISO 15189:2013/AM22, ISO 15189:2013/AM23, ISO 15189:2013/AM24, ISO 15189:2013/AM25, ISO 15189:2013/AM26, ISO 15189:2013/AM27, ISO 15189:2013/AM28, ISO 15189:2013/AM29, ISO 15189:2013/AM30, ISO 15189:2013/AM31, ISO 15189:2013/AM32, ISO 15189:2013/AM33, ISO 15189:2013/AM34, ISO 15189:2013/AM35, ISO 15189:2013/AM36, ISO 15189:2013/AM37, ISO 15189:2013/AM38, ISO 15189:2013/AM39, ISO 15189:2013/AM40, ISO 15189:2013/AM41, ISO 15189:2013/AM42, ISO 15189:2013/AM43, ISO 15189:2013/AM44, ISO 15189:2013/AM45, ISO 15189:2013/AM46, ISO 15189:2013/AM47, ISO 15189:2013/AM48, ISO 15189:2013/AM49, ISO 15189:2013/AM50, ISO 15189:2013/AM51, ISO 15189:2013/AM52, ISO 15189:2013/AM53, ISO 15189:2013/AM54, ISO 15189:2013/AM55, ISO 15189:2013/AM56, ISO 15189:2013/AM57, ISO 15189:2013/AM58, ISO 15189:2013/AM59, ISO 15189:2013/AM60, ISO 15189:2013/AM61, ISO 15189:2013/AM62, ISO 15189:2013/AM63, ISO 15189:2013/AM64, ISO 15189:2013/AM65, ISO 15189:2013/AM66, ISO 15189:2013/AM67, ISO 15189:2013/AM68, ISO 15189:2013/AM69, ISO 15189:2013/AM70, ISO 15189:2013/AM71, ISO 15189:2013/AM72, ISO 15189:2013/AM73, ISO 15189:2013/AM74, ISO 15189:2013/AM75, ISO 15189:2013/AM76, ISO 15189:2013/AM77, ISO 15189:2013/AM78, ISO 15189:2013/AM79, ISO 15189:2013/AM80, ISO 15189:2013/AM81, ISO 15189:2013/AM82, ISO 15189:2013/AM83, ISO 15189:2013/AM84, ISO 15189:2013/AM85, ISO 15189:2013/AM86, ISO 15189:2013/AM87, ISO 15189:2013/AM88, ISO 15189:2013/AM89, ISO 15189:2013/AM90, ISO 15189:2013/AM91, ISO 15189:2013/AM92, ISO 15189:2013/AM93, ISO 15189:2013/AM94, ISO 15189:2013/AM95, ISO 15189:2013/AM96, ISO 15189:2013/AM97, ISO 15189:2013/AM98, ISO 15189:2013/AM99, ISO 15189:2013/AM100, ISO 15189:2013/AM101, ISO 15189:2013/AM102, ISO 15189:2013/AM103, ISO 15189:2013/AM104, ISO 15189:2013/AM105, ISO 15189:2013/AM106, ISO 15189:2013/AM107, ISO 15189:2013/AM108, ISO 15189:2013/AM109, ISO 15189:2013/AM110, ISO 15189:2013/AM111, ISO 15189:2013/AM112, ISO 15189:2013/AM113, ISO 15189:2013/AM114, ISO 15189:2013/AM115, ISO 15189:2013/AM116, ISO 15189:2013/AM117, ISO 15189:2013/AM118, ISO 15189:2013/AM119, ISO 15189:2013/AM120, ISO 15189:2013/AM121, ISO 15189:2013/AM122, ISO 15189:2013/AM123, ISO 15189:2013/AM124, ISO 15189:2013/AM125, ISO 15189:2013/AM126, ISO 15189:2013/AM127, ISO 15189:2013/AM128, ISO 15189:2013/AM129, ISO 15189:2013/AM130, ISO 15189:2013/AM131, ISO 15189:2013/AM132, ISO 15189:2013/AM133, ISO 15189:2013/AM134, ISO 15189:2013/AM135, ISO 15189:2013/AM136, ISO 15189:2013/AM137, ISO 15189:2013/AM138, ISO 15189:2013/AM139, ISO 15189:2013/AM140, ISO 15189:2013/AM141, ISO 15189:2013/AM142, ISO 15189:2013/AM143, ISO 15189:2013/AM144, ISO 15189:2013/AM145, ISO 15189:2013/AM146, ISO 15189:2013/AM147, ISO 15189:2013/AM148, ISO 15189:2013/AM149, ISO 15189:2013/AM150, ISO 15189:2013/AM151, ISO 15189:2013/AM152, ISO 15189:2013/AM153, ISO 15189:2013/AM154, ISO 15189:2013/AM155, ISO 15189:2013/AM156, ISO 15189:2013/AM157, ISO 15189:2013/AM158, ISO 15189:2013/AM159, ISO 15189:2013/AM160, ISO 15189:2013/AM161, ISO 15189:2013/AM162, ISO 15189:2013/AM163, ISO 15189:2013/AM164, ISO 15189:2013/AM165, ISO 15189:2013/AM166, ISO 15189:2013/AM167, ISO 15189:2013/AM168, ISO 15189:2013/AM169, ISO 15189:2013/AM170, ISO 15189:2013/AM171, ISO 15189:2013/AM172, ISO 15189:2013/AM173, ISO 15189:2013/AM174, ISO 15189:2013/AM175, ISO 15189:2013/AM176, ISO 15189:2013/AM177, ISO 15189:2013/AM178, ISO 15189:2013/AM179, ISO 15189:2013/AM180, ISO 15189:2013/AM181, ISO 15189:2013/AM182, ISO 15189:2013/AM183, ISO 15189:2013/AM184, ISO 15189:2013/AM185, ISO 15189:2013/AM186, ISO 15189:2013/AM187, ISO 15189:2013/AM188, ISO 15189:2013/AM189, ISO 15189:2013/AM190, ISO 15189:2013/AM191, ISO 15189:2013/AM192, ISO 15189:2013/AM193, ISO 15189:2013/AM194, ISO 15189:2013/AM195, ISO 15189:2013/AM196, ISO 15189:2013/AM197, ISO 15189:2013/AM198, ISO 15189:2013/AM199, ISO 15189:2013/AM200, ISO 15189:2013/AM201, ISO 15189:2013/AM202, ISO 15189:2013/AM203, ISO 15189:2013/AM204, ISO 15189:2013/AM205, ISO 15189:2013/AM206, ISO 15189:2013/AM207, ISO 15189:2013/AM208, ISO 15189:2013/AM209, ISO 15189:2013/AM210, ISO 15189:2013/AM211, ISO 15189:2013/AM212, ISO 15189:2013/AM213, ISO 15189:2013/AM214, ISO 15189:2013/AM215, ISO 15189:2013/AM216, ISO 15189:2013/AM217, ISO 15189:2013/AM218, ISO 15189:2013/AM219, ISO			

Sıra No	Alt Kona	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Derleme Süresi	Yayınlanma Tarihi	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sınıflandırma	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
4.2. İşgücü Verimliliği İstatistikleri												
4.2.1	Ulusal ve Yerel Kurumlar ve Kurumlar	Sistem ve Teorik Kurumlar	TÜRK	3 ay	14.03.2022	14.03.2022	İstatistik Kurumu	Mevcut	NACE Rev.2	Tahmin	Tablo, Harita, Grafik	
4.2.2	Yüksek ve Orta Kurumlar	Sistem ve Teorik Kurumlar	TÜRK	3 ay	14.03.2022	14.03.2022	İstatistik Kurumu	Mevcut	NACE Rev.2, ILO Rev.2	Tahmin	Tablo, Harita, Grafik	İstatistik Kurumu tarafından hazırlanan "İstatistik Kurumları ve Kurumları" adlı rapor, istatistiklerin toplanması ve yayılması için kullanılmaktadır.

ANA KONU 5. EKONOMİK İSTATİSTİKLER

5.1. ULUSAL HESAPLAR

5.2. DEVLET MALİ İSTATİSTİKLERİ

5.3. KAMU SEKTÖRÜ İSTATİSTİKLERİ

5.4. MALİ SEKTÖR İSTATİSTİKLERİ

5.5. DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

5.6. EĞİLİM İSTATİSTİKLERİ

5.7. MAKROEKONOMİK İZLEME İSTATİSTİKLERİ

5.8. GİRİŞİM İSTATİSTİKLERİ

5.9. CİRO VE ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ

5.10. YAPISAL İŞ İSTATİSTİKLERİ

5.11. TURİZM İSTATİSTİKLERİ

5.1. ULUSAL HESAPLAR

1. Kapsam

Ulusal hesaplarla ilgili bölüm, dönemsel ve yıllık gayrisafi yurt içi hasılanın üretim, harcama ve gelir yöntemlerine göre hesaplarını, il bazında gayrisafi yurt içi hasılayı, yıllık kurumsal sektörlerle göre mali olmayan hesapları, arz-kullanım ve girdi-çıkı tablolarını, finansal hesapları, ödemeler dengesi istatistiklerini, yurt içi doğrudan yatırım ve yurt dışı portföy yatırım istatistiklerini, uluslararası yatırım pozisyonunu, ekonominin genel dengesini, sabit sermaye yatırımlarını, yatırım teşvik istatistiklerini ve kalkınma yardımı istatistiklerini kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Ulusal Hesaplar Sistemi, uluslararası alanda kabul görmüş kavramlar, tanımlar, sınıflandırmalar ve muhasebe kurallarının bir seti üzerine kurulu, makro-ekonomik hesapların, bilançoların ve tabloların, anlamlı, tutarlı ve bütünlümlü bir setinden oluşmaktadır. Ulusal hesaplar, ekonomik analiz, karar alma ve politika yapma amacıyla tasarlanmış bir şekilde ekonomik verinin sunulabildiği ve derlenebildiği bir hesaplama sistemi sağlamaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından, dönemsel ve yıllık gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) hesapları, il bazında GSYH, yıllık kurumsal sektörlerle göre mali olmayan hesaplar, arz-kullanım ve girdi-çıkı tabloları üretilmektedir.

Dönemsel GSYH hesapları, üretim ve harcama yöntemlerine göre cari fiyatlarla ve hacim değerleriyle, gelir yöntemine göre ise cari fiyatlarla üretilmektedir. Her yıl Mart ayında dört çeyrek toplamı olarak verilen ilk yıllık GSYH tahmini aynı yıl Eylül ayında, bağımsız yıllık GSYH hesabı ile kesinleştirilmekte ve revize edilmektedir. Daha önce dönemsel GSYH bileşenleri için sadece hacim cinsinden mevsim ve takvim etkilerinden arındırma işlemi yapılmakta iken, cari fiyatlarla GSYH'nin mevsim etkilerinden arındırılmış değerleri de üretim, harcama ve gelir yöntemlerine göre yayımlanmaya başlanmıştır. Yayımlanma tarihi, 31 Mayıs 2019 tarihinde yayımlanan "Dönemsel Gayrisafi Yurt içi Hasıla" Haber Bülteni ile birlikte t+60 güne çekilerek zamanlılık bakımından Avrupa İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) Avrupa Birliği (AB) ülkeleri için istediği zamanlılığa uygun iyileştirme yapılmıştır.

Aylık GSYH hesaplamaları ile ilgili çalışmalara başlanmış ve 2019 yılının sonundan itibaren aylık büyüme rakamları elde edilmeye başlanmıştır. Dönemsel hesaplardaki dönemsel veri ile aylık hesaptan gelen verinin ilgili dönemlerde aynı değişim oranlarını verebilmesi için uyumlaştırma çalışması tamamlanmıştır.

Genel ticaret sistemine göre güncellenen dış ticaret verileri 2013-2019 yılları için revize edilmiştir. Ödemeler Dengesi İstatistiklerinde Uluslararası Hizmet Ticareti İstatistiklerinin de içermeye başlanmasıyla birlikte GSYH serilerinde revizyon yapılmış ve 31 Ağustos 2020 tarihindeki haber bülteni ile birlikte ana revizyon sonuçları 1998 yılı itibarıyla yayımlanmıştır.

Yıllık GSYH hesapları, üretim ve harcama yöntemlerine göre cari fiyatlarla ve hacim değerleriyle, gelir yöntemine göre ise cari fiyatlarla üretilmektedir. 2016 yılında gerçekleştirilen Avrupa Hesaplar Sistemi (ESA-2010) ve Ulusal Hesaplar

Sistemi'ne (SNA-2008) uyum ve ana revizyon çalışmaları kapsamında hem metodolojik değişiklikler sisteme yansıtılmış hem de ulusal hesaplar sisteminde idari kayda geçiş sağlanmıştır. Daha önce dört dönem GSYH tahminlerinin toplamı olarak hesaplanan yıllık GSYH bağımsız olarak hesaplanmaya başlamıştır. Takip eden süre içerisinde sistemde kullanılan veri kaynaklarında yapılan revizyonlar nedeni ile ulusal hesaplarda revizyon yapılması ihtiyacı oluşmakta ve revizyonun boyutuna göre yıllık GSYH hesaplarıyla sisteme yansıtılmaktadır.

2020 yılında yayımlanan Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Dış Ticaret Sisteminden Genel Dış Ticaret Sistemine geçiş), Uluslararası Hizmet Ticareti İstatistikleri ve Ödemeler Dengesi İstatistiklerinde yapılan revizyonların Ulusal Hesaplar Sistemine etkileri araştırılmış ve revizyon derinliğinin yüksek olması nedeniyle, 1998=100 bazlı tüm GSYH serilerinin revize edilmesine karar verilmiştir. Üretim, harcama ve gelir yöntemlerine göre GSYH serileri revize edilerek, dönemsel GSYH hesaplarında da olduğu gibi 1998 yılına kadar geri çekilmiştir. Ulusal Hesaplar sistemi revizyon çalışmalarının sonuçları, "Yıllık Gayrisafi Yurt İçi Hasıla" ve "Dönemsel Gayrisafi Yurt İçi Hasıla" haber bültenleri ile 31 Ağustos 2020 tarihinde metodolojik açıklama dokümanlarıyla beraber kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Ayrıca, Hanehalklarına hizmet eden kâr amacı olmayan kuruluşların (HHKOK) nihai tüketim harcamaları, hanehalkı nihai tüketim harcamalarından ayrılarak harcama yöntemi ile GSYH yayımlarında ayrı bir bileşen olarak yayımlanmaya başlamıştır.

Uluslararası literatürde, ulusal hesaplar sisteminde belirli aralıklarla ana revizyon yapılması, sistemin güncel tutulması açısından tavsiye edilmektedir. Ancak, ana revizyon için temel oluşturacak yılın ekonomik kriz etkilerini taşıyan bir yıl olmaması gerekmektedir. Bu kapsamda gerek ulusal gerekse küresel ekonomik krizler göz önüne alınarak bir ana revizyon çalışması; buna bağlı olarak yeni bir arz ve kullanım tabloları sistemi çalışmalarının başlatılması planlanmaktadır. Bu ana revizyon ile hesapların geliştirilmesi ve güncellenmesinin yanı sıra güncel sınıflamalara geçiş süreçleri de tamamlanacaktır.

Yatırım (gayrisafi sabit sermaye oluşumu) ve sermaye stoku hesabının geliştirilmesi için planlamalar yapılmaktadır. Buna göre, faaliyete göre yatırım ve sermaye stoku hesaplarının geliştirilmesi, verimlilik gibi birçok iktisadi göstergenin daha anlamlı yorumlanmasına olanak sağlayacaktır. Konu ile ilgili tüm idari kayıtların taranması ve hesaplamalara destek olacak araştırmaların geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

İl bazında GSYH hesapları, hem cari fiyatlarla hem de hacim değerleriyle üretilmektedir. Bu hesapların alt detayında il bazında hesaplamaların yanı sıra bölgesel GSYH hesaplamaları da yer almaktadır. Bölgesel GSYH hesaplamaları, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) 2. Düzeye karşılık gelen 26 bölge ayrımında yayımlanmaktadır. Ayrıca il bazında GSYH hesapları kapsamında il ve bölge bazında kişi başına GSYH hesapları da yapılmaktadır. Yayımların t+12 aya çekilerek zamanlılık bakımından Eurostat'ın AB ülkeleri için istediği zamanlılığa uygun iyileştirme yapılmıştır.

Daha önce sadece cari fiyatlarla hesaplanan il bazında GSYH 2020 yılı itibarıyla hacim değerleriyle de hesaplanmaya başlamıştır. İl bazında GSYH hesaplamalarının mikro düzey veri altyapısına dayanarak oluşturulması, sistemde yer alan tüm girişimlerin hesaplamalara dahil edilmesi ve bölgeselleştirme yöntemlerindeki gelişmeler, iktisadi faaliyet kollarına ilişkin yayın ayrıntısının artırılmasını sağlamıştır. Bu kapsamda, daha önce A3 düzeyini oluşturan "tarım, sanayi ve

hizmetler" ayrıntısında toplulaştırılarak yayımlanmakta olan il bazında GSYH serisi, 2020 yılı itibarıyla İktisadi Faaliyet Sınıflaması (NACE Rev.2) A10 düzeyinde hazırlanarak yayımlanmaya başlanmıştır.

2020 yılındaki Ulusal Hesaplar Sistemi revizyonu kapsamında yürütülen çalışmaların sonuçları, il bazında GSYH hesaplamalarına da yansıtılmış ve "İl Bazında Gayrisafi Yurt İçi Hasıla, 2019" haber bülteni ile birlikte yayımlanmıştır. Böylece Ulusal Hesaplar Sistemi'nde yer alan hesap setleri dengelenerek tutarlı hale getirilmiştir. 2004–2019 yılları için cari fiyatlarla ve zincirlenmiş hacim endeksiyle il bazında ve bölgesel GSYH değerleri hesaplanmıştır. 2004–2008 yılları için A10 iktisadi faaliyet düzeyinde serinin geri tahmini yapılmıştır.

Yıllık Kurumsal Sektörlere Göre Mali Olmayan Hesaplar ile ilgili göstergeler üretilmekte olup, analiz ve değerlendirme sonrası yayımlanmaktadır. Kurumsal Sektör Hesapları, belli bir dönem içerisinde meydana gelen ekonomik işlemleri Mali Olmayan Şirketler, Mali Şirketler, Genel Devlet, Hanehalkı ve Hanehalkına Hizmet Eden Kâr Amacı Olmayan Kuruluşlar ve Dış Alem olarak kurumsal sektörleri ayıran bir hesaplar kümesidir. Kurumsal Sektör Hesapları, ulusal hesaplar sisteminin önemli bir bileşeni olup, karar alıcılar için analiz yapmaya elverişli ilave bilgiler sunmaktadır. Bu çerçevede, belli bir dönem içerisinde gerçekleşen tüm ekonomik işlemler, kurumsal sektörler göre kaynaklar ve kullanımlar şeklinde tablolaştırılmaktadır. Ayrıca kurumsal sektör hesapları; cari üretim, gelirin yaratılması, gelirin birincil ve ikincil dağılımı, gelirin kullanımı, tasarruf ve sermaye transferleri nedeniyle meydana gelen net değerdeki değişim ile mali olmayan varlıkların edinimi konusunda kullanım ve kaynak açısından ulusal ekonomi düzeyinde temel bilgi kaynağı konumundadır.

"Dış Ticaret İstatistiklerinde Genel Ticaret Sistemine Geçiş" ve "Uluslararası Hizmet Ticareti İstatistiklerinin" Ödemeler Dengesi İstatistiklerinde ortaya çıkardığı revizyon etkisinin Ulusal Hesaplar Sistemine entegrasyonu sağlamıştır. Genel devlet sektörü ve diğer sektörler için metodolojik iyileştirme çalışmaları yapılmıştır.

Arz-Kullanım ve Girdi-Çıktı Tabloları, SNA-2008 ve ESA-2010'a uygun olarak en son 2012 temel yılı için yayımlanmıştır. 2012 Arz ve Kullanım Tabloları, temel ve alıcı fiyatlarla hazırlanmış, bu tablolardan hareketle de 2012 Girdi-Çıktı Tabloları oluşturulmuştur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından, finansal hesaplar, ödemeler dengesi istatistikleri, uluslararası yatırım pozisyonu, yurt içi doğrudan yatırım ve yurt dışı portföy yatırım istatistikleri üretilmektedir. Finansal Hesaplar TCMB sorumluluğunda üretilmekte ve dönemsel (üç aylık) olarak yayımlanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (SBB) tarafından, ekonominin genel dengesi ile sektörler ve bütçe türleri itibarıyla sabit sermaye yatırımları üretilmektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (STB) tarafından yatırım teşvik istatistikleri üretilmektedir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) tarafından kalkınma yardımı istatistikleri üretilmektedir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Ulusal hesaplar sisteminin yeni uluslararası standartlara uyumlaştırılması çalışmaları sürdürülecek ve bu kapsamda metodolojik gelişmelerin takibine devam edilecektir. Yeni ana revizyon çalışmaları kapsamında yapılacak iyileştirmelerin ulusal hesaplar sistemine yansıtılması sağlanacaktır. Eurostat'a gönderilen tablolarda eksik kalan kısımlarla ilgili gerekli çalışmalar yapılarak uyum düzeyi artırılabilecektir.

Dönemsel GSYH ön tahmininin t+45 günde ve aylık GSYH büyüme değerlerinin test aşaması tamamlandıktan sonra revizyon maliyeti bakımından yeterli olgunluğa gelmesi durumunda yayımlanması planlanmaktadır. Ülkemize ait 1923'ten itibaren tek bir GSYH serisinin üretilmesine yönelik geri tahmin sonuçlarının yayımlanması da planlanan çalışmalar arasındadır.

Ana revizyon çalışmaları ile beraber, yeni temel yıla ait arz-kullanım ve girdi-çıkı tablolarının tüm setinin yayımlanması ve yıllık olarak alıcı fiyatlarıyla arz ve kullanım tablolarının düzenli olarak yayımlanması planlanmaktadır.

Harcama yöntemine göre GSYH'nin en büyük paya sahip bileşeni, mevcut durumda on iki başlık altında yayımlanmakta olan hanehalkı nihai tüketim harcamalarıdır. Tüketime yönelik analizlerin daha rahat ve detaylı yapılabilmesi için ana revizyon ile kullanılan sınıflamanın güncellenmesi ve yayım detayının artırılması planlanmaktadır.

Değerliler (valuables) hesabı, harcama yöntemine göre GSYH'nin önemli bir bileşenidir. Mevcut durumda, gayrisafi sabit sermaye oluşumu altında yer almaktadır. Değerliler hesabının geliştirilmesi ve harcama yöntemi ile GSYH hesaplarında ayrı bir bileşen olarak gösterilmesi planlanmaktadır.

Dönemsel kurumsal sektörlere göre mali olmayan hesaplar projesi ile ilgili çalışmalar devam etmekte olup, proje kapsamında verilerin üretilip analiz çalışmaları yapıldıktan sonra yayın aşamasına geçilmesi planlanmaktadır. TCMB tarafından üretilen Finansal Hesaplar ile TÜİK sorumluluğunda olan Mali Olmayan Hesaplar (Finansal Olmayan Hesaplar) arasında tutarlılığın sağlanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda TCMB ve Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) ile bir çalışma grubu oluşturulmuş olup; TCMB ile kurumsal sektördeki farklılıkların giderilmesi konusunda çalışmalar devam etmektedir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakta Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
5.1.P.1	Dönemsel Kurumsal Sektörlere Göre Mali Olmayan Hesaplar	Eurostat	TÜİK	Danışmanlık Hizmeti	TÜİK	2024
5.1.P.2	GSYH Ön Tahmini	Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	-	TÜİK	2022

5.2. DEVLET MALİ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Devlet Mali İstatistikleri, genel devlet sektöründeki mali gelişmelerin tutarlı ve sistematik bir şekilde incelenmesini sağlamak amacıyla; politika yapımcılar, analistler, araştırmacılar ve finansal çevre tarafından ihtiyaç duyulan istatistikleri sağlamak için tasarlanmıştır. Bu veriler genel devletin belli bir seviyedeki icraatları veya genel devleti oluşturan alt sektörler arasındaki işlemleri analiz etmek için kullanılabilir.

Bu başlık, Mali Bildirim Tablolarını (EDP), genel devlet ana bileşenlerini, genel devlet vergi ve sosyal katkı gelirlerini, merkezi yönetim bütçe istatistiklerini, merkezi yönetim alt sektörü mali istatistiklerini, genel yönetim bütçe istatistiklerini (merkezi yönetim mahalli idareler-sosyal güvenlik kurumları dahil), genel yönetim sektörü mali istatistiklerini (merkezi yönetim-mahalli idareler-sosyal güvenlik kurumları alt sektörleri dahil), Uluslararası Para Fonu tanımlı genel yönetim mali istatistiklerini (GFS), genel devlet gelir-giderleri ve dengesini, merkezi yönetim iç borç istatistiklerini, merkezi yönetim dış borç istatistiklerini, merkezi yönetim borç stoku istatistiklerini, Türkiye dış borç istatistiklerini, hazine garantili dış borç istatistiklerini, Türkiye net dış borç istatistiklerini, kamu net borç stoku istatistiklerini, AB tanımlı genel yönetim borç stoku istatistiklerini, genel bütçe dengesi ve finansmanı/ merkezi yönetim bütçe dengesi ve finansmanını, hazine alacak istatistiklerini, hazine nakit gerçekleştirmelerini, kamu kuruluşlarınca sağlanan hazine garantisiz dış borç verilerini, kamu haznedarlığı istatistikleri/kamu haznedarlığı genel tebliği kapsamındaki kurumların mevduat ve menkul kıymet istatistiklerini kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Devlet mali istatistikleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ve Mali İstatistik Yönetmeliğine uygun olarak hazırlanmaktadır. Bu kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere, kamu mali yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve mali kontrolü düzenlemektir. Kanunun ek listesinde kurumlar isimleriyle birlikte merkezi yönetim bütçe içi ve sosyal güvenlik kurumları olarak belirtilmiştir.

Ayrıca, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait mali istatistiklerin, HMB tarafından derleneceği, merkezi yönetim kapsamı dışındaki kamu idarelerinin mali istatistiklerini belirlenmiş ilkelere uygun olarak hazırlayıp, belirlenen süreler içinde HMB'ye göndereceği hükme bağlanmıştır.

Türkiye'nin EDP'leri, HMB ve TCMB ile ortak çalışmalarla derlenmekte ve TÜİK tarafından hazırlanmaktadır. Bu çalışmada ESA-2010, Genel Devlet Açık ve Borç El Kitabı (MGDD), EDP Rehberi ve Eurostat kararları takip edilmektedir.

HMB tarafından genel yönetim sektörüne ait bütçe denge tablosu, faaliyet tablosu, nakit kaynak ve kullanımlar tablosu, stok durumu ve akım tablosu, öz kaynaklardaki toplam değişimler tablosu, gelir tablosu, gider tablosu, varlık ve yükümlülüklerdeki işlemler tablosu, varlık ve yükümlülükleri elde tutma kazanç ve kayıpları tablosu, varlık ve

yükümlülüklerdeki diğer değer değişimleri tablosu, mali durum tablosu, harcamaların fonksiyonel sınıflandırılması tablosu, varlık ve yükümlülüklerdeki toplam diğer ekonomik akımlar tabloları, merkezi yönetim iç borç, merkezi yönetim dış borç, kamu brüt borç, kamu net borç, Türkiye dış borç, Türkiye net dış borç, genel yönetim borç stoku, merkezi yönetim borç stoku, hazine garantili dış borç, hazine alacak, vb. istatistikleri uluslararası standartlara uygun üretilmektedir.

SBB tarafından genel devlet gelir ve giderleri tablosu ülke ihtiyaçlarına özel bir genel devlet kapsamıyla üretilmektedir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

İstatistiklerimizin uluslararası standartlara uyumunun artırılması ve eksik verilerin derlenerek yayımlanmasını sağlamak amacıyla TÜİK tarafından üretilen EDP tabloları ile HMB tarafından üretilen mali tablolar ve TCMB tarafından üretilen finansal hesaplar istatistiklerinin uyumlaştırılması ve tam tutarlılığının sağlanması gerekmektedir. Uluslararası uygulamalar örnek alınarak metodolojik uygulama, kapsam, revize ve yayım tarihlerinin uyumlaştırılması için protokol vb. düzenlemeler yapılması planlanmaktadır.

Ayrıca veri derleme ve yayım zamanlılığının iyileştirilmesi; dönemsel mali olmayan devlet hesapları, ulusal vergi listesi ve devlet fonksiyonlarının sınıflandırmasına göre genel devlet harcamalarının üretilmesi ve yayımlanması çalışmalarına devam edilecektir.

Uluslararası veri taleplerinin karşılanabilmesi açısından TCMB tarafından üretilen finansal hesaplar kapsamında yer alan ESA-2010 uyumlu dönemsel genel devlet mali hesapları ve HMB Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü tarafından üretilen ESA-2010 uyumlu dönemsel AB Tanımlı Genel Yönetim Borç Stoku istatistiklerinin detay açısından geliştirilmesi gerekmektedir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
5.2.P.1	Dönemsel Mali Olmayan Genel Devlet Hesapları	- Stratejik Plan, Amaç 1 Uluslararası standartlarda, kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verecek çeşitlilikte kaliteli istatistik üretmek ve kullanıma sunmak - İstatistiki Gereklilikler Özeti	TÜİK	Veri kalitesinin ve zamanlılığının iyileştirilmesi	HMB	2022
5.2.P.2	Ulusal Vergi Listesi	- Stratejik Plan, Amaç 1 Uluslararası standartlarda, kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verecek çeşitlilikte kaliteli istatistik üretmek ve kullanıma sunmak - İstatistiki Gereklilikler Özeti	TÜİK	- Veri kalitesinin iyileştirilmesi; - HMB ile mutabakatın sağlanması	HMB	2022
5.2.P.3	Fonksiyonlarına Göre Genel Devlet Harcamaları	- Stratejik Plan, Amaç 1 Uluslararası standartlarda, kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verecek çeşitlilikte kaliteli istatistik üretmek ve kullanıma sunmak - İstatistiki Gereklilikler Özeti	TÜİK	-COFOG el kitabına göre kurumların üçlü düzeyde fonksiyonel kod atamasının yapılması; -Kurum, fonksiyonel kod ve ekonomik detayında, tahakkuk esaslı genel devlet verilerinin sağlanması	- Cumhurbaşkanlığı (SBB) - HMB	2023

5.3. KAMU SEKTÖRÜ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Kamu Sektörü İstatistikleri; kamu kesimi genel dengesi, kamu sermayeli kuruluş ve işletmeler istatistikleri, kamu alımları istatistikleri vb. istatistikleri kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Kamu Sektörü; Genel Devlet ile Mali ve Mali Olmayan Kamu Şirketlerinin bütünü olarak tanımlanır.

İstatistik sistemi içinde önemli bir yere sahip olan Kamu Sektörü üzerine uzun yıllardır süren tanım, kavram ve kapsam farklılıklarını gidermek ve yayımlanan istatistikleri standartlaştırmak amacıyla RİP kapsamında "Kamu Sektörü Çalışma Grubu" oluşturulmuştur.

TÜİK koordinasyonunda, SBB, HMB, TCMB ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)'ın yetkili uzmanları ile oluşturulan çalışma grubu tarafından Mart 2018 itibarıyla Kamu Sektörü kapsamı netleştirilmiştir. Kamu sınıflamasının güncellenmesi, ulusal düzeyde kullanılmasına yönelik kaynakların hazırlanması, kurumlar arası koordinasyonun sağlanması vb. çalışmalar için sorumluluk 28 Ocak 2020 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile "İstatistiki Sınıflamalar Yönetmeliği"nde Türkiye İstatistik Kurumuna verilmiştir. RİP kapsamında, "Kamu Sektörü Sınıflaması" güncelleme çalışmalarının kurumumuz koordinasyonunda Haziran ve Aralık aylarında yapılması, Temmuz ve Ocak aylarında ise yayımlanması planlanmıştır.

"Kamu Sektörü İstatistikleri" başlığı altında üretilen istatistiklerde çalışma grubu tarafından belirlenen sektör tanım ve kapsamının kullanılması ve kamu sektörüne ilişkin tüm istatistiklerin zaman içinde bu başlık altında toplanması hedeflenmektedir.

Kamu Sektörü ile ilgili istatistikler için SBB, HMB ve Kamu İhale Kurumu (KİK) tarafından üretilen istatistikler bu kapsama alınmıştır, zaman içinde kapsam genişleyebilecektir.

SBB tarafından üretilen ve kamuya ait finansal büyüklüklerin bir bütün halinde sunulmasına olanak veren, kamu kesimi genel dengesi; kamunun harcanabilir gelirini, tüketimini, tasarrufunu, yatırımını ve tasarruf-yatırım farkının hangi kaynaklardan finanse edildiğini göstermektedir. Bu çalışma ülke ihtiyaçlarına özel bir kamu sektörü kapsamıyla üretilmektedir.

HMB tarafından üretilen kamu sermayeli kuruluş ve işletmeler istatistikleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu payının yüzde 50'nin üzerinde olduğu özelleştirme programında bulunan kurumlardan derlenmektedir.

KİK tarafından üretilen kamu alımları istatistikleri ile istisna ve doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar dâhil olmak üzere 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilen ihalelere ilişkin istatistikler kullanıcılara sunulmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Kamu Sektörü kapsamı Genel Devlet ve kamu şirketlerinin belirli kriterlere göre değerlendirilmesi sonucunda oluşturulmuştur. Kapsamda yer alan genel devlet birimlerine ilişkin güncelleme 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 52 nci maddesi hükümlerine göre HMB koordinasyonunda her üç yılda bir gerçekleştirilecektir. Şirketlere ilişkin güncelleme ise ekonomik gelişmeler doğrultusunda şirketlerin kurulması, kapatılması veya özelleştirilmesi dikkate alınarak yıl içerisinde aynı çalışma grubunun Haziran ve Aralık aylarında yapacağı çalışmalara göre son şeklini alacak ve Ocak ve Temmuz aylarında TÜİK sınıflamalar sunucusunda kamuoyuna duyurulacaktır.

Kurumlar tarafından kamu başlığı altında üretilen istatistiklerde uluslararası standartlara uyumlu, İstatistiki Sınıflamalar Yönetmeliği kapsamında yayımlanan kamu sektörü listesinin kullanımının sağlanması çalışmalarının yürütülmesi planlanmaktadır.

Kamu Sektörü Yatırımı çalışmaları, "Kamu Sektörü Çalışma Grubu" tarafından yapılan kapsam ve sınıflama çalışması sonrası belirlenen genel devlet ile mali ve mali olmayan kamu şirketlerinin oluşturduğu liste temel alınarak genel devlet için Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü, mali ve mali olmayan kamu şirketleri için Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), SBB, BDDK vb. diğer kamu kurumlarından alınan idari kayıtlar ve TÜİK tarafından gerçekleştirilen Yatırım Anketi verileri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. ESA-2010 ve SNA-2008 incelenerek elde edilen verilerden hangi harcamaların yatırım harcaması olarak sınıflandırılacağına karar verilmiştir. Kamu Sektörü Yatırımlarının, Kamu Sektörü Sınıflamasına göre 2009 ve sonrası yıllar için hesaplama çalışmaları devam etmektedir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
5.3.P.1	Kamu Sektörü Yatırımları	Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	Kamu Sektörü İstatistikleri, Genel Devlet ile Mali ve Mali Olmayan Kamu Şirketlerinin bilanço, kâr-zarar tabloları, gelir-gider tabloları, Yatırım Anket Sonuçları vb.	TÜİK	2022

5.4. MALİ SEKTÖR İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Mali Sektör İstatistikleri; mali aracı kuruluş istatistikleri, menkul kıymet istatistikleri, haftalık para ve banka istatistikleri, aylık para ve banka istatistikleri, TCMB analitik bilanço, zorunlu karşılığa tabi mevduatlar ve katılım fonları, bankalarca açılan mevduatlara uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranları, TCMB bünyesindeki bankalar arası para piyasası istatistikleri, gösterge niteliğindeki Merkez Bankası kurları, yerel ve konsolide bankacılık istatistikleri, uluslararası rezervler ve döviz likiditesi, özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcu, kısa vadeli dış borç istatistikleri, reel efektif döviz kuru, haftalık ve aylık bankacılık sektörü verileri, faktöring sektörü verileri, illere göre seçilmiş bankacılık sektörü verileri, finansal kiralama sektörü verileri, finansman şirketleri verileri, yatırım fonlarına, yatırım ortaklıklarına ve portföy yatırım şirketlerine ilişkin istatistikleri, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketlerinin mali tablolarına ilişkin istatistikleri, sigorta prim ve alt branş teminat adetleri, motorlu taşıtlar sigorta istatistikleri, kasko ve sağlık analiz istatistikleri, vb. istatistikleri kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

TÜİK tarafından, NACE Rev.2 sınıflamasına göre K sektörü (Finans ve Sigorta Faaliyetleri) kapsamında mali aracı kuruluşların girişim sayısı, istihdam, personel maliyeti, üretim değeri, mal ve hizmet satın alımları ve faktör maliyetiyle katma değer istatistikleri üretilmektedir.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK) tarafından sigorta, reasürans ve emeklilik şirketlerinin mali tablolarına ilişkin istatistikler üretilmektedir.

BDDK tarafından bankacılık sektörü toplulaştırılmış bilanço, kâr-zarar tablosu, kredi bilgileri, sektörel kredi dağılımı, Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) kredileri, menkul değerler cüzdanı, mevduat bilgileri, sermaye yeterliliği, tüketici kredileri, kredi kartı harcamaları, finansal kiralama şirketlerine ait bilanço, illere göre seçilmiş bankacılık sektörü verileri, vb. istatistikler üretilmektedir. 2021 yılından itibaren de Varlık Yönetim Şirketleri verileri yayımlanmaya başlamıştır.

TCMB tarafından menkul kıymet istatistikleri, haftalık para ve banka istatistikleri, aylık para ve banka istatistikleri, reel efektif döviz kuru, TCMB analitik bilanço, zorunlu karşılığa tabi mevduatlar ve katılım fonları, Merkez Bankası bünyesindeki bankalararası para piyasası istatistikleri, bankalarca açılan mevduatlara uygulanan ağırlıklı ortalama faiz oranları, gösterge niteliğindeki Merkez Bankası kurları, yerel ve konsolide bankacılık istatistikleri, uluslararası rezervler ve döviz likiditesi, özel sektörün yurt dışından sağladığı kredi borcu, kısa vadeli borçlar vb. istatistikler üretilmektedir.

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından menkul kıymet yatırım fonlarına, emeklilik yatırım fonlarına, gayrimenkul yatırım fonlarına, girişim sermayesi yatırım fonlarına özel sektör borçlanma araçlarına, kira sertifikalarına, varantlara vb. sermaye piyasası araçlarına ilişkin aylık ve yıllık istatistikler, halka açık şirket istatistikleri, borsa şirketlerine ilişkin istatistikler vb. üretilmektedir.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından kredi kuruluşlarından toplanan sigorta primleri, banka mevduat geri ödemeleri, fon çözümlene tahsilâtları ile ilgili istatistikler üretilmektedir.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) tarafından il düzeyinde mevduat ve kredi bilgilerine ait istatistikler üretilmektedir.

Türkiye Sigorta Birliği (TSB) tarafından prim üretimi, poliçe adetleri, motorlu taşıtlar sigorta istatistikleri ile kasko ve sağlık analizlerine ilişkin istatistikler üretilmektedir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

TÜİK tarafından üretilen ve idari kayıtlarla birlikte alan çalışmaları neticesinde elde edilen verilerin hesaplamalara dahil edildiği mali aracı kuruluş istatistiklerinde önümüzdeki dönemde idari kayıtların daha etkin şekilde kullanılması planlanmaktadır. Bu çalışma sayesinde alan çalışmalarına ilişkin maliyetler ile birlikte cevaplayıcı yükünün azaltılması beklenmektedir.

5.5. DİŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Dış Ticaret İstatistikleri; TÜİK ile Ticaret Bakanlığı (TB) işbirliğiyle üretilen aylık uluslararası mal ticareti istatistiklerini, TÜİK tarafından hesaplanan dış ticaret birim değeri ve miktar endekslerini, girişim özelliklerine göre dış ticaret istatistiklerini, TB tarafından 3 aylık dönemler itibarıyla gerçekleştirilen ve yayımlanan Dış Ticaret Beklenti Anketi sonuçlarını ve TÜİK tarafından üretilen Uluslararası Hizmet Ticareti İstatistiklerini (UHTİ) kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Uluslararası mal ticareti istatistikleri hem genel ticaret sistemi hem de özel ticaret sistemine göre üretilmektedir. 2020 yılına kadar sadece özel ticaret sistemine göre üretilen istatistikler, ödemeler dengesi ve ulusal hesaplar gibi ekonomik istatistiklerle uyum açısından genel ticaret sistemine göre de üretilmeye başlanmıştır. Uluslararası mal ticareti istatistikleri ayrıntılı düzeyde genel ticaret sistemine göre yayımlanmakta ve kullanılmaktadır. Ancak, kullanıcı ihtiyaçları gözeticiler özel ticaret sistemine göre veri dağıtımı da devam etmektedir. İstatistiklerin ana veri kaynakları TB'nin idari kayıtları olan; gümrük beyannameleri, serbest bölge işlem formları, ortak transit beyannameleri, TIR karneleri ve elektronik ticaret gümrük beyannameleridir. İstatistiklerin üretilmesinde yardımcı veri kaynaklarından da yararlanılmaktadır. Bu kapsamda, doğalgaz ve kamunun yaptığı elektrik dış ticaretine ilişkin veriler doğrudan ihracat ve ithalat yapan firma ve kurumlardan derlenmekte, finansal kiralama ile gerçekleştirilen dış ticaret işlemlerinin ayrıştırılmasında sektör kuruluşlarından bilgi sağlanmaktadır.

Veri kaynaklarından derlenen ham veriler üzerinde ayrıntılı analizler yapılmakta, uluslararası standartlara uygun, ödemeler dengesi, ulusal hesaplar ve diğer kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte veri üretilmektedir.

Türkiye'nin 1996 yılında Gümrük Birliğine girmesiyle birlikte, gümrük uygulamaları ve dış ticaret istatistiklerinin metodolojisi AB ile uyumlu hale getirilmiştir. Tanım, kapsam, kod listeleri, kullanılan sınıflamalar tümüyle AB ile uyumludur.

Gümrük işlemlerinin tam otomasyona geçmesi ile birlikte istatistikler referans ayı takip eden 30 günde yayımlanmaktadır.

Türkiye'nin dış ticaret istatistiklerinin derlenmesinde, AB Kombine Nomenklatürü ile uyumlu Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) kodları kullanılmaktadır. İstatistikler ayrıca SITC, ISIC, BEC, NACE, CPA, Teknoloji Yoğunluğuna Göre Ürün Grupları gibi ürün ve faaliyet sınıflamalarına göre de oluşturulmakta ve yayımlanmaktadır. Ülke ve bölge sınıflaması olarak ise AB ülke ve bölge sınıflaması olan Jeonomenklatür kullanılmaktadır.

Dış ticaret istatistiklerine ilişkin özet veriler aylık haber bülteni ile açıklanmakta, ayrıntılı veriler TÜİK web sayfasında hem istatistiksel tablolar hem de veritabanları kanalıyla yayımlanmaktadır.

İstatistiklerin uluslararası metodolojiye uyumlu hale getirilmesine yönelik çalışmalar da sürdürülmektedir. Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler (BM)'in tavsiyesine uyum sağlamak amacıyla dış ticaret istatistiklerinde uygulanan eşik değer (100 ABD doları) uygulaması 2020 yılı Ocak ayından itibaren kaldırılarak eşik altı değerler istatistiklere dahil edilmeye başlanmıştır.

Dış ticaret istatistikleri mevsim ve takvim etkilerinden arındırma işlemi yapılmakta ve mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriler de yayımlanmaktadır.

Dış ticaret miktar ve birim değer endeksleri; TÜİK tarafından aylık, dönemlik ve yıllık olarak hesaplanmakta, aylık olarak yayımlanmaktadır. Endekslerin veri kaynağı uluslararası mal ticareti istatistikleridir.

1982 temel yılı endekslerle başlayan çalışmalarda temel yıl 1989, 1994, 2003, 2010 ve 2015 olarak yenilenmiştir. Genel ticaret sistemine göre ayrıntılı veri yayımlanmasıyla birlikte, dış ticaret endekslerinde de bu sisteme göre elde edilen veriler kullanılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda, 2015=100 temel yılı dış ticaret endeksleri hesaplanmaya başlanmış, Ocak 2021 haber bülteni ile yayımlanmıştır. Daha geniş bir kullanım alanı sağlanması ve endekslerin daha güncel olması amacıyla, hesaplamalarda; SITC Rev.4, BEC ve CPA2008 sınıflamaları kullanılmaktadır. Birim değer endeksleri, ABD doları ve Türk Lirası için ayrı ayrı hesaplanmaktadır.

Dış ticaret endekslerine ilişkin özet veriler aylık haber bülteni ile açıklanmakta, ayrıntılı veriler TÜİK web sayfasında hem istatistiksel tablolar, hem de veritabanları kanalıyla yayımlanmaktadır.

Dış ticaret miktar endekslerinde mevsim ve takvim etkilerinden arındırma işlemi yapılmakta ve mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriler de yayımlanmaktadır.

Aylık olarak açıklanan dış ticaret istatistikleri çoğunlukla hangi ülkelerle hangi ürünlerin ticaretinin yapıldığını yansıtmaktadır. Buna karşılık, bu ticaret akımının arkasında hangi tür girişimlerin olduğu sorusuna cevap vermemekte, ticaret yapan girişimlerin özellikleri ile ilgili bilgi içermemektedir. Bu nedenle, farklı özelliklere göre istatistikler "girişim özelliklerine göre dış ticaret istatistikleri" adıyla yılda bir kez üretilip haber bülteni olarak yayımlanmaktadır.

Dış Ticaret Beklenti Anketi çalışması, TB tarafından 2011 yılından beri yapılmaktadır. Üçer aylık dönemler halinde, en çok ihracat ve ithalat yapan 500 firmaya uygulanan anket ile dış ticaretimize yön veren firmaların yakın geçmiş ve mevcut duruma ilişkin değerlendirmeleri ile gelecek döneme yönelik beklentileri sorulmaktadır. Anket sonuçlarından gösterge niteliğinde ihracat ve ithalat beklenti endeksleri hesaplanmakta ve haber bülteni ile yayımlanmaktadır.

Uluslararası Hizmet Ticareti İstatistikleri, Türkiye'de yerleşik olup uluslararası hizmet ticareti yapan gerçek ve tüzel kişilerin yaptıkları hizmet ticaretinin ülke ve hizmet türlerine göre ithalat ve ihracat bilgilerini kapsamaktadır.

UHTİ'nin ekonomik politikalarının oluşturulmasında büyük önem taşıdığı değerlendirildiğinden, TÜİK yıllık olarak coğrafi dağılım ve önemli sektörlerin de kapsama dahil edildiği UHTİ'yi derlemeye ve yayımlamaya başlamıştır. UHTİ'nin sektörel kapsamının ana başlıkları ise başkasına ait fiziksel girdiler için imalat hizmetleri, tamir bakım hizmetleri,

taşımacılık, inşaat, sigorta ve emeklilik hizmetleri, finansal hizmetler, fikri mülkiyetlerin kullanım hizmetleri, telekomünikasyon, bilgisayar ve bilgi hizmetleri, diğer iş hizmetleri, kişisel, kültürel ve eğlence hizmetleri ve devlet (resmi) hizmetleridir.

TÜİK; güvenilir, tutarlı ve sürdürülebilir bir UHTİ araştırma sürecinin oluşturulması için 2013-2015 referans yılları için pilot Uluslararası Hizmet Ticareti İstatistikleri Araştırması gerçekleştirmiştir. Bu süreçte, araştırma çerçevesinin oluşturulması, araştırmanın tasarımı, veri derleme, kontrol, analiz ve tablolama adımlarını geliştirmiştir. UHTİ araştırması için en önemli aşamayı çerçeve oluşturma süreci oluşturmaktadır. Bu amaçla, hizmet ticareti gerçekleştiren bütün birimlerin araştırmaya dahil olabilmesi için çeşitli kurumların verileri kullanılarak araştırma çerçevesinin oluşturulması üzerinde çalışılmıştır. Oluşturulan çerçevenin güvenilir, tutarlı ve idari kaynaklardan düzenli veri akışının sağlanmış olması en önemli noktadır. İdari düzenlemelerden sonra GİB verilerinin TÜİK ile paylaşılması, araştırma çerçevesinin yukarıda belirtilen amaca uygun olarak oluşturulmasına olanak sağlamıştır. 2016 referans yılı UHTİ araştırması alan uygulaması çerçevesindeki birimlerin büyük kısmı KDVI ve KDVI beyannamelerinde hizmet ihracatı veya ithalatı belirten girişimlerden oluşmuştur.

UHTİ Araştırması 2016 referans yılından itibaren yıllık olarak uygulanmakta, istatistikler yıllık olarak yayımlanmaktadır. UHTİ ilk kez 2016 - 2019 referans yılları için 2020'de yayımlanmıştır.

UHTİ'ye ilişkin veriler yıllık haber bülteni ile açıklanmakta, ayrıntılı veriler TÜİK web sayfasında hem istatistiksel tablolar hem de veritabanları kanalıyla yayımlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Mevcut istatistiklerin geliştirilmesi, kapsam eksikliklerinin giderilmesi, analiz yöntemlerinin geliştirilmesi yönünde çalışmalar sürdürülecektir.

Ekonomideki gelişmeler yeni ticaret kanalları ortaya çıkarmaktadır. Bunlardan en önemlilerinden birisi de elektronik ticaret (e-ticaret) işlemleridir. Bu tür işlemler de uluslararası ticarete önemli boyutlara ulaşmıştır. Tüm dünyada sınır aşan e-ticaret işlemlerinin ölçümüne yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Uluslararası alanda bu yöndeki çalışmalara koşut olarak, TÜİK tarafından sınır aşan e-ticaret işlemlerinin dış ticaret istatistiklerinde kapsanmasına yönelik çalışmalara 2018 yılında başlanmıştır. Bu çerçevede elektronik ticaret işlemlerinde kullanılan elektronik ticaret gümrük beyannameleri Ocak 2021'den itibaren dış ticaret istatistiklerinde kapsanmaya başlanmıştır. Yayımlanan dış ticaret istatistiklerinde kapsandığı düşünülen ancak henüz ayırtılamayan e-ticaret işlemlerinin ayırtılmasına yönelik çalışmalar TÜİK ve Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle sürdürülmektedir.

E-ticaret verilerinin sağlıklı bir şekilde takip edilebilmesini teminen, 28/05/2020 tarihinden başlayarak Detaylı Beyan ve Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesinde elektronik ticaret yapıldığının tespit edilebilmesini teminen teknik düzenleme yapılmıştır. Detaylı Beyan Gümrük Beyannamesi tarafında, elektronik ticaret yapıldığına yönelik olarak mükelleflerin beyanının alınmasına imkan tanıyan bir soru mesajı tanımlanmıştır. Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesinin tümünü kapsayacak şekilde beyanname kapsamı işlemin elektronik ticaret şeklinde yapılması halinde

"ET" kodu elektronik ticaret şeklinde değil ise "ETD" kodu kullanılmak üzere "beyan3" alanında zorunlu olarak beyan edilmesi şeklinde teknik düzenleme yapılmıştır.

UHTİ verilerinden girişim özelliklerine göre hizmet ticareti ve arz şekillerine göre hizmet ticareti istatistiklerinin de üretilmesi için gerekli çalışmalar yürütülecektir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
S.S.P.1	Arz Şekillerine Göre Hizmet Ticareti	- Eurostat - Ulusal ihtiyaçlar	TÜİK	UHTİA soru formuna gerekli soruları eklenmesi	-	2024
S.S.P.2	Girişim Özelliklerine Göre Hizmet Ticareti	- Eurostat - Ulusal ihtiyaçlar	TÜİK	Uluslararası hizmet ticareti yapan girişimlerin yerli ya da yabancı kontrollü olması bilgisine ulaşabilmek için IFATS, OFATS ve Girişim Grubu çalışmalarının sonuçlandırılması	-	2024

5.6. EĞİLİM İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Tüketici ve üretici kesimlerine uygulanan eğilim anketleri ile ekonomik faaliyete ilişkin ölçülen mevcut durum değerlendirmeleri, gelecek dönem beklentileri ve eğilimler kapsamaktadır.

Eğilim anketlerinin seçilmiş sorularından tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ilişkin güven göstergeleri hesaplanmaktadır. Referans aya ilişkin olan eğilim istatistikleri ve güven göstergeleri; ekonomideki dönüm noktalarını tahmin etmeye yardımcı olduğundan öncü göstergeler olarak kabul edilirler.

Tüketicilere uygulanan Tüketici Eğilim Anketi (TEA), Tüketici Güven Endeksi'nin (TGE), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine uygulanan İşyeri Eğilim Anketleri ise sektörel güven endekslerinin (SGE) hesaplanmasına kaynak oluşturmaktadır.

TCMB tarafından imalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerine İktisadi Yönelim Anketi (İYA) uygulanmaktadır. Anket ile derlenen İktisadi Yönelim İstatistikleri ve anketin seçilmiş sorularına verilen yanıtlarından hesaplanan Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) TCMB tarafından yayımlanmaktadır. Ayrıca TCMB tarafından İYA'da yer alan yatırıma ilişkin sorulara verilen yanıtlardan Yatırım Eğilimi İstatistikleri ve finansal hizmetler sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlara da Finansal Hizmetler Anketi (FHA) uygulanarak finansal hizmetler istatistikleri üretilmektedir.

Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven göstergelerinin normalleştirilmiş alt endekslerinin birleştirilmesiyle Ekonomik Güven Endeksi (EGE) oluşturulmaktadır.

2. Mevcut Durum

TEA ile tüketicilerin kişisel mali durumları, genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ve gelecek dönem beklentileri ile yakın gelecekteki harcama ve tasarruf eğilimlerinin ölçülmesi amaçlanmaktadır.

TEA, 2004 yılından itibaren aylık olarak TÜİK ve TCMB işbirliği ile yürütülmektedir. 2015 yılından itibaren ise "Avrupa Birliği Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kapsamında uygulanmaktadır. TEA; örnekleme yöntemiyle belirlenen hanedeki 16 ve daha yukarı yaşta ki fertler arasında bilgisayar tarafından rastgele seçilen fert ile bilgisayar destekli yüz yüze görüşme (CAPI) ve/veya telefonla veri derleme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmektedir.

TEA sonuçlarından denge yöntemi kullanılarak hesaplanan TGE mevsim etkilerinden arındırılmış ve arındırılmamış olarak Ulusal Veri Yayımlama Takvimine (UVYT) göre referans ayın bitiminden önce TGE haber bülteni ile TÜİK web sayfasında yayımlanmaktadır.

Hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine uygulanan İşyeri Eğilim Anketleri ile anket kapsamındaki girişim yöneticilerinin çeşitli konu başlıklarına ait mevcut durum değerlendirmeleri ve gelecek dönem beklentileri ölçülmektedir. Anketlerin kapsamını; NACE Rev.2 faaliyet sınıflaması esas alınarak ilgili sektörün toplam cirosunun %70'ini oluşturan girişimler oluşturmaktadır.

İşyeri Eğilim Anketleri, 2011 yılından itibaren Avrupa Komisyonu ilkeleri doğrultusunda web ortamında aylık olarak uygulanmakta olup "Avrupa Birliği Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kapsamında yürütülmektedir.

Hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine uygulanan eğilim anketlerinin seçilmiş sorularından denge yöntemi kullanılarak hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri için güven endeksleri hesaplanmaktadır.

SGE; UVT'ye göre referans ayın bitiminden önce mevsim etkilerinden arındırılmış ve arındırılmamış olarak SGE haber bülteni ile TÜİK web sayfasında yayımlanmaktadır.

İktisadi Yönelim İstatistikleri, imalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerine aylık olarak uygulanmakta olan İYA sonuçlarından elde edilmektedir. İYA ile imalat sanayinde faaliyet gösteren işyeri yöneticilerinin, yakın geçmişe ilişkin değerlendirmeleri, mevcut duruma ilişkin görüşleri ve geleceğe yönelik beklentileri izlenerek, imalat sanayinin kısa dönemdeki eğilimlerini yansıtacak göstergelerin üretilmesi amaçlanmaktadır. İYA, 2007 yılından itibaren "AB Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı"na dahil olmuş ve uluslararası standartlara tam uyumlu hale gelmiştir. İYA'nın gerçevesi İmalat Sanayi Üretim Endeksi (SÜE) anket birimlerinden oluşmakta olup, ankete katılan işyerlerinin faaliyetlerinin sınıflandırılmasında NACE Rev.2 sektör sınıflaması esas alınmaktadır.

İYA'nın farklı sorularına verilen yanıtlardan RKGE, kapasite kullanım oranı sorusuna verilen yanıtlardan İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı hesaplanmakta olup, referans ayın sonunda mevsim etkilerinden arındırılmış ve arındırılmamış olarak TCMB web sayfasında yayımlanmaktadır. Ayrıca Yatırım Eğilimi İstatistikleri de İYA kapsamında yatırıma ilişkin sorulara verilen yanıtlardan üretilmektedir. Mevcut yatırım eğilimleri ve yakın geleceğe yönelik yatırım planları ile bu yatırımların amacı ve işyeri yöneticilerinin yatırım kararlarında etkili olan faktörlerle ilgili değerlendirmelerinin alındığı sorular, bahar ve güz dönemlerinde olmak üzere yılda iki kere imalat sanayi işyerlerine yöneltilmektedir. Yatırım Eğilimi İstatistikleri Nisan ve Kasım aylarında TCMB web sayfasında yayımlanmaktadır. Finansal Hizmetler İstatistikleri, finansal hizmetler sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlara TCMB tarafından aylık olarak uygulanmakta olan FHA sonuçlarından elde edilmektedir. FHA ile Türkiye'deki finansal kuruluş yöneticilerinin durumları ile ilgili olarak, yakın geçmişe ilişkin değerlendirmeler, geleceğe yönelik beklentilerin izlenerek, finansal hizmetler sektöründeki gelişmeleri yansıtacak göstergelerin üretilmesi amaçlanmaktadır. FHA, 2015 yılından itibaren "AB Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kapsamında uluslararası standartlara uyumlu olarak yürütülmektedir. FHA'nın ilk üç sorusuna verilen yanıtlardan "Finansal Hizmetler Güven Endeksi" hesaplanmakta ve anket sonuçlarıyla birlikte referans ayın sonunda TCMB web sayfasında yayımlanmaktadır.

EGE, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirmelerini, beklenti ve eğilimlerini özetleyen bir bileşik endekstir. Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü güven endekslerinin normalleştirilmiş alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesiyle oluşturulmaktadır.

EGE, "Avrupa Birliği Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kullanıcı kılavuzunda açıklanan yöntemle uygun şekilde hesaplanmaktadır.

EGE 2015 yılında aylık olarak hesaplanmaya başlanmış olup, 2007 yılından başlayan bir seriye sahiptir. EGE, UYTY'e göre referans ayın bitiminden önce EGE haber bülteni ile TÜİK web sayfasında yayımlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Eğilim istatistikleri kapsamında anket uygulamaları "AB Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kapsamında yürütülmeye ve anket sonuçlarından AB'ye uyumlu güven endeksleri hesaplanmaya devam edilecektir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde faaliyet gösteren yöneticilerin istihdam durumlarındaki beklentisini özetlemeyi amaçlayan "İstihdam Beklenti Endeksi"nin oluşturulması planlanmaktadır.

İstihdam Beklenti Endeksi; reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde faaliyet gösteren girişim yöneticilerine uygulanan eğilim anketlerindeki istihdam beklentisine ilişkin soruya verdikleri cevaplardan hesaplanan normalleştirilmiş denge değerlerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesiyle oluşturulacaktır. Söz konusu beklenti endeksinin "Avrupa Birliği Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kullanıcı kılavuzunda açıklanan yöntemle uygun şekilde hesaplanması planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumluluğu Olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
5.6.P.1	İstihdam Beklenti Endeksi Göstergesinin Üretilmesi	Üretilmesi planlanan istatistikler için olan ihtiyaçların karşılanması	TÜİK	Reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörü eğilim anketlerinde yer alan istihdam beklentisi sorularına ilişkin denge değerleri	- TÜİK - TCMB	2023

5.7. MAKROEKONOMİK İZLEME İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Makroekonomik İzleme İstatistikleri, ülkenin ekonomik ve finansal durumunu bir bütün olarak gösteren ve RİP'in "Makroekonomik İstatistikler" ana başlığı altında yer alan tüm alt başlıklarda üretilen istatistiklerin çoğunluğunu kapsamaktadır. Ekonomik ve finansal istatistiklerin birçoğu farklı kurumlarda üretilmektedir, fakat hepsinin bir arada görülebildiği bir ortam yoktur. Makroekonomik İzleme İstatistikleri için en önemlileri olduğu düşünülen, EUROSTAT tarafından oluşturulan Makroekonomik Dengesizlikler Prosedürü (MIP) İstatistikleri, Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından daha çok 20 Maliye Bakanı ve Merkez Bankası Başkanı Grubu (G20) ülkeleri için oluşturulan Veri Açıklan Girişimi (G20) İstatistikleri ile IMF'nin Özel Veri Yayınlama Standartları (SDDS) İstatistikleri RİP kapsamında ele alınmıştır.

2. Mevcut Durum

MIP İstatistikleri ekonomilerde dengesizlik yaratan makroekonomik göstergelerin takibini sağlamak ve bu göstergelerin olumsuz seyrini ekonomilere zarar vermeden önce tespit etmek amacıyla oluşturulmuş bir sistemdir. MIP İstatistikleri, genel olarak cari işlemler dengesi, uluslararası yatırım pozisyonu, reel efektif döviz kuru, dünya ihracat payı, işgücü maliyeti şeklinde dış dengeyi; konut fiyatları, özel sektör ve genel devlet borcu, özel sektör kredi akımı, işsizlik oranı, mali sektör yükümlülükleri şeklinde iç dengeyi; işgücüne katılım, uzun dönem işsizlik ve genç işsizlik şeklinde işgücü piyasasını konu alan istatistiklerdir.

MIP kapsamındaki ilk değerlendirmeler, 14 göstergenin yer aldığı bir puan tablosuna göre yapılmaktadır. MIP Puan Tablosu göstergelerini tamamlayan 28 yardımcı göstergeden oluşan bir liste, genel makroekonomik durumla bağlantılı konular hakkında ek bilgi sağlar. Yardımcı göstergeler, bir ülkenin ekonomisinin uyum kapasitesinin yanı sıra potansiyel dengesizlikleri anlamak için bilgi tabanını güçlendirir. TÜİK, 2016 yılından itibaren Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) İstatistiksel İşbirliği Projeleri kapsamında MIP istatistiklerinin oluşturulması konusunda proje yürütmektedir. Hesaplamalar için gerekli 10 yıllık veri seti hazırlanmış olup temel ve yardımcı göstergeler hesaplanabilir durumdadır.

G-20 Veri Açıklan Girişimi çerçevesinde gerçekleştirilen çalışmalar TCMB, TÜİK, BDDK ile HMB tarafından üretilmekte olan çeşitli istatistikleri içermektedir. Küresel finansal krizi takiben süreli, tutarlı ve karşılaştırılabilir veri ihtiyacının gündeme gelmesiyle ortaya çıkan G-20 Veri Açıklan Girişimi'nin 2009-2015 dönemini kapsayan 1. aşaması tamamlanmıştır. 2016-2021 yıllarını kapsamak üzere gündeme gelen 2. aşama ile hedeflenen, 1. aşama sonunda elde edilen kazanımların korunması; süreli, tutarlı ve karşılaştırılabilir veri akışının devamının sağlanması ve finansal sektöre ilişkin risklerin yanı sıra ekonomik ve finansal sistem arasındaki bağlantıların yakından izlenmesidir.

G-20 Veri Açıklan Girişimi 2. aşamasında üye ülkelerden geliştirilmesi talep edilen istatistikler; sistematik öneme sahip küresel finansal kuruluşlara ait veriler, gölge bankacılık verileri, türevler, menkul kıymet istatistikleri, sektörel hesaplar, hanehalkı dağılım bilgisine ait veriler, uluslararası yatırım pozisyonu, uluslararası bankacılık istatistikleri, eşgüdümlü

portföy yatırım anketi, esgüdümlü doğrudan yatırım anketi, bankacılık sektörü dışındaki kuruluşların sınır ötesi risk göstergeleri, genel yönetim mali istatistikleri, kamu sektörü borç istatistikleri, konut fiyat istatistikleri ve ticari gayrimenkul fiyat istatistikleri olarak sıralanabilir.

Özel Veri Yayımlama Standartları İstatistikleri, GSYH, sanayi üretim endeksi, kapasite kullanım oranı, istihdam/işsizlik, maaş-ücret endeksi, tüketici fiyatları endeksi (TÜFE), üretici fiyatları endeksi (ÜFE), kamu kesimi hesapları ve merkezi devlet harcama ve gelirleri, dış borç, merkezi devlet iç ve dış borçları, hazine garantili dış borç, bankacılık sektörü analitik hesapları, Merkez Bankası analitik bilançosu, ödemeler dengesi, uluslararası rezervler, uluslararası yatırım pozisyonu ve dış ticaret şeklinde genel standartlardan oluşmaktadır. Ayrıca, Özel Veri Yayımlama Standartları Plus (SDDS Plus) İstatistikleri olarak adlandırılan sektörel bilançolar genel devlet fonksiyonları, genel devlet brüt borcu, finansal sağlamlık göstergeleri, doğrudan ve portföy yatırımları, döviz rezerv kompozisyonu şeklinde ilave istatistiklerden oluşmaktadır.

Bu istatistiklerin çoğunluğu, TÜİK, HMB, BDDK ve TCMB tarafından üretilmektedir. Her bir istatistik farklı kurumların sorumluluğunda olmasına rağmen bütünü için sorumlu bir kurum yoktur.

Yapılan çalışmalar sonucunda; MIP İstatistikleri ve Özel Veri Yayımlama Standartları İstatistikleri için TÜİK sorumlu kurum, Veri Açıkları Girişimi (G20) İstatistikleri için TCMB sorumlu kurum olarak belirlenmiştir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

TÜİK, HMB, BDDK ve TCMB kurumlarında üretilen istatistiklerden MIP kapsamında üretilecek temel ve yardımcı göstergeler için verilerin düzenli olarak sağlanması ve ihtiyaca göre yayımlanması için paydaş ve bu konuda ilgili kurumlarla toplantılar düzenlenerek işbirliği içinde çalışmalar devam ettirilecektir.

5.8. GİRİŞİM İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Yabancı Kontrollü Girişim İstatistikleri (IFATS); Türkiye’de faaliyet gösteren yabancı kontrollü girişimlerin demografik ve yapısal değişkenlerini kapsamaktadır. Yabancı Kontrollü Girişim İstatistiklerinde faaliyet sınıflaması için Avrupa Topluluğu ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmaktadır. NACE Rev.2 Kısım B’den J’ye, L’den, N’ye ve P’den S’ye kadar olan sektörlerde faaliyet gösteren girişim piyasa faaliyetleri kapsamaktadır.

Yurt Dışında Sahip Olunan Girişim İstatistikleri (OFATS); yurt dışında faaliyet gösteren Türkiye kontrollü girişimlere ilişkin değişkenlerin ülke ve faaliyet türlerine göre değerlerini kapsamaktadır. OFATS araştırmasında Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev.2) kullanılmaktadır.

Girişimcilik ve İş Demografisi İstatistikleri kapsamını; bir referans yıl için üretilmiş ve iş kayıtları çerçevesinde aktif olarak yer alan istatistiksel birimler oluşturur. İş Demografisi çalışması temel olarak aktif girişimlere ilişkin doğum, ölüm, hayatta kalma ve büyüme dinamiklerini ölçmeyi amaçlamaktadır.

Sektör Bilançoları; TCMB tarafından, anket yöntemi ile derlenerek 1990 yılından 2016 yılına kadar aralıksız olarak üretilmiştir. Sektör Bilançoları İstatistikleri (2009-2019) Araştırması ise, TÜİK ve TCMB’nin ortak çalışması neticesinde, tümüyle idari kayıtlardan üretilmiştir. 2016 yılında TCMB tarafından yapılan çalışmada anket yoluyla 8 bin 721 firmanın verileri derlenirken, idari kayıtlar üzerinden yapılan 2019 yılı çalışmasında ise bilanço esasına göre defter tutan 730 bin 221 firmanın kayıtları esas alınmıştır. Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri (YSH) ciro büyüklüğü ile kıyaslandığında yaklaşık olarak %86’lık bir temsil payına sahip firmalardan oluşmaktadır.

Sektör Bilançoları İstatistikleri Türkiye’de reel sektörde faaliyet gösteren firmalara ilişkin gelişmelerin finansal tablolar ve bu tablolardan derlenen veriler yoluyla izlenmesi ile kamuoyuna bu alanda kapsamlı ve düzenli bilgi sağlanması amacını taşımaktadır.

Firma düzeyinden alt sektörleri ve reel sektörün geneline kadar toplulaştırılan bu veri seti; istihdam, yatırım, katma değer, ihracat gibi makro veriler ile de entegre edilebilmesi, şirket ve sektör risklerinin ölçümüne de imkan sağlaması açısından karar alıcılar, araştırmacılar, işletmeler ve meslek kuruluşlarına mikro-makro analiz imkanı sunmaktadır. Avrupa Komitesi Merkezi Bilanço Ofisi (ECCBSO-European Committee of Central Balance Sheet Data Offices) kapsamındaki ülkelerin çalışmaları ile karşılaştırma yapabileme imkanı vermektedir.

2. Mevcut Durum

Yabancı Kontrollü Girişim İstatistikleri (IFATS); 2006-2015 yılları için Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri çalışmasından yararlanılarak derlenmiş ve yayımlanmıştır.

2016 yılından itibaren yıllık sanayi ve hizmet istatistiklerinin idari kayıtlardan üretilmesi ve alan uygulamalarının sonlandırılması nedeniyle güncel veri elde edilemediğinden 2016 yılından itibaren IFATS'e ilişkin herhangi bir istatistik yayımlanmamıştır.

Kamu kaynaklarının etkin kullanılması, cevaplayıcı yükü ve kurumsal iş yükünün azaltılması, istatistiklerde zamanlılığın iyileştirilmesi, bölgesel ve sektörel bazda daha çeşitli istatistiklerin üretilmesi amacıyla resmi istatistik üretiminde idari kayıtların kullanılması için çalışmalar devam etmektedir.

İdari kayıtların daha etkin kullanımı ile beraber IV. RİP (2022-2026) döneminde IFATS çerçevesinin genişletilmesi ve kapsamda olması gereken tüm girişimlerin verilerinin derlenerek yabancı kontrollü girişim istatistiklerinin üretilmesi ve yayımlanması hedeflenmektedir.

Yurt Dışında Sahip Olunan Girişim İstatistikleri (OFATS); Uluslararası standartlarda ve karşılaştırılabilir veri üretimini sağlamak amacıyla Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 716/2007 sayılı düzenlemesi kapsamında, idari kayıtlardan yararlanılarak uygulanan araştırma ile Yurt Dışında Sahip Olunan Girişim İstatistiklerinin derlenmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

Mevcut uygulamanın idari kayıtların daha etkin bir şekilde kullanarak iyileştirilmesi ve tam ve tutarlı bir veri seti oluşturulması ve yayımlanması hedeflenmektedir.

Girişimcilik ve İş Demografisi İstatistikleri kapsamında girişimler için doğum, ölüm, hayatta kalma, hızlı büyüyen girişimler, hızlı büyüyen genç girişimler tanımlarına uygun olarak göstergeler üretilmektedir. Girişimcilik ve İş Demografisi İstatistikleri 2022 yılından itibaren Aralık ayında yayımlanacaktır.

Sektör bilançoları kapsamında, firma verileri imalat sektörü ve imalat dışı sektörler ayırımında, yeterli firma bilgisinin varlığına bağlı olarak NACE Rev. 2 dördü, üçlü veya ikili düzeyde alt sektörlerle ilenerek sınıflandırılmaktadır. Her yıl TÜİK ve TCMB ortak olarak Sektör Bilançolarını idari kayıtlara dayalı olarak yayımlamayı sürdürecektir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından şirket türlerine, faaliyet kollarına, sermaye aralığına, ortak sayısına, açılan ve kapanan şube sayısına, yabancı sermaye durumuna ve yabancı sermayenin ülkelere göre dağılımı bazında kurulan ve kapanan şirket sayıları, ilgili ay ve yıllık birikimli olmak üzere TOBB internet sitesinde (<http://www.tobb.org.tr>) yayımlanmaktadır.

Kurulan / kapanan şirket istatistikleri, "Resmi İstatistiklerde Ulusal Kalite Standartları, 2014" resmi istatistiklerde kalite güvence çerçevesine göre kalite logosu değerlendirme kapsamına alınmıştır. Kurulan ve kapanan şirket istatistikleri çalışmasına AB Ülkelerinin Kullandığı İstatistik Bölge sınıflamaları (NUTS) kodlarının eklenmiş ayrıca yabancı sermayeli şirketlerinin de bilgisinin çalışma kapsamına alınması sağlanmıştır. Ticaret Bakanlığı Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) ile entegrasyon sağlanmış, veri kontrol ve doğrulama amacıyla MERSİS bilgileri kullanılmaya başlanmıştır.

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) tarafından vergi kimlik numarası sayıları ve türlerine göre mükellef sayılarını (gerçek kişi, tüzel kişi ve adi/iş ortaklıklarına ilişkin) gösteren istatistiki veriler aylık/yıllık periyotlarda GİB internet sitesinde (<http://www.gib.gov.tr>) yayımlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

İFATS için kullanılabilen bütün veri kaynakları (idari kayıtlar, diğer birimlerce yapılan anket verileri vb.) değerlendirilerek çalışmaların tamamlanması ve yayımlanması hedeflenmektedir.

Yurtdışında Sahip Olunan Girişim İstatistikleri (OFATS) Araştırması kapsamının eldeki bütün kaynaklar değerlendirilerek iyileştirilmesi, araştırma sonucunda derlenen istatistiklerin yayımlanması hedeflenmektedir.

Girişimcilik istatistikleri ile ilgili yapılan çalışmalarda, girişimler ile ilgili açıklanan istatistiklerin çeşitlendirilmesi hedeflenmektedir. Aynı zamanda, birleşme, devralma gibi demografik olaylar bilgisinin iş kayıtlarında tanımlanabilmesi ile açıklanan göstergelerin kalitesinin de iyileştirilmesi hedefler arasındadır.

Küreselleşme İstatistikleri-Girişim Grupları Yabancı Sermayeli Şirketler; Girişim Grupları'nın (GG) oluşturularak küresel boyutta inceleme ve karşılaştırma yapılabilmesini amaçlamaktadır.

İş Kayıtları Girişim Grubu anketi ile girişim gruplarıyla ilgili bilgi derlenmektedir. Ancak değişik idari veri kaynakları kullanılarak bu bilgilerin anket yoluyla alandan derlenmesine son verilmesi ve çeşitlendirilmesi planlanmaktadır. Farklı kurumların sağladığı idari kayıtlar incelenerek kullanılabilirliği konusunda çalışmalara devam etmektedir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlusu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
5.8.P.1	Küreselleşme İstatistikleri- Girişim Grupları Yabancı Sermayeli Şirketler	Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	Yabancı sermayeli şirket listesi	Ticaret Bakanlığı	2024

5.9. CİRO VE ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Ciro ve üretim istatistikleri kapsamında ekonomik faaliyetlerdeki değişimi aylık olarak takip eden göstergeler yer almaktadır. Bu kapsamda; Ciro Endeksleri, Perakende Satış Endeksleri ve Sanayi Üretim Endeksi yayımlanmaktadır. Ciro endeksleri, tanım ile finans ve sigortacılık dışındaki neredeyse tüm ekonomik faaliyetler için üretilmektedir. Perakende satış endekslerinde perakende ticaretin alt detaylarına yer verilirken, sanayi üretim endeksinde ise sanayi sektöründe ilgili ayda yapılan üretimin değişimi alt detaylarıyla birlikte sunulmaktadır. Yayımlanan endeksler ekonomik faaliyetlere ilişkin gerçekleşmiş verilere dayanarak üretilen en hızlı göstergelerdir.

2. Mevcut Durum

Ciro, ülkemizde ekonomik durumun değerlendirilmesinde kullanılan önemli bir kısa dönemli göstergedir. Referans ayda işyeri tarafından fatura edilmiş mal ve hizmetlerin toplam değerini göstermektedir.

Ciro endeksleri Sanayi Sektörü için toplam, yurt içi ve yurt dışı ciro ayrıntısında, Hizmet, Ticaret ve İnşaat Sektörleri için ise toplam ciro ayrıntısında aylık olarak yayımlanmaktadır. Ciro endekslerinin hesaplanmasında veri kaynağı olarak Gelir İdaresi Başkanlığından alınan KDV ve ÖTV beyannameleri kullanılmaktadır. Kapsamındaki faaliyetler için Gelir İdaresi Başkanlığına KDV beyannamesi veren bütün girişimler endeks hesabına dahil edilmektedir.

Endekslerin temel yılı 2015'tir, coğrafi kapsamı Türkiye'dir. Her düzeyde toplamların ilgili düzeyin temel yıl ortalamasına oranlanarak hesaplandığı basit endeks yöntemi kullanılmaktadır, ağırlık kullanılmamaktadır.

İdari kayıta bulunan hatalı ya da aykırı veriler istatistikî yöntemlerle düzeltilmektedir. Cevapsızlık kaynaklı imputasyon özel durumlar dışında yapılmamaktadır. Endeksler mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmaktadır.

Ciro Endeksleri için, Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin Sınıflaması (NACE Rev.2) ve Ana Sanayi Grupları Sınıflaması (MIG's) kullanılmaktadır. NACE Rev.2'ye göre aşağıdaki sektörler kapsamaktadır;

- Kısım B - Madencilik ve Taşocaklığı
- Kısım C - İmalat
- Kısım F - İnşaat
- Kısım G - Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
- Kısım H - Ulaştırma ve Depolama
- Kısım I - Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
- Kısım J - Bilgi ve İletişim
- Kısım L - Gayrimenkul Faaliyetleri
- Kısım M - Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler
- Kısım N - İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri

09 "Madencilik Destekleyici Hizmet Faaliyetleri" yayımlanmamakta, toplanmış endekslerin içerisine dahil edilmektedir.

Sanayi sektörü; NACE Rev.2'ye göre Kısım B - Madencilik ve taş ocaklığı, Kısım C - İmalat ve Kısım D - Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinden oluşmaktadır. Sanayi Üretim Endeksi; ekonomik faaliyetin en önemli ölçülerinden birisidir. Sanayi üretim endeksindeki gelişmeler sanayinin ekonomik devrelerini tanımlar ve bu da bir bütün olarak GSYH'nin gelişimini ölçmek için kullanılır.

Sanayi üretim endeksinin ana veri kaynağı aylık sanayi üretim anketidir, sanayi sektöründe faaliyet gösteren girişimlerin üretim değeri büyüklüğüne göre %70'ini kapsayan kısmının verisi anket yoluyla aylık olarak derlenmektedir. Anket uygulanmayan girişimlerin üretimleri ise idari kayıtlardan elde edilen ciro bilgileri kullanılarak tahmin edilmekte ve endeks kapsamına dahil edilmektedir.

Sanayi sektöründe faaliyet gösteren tüm girişimlerin üretim değerleri yurt içi ve yurt dışı üretici fiyat endeksleri kullanılarak fiyat etkisinden arındırılmakta ve hacim değerleri endekslenmektedir. NACE Rev.2 faaliyet sınıflamasına göre dörtü düzeyde en alt endeksler hesaplanmakta, daha üst seviyelerin endeksi hesaplanırken yapısal iş istatistikleri ve ulusal hesaplardan elde edilen katma değer ağırlıkları kullanılmaktadır. Yayımlanan endeksin temel yılı 2015'tir. Endeksleme yöntemi olarak yıllık ortalamaya göre zincirlenmiş Laspeyres endeksi kullanılmaktadır. Böylece her yıl için güncel ağırlık kullanılmakta ve anket uygulanan girişimlerin günceli korunması sağlanmaktadır.

İstisnalar dışında kapsamda yer alan tüm sektörlerin arındırılmamış, takvim etkisinden arındırılmış, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış serileri yayımlanmaktadır. Dörtü ve üçlü sektör endeksleri sadece Merkezi Dağıtım Sistemi (MEDAS) dağıtım kanalıyla yayımlanırken diğer üst sektör endeksleri haber bülteni tablolarında da paylaşılmaktadır. NACE Rev.2 faaliyet sınıflamasının yanı sıra Ana Sanayi Grupları Sınıflaması (MIG's) ile teknoloji sınıflamasına göre de sonuçlar kamuoyuyla aylık olarak paylaşılmaktadır.

Perakende Satış Endeksleri, perakende ticaret sektöründeki farklı tür ve büyüklükteki girişimlerin satışlarını aylık olarak ölçen bir endekstir. Tüketici güveninin ve hane halkı talebinin de göstergesi olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle ekonominin durumunu gözlemlemek adına en önemli göstergelerden birisi olarak değerlendirilmektedir.

Perakende Satış Endeksleri haber bülteni ile aylık olarak perakende ciro ve perakende satış hacim endeksleri yayımlanmaktadır. Cari fiyatlarla Ciro Endekslerinin uygun düzeyde fiyat hareketlerinden arındırılması sonucunda sabit fiyatlarla Perakende Satış Hacim Endeksinde ulaşılmaktadır.

Veri kaynağı olarak GİB'den alınan KDV beyannameleri kullanılmaktadır. Kapsadığı sektörlerde GİB'e KDV beyannamesi veren bütün girişimler endeks hesabına dahil edilmektedir. Endekslerin temel yılı 2015'tir, coğrafi kapsamı Türkiye'dir. Her düzeyde toplamların ilgili düzeyin temel yıl ortalamasına oranlanarak hesaplandığı basit endeks yöntemi kullanılmaktadır, ağırlık kullanılmamaktadır.

İdari kayıtlarda bulunan hatalı ya da aykırı veriler istatistikî yöntemlerle düzeltilmektedir. Cevapsızlık kaynaklı imputasyon özel durumlar dışında yapılmamaktadır.

Endeksler mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmaktadır.

Perakende Satış Endeksleri için NACE Rev.2'deki aşağıdaki özel gruplar kullanılmaktadır;

- Gıda, içecek ve tütün
- Gıda dışı (otomotiv yakıtı hariç)
- Bilgisayar, bilgisayar donanım ve yazılımları, kitap, iletişim aygıtları vb.
- Ses ve görüntü cihazları, ısıtma, boya ve cam, elektrikli ev aletleri, mobilya vb.
- Tekstil, giyim ve ayakkabı
- Eczacılık ürünleri, tıbbi ve ortopedik ürünler, kozmetik ve kişisel bakım malzemeleri
- Posta yoluyla veya internet üzerinden
 - Otomotiv yakıtı

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Ciro ve üretim istatistikleri kapsamında yayımlanan tüm göstergeler için 2024 yılında 2021 baz yılına geçilecektir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
S.9.P.1	İnşaat Üretim Endeksi Göstergesinin Üretilmesi	Üretilmesi planlanan istatistikler için olan ihtiyaçların karşılanması	TÜİK	İnşaat üretim endeksinin hesaplamak üzere kullanılacak veri kaynağının iyileştirilmesi ve endeks hesabına uygun hale getirilmesi	• TÜİK • Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	2024
S.9.P.2	Hizmet Üretim Endeksi Göstergesinin Üretilmesi	Üretilmesi planlanan istatistikler için olan ihtiyaçların karşılanması	TÜİK	Endeksin hesaplanması için çalışmalar devam etmektedir.	TÜİK	2024
S.9.P.3	Ticaret Satış Hacim Endeksi Göstergesinin Üretilmesi	Üretilmesi planlanan istatistikler için olan ihtiyaçların karşılanması	TÜİK	Endeksin hesaplanması için çalışmalar devam etmektedir.	TÜİK	2024

5.10. YAPISAL İŞ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Yapısal İş İstatistikleri; Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, Yıllık Sanayi ve Hizmet Yatırım Harcamaları, Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistiklerini kapsamaktadır.

Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri, sanayi kesimince (imalat sanayi ve madencilik & taş ocaklığı) üretilen ürünlerin ve az sayıda birtakım sınırlı hizmetin, yıllık periyotta ve Türkiye düzeyinde miktar ve değer olarak üretimini ortaya koymaktadır.

Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, GİB ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) idari kayıtları ile Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri Yatırım Harcamaları Araştırması Soru Formu sonuçlarından oluşan istatistiklerdir.

Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, Dış Ticaret İstatistikleri, Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri İstatistikleri (Ar-Ge) ve Türk Patent ve Marka Kurumu kayıtlarından derlenen patent başvuru ve tescil istatistiklerine ilişkin verileri kullanarak KOBİ'lere ilişkin istatistikler hazırlanmaktadır. Bunun yanı sıra bilanço vermekle mükellef girişimler ile birinci sınıf gelir vergisi mükellefi girişimlerin, her yıl Gelir İdaresi Başkanlığına sundukları bilanço ve gelir tablolarına ilişkin veriler kullanılarak girişimlere ilişkin toplanmış finansal bilgiler hesaplanmaktadır.

2. Mevcut Durum

Yapısal İş İstatistiklerinin amacı, ülkemizin ekonomik ve sosyal yapısında meydana gelen değişimleri belirlemek ve ekonominin önemli bir bölümünü oluşturan sanayi ve hizmet sektöründeki girişimlerinin yapısını izlemek, sektörlerin yapısını belirlemek üzere girişim bazında veri derlemek, karar organlarının alacağı ekonomik ve sosyal tedbirlere ışık tutacak bilgileri elde etmek ve çeşitli araştırmalara veri hazırlamak, uluslararası istatistiksel karşılaştırmaların yapılmasına olanak sağlamak, Avrupa Birliği Yapısal İş İstatistikleri mevzuatlarına uyumlu sektör bazında bilgi derlemektir.

Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri, ana ya da ikincil faaliyeti Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (EFİS Rev.2)'nin B (madencilik ve taş ocaklığı) ve/veya C (imalat sanayi) kısımlarından herhangi birinde yer alan ve 20 ya da üzerinde çalışanı olan girişimlere anket uygulanmaktadır.

Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, GİB ve SGK'dan alınan idari kayıtlarla yıllık olarak yayımlanmaya devam etmektedir.

Sanayi Kapasite Raporu İstatistikleri; kapasite raporları verilerine dayalı olarak TOBB tarafından yayımlanmaktadır. Kapasite raporu, bir sanayi tesisinin mevcut makine parkı, personel yapısı ve kullandığı üretim teknolojisi ile ne kadar üretim yapabileceğini gösteren resmi bir belgedir. Sanayi Kapasite Raporu İstatistikleri, yıllık olarak t+30 gün olarak açıklanmaktadır. Kapasite Raporu verilerine dayanarak olup faaliyet sınıflaması olarak NACE Rev.2, ürün sınıflaması

olarak Yıllık Sanayi Ürün Sınıflaması (PRODCOM) kullanılmaktadır. Haber bülteni ve elektronik ortamda paylaşılmaktadır.

Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, 19/10/2005 tarih ve 2005/9617 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla 2006 yılında yürürlüğe giren ve son olarak 30/04/2018 tarih ve 2018/11828 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla da güncellenen yönetmelikteki KOBİ tanımına giren girişimlerin verilerinden oluşmaktadır. 2020 yılında yayımlanan haber bültenine KOBİ raporu da eklenerek istatistikler çeşitlendirilmiştir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

İdari kayıtlardan derlenen Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri çalışması coğrafi kapsamı Türkiye'dir. Yayımlanan istatistikleri ülke bazında veri içermektedir. Önümüzdeki yıllarda il bazında veri yayımlanması düşünülmektedir.

Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistikleri, girişimlerin almış olduğu teşvik ve desteklemeler eklenerek Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ve TOBB'dan gelen talepler üzerine çeşitlendirilerek üç kurumun ortak çalışması ile yıllık olarak yayımlanmaya devam edilecektir.

Organize Sanayi Bölgeleri hakkında STB, Tanıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri hakkında TOB ve Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) ile ortak yapılacak çalışmalar sonucunda yıllık olarak istatistik üretimi planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
5.10.P.1	E-Ticaret İstatistikleri	- Eurostat - Ülkeye Özgü İhtiyaç 5.11.2014 tarihli ve 29166 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak 1.5.2015 tarihinde yürürlüğe giren 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası	Ticaret Bakanlığı	ETBİS	Ticaret Bakanlığı	2025
5.10.P.2	Organize Sanayi Bölgesi İstatistikleri	- Eurostat - Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	Organize Sanayi Bölgesi bazında istatistikî bilgiler.	- OSBÜK - Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı - Tarım ve Orman Bakanlığı	2023
5.10.P.3	KOBİ İstatistikleri	Ülkeye Özgü İhtiyaç	TÜİK	Vergi kimlik numarası bazında teşvik ve desteklemeler ile ilgili verilere ihtiyaç bulunmaktadır.	- TÜİK - TOBB - KOSGEB	2023

5.11. TURİZM İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Turizm İstatistikleri; çıkış yapan ziyaretçiler istatistikleri, vatandaş giriş istatistikleri, hanehalkı yurt içi ve yurt dışı turizm istatistikleri, konaklama istatistikleri, sınır istatistikleri, tesis istatistikleri, yat istatistikleri ve turizm uydü hesaplarından oluşmaktadır.

Üçer aylık dönemlerle Turizm İstatistikleri ve Hanehalkı Yurt içi Turizm İstatistikleri haber bültenleri ve istatistik tablolar yayımlanmaktadır. Konaklama İstatistikleri ve Turizm Belgeli Tesislerin İstatistikleri Kültür ve Turizm Bakanlığı (KTB) tarafından yayımlanmaktadır.

2. Mevcut Durum

Çıkış yapan ziyaretçiler istatistikleri kapsamında yurt dışı ikametli olup ülkemizi ziyaret ederek yurt dışına çıkış yapan yabancılar ile Türkiye Cumhuriyeti pasaportu taşıyan vatandaşlarımızın profili ve gezi nitelikleri belirlenmekte ve ülkemizin turizm geliri hesaplanmaktadır. Üçer aylık dönemleri kapsayacak şekilde, yüz yüze görüşme yöntemi ile yapılırken veri kalitesinin artırılması amacıyla belirlenen kapı ve dönemlerde aylık olarak uygulanmaya başlanmıştır. Yatla gelen ziyaretçilerin marina hizmetleri için yapmış oldukları harcamalar ve cep telefonu dolaşım gelirleri ile uluslararası yerli ulaşım aracı gelirleri turizm gelirine eklenmiştir.

Vatandaş giriş istatistikleri kapsamında yurt içi ikametli olup, başka ülkeleri ziyaret ederek ülkemize dönen Türkiye Cumhuriyeti pasaportu taşıyan vatandaşlarımızın profili ve gezi nitelikleri belirlenmekte ve ülkemizin turizm gideri hesaplanmaktadır. İstatistikleri geliştirme çalışmaları kapsamında turizm giderine cep telefonu dolaşım giderleri ile uluslararası yabancı ulaşım aracı giderleri eklenmiştir.

Hanehalkı yurt içi ve yurt dışı turizm istatistikleri ile ülkemizde ikamet eden hanehalkı fertlerinden yurt içine ve yurt dışına seyahat gerçekleştiren ziyaretçilerin profili, gezi nitelikleri ile harcama durumları belirlenmektedir. Veriler, üçer aylık dönemlerde diz üstü bilgisayarlar kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemi ile derlenmeye devam edilmektedir.

Konaklama istatistikleri kapsamında turizm işletme belgeli konaklama tesisleri ve belgelendirme süreci devam eden konaklama tesislerinden, konaklama türlerine göre kişi ve gece sayısı, tesis sayısı, doluluk oranları gibi bilgiler, internet üzerinden soru formu ile derlenmektedir. Belgelendirme süreci devam eden tesislere ait konaklama istatistikleri Turizm İşletme Belgeli Konaklama İstatistikleri kapsamında yayımlanacaktır. Veriler aylık ve yıllık olarak yayımlanmaktadır.

Turizm belgeli tesislerin istatistikleri, KTB tarafından, turistik tesis yapmak ya da açmak üzere yapılan başvuruların turizm tesisleri yönetmeliğine uygun görülmesi durumunda verilen turizm yatırımı veya turizm işletmesi belgelerindeki bilgilerden derlenmektedir. Belgelendirme süreci devam eden tesislerin istatistikleri, Turizm İşletme Belgeli Tesis İstatistikleri kapsamında KTB tarafından derlenecektir. Her iki belge türüne ilişkin tesis istatistikleri yıllık olarak yayımlanacaktır.

Yat istatistikleri, yat limanlarımıza gelen yatların bandıralarına (bayrak) ve boylarına göre dağılımı, yolcu ve mürettebat sayıları, yatların limanlarımızdaki kalış süreleri ve yat sayılarının yıllara göre dağılımına ilişkin bilgileri kapsamaktadır. Yat istatistikleri, KTB tarafından, Ticaret Bakanlığı (Gümrük Müdürlükleri), Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (UAB), Liman Başkanlıkları ve KTB il müdürlükleri aracılığı ile derlenmektedir.

Sınır istatistiklerinde, pasaporta göre milliyet ve sınır kapısı ayrıntısında ülkemizi ziyaret eden yabancıların ve vatandaşların giriş ve çıkış sayıları elde edilmektedir. Sınır istatistikleri kapsamında, her ay sınır kapılarımızdan yapılan giriş-çıkış sayıları, Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM)'in pasaporta göre aldığı idari kayıtlardan derlenerek üretilmektedir. Sınır istatistiklerinden elde edilen sonuçlar, KTB'nin web sayfasında (<http://www.kultur.gov.tr>) aylık ve yıllık haber bülteni olarak yayımlanmaktadır. Ayrıca bu istatistikler TÜİK'in web sayfasında yer alan istatistiksel tablo ve veritabanında kullanıma sunulmaktadır.

Çıkış yapan ziyaretçiler ve vatandaş giriş anketlerinde, EUROSTAT ve Dünya Turizm Örgütü ikamete dayalı veri derlenmesini önermektedir. Sınır kayıtları ikamete dayalı olmadığından örnekleme çalışması pasaport milliyet bilgisine göre yapılmaktadır. Sınır istatistikleri kapsamında, giriş ve çıkış yapanların sayısının ikametgâh ülkesine göre derlenmesi, güvenilirlikçi sayısının tespit edilmesi konuları EGM ile görüşülmektedir. Ekonomi politikalarının oluşturulmasında büyük önem taşıyan, uluslararası hizmet ticaretinin önemli bir yer tutan turizm istatistiklerinin geliştirilmesi kapsamında ikamet ülkesine göre çalışmaların yapılması, ikamet oranların belirlenmesi büyük önem arz etmektedir. Bu oranların ve geceleme yapan günlüklik gelen kişi sayısının belirlenmesi için EGM ile toplantılar yapılmıştır. EGM tarafından yurt içi yurt dışı ikamet oranlarının hesaplanmasına ilişkin çalışmalar devam etmekte, sınır istatistikleri kullanılarak geceleme yapanlar ve günlüklikçilerin sayısının belirlenmesi çalışmalarına ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir.

Çıkış yapan ziyaretçiler, vatandaş giriş ve hanehalkı yurt içi ve yurt dışı turizm anketlerinden elde edilen sonuçlar üçer aylık dönemler halinde haber bülteni şeklinde, TÜİK tarafından yayımlanmaktadır. Ayrıca söz konusu araştırma sonuçlarına göre hazırlanan detaylı istatistiksel tablolar da TÜİK web sayfasında kullanıcılara sunulmaktadır. Bunun yanında çıkış yapan ziyaretçiler ve vatandaş giriş anketlerinin daha detaylı istatistikleri TÜİK'in veritabanı olan MEDAS ortamında kullanıcılara sunulmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Turizm uydusu hesabı, turizm tüketiminin ulusal ekonomiye doğrudan katkısı ölçülmek amacıyla oluşturulmuştur. TUH çalışmaları başlatılmış, bu hesaplara ilişkin taslak tabloları seçilmiş yıl için oluşturma çalışmaları yürütülmüştür. Bu çerçevede turizm uydusu hesabı tablolarının geçmiş yılları içerecek şekilde üretilmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

EUROSTAT'ın talep ettiği, hanehalklarının yurt dışı ve yurt içi seyahat bilgilerini içeren tabloların hazırlanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Mevcut durumda, çıkış yapan ziyaretçiler anketinden tahmin edilen sağlık turizmi istatistiklerinin idari kayıtlar kullanılarak derlenmesine yönelik çalışmalar kapsamında başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlar

ile görüşmeler yapılmıştır. Sağlık amaçlı ülkemize gelen ve tedavi gören kişilere ilişkin verilerin kayıt altına alınması, ilgili kurum tarafından idari kayıt sisteminin kurulması sağlık turizmden elde edilen büyüklüğün tespiti için büyük önem taşımaktadır. Bu idari kayıt sistemi oluşturulana kadar sağlık turizmine ilişkin verilerin yabancı ziyaretçilere sağlık hizmeti veren sağlık kuruluşları, aracı kuruluşlar vb. girişimlerinden arz yönlü olarak derlenebilmesine yönelik çalışmalar yapılması amaçlanmaktadır.

Turizm anketleri sınır kapılarında yapılmakta, turizm gelir ve giderleri bu anketler kullanılarak tahmin edilmektedir. Turizm istatistiklerini geliştirme çalışmaları kapsamında alternatif veri derleme yöntemleri ve alternatif veri kaynaklarına ilişkin çalışmalar yürütülecektir. Bu kapsamda tahminlerin idari kayıtlar kullanılarak geliştirilmesine yönelik çalışmalar planlanmaktadır. Bu çerçevede Bankalararası Kart Merkezi (BKM) ile görüşmeler başlatılmıştır. Söz konusu verilerin ihtiyaç duyulan düzeyde ve ayrıntıda alınması durumunda yapılacak analizler ile turizm istatistiklerinde gelişme sağlanacaktır.

18/07/2021 tarih ve 7334 kanun numarası ile "Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" resmi gazetede yayımlanmıştır. İlgili idarelerden alınmış işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile faaliyette bulunan ve turizm işletmesi belgesi bulunmayan konaklama tesislerine, yukarıdaki kanunun ilgili mevzuatı yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde KTB'ye başvurmaları halinde basit konaklama turizm işletmesi belgesi verilecektir. Söz konusu tesislere (belgelendirme süreci devam eden) ait tesis ve konaklama istatistikleri, Turizm İşletme Belgeli Tesis ve Konaklama İstatistikleri kapsamında KTB tarafından, ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan başvuruların uygun görülmesi durumunda verilecek belgelerden derlenecektir. Tesis istatistikleri yıllık ve aylık olarak yayımlanacaktır.

Turizm İstatistikleri Projesinin tamamlanmasının ardından projenin bakım, onarım ve sürdürülebilirliğinin sağlanması ihtiyacının karşılanması, mevcut sistemdeki modüllerin iyileştirilmesi, yeni modüller eklenmesi, ek raporlama ekranlarının oluşturulması, web sayfasının hazırlanması amacıyla Turizm İstatistikleri Sistemi Yazılımı Geliştirilmesi Projesi (Faz 2) projesi 2020 yılında başlatılmıştır. Proje kapsamında yazılım geliştirme çalışmalarının 2022 yılında devam etmesi öngörülmektedir.

Ekonomi politikalarının oluşturulmasında büyük önem taşıyan, uluslararası hizmet ticaretinin önemli bir yer tutan turizm istatistiklerinin geliştirilmesi kapsamında ikamet ülkesine göre çalışmaların yapılması, ikamet oranların belirlenmesi için EGM ile çalışmalar devam edecektir. EGM tarafından geceleme yapan günübirlik gelen kişi sayısının belirlenmesine yönelik çalışmalarda işbirliği ile yürütülecektir.

5.1. Ulusal Hesaplar

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	Eğilim Kurum/Kuruluş	Yerli Derneğe Sıklığı	Yayınlanma Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Harici Mercüdevyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
5.1. Ulusal Hesaplar												
5.1.1	Düzenlenmiş Gayrimülki Varlıkların, Ürünlerin, Varlıkların, Borçların ve Hakkın Değerlendirilmesi	TÜRK	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • SSK • TCDB • EİBOK	3 aylık	3 aylık (I. Dönem: 1-460 gün, II. Dönem: 461-920 gün, III. Dönem: 921-1380 gün)	3 aylık (I. Dönem: 1-460 gün, II. Dönem: 461-920 gün, III. Dönem: 921-1380 gün)	Sözlü (e-İnceleme yöntemi)	Mercekle	NACE Rev.2	Türkiye	Haber belgesi	
5.1.2	Düzenlenmiş Gayrimülki Varlıkların, Ürünlerin, Varlıkların, Borçların ve Hakkın Değerlendirilmesi	TÜRK	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • TCDB • EİBOK	3 aylık	3 aylık (I. Dönem: 1-460 gün, II. Dönem: 461-920 gün, III. Dönem: 921-1380 gün)	3 aylık (I. Dönem: 1-460 gün, II. Dönem: 461-920 gün, III. Dönem: 921-1380 gün)	Sözlü (e-İnceleme yöntemi)	Mercekle	COICOP, PPP, COFOG	Türkiye	Haber belgesi	
5.1.3	Düzenlenmiş Gayrimülki Varlıkların, Ürünlerin, Varlıkların, Borçların ve Hakkın Değerlendirilmesi	TÜRK	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • TCDB • EİBOK	3 aylık	3 aylık (I. Dönem: 1-460 gün, II. Dönem: 461-920 gün, III. Dönem: 921-1380 gün)	3 aylık (I. Dönem: 1-460 gün, II. Dönem: 461-920 gün, III. Dönem: 921-1380 gün)	Sözlü (e-İnceleme yöntemi)	Mercekle	NACE Rev.2	Türkiye	Haber belgesi	
5.1.4	Yüksek Gayrimülki Varlıkların, Ürünlerin, Varlıkların, Borçların ve Hakkın Değerlendirilmesi	TÜRK	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • SSK • TCDB • EİBOK	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Sözlü (e-İnceleme yöntemi)	Mercekle	NACE Rev.2	Türkiye	Haber belgesi	
5.1.5	Yüksek Gayrimülki Varlıkların, Ürünlerin, Varlıkların, Borçların ve Hakkın Değerlendirilmesi	TÜRK	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • SSK • TCDB • EİBOK	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Sözlü (e-İnceleme yöntemi)	Mercekle	COICOP, PPP, COFOG	Türkiye	Haber belgesi	
5.1.6	Yüksek Gayrimülki Varlıkların, Ürünlerin, Varlıkların, Borçların ve Hakkın Değerlendirilmesi	TÜRK	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • SSK • TCDB • EİBOK	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Sözlü (e-İnceleme yöntemi)	Mercekle	NACE Rev.2	Türkiye	Haber belgesi	
5.1.7	Düzenlenmiş Gayrimülki Varlıkların, Ürünlerin, Varlıkların, Borçların ve Hakkın Değerlendirilmesi	TÜRK	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • SSK • TCDB • EİBOK	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Sözlü (e-İnceleme yöntemi)	Mercekle	COICOP, PPP, COFOG	Türkiye	Haber belgesi	
5.1.8	Yüksek Gayrimülki Varlıkların, Ürünlerin, Varlıkların, Borçların ve Hakkın Değerlendirilmesi	TÜRK	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • SSK • TCDB • EİBOK	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Sözlü (e-İnceleme yöntemi)	Mercekle	NACE Rev.2	Türkiye	Haber belgesi	
5.1.9	Yüksek Gayrimülki Varlıkların, Ürünlerin, Varlıkların, Borçların ve Hakkın Değerlendirilmesi	TÜRK	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • SSK • TCDB • EİBOK	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Sözlü (e-İnceleme yöntemi)	Mercekle	COICOP, PPP, COFOG	Türkiye	Haber belgesi	

[illegible]

25

25

[illegible]

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Kaynağı ve Bilgi Kaynağı	Yayınlanma Sıklığı	Yayın Dönemi	Von Kaynağı	Meri Mevduiyot Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
5.1.17	Fatıma'yı Saklayın Yaraberi	BDK	TÜRK	Aylık	Aylık	+2 ay	İdari kayıt	Mevcut	-	Türkiye	Veri tabanı	Teknik ve bilimsel, 10-20-30-40-50-60-70-80-90-100-110-120-130-140-150-160-170-180-190-200-210-220-230-240-250-260-270-280-290-300-310-320-330-340-350-360-370-380-390-400-410-420-430-440-450-460-470-480-490-500-510-520-530-540-550-560-570-580-590-600-610-620-630-640-650-660-670-680-690-700-710-720-730-740-750-760-770-780-790-800-810-820-830-840-850-860-870-880-890-900-910-920-930-940-950-960-970-980-990-1000-1010-1020-1030-1040-1050-1060-1070-1080-1090-1100-1110-1120-1130-1140-1150-1160-1170-1180-1190-1200-1210-1220-1230-1240-1250-1260-1270-1280-1290-1300-1310-1320-1330-1340-1350-1360-1370-1380-1390-1400-1410-1420-1430-1440-1450-1460-1470-1480-1490-1500-1510-1520-1530-1540-1550-1560-1570-1580-1590-1600-1610-1620-1630-1640-1650-1660-1670-1680-1690-1700-1710-1720-1730-1740-1750-1760-1770-1780-1790-1800-1810-1820-1830-1840-1850-1860-1870-1880-1890-1900-1910-1920-1930-1940-1950-1960-1970-1980-1990-2000-2010-2020-2030-2040-2050-2060-2070-2080-2090-2100-2110-2120-2130-2140-2150-2160-2170-2180-2190-2200-2210-2220-2230-2240-2250-2260-2270-2280-2290-2300-2310-2320-2330-2340-2350-2360-2370-2380-2390-2400-2410-2420-2430-2440-2450-2460-2470-2480-2490-2500-2510-2520-2530-2540-2550-2560-2570-2580-2590-2600-2610-2620-2630-2640-2650-2660-2670-2680-2690-2700-2710-2720-2730-2740-2750-2760-2770-2780-2790-2800-2810-2820-2830-2840-2850-2860-2870-2880-2890-2900-2910-2920-2930-2940-2950-2960-2970-2980-2990-3000-3010-3020-3030-3040-3050-3060-3070-3080-3090-3100-3110-3120-3130-3140-3150-3160-3170-3180-3190-3200-3210-3220-3230-3240-3250-3260-3270-3280-3290-3300-3310-3320-3330-3340-3350-3360-3370-3380-3390-3400-3410-3420-3430-3440-3450-3460-3470-3480-3490-3500-3510-3520-3530-3540-3550-3560-3570-3580-3590-3600-3610-3620-3630-3640-3650-3660-3670-3680-3690-3700-3710-3720-3730-3740-3750-3760-3770-3780-3790-3800-3810-3820-3830-3840-3850-3860-3870-3880-3890-3900-3910-3920-3930-3940-3950-3960-3970-3980-3990-4000-4010-4020-4030-4040-4050-4060-4070-4080-4090-4100-4110-4120-4130-4140-4150-4160-4170-4180-4190-4200-4210-4220-4230-4240-4250-4260-4270-4280-4290-4300-4310-4320-4330-4340-4350-4360-4370-4380-4390-4400-4410-4420-4430-4440-4450-4460-4470-4480-4490-4500-4510-4520-4530-4540-4550-4560-4570-4580-4590-4600-4610-4620-4630-4640-4650-4660-4670-4680-4690-4700-4710-4720-4730-4740-4750-4760-4770-4780-4790-4800-4810-4820-4830-4840-4850-4860-4870-4880-4890-4900-4910-4920-4930-4940-4950-4960-4970-4980-4990-5000-5010-5020-5030-5040-5050-5060-5070-5080-5090-5100-5110-5120-5130-5140-5150-5160-5170-5180-5190-5200-5210-5220-5230-5240-5250-5260-5270-5280-5290-5300-5310-5320-5330-5340-5350-5360-5370-5380-5390-5400-5410-5420-5430-5440-5450-5460-5470-5480-5490-5500-5510-5520-5530-5540-5550-5560-5570-5580-5590-5600-5610-5620-5630-5640-5650-5660-5670-5680-5690-5700-5710-5720-5730-5740-5750-5760-5770-5780-5790-5800-5810-5820-5830-5840-5850-5860-5870-5880-5890-5900-5910-5920-5930-5940-5950-5960-5970-5980-5990-6000-6010-6020-6030-6040-6050-6060-6070-6080-6090-6100-6110-6120-6130-6140-6150-6160-6170-6180-6190-6200-6210-6220-6230-6240-6250-6260-6270-6280-6290-6300-6310-6320-6330-6340-6350-6360-6370-6380-6390-6400-6410-6420-6430-6440-6450-6460-6470-6480-6490-6500-6510-6520-6530-6540-6550-6560-6570-6580-6590-6600-6610-6620-6630-6640-6650-6660-6670-6680-6690-6700-6710-6720-6730-6740-6750-6760-6770-6780-6790-6800-6810-6820-6830-6840-6850-6860-6870-6880-6890-6900-6910-6920-6930-6940-6950-6960-6970-6980-6990-7000-7010-7020-7030-7040-7050-7060-7070-7080-7090-7100-7110-7120-7130-7140-7150-7160-7170-7180-7190-7200-7210-7220-7230-7240-7250-7260-7270-7280-7290-7300-7310-7320-7330-7340-7350-7360-7370-7380-7390-7400-7410-7420-7430-7440-7450-7460-7470-7480-7490-7500-7510-7520-7530-7540-7550-7560-7570-7580-7590-7600-7610-7620-7630-7640-7650-7660-7670-7680-7690-7700-7710-7720-7730-7740-7750-7760-7770-7780-7790-7800-7810-7820-7830-7840-7850-78

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Döneme Şekli	Yayınlama Şekli	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mecburiyet Durumu	Kullanılan Sınıflarlar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
5-A-28	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-2 ay	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-29	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-30	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-31	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-32	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-33	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-34	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-35	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-36	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-37	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-38	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	
5-A-39	Halkın Aylık Sıkıltı Sınıflarının İstatistiksel Analizi ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması ve İstatistiksel Analizlerin Kullanılması	SİRK	• TÜRK • İSTATİSTİK	Halklık	Aylık	1-5 gün	İstatistiksel	Mecburi	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc, xls, pdf, vb.)	

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Yerli Dönüşme Saklığı	Yayınlanma Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
5.5. Dış Ticaret İstatistikleri												
5.5.1	Dış Ticaret Dönüşimleri	TÜRK	Ticaret Bakanlığı	Aylık	Aylık	t.13 şub	İstatistik	Mevcut	HS, BEC, BEC SITC, CPA NACE	Türkçe İBBS Düzey 3	Elektronik Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı
5.5.2	Dış Ticaret Etkileşimleri	TÜRK	-	Aylık	Aylık	t.149 jul	Dönüşüm	Mevcut	BEC SITC Rev.4, CPA NACE	Türkçe	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı
5.5.3	Girişim, Çıkış ve Net Dış Ticaret Dönüşimleri	TÜRK	-	Yıllık	Yıllık	t.18 ay	İstatistik	Mevcut	NACE CPA	Türkçe	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı
5.5.4	Dış Ticaret Balansları	Ticaret Bakanlığı	-	3 Aylık	3 Aylık	t.120 şub	İstatistik	Mevcut	NACE, BEC	Türkçe	Mevcut	Mevcut
5.5.5	Makroekonomik Dış Ticaret İstatistikleri	TÜRK	-	Yıllık	Yıllık	t.149 ay	Araştırma + İstatistik	Mevcut	EBOPS 2010	Türkçe	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı
5.5.6	Serbest Alım ve Satım İstatistikleri	TÜRK	-	Aylık	Aylık	t.120 şub	İstatistik	Yeni	HS, BEC, BEC SITC	Türkçe	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı	Gümrük beyanname verim sistemleri, BÜGE, EFM ve TİGİS sistemleri ile ilgili raporlarda yer alan veriler, gümrük ve dış ticaret bakanlığı tarafından derlenmektedir.

5.6. Eğilim İstatistikleri

5.6.1	Ekonomik Gözlem Endeksi	TÜRK	TCMB	Aylık	Aylık	Ekim ayı sonuna	Dönüşüm	Mevcut	-	Türkçe	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı
5.6.2	Finansal Kurumlar İstatistikleri ve Finansal Kurumlar Endeksi	TCMB	-	Aylık	Aylık	Ekim ayı sonuna	Araştırma	Mevcut	NACE Rev.4	Türkçe	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı
5.6.3	İktisadi Kurumlar İstatistikleri ve İktisadi Kurumlar Endeksi	TCMB	TÜRK	Aylık	Aylık	Ekim ayı sonuna	Araştırma	Mevcut	NACE Rev.2	Türkçe	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı	Elektronik ortam (doc x.s, pdf) Veritabanı

[illegible]

5.7. Makroekonomik İzleme İstatistikleri

5.7.1	Microsoftun Eklenebilirlik	TÜRK	• Hazır ve Nakliye Bekleme Süresi • TMSB • BDDK	Yüksek	Yüksek	14-12 ay	İdari kayıt	İstisna mevcut	Karşılıklı Uygun Gözetim Sürekliliği	Taliye	Etkileşim ortamı (Görüşme, PDF vb.)	-
5.7.2	Özet Veri Yayınlama Standartları (Araştırma)	TÜRK	• Hazır ve Nakliye Bekleme Süresi • TMSB • TMSB	Yüksek	Yüksek	14-12 ay	İdari kayıt	İstisna mevcut	Karşılıklı Uygun Gözetim Sürekliliği	Taliye	Etkileşim ortamı (Görüşme, PDF vb.)	-
5.7.3	New Askeri Grupları (G20) "Transferler"	TMSB	• Hazır ve Nakliye Bekleme Süresi • TMSB • BDDK	Yüksek	Yüksek	Aynı, 3 ayda, Yüksek	İdari kayıt	İstisna mevcut	Karşılıklı Uygun Gözetim Sürekliliği	Taliye	Etkileşim ortamı (Görüşme, PDF vb.)	-

5.8. Girişim İstatistikleri

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Dönleme Şekli	Yayınlanma Süresi	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sınıflarlar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
5.8. Girişim İstatistikleri												
5.8.1	Yabancı Kurumların Girişim Yatırımları (FATS)	TÜİK	TÜİK	Yüksek	Yüksek	1-20 ay	Gözetim kayıtları	Mevcut	MAE, Box 2	Yüksek	Hük. Elektronik ortam (dici, ab, pdf)	YATIRIM Yabancı Kurumların Girişim Yatırımları (FATS) 2015-2020 dönemi verileri.
5.8.2	Yabancı Kurumların Girişim Yatırımları (FATS)	TÜİK	TÜİK	Yüksek	Yüksek	1-20 ay	İstatistik	Mevcut	MAE, Box 2	Yüksek	Hük. Elektronik ortam (dici, ab, pdf)	YATIRIM Yabancı Kurumların Girişim Yatırımları (FATS) 2015-2020 dönemi verileri.
5.8.3	Girişimci ve İşletmeciler	TÜİK	TÜİK	Yüksek	Yüksek	1-12 ay	İstatistik	Mevcut	MAE, Box 2	Yüksek	Elektronik ortam (dici, ab, pdf)	YATIRIM Girişimci ve İşletmeciler (FATS) 2015-2020 dönemi verileri.
5.8.4	Sektör Bilgi Sistemi (SBS)	TÜİK	TÜİK	Yüksek	Yüksek	1-10 ay	İstatistik	Mevcut	MAE, Box 2	Yüksek	Elektronik ortam (dici, ab, pdf)	Sektör Bilgi Sistemi (SBS) 2015-2020 dönemi verileri.
5.8.5	Girişimci ve İşletmeciler	TÜİK	TÜİK	Yüksek	Yüksek	1-20 ay	İstatistik	Mevcut	MAE, Box 2	Yüksek	Elektronik ortam (dici, ab, pdf)	YATIRIM Girişimci ve İşletmeciler (FATS) 2015-2020 dönemi verileri.
5.8.6	Girişimci ve İşletmeciler	TÜİK	TÜİK	Yüksek	Yüksek	1-20 ay	İstatistik	Mevcut	MAE, Box 2	Yüksek	Elektronik ortam (dici, ab, pdf)	YATIRIM Girişimci ve İşletmeciler (FATS) 2015-2020 dönemi verileri.

5.9, Ciro ve Üretim İstatistikleri

5.3.1	Ölçümler	TÜİK	Aylık	1-13 gün	İdari kayıt	Novç4	NAACE Rev.2	Türkiye	İşgücü istatistikleri verileri
5.3.2	Ölçümler	TÜİK	Aylık	1-13 gün	Çolu Akad. İktis. İstat.	Novç4	NAACE Rev.2 PROD-01	Türkiye	İşgücü istatistikleri verileri
5.3.3	Ölçümler	TÜİK	Aylık	1-13 gün	İdari kayıt	Novç4	NAACE Rev.2	Türkiye	İşgücü istatistikleri verileri

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Derleme Sıklığı	Yayınlama Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sistemler	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
5.10. Yapısal İş İstatistikleri												
5.10.1	Yıllık Sanayi Üretilebilirlik	TÜİK	-	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	Anket	Mevcut	PRODOL	Tarihye	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.10.2	Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri	TÜİK	-	Yıllık	Yıllık	1-7 ay	İdari kayıtlar, anket	Mevcut	MACE Rev.2	MACE Rev.2 (BİT) dışındaki diğer veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.10.3	Sanayi Üretilebilirlik İstatistikleri	TÜİK	-	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İdari kayıtlar	Mevcut	MACE Rev.2	Tarihye	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11. Turizm İstatistikleri												
5.11.1	Uçak Yapan Çıkarıcılar İstatistikleri	TÜİK	• Etiler Havalimanı • Çankaya Havalimanı • Sığırcı Havalimanı	Ayık, 3 Ayık	3 Ayık, Yıllık	Yıllık (1-29 gün) Ayık (1-29 gün)	Anket	Mevcut	YAGH, ICSE, IHS, YAGH alıcısı anketler	Tarihye	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11.2	Havayolu Yatırımları İstatistikleri	TÜİK	Kültür ve Turizm Bakanlığı	3 Ayık	3 Ayık	1-4 ay	Anket	Mevcut	İHS, ICSE, IHS, YAGH alıcısı anketler	Tarihye	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11.3	Kültür ve Turizm Bakanlığı İstatistikleri	TÜİK	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Ayık	Ayık, Yıllık	1-10 gün, 1-3 ay	İdari kayıtlar	Mevcut	İHS	İHS (BİT) dışındaki diğer veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11.4	Kültür ve Turizm Bakanlığı İstatistikleri	TÜİK	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Ayık	Ayık, Yıllık	1-10 gün, 1-3 ay	İdari kayıtlar	Mevcut	İHS	İHS (BİT) dışındaki diğer veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11.5	Su İstatistikleri	TÜİK	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Ayık	Ayık, Yıllık	1-10 gün, 1-3 ay	İdari kayıtlar	Mevcut	İHS	İHS (BİT) dışındaki diğer veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11.6	Kültür ve Turizm Bakanlığı İstatistikleri	TÜİK	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Ayık	Ayık, Yıllık	1-10 gün, 1-3 ay	İdari kayıtlar	Mevcut	İHS	İHS (BİT) dışındaki diğer veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11.7	Yatırımların Geliştirilmesi İstatistikleri	TÜİK	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Ayık, 3 Ayık	3 Ayık, Yıllık	3 ayık (1-29 gün) Yıllık (1-29 gün)	Anket	Mevcut	İHS, ICSE, IHS, YAGH alıcısı anketler	Tarihye	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11.8	Yatırımların Geliştirilmesi İstatistikleri	TÜİK	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Ayık	Ayık, Yıllık	1-10 gün, 1-3 ay	İdari kayıtlar	Mevcut	İHS	İHS (BİT) dışındaki diğer veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11.9	Yatırımların Geliştirilmesi İstatistikleri	TÜİK	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Ayık	Ayık, Yıllık	1-10 gün, 1-3 ay	İdari kayıtlar	Mevcut	İHS	İHS (BİT) dışındaki diğer veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.
5.11.10	Yatırımların Geliştirilmesi İstatistikleri	TÜİK	Kültür ve Turizm Bakanlığı	Ayık	Ayık, Yıllık	1-10 gün, 1-3 ay	İdari kayıtlar	Mevcut	İHS	İHS (BİT) dışındaki diğer veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	İstisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.	Yıllık, istisnai olarak, istatistiksel veriler, pdf formatında yayınlanmaktadır.

ANA KONU 6. FİYAT İSTATİSTİKLERİ

6.1. TÜKETİCİ FİYAT İSTATİSTİKLERİ

6.2. ÜRETİCİ FİYAT İSTATİSTİKLERİ

6.3. TARIM FİYAT İSTATİSTİKLERİ

6.1. TÜKETİCİ FİYAT İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Fiyat istatistikleri, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından üretilen Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Harmonize Tüketici Fiyat Endeksi, Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları ve Satınalma Gücü Paritesi (SGP) çalışmalarını kapsamaktadır.

SGP çalışmaları Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (EUROSTAT) tarafından organize edilmektedir.

2. Mevcut Durum

Tüketici fiyatları kapsamında Türkiye genelinde işyerleri, konutlar ve resmi kuruluşlardan derlenen fiyatlar temel veri kaynağı olarak kullanılmaktadır. Fiyatlar, 26 bölge bazında 81 il merkezinden ve seçilmiş ilçelerden TÜİK tarafından tablet bilgisayarlar ile derlenmektedir.

Endeks sepetinde kapsanacak mal ve hizmetlerin belirlenmesi ve ağırlıklandırılmasında ise Hanehalkı Bütçe Anketi harcama yapısının Ulusal Hesaplar Hanehalkı Nihai Tüketim Harcama verilerinden elde edilen değişim hızlarıyla güncellenmesi temel kaynak olarak kullanılmaktadır. Bu kaynağın yanı sıra çıkış yapan ziyaretçiler anketi, kurumsal nüfus bireysel harcama anketi ve idari kayıtlar dikkate alınmaktadır.

2019 yılından itibaren Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB)den işyerlerine ait ciro verilerinin elde edilmesi ile perakende sektöründe yer alan marketler ve giyim mağazaları için ciro değerleri kullanarak işyeri örneklemleri yapılmaktadır. Her yıl Aralık ayında en güncel ciro verileri incelenerek, il bazında fiyat derlenen marketler ve giyim mağazaları gözden geçirilmektedir. Perakende sektöründe yer alan marketler ve giyim mağazalarının il bazında ciro büyüklükleri esas alınarak tüketicilerin o ilde yoğun olarak tercih ettiği, en çok satış yapan zincir ve yerel firmalardan fiyat derlenmesi amaçlanmaktadır.

TÜİK'in, barkod (satış) verilerinin TÜFE veri derleme süreçlerine entegre edilmesine yönelik çalışmaları 2018 yılından itibaren devam etmektedir. Bu kapsamda perakende ticaret sektöründe önemli paya sahip zincir marketlerden sağlanan verilerin 2020 yılında analiz süreçleri tamamlanmış ve verinin TÜFE hesaplamaları için kullanıma hazır hale getirilmesine yönelik diğer çalışmalar (sınıflama, kod eşleştirmeleri vb.) yapılmıştır. 2021 yılı TÜFE hesaplamalarında perakende ticaret sektöründe önemli paya sahip zincir marketlerden sağlanan barkod (satış) verileri kullanılmaya başlanmıştır. Böylelikle, ayın belirli günlerinde alandan derlenen fiyatlar yerine, firmalardan sağlanan şube bazında günlük satış ve miktar verileri kullanarak ayın genelini kapsayan fiyatlar endekse dahil edilmiştir. Barkod verilerinin sisteme dahil edilmesiyle TÜFE kapsamında derlenen toplam fiyat sayısının yaklaşık %21'i zincir marketlerden doğrudan temin edilmiştir. Ayrıca tekstil, giyim ve ayakkabı sektöründen 6 zincir firmanın barkod (satış) verileri üzerinden test TÜFE hesaplamaları yıl boyunca gerçekleştirilmekte olup 2022 yılı için kullanılması planlanmaktadır. Barkod (satış) verilerinin TÜFE hesabındaki oranını arttırmaya yönelik ayrıca 2021 yılı içerisinde yerel marketlerin örnek barkod veri setleri incelenmektedir. Yapılacak ön değerlendirmelerden sonra yerel marketlerin altyapıları, verilerin standartlara uygun olması halinde aylık barkod verilerinin akışları sağlanacaktır.

Web Scraping (Kazıma), farklı web sitelerinden ayıklanan bilginin kullanıldığı bir bilgisayar yazılım tekniğidir. Web Scraping yazılımı, web sitesinden otomatik olarak bilgiyi çeker, tanınabilir bilgiye dönüştürür ve veri tabanına kaydeder. TÜİK ve Türkiye Bilimsel ve Teknoloji Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) işbirliği ile geliştirilen program aracılığıyla, günlük 109 adet web sitesinden günlük ortalama 238 000 (işlenmiş, tekilleştirme vb.) kayıt civarı ürünün fiyatı toplanmaktadır. 109 adet web sitesi içerisinde giyim, gıda, beyaz eşya, mobilya, sıfır otomobil, hava yolu taşımacılığı, paket tur ve akaryakıt vb. sektörlerinde faaliyet gösteren kurumsal firmaların web sayfaları yer almaktadır. Program iki farklı sunucu üzerinden kesintisiz olarak çalışmakta olup her web sayfası için fiyatlar günlük bir kere toplanmaktadır. Fiyat toplanan web siteleri, ihtiyaç durumuna göre artış gösterebilecektir. Web scraping ile elde edilen fiyatlar, alan fiyatlarının analiz ve kontrollerinde kullanılmaktadır.

TÜFE, 26 İstatistik Bölge Birim Sınıflaması Düzey 2 ve Türkiye için tahmin vermekte olup, 26 bölge ve Türkiye için ayrı bir madde sepeti oluşturulmaktadır.

Harmonize tüketici fiyatları endeksinin hesaplanmasında TÜFE için derlenen bilgiler kullanılmakta ve endeks değerleri her ay EUROSTAT'a gönderilmektedir.

TÜFE her ayın 3'ünde, ayın 3'ü resmi tatile denk geldiğinde ilk iş gününde haber bülteni ile yayımlanmaktadır. Haber bültenine ve haber bülteninde yer almayan detay bilgilere, TÜİK web sayfası (<http://www.tuik.gov.tr>) aracılığı ile ulaşılabilir.

Finansal yatırım araçlarının reel getiri oranlarının hesaplanmasında kullanılan veriler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), bankalar ve Borsa İstanbul verilerinden aylık olarak derlenmektedir. Finansal yatırım araçlarının reel getiri oranları 2016 yılından itibaren her ayın yaklaşık 8'inde yayımlanmaya başlanmıştır. Haber bültenlerine TÜİK web sayfası (<http://www.tuik.gov.tr>) aracılığı ile ulaşılabilir.

SGP hesaplamalarının yapılabilmesi için, katılımcı ülkelerin Gayri Safi Yurt içi Hasıla (GSYH)'larında yer alan mal ve hizmetlere ilişkin ulusal yıllık ortalama fiyatlar ve ulusal harcama ağırlıkları temel alınmaktadır. Çalışmada GSYH'nin aşağıdaki ana grupları için fiyat derleme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

- Tüketim mal ve hizmetleri
- Yatırım Malları
- Makine ve Teçhizat Araçları
- İnşaat Projeleri
- Devletin Nihai Tüketim Harcamaları
- Ücretli Yapılan Ödemeler

Fiyat derleme çalışmaları alan uygulaması ve idari kayıtlardan verilerin elde edilmesi ile yürütülmektedir. Çalışmada ayrıca, derlenen fiyatların yıllık ortalama fiyatlara dönüştürülmesinde kullanılacak "tüketici fiyat endeksi" ile ulusal

ortalama fiyatlara dönüştürülmesinde kullanılacak "mekansal düzeltme katsayısı" yıllık olarak EUROSTAT'a iletilmektedir.

SGP çalışmaları kapsamında, harcama ağırlıkları için "harcamalar yoluyla elde edilen GSYH" değerleri temel alınmaktadır. Çalışmanın sonuçları EUROSTAT ile eş zamanlı olarak TÜİK haber bülteni şeklinde yayımlanmaktadır. Bölgesel SGP çalışmaları da geniş kapsamlı alan uygulamaları ile 26 bölgeyi kapsayacak şekilde yapılmaktadır.

Konut Fiyat Endeksi (KFE); Türkiye konut piyasasındaki fiyat değişimlerinin takip edilmesi amacıyla üretilen KFE Türkiye genelini kapsayan bir endekstir. Temel yılı 2017 olan endeks aylık olarak yayımlanmaktadır. KFE'nin hesaplanmasında, konutların satış fiyatını temsil etmek üzere bireysel konut kredisi talebiyle kredi veren kuruluşlara yapılan başvurular sırasında düzenlenen değerlendirme raporlarındaki konut değerleri esas alınmaktadır. Türkiye geneli için hesaplanan KFE'nin üretilmesinde, tüm konutların verileri kullanılırken, yine ülke genelini temsil etmek üzere hesaplanan Yeni Konutlar Fiyat Endeksi (YKFE)'nin üretilmesinde, yapım yılı, içinde bulunulan yıl ile bir önceki yıl olan konutlara ait veriler, Yeni Olmayan Konutlar Fiyat Endeksi (YOKFE)'nin üretilmesinde ise yapım yılı son iki yıldan önce olan konutlara ait veriler kullanılmaktadır.

KFE, YKFE ve YOKFE, konutların gözlemlenebilen özelliklerine bağlı kalite etkisinden arındırılmış fiyat değişimlerini izlemek amacıyla oluşturulan hedonik regresyon yöntemlerinden "Karakteristik Fiyat Yöntemi" esas alınarak log-doğrusal model ile hesaplanmaktadır. Coğrafi tabakalama yapılarak heterojen yapıda olan konutlar homojen olacak biçimde tabakalara ayrılma ve log-doğrusal regresyon modeli her dönem ve alt tabaka için ayrı ayrı uygulanmaktadır. Her bir alt tabakada oluşan endeksler, KFE ve YOKFE'de satış sayıları ve ortalama konut değerleri ile YKFE'de ise TÜİK tarafından yayımlanan yapı izin istatistikleri ve ortalama konut değerleri ile ağırlıklandırılarak genel fiyat endekslerine ulaşılmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

HİCP-CT (Sabit vergili HİCP) vergilerin sabit tutulduğu ve vergi değişimlerinin endeks hesaplarından elimine edildiği bir yapıya sahiptir. HİCP-CT hesaplamalarında amaç vergi değişimlerinden kaynaklanan fiyat değişimlerinin olmadığı bir hesaplamanın yapılmasıdır.

Perakende ticaret sektöründe takibi şu anda yapılmayan diğer firmalar için de barkod (satış) verisi aktarımını sağlayarak market, giyim vb. sektörlerdeki firma sayısını artırmak yapılacak yeni çalışmalar içerisinde yer almaktadır.

Fiyat toplama süreçlerinin otomatize edilmesini ve cevaplayıcı yükünün azaltılmasını amaçlayarak, web scraping (kazıma) verilerinin doğrudan TÜFE hesaplamalarında kullanılması yapılacak yeni çalışmalar arasında yer almaktadır.

Bölgesel Satınalma Gücü Paritesi (BSGP) çalışması; Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde Türk Lirasının satınalma gücü ve fiyat düzeylerindeki farklılıkların belirlenmesine yönelik gerçekleştirilmektedir. Uluslararası literatüre bağlı olarak 4-6 yılda bir alan çalışması ile gerçekleştirilmekte, diğer yıllar ise tahmin yapılarak sadece genel için sonuçlar yayımlanmaktadır.

TÜFE, Harmonize Tüketici Fiyatları Endeksi, Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları ve SGP çalışmaları bu program döneminde devam edecektir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
6.1.P.1	HİCP-CT (Sabit Vergilerle Harmonize Tüketici Fiyat Endeksi) Göstergesinin Üretilmesi	Eurostat	TÜİK	GİB'den madde çeşidi bazında aylık vergi oranları, kdv ve ötv verileri	GİB	2026*
6.1.P.2	TÜFE'de Barkod Verisinin Kullanımının Artırılması	Alternatif veri kaynağı kullanımı	TÜİK	Yasal süreçlerin, teknolojik ihtiyaçların ve gerekli işgücünün karşılanması.	TÜİK	2022
6.1.P.3	TÜFE'de Web Scraping Verisinin Kullanım Alanının Geliştirilmesi	Alternatif veri kaynağı kullanımı	TÜİK	Yasal süreçlerin, teknolojik ihtiyaçların ve gerekli işgücünün karşılanması.	TÜİK	2022

* 2026 yılında hazırlık çalışmalarına başlanması planlanmaktadır.

6.2. ÜRETİCİ FİYAT İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Üretici Fiyat İstatistikleri kapsamında Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE), Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi (YD-ÜFE), Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (H-ÜFE) ve İnşaat Maliyet Endeksi (İME) üretilerek her ay düzenli olarak yayımlanmaktadır.

2. Mevcut Durum

Yİ-ÜFE; belirli bir referans döneminde ülke ekonomisinde sanayi sektöründe üretimi yapılan ve yurt içine satışa konu olan ürünlerin üretici fiyatlarını zaman içinde karşılaştırarak fiyat değişimlerini ölçen fiyat endeksidir.

Yİ-ÜFE, 2014 yılı başından itibaren yalnızca sanayi kesimini kapsayacak şekilde üretilmeye başlanmıştır ve NACE Rev.2 sınıflamasına göre aylık olarak yayımlanmaktadır.

Tarihsel seri ihtiyacını karşılamak amacıyla Yİ-ÜFE serisi geçmişte yayımlanan ve sözleşmelerde kullanılmış olan TEFE ve genel ÜFE değişim oranları ile 1982 yılına kadar geriye çekilerek tek bir seri haline getirilmiş ve TÜİK web sitesinde yayımlanmıştır.

YD-ÜFE; belirli bir referans döneminde ülke ekonomisinde sanayi sektöründe üretimi yapılan ve yurt dışına satışa konu olan ürünlerin üretici fiyatlarını zaman içinde karşılaştırarak fiyat değişimlerini ölçen fiyat endeksidir.

YD-ÜFE, 2014 yılı başından itibaren yalnızca sanayi kesimini kapsayacak şekilde üretilmeye başlanmıştır ve NACE Rev.2 sınıflamasına göre aylık olarak yayımlanmaktadır.

H-ÜFE, yurt içinde üretilen hizmetlerin üretici fiyatlarındaki değişimini ölçen göstergedir. Hizmet sektörlerinde üretim endeksinin hesaplanması için deflatör olarak kullanılan H-ÜFE aynı zamanda temel Avrupa ekonomik göstergelerinden biridir.

H-ÜFE, 2020 yılı başından itibaren 2017 temel yıllı olarak üretilmeye başlanmıştır ve NACE Rev.2 sınıflamasına göre aylık olarak yayımlanmaktadır.

İME; inşaatların genel maliyetlerindeki değişimleri göstermesi bakımından maliyet tahminleri, eğilimlerin belirlenmesi ve yatırım projeksiyonlarında önem arz etmektedir. Bina inşaatlarına ilişkin işçilik ve malzeme fiyatlarındaki değişimleri ortaya koyan Bina İnşaatı Maliyet Endeksi (BİME) 1992 yılından itibaren hesaplanarak çeyreklik dönemler halinde kullanıcıların hizmetine sunulmaktaydı. 2016 yılında, BİME'nin revize çalışmalarında, bina dışı inşaat maliyet endeksinin de kapsama dâhil edilmesi planlanmıştır. Bu amaçla bina dışı inşaat yapılarından karayolları, otoyollar, köprüler, tüneller, sulama kanalları ve barajlara ait projelerin maliyet analizleri yapılarak ilk kez bina dışı yapılar için inşaat maliyet endeksi hesaplanmıştır. Böylece bina ve bina dışı yapılar için inşaat maliyet endekslerini kapsayan 2015 temel yıllı İME hesaplanarak 2018 yılından itibaren aylık olarak yayımlanmaya başlanmıştır. Endeks yayımlanma zamanı 2020 yılında

referans ayı takip eden ikinci ayın 10-12. günleri olarak belirlenmiştir. Temel yılın üzerinden 5 yıl geçmesi üzerine temel yıl güncellenmesine ihtiyaç duyulmuş ve gerekli planlamalar ve hazırlıklar başlatılmıştır.

Yİ-ÜFE, YD-ÜFE, H-ÜFE ve İME bu program kapsamında NACE Rev.2 sınıflamasına göre yayımlanmaya devam edecektir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

İME; Binalar ve bina dışı yapılar için malzeme, işçilik ve toplam maliyet gruplarında 2015 temel yılı yayımlanmakta olan İME'nin temel yılı 2021 olarak güncellenmesi hedeflenmektedir. Sepet ve ağırlıklardaki güncellemeler için muhtelif inşaat projelerine ilişkin yaklaşık maliyet ve/veya kesin hesap dosyalarına ve bunların analizine ihtiyaç duyulmaktadır. Çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelerden faaliyet alanlarına giren inşaat projeleri için 2015-2020 yılları arasında projelendirilen işlerin yaklaşık maliyet dosyalarının ve/veya kesin hesap dosyaları resmi yazı ile istenerek e-posta ve fiziki (CD/DVD) olarak büyük ölçüde derlenmiştir. Gerekli organizasyonun tamamlanması ve derlenen dosyalardaki eksikliklerin karşılıklı görüşülerek giderilmesi üzerine analiz ve hesaplama çalışmalarına geçilecektir.

İthalat Fiyat Endeksi (İFE); İthal edilen malların ve yurt içindeki yerleşikler tarafından yurt dışından satın alınan ilgili hizmetlerin işlem fiyatlarındaki değişimi ölçen göstergedir. İthalat hacmindeki değişimi ölçmek üzere ithalat değerlerinde deflatör olarak kullanılacak olan İFE aynı zamanda temel Avrupa ekonomik göstergelerinden biridir.

İFE veri derleme çalışmaları devam etmekte olup 2024 yılı içinde yayımlanması planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
6.2.P.1	İthalat Fiyat Endeksi Göstergesinin Üretilmesi	- Eurostat - Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	-	TÜİK	2024

6.3. TARIM FİYAT İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Tarimsal fiyatlar formu ile Çiftçinin Eline Geçen Fiyatlar (ÇEF) ile Çiftçinin Ödediği Fiyatlar (ÇÖF) derlenmektedir. ÇEF (Çıktı) ile Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Tarım- ÜFE), ÇÖF ile Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi (Tarım-GFE) TÜİK tarafından hesaplanmakta ve aylık olarak yayımlanmaktadır. ÇEF, çiftçinin ürettiği veya yetiştirdiği ürünleri aracı kullanmadan doğrudan perakende veya toptan satması ile oluşan çiftçinin eline geçen birim fiyattır. ÇÖF ise, çiftçinin üretimini gerçekleştirmesi için satın aldığı mal ve hizmetlere (tohum, fide, fidan, gübre, yem, ilaç vb.) ödediği birim fiyattır.

ÇEF, tarla ürünleri, sebzeler, meyveler ve canlı hayvanlar ile hayvansal ürün fiyatlarını içermektedir. ÇEF formu 2006 yılından itibaren web üzerinden derlenmeye başlanmıştır. 2015=100 temel yılı Tarım-ÜFE, NACE Rev.2 sınıflamasına göre tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörlerini kapsamaktadır.

ÇÖF ise tarımda kullanılan mal ve hizmetler ile tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlere yapılan harcamaları kapsamaktadır. 2015=100 Tarım-GFE TÜİK tarafından ilk defa 2020 Mart ayında (2020 Ocak dönemi) yayımlanmaya başlamış ve o tarihten itibaren aylık olarak yayımlanmaktadır.

2. Mevcut Durum

ÇEF, il/ilçe Tarım Müdürlükleri aracılığı ile web üzerinden İstatistik Bilgi Sistemi (İBS) ile derlenmektedir. 2008 yılından itibaren yaş meyve ve sebze hallerinden tarımsal ürünlerin işlem miktarı ile satış değerleri internet üzerinden aylık toplanmaktadır. Ayrıca ticaret borsaları ile üretici birliklerinden web üzerinden tarımsal ürünlerin aylık işlem miktar ve değerleri derlenmektedir. Tarım- ÜFE için, ticaret borsalarından, birlik ve kurumlardan, balık hal ve kooperatiflerden, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)'dan, Toprak Mahsulleri Ofisinden üretici fiyatları aylık/dönemlik olarak derlenmektedir.

Tarımsal fiyat istatistikleri ile üretim değeri yıllık olarak haber bülteni olarak yayımlanmaktadır.

ÇÖF ise, il/ilçe Tarım Müdürlükleri, Tarım Kredi Kooperatifi, bayi, üretici birliklerinden aylık olarak web üzerinden derlenmektedir.

Süs bitkileri anketi ile süs bitki üreticilerinden dış mekan, iç mekan, kesme bitkiler ve soğansü bitkiler grup bazında (satış miktarı, satış değeri ve fiyatı) Harzemli Programı ile aylık olarak derlenmektedir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Hal Bilgi Sistemi ile Yaş Meyve ve Sebze Hal Müdürlükleri aracılığıyla ürün bilgileri aylık olarak web üzerinden derlenmeye başlanmış olup, tüm ürünlere ait verilerin Ticaret Bakanlığından alınması planlanmaktadır.

Aylık olarak 115 ticaret borsalarından derlenen madde bazındaki verilerin, TOBB genel merkezinden alınması yönünde çalışmalar devam etmektedir.

Tarım salı girdi istatistikleri araştırması ile Tarım Kredi Kooperatiflerinden aylık derlenen alan verilerinin Tarım Kredi Kooperatifi merkezinden alınması yönündeki çalışmalar ise tamamlanmak üzeredir.

2015=100 temel yıllık Tarım- ÜFE ve Tarım-GFE'nin baz yılı 2020=100 olarak güncelleme çalışması yapılacaktır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
6.3.P.1	Süs Bitkileri Araştırması	• Eurostat • Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	Süs bitkileri üretimi ve satışı yapan işletmelerin listesi	Tarım ve Orman Bakanlığı	2023
6.3.P.2	Ticaret Borsası ve Yaş Sebze Meyve Hal Verileri	• Eurostat • Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	Anket verisi ile idari kayıtların tutarlılığının sağlanması	Ticaret Bakanlığı	2024
6.3.P.3	Tarım Kredi Kooperatifleri Verileri	• Eurostat • Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	Anket verisi ile idari kayıtların tutarlılığının sağlanması	Tarım Kredi Kooperatifleri	2022

6. FİYAT İSTATİSTİKLERİ

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Yerel İzleme Sıklığı	Yayınlanma Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Merkeziyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
6.1. Tüketici Fiyat İstatistikleri												
6.1.1	Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)	TÜİK	TÜİK	Aylık	Aylık	1-3 gün	Çokuluslu (Her 4 yıl)	Mevcut	CUCUP	BİS DÜNYA 2	Harici İstatistikler, Elektronik ortam (İnter. sit. pdf, excel, veri tabanı)	
6.1.2	Harcama Tüketici Fiyatları Endeksi	TÜİK	TÜİK	Aylık	Aylık	1-1 gün	Açık	Mevcut	CUCUP	Türkiye		Harici veri merkezinde raporlanmaktadır (İnter./İnter. ortamı, excel, pdf, veri tabanı, veri)
6.1.3	Satınalma Gücü Paritesi	TÜİK	Harici ve Yerel İstatistikler, Çeşitli ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Yıllık, 3 yılda bir, 3 yılda bir	Yıllık, 2 yılda bir, 3 yılda bir	1-12 ay	Çoklu (Harici, Harici)	Mevcut	CUCUP, ECOSYS, ON, 2004, 2005	Türkiye	Harici İstatistikler, Elektronik ortam (İnter. sit. pdf, excel, veri tabanı)	İşbirliği halinde Eurostat ile ortaklaşa olarak yayınlanmaktadır
6.1.4	Harici Satınalma Gücü Paritesi	TÜİK		Yıllık	4-6 yılda bir	1-4 ay	Çoklu (Harici, Harici)	Mevcut	CUCUP	BİS, 2	Harici İstatistikler, Elektronik ortam (İnter. sit. pdf, excel, veri tabanı)	Harici İstatistikler, Elektronik ortam (İnter. sit. pdf, excel, veri tabanı)
6.1.5	Konut Fiyat Endeksi	TÜİK		Aylık	Aylık	1-15 gün	Harici kayıtlar	Mevcut		Türkiye, BİS DÜNYA 2	Elektronik ortam (İnter. sit. pdf, excel, veri tabanı)	Harici İstatistikler, Elektronik ortam (İnter. sit. pdf, excel, veri tabanı)
6.1.6	Emisyon Fiyatı, Emisyon Risi (Geri Ödeme)	TÜİK		Aylık	Aylık	1-10 gün	Çoklu (Harici, Harici)	Mevcut		Türkiye	Harici İstatistikler, Elektronik ortam (İnter. sit. pdf, excel, veri tabanı)	Harici İstatistikler, Elektronik ortam (İnter. sit. pdf, excel, veri tabanı)

6.2. Üretici Fiyat İstatistikleri

6.2.1	Yeni Etilen Oksijen Üretim Üçünlü (N ₂ Ü3E)	TÜRK		Aylık	1-3 gün	Azalt	Minicut	CPA 2006, MACC Rev. 2	Türk ve	İşletme, izleme, veritabanı	Yeni Etilen Oksijen Üretim Üçünlü (N ₂ Ü3E) ile değiştirilebilir.
6.2.2	Yeni Oksijen Üretim Üçünlü (N ₂ Ü3E)	TÜRK		Aylık	1-20 gün	Azalt	Minicut	CPA 2006, MACC Rev. 2	Türk ve	İşletme, izleme, veritabanı	Yeni Etilen Oksijen Üretim Üçünlü (N ₂ Ü3E) ile değiştirilebilir.
6.2.3	Hidrojen Üretim Üçünlü (H ₂ Ü3E)	TÜRK		Aylık	1-40 gün	Azalt	Minicut	MACC Rev. 2, CMA 2.1	Türk ve	İşletme, izleme, veritabanı	Yeni Etilen Oksijen Üretim Üçünlü (N ₂ Ü3E) ile değiştirilebilir.
6.2.4	Akışkan Azot Üretim Üçünlü (A ₂ Ü3E)	TÜRK		Aylık	1-40 gün	Azalt	Minicut	CMA 2.1	Türk ve	İşletme, izleme, veritabanı	2015 Yılından itibaren Türkiye'de A ₂ Ü3E üreten tesislerin A ₂ Ü3E üreten tesislerle değiştirilmesi için zorunlu kılınmıştır.

[illegible]

ANA KONU 7. SEKTÖREL İSTATİSTİKLER

7.1. İNŞAAT İSTATİSTİKLERİ

7.2. ENERJİ İSTATİSTİKLERİ

7.3. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME İSTATİSTİKLERİ

7.4. BİLİM, TEKNOLOJİ VE BİLGİ TOPLUMU İSTATİSTİKLERİ

7.1. İNŞAAT İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

İnşaat Sektörü, genel ekonomik yapıdaki değişim hakkında önemli bilgiler veren bir sektördür. Bu nedenle, İnşaat sektöründe meydana gelen değişikliklerin takibi, ulusal ve uluslararası düzeyde öneme sahiptir. Değişimlerin zaman içindeki hareketlerinin ortaya konulması hem politika yapanlar hem de ekonomik analizler için temel faktördür. İnşaat istatistikleri kapsamında; yapı izin istatistikleri ve konut satış istatistikleri hesaplanmaktadır.

Yapı İzin İstatistikleri; yetkili idareler tarafından (belediye, il özel idare, organize sanayi bölge müdürlükleri ve serbest bölge müdürlükleri) düzenlenen yapı izin belgeleri; yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi formundan oluşmaktadır. 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 21. maddesi gereğince, yapımına başlanacak yapılar için Yapı Ruhsatı ve 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 30. maddesi gereğince tamamen veya kısmen biten yapılar için Yapı Kullanma İzin Belgesi verilmesi zorunlu belgelerdir. Derlenen bilgiler yalnızca ruhsatlı binaları kapsamaktadır. Yol, baraj, köprü gibi bina dışı inşaatlar ile belediye teşkilatı olmayan bucak ve belde sınırları içindeki ruhsatsız yapılar ile kentlerdeki kaçak yapıları kapsamamaktadır. Yapı izin istatistiklerinde, Avrupa Birliği (AB)'in kullanmış olduğu İnşaat Tipleri Sınıflamasındaki (İTS) bina tiplerine giren yapılar kapsamaktadır.

Konut Satış İstatistikleri; Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü işbirliği çerçevesinde Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi (TAKBİS) verileri kullanılarak 2008 yılından itibaren üretilmektedir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından, 2012 yılının ikinci yarısından itibaren tüm yerleşim yerlerinde gerçekleştirilen konut satışlarının, TAKBİS veritabanına işlenmeye başlanması ile birlikte, 2013 yılı I. çeyreğinden itibaren konut satış istatistikleri Türkiye'yi kapsayacak şekilde ipotekli satış ve diğer satış ayrımında il düzeyinde üretilmeye başlanmıştır. 2009-2012 yıllarına ait konut satış istatistikleri de, ipotekli konut satışlarını da içerecek şekilde güncellenmiştir.

2014 yılı Ocak ayından itibaren konut satış istatistikleri aylık olarak il düzeyinde (İBBS 3. Düzey) ipotekli - diğer satış, ilk satış - ikinci el satış ve yabancıya yapılan konut satış sayıları ayrımında yayımlanmaya başlanmıştır.

2015 yılından itibaren ise cinsiyet ayrıntısında konut satış sayısı yıllık olarak, seçilmiş ilçe detayında konut satış sayısı ve ülke uyruklarına göre yabancılara yapılan konut satış sayıları da aylık olarak yayımlanmaya başlanmıştır.

2. Mevcut Durum

Yapı izin İstatistikleri; İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİGM)'in sorumluluğunda olan Mekansal Adres Kayıt Sistemi Projesi (MAKS) üzerinden yetkili idarelerce adres eşleştirmesi yapıldıktan sonra düzenlenmektedir. Veriler MAKS sistemi üzerinden web servis aracılığı ile anlık olarak alınmakta ve üçer aylık dönemler halinde AB'nin kullandığı İTS sınıflamasına uygun olarak belediye düzeyinde yayımlanmaktadır.

Konut Satış İstatistikleri; aylık dönemler halinde, İBBS 3. Düzey ve seçilmiş ilçelere göre yayımlanmaktadır. Konut Satış İstatistikleri her ayın yaklaşık 14'ünde haber bülteni ile kamuoyuna duyurulmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

İşyeri Satış İstatistikleri, yapıların oluşumunda bağımsız bölümlerin (konut/daire, mesken vb.) önemli bir kısmı da işyeri niteliğinde olan taşınmazlardır. Kullanıcılardan, inşaat sektöründeki konut satışlarının yanı sıra işyeri niteliğindeki taşınmazlara ilişkin satış bilgileri de talep edilmektedir.

Yapı Denetim İstatistikleri, yapı izin istatistiklerinde bina inşaatı için alınan izinlerden (yapı ruhsatı) ve biten binaların kullanım izinlerinden (yapı kullanma izin belgesi) istatistik üretilmektedir. Başlayan veya devam eden bina inşaatlarına ilişkin herhangi bir istatistik üretilmemektedir. Yapımı devam eden binalara ilişkin istatistik üretilmesi için Ulusal Yapı Denetim Sistemi (UYDS) verilerine ihtiyaç bulunmaktadır. Bu istatistiklerin üretilmesi için altyapı ve hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama ile Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
7.1.P.1	İşyeri Satış İstatistikleri	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	Verinin ilgili kurumdan temin edilmesi ve mevcut konut veritabanına ilave edilmesi	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü)	2022
7.1.P.2	Yapı Denetim İstatistikleri	Ülkeye özgü ihtiyaç ve diğer istatistikler için yapı denetim verilerinin girdi olarak kullanılması	TÜİK	Verinin ilgili kurumdan temin edilmesi, yapı belgeleri verileri ile eşleştirilmesi	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü)	2023

7.2. ENERJİ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Enerji İstatistikleri; enerji kaynaklarının üretim, tüketim, ithalat, ihracat, fiyat ve sektörel analizlerine imkan sağlayan verilerden oluşmaktadır.

Doğal Gaz İstatistikleri; doğal gazın arama-üretim faaliyet bilgileri ile piyasa faaliyeti kapsamındaki ithalat, ihracat, stok ve tüketim bilgilerini kapsamaktadır.

Elektrik Dağıtım ve Tüketim İstatistikleri kapsamında; il düzeyinde ve dağıtım bölgeleri bazında, yıllık olarak, elektrik tüketiminin sektörel dağılımı, kayıp-kaçak değerleri, abone sayıları, dağıtım trafoalarının adet ve güçleri, dağıtım hatları, uzunlukları gibi bilgiler yer almaktadır.

Elektrik Enerjisi Üretim-İletim İstatistikleriyle (birleşik elektrik ve ısı istatistikleri dahil); işletmede bulunan elektrik enerjisi santrallerinin kurulu güçleri, fîli ve proje üretimleri, yakıt cinsleri, yakıt tüketimleri, iletim tesisleri bilgileri ile aylık/yıllık yayınlara ve enerji denge tablolarına esas oluşturan bilgiler derlenmektedir.

Elektrik İstatistikleri (piyasa faaliyetleri); kurulu güç, üretim, dağıtım, ithalat, ihracat ve tüketim bilgilerini kapsamaktadır.

Elektrik ve Doğal Gaz Fiyat İstatistikleri, sanayi ve konutlardaki elektrik ve doğal gaz fiyatlarını tüketim bantlarına göre içermektedir.

Enerji Denge Tabloları, enerji arz ve talep bilgilerini yansıtmaktadır.

Enerji Yoğunlukları ve Endeksi, enerji verimliliği göstergeleridir ve enerji tüketimlerinin finansal göstergelerle oranlanmasıyla elde edilmektedir.

Fiziksel Enerji Akış Hesapları, ülkemizde doğadan ekonomiye giren ve ekonomi içerisindeki akışını tamamladıktan sonra tekrar doğaya verilen (atıklar, emisyonlar vb.) enerji kaynaklarının döngüsüne ait hesaplamaları içermektedir.

Katı Yakıt İstatistikleri; taşkömürü, linyit, taşkömürü koku ve asfaltitin aylık üretim, stok ve teslimat dağılımının yanında, ithalat ve ihracat bilgilerini içermektedir.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) İstatistikleri, LPG'nin üretim faaliyet bilgileri ile piyasa faaliyetleri kapsamındaki ithalat, ihracat ve tüketim (tüplü, dökme ve otogaz) bilgilerini kapsamaktadır.

Petrol İstatistikleri, petrolün arama-üretim faaliyet bilgileri ile piyasa faaliyeti kapsamındaki ithalat, ihracat, stok ve tüketim bilgilerini kapsamaktadır.

Sanayi Sektöründe Enerji Tüketim İstatistikleri, sanayi sektörüne ilişkin enerji tüketim değişkenlerini içermektedir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından olan yakıt biyoetanollü istatistikleri, üretim, tüketim, ithalat ve ihracat bilgilerini içermektedir.

2. Mevcut Durum

Petrol ve doğal gaz arama üretim faaliyetlerine ilişkin istatistikler, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından, idari kayıtlar kullanılarak yıllık olarak Türkiye düzeyinde derlenmektedir. İstatistikler MAPEG internet sayfasında (<https://www.mapeg.gov.tr>) yayımlanmaktadır.

Petrol, doğal gaz, elektrik ve LPG piyasaları faaliyetlerine ilişkin istatistikler, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından idari kayıtlar kullanılarak aylık ve yıllık olarak Türkiye düzeyinde derlenmektedir. Elektrik istatistikleri (Piyasa Faaliyetleri) kapsamında yayımlanan EPDK raporlarında Lisanslı Kurulu Güç ve Lisanslı Elektrik Üretim verileri ile Yurt dışı Elektrik Ticareti (İthalat-İhracat) verileri Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) Genel Müdürlüğü'nün sürekli güncellenen Yük Tevzi Bilgi Sisteminden (YTBS) alınmakta olup söz konusu veriler TEİAŞ tarafından yıllık istatistikler açıklanana kadar geçicidir. İstatistikler kurumun internet sayfasında (www.epdk.gov.tr) yayımlanmaktadır.

Elektrik enerjisi üretim-iletim istatistikleri için temel veri kaynakları; elektrik üretim faaliyetinde bulunan tüm elektrik üretim şirketleri ile elektrik dağıtım faaliyetinde bulunan Organize Sanayi Bölgeleri (OSB), Dağıtım Şirketleri (EDAŞ), Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ), Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ), Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ) vb. kurumların idari kayıtlarıdır. İstatistikler, Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) tarafından anket ve idari kayıtlar kullanılarak, aylık ve yıllık olarak, ulusal düzeyde derlenmektedir. Elektrik üretim-iletim istatistikleri, TEİAŞ tarafından yıllık ve aylık olarak internet ortamında (www.teias.gov.tr) yayımlanmaktadır.

Elektrik dağıtım ve tüketim istatistikleri için, elektrik dağıtım şirketleri, görevli tedarik şirketleri, TEİAŞ, EÜAŞ, Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi (EPIAŞ) vb. kuruluşlar ile dağıtım lisansı sahibi Organize Sanayi Bölgelerinin idari kayıtları veri kaynağını teşkil etmektedir. TEDAŞ tarafından yıllık olarak derlenen istatistikler, anket ve idari kayıtlar kullanılarak il düzeyinde üretilmekte olup yıllık olarak elektronik ortamda (pdf formatında) yayımlanmaktadır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından olan yakıt biyoetanollü istatistikleri; Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) tarafından, firmaların göndermiş oldukları üç aylık işletme raporları ve aylık satış raporları kullanılarak, Türkiye düzeyinde, üçer aylık dönemler halinde üretilmektedir. TOB'un internet sayfasında yayımlanmaktadır.

Enerji denge tabloları; arz, çevrim ve tüketim olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır. Bu tablolar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) tarafından hazırlanmaktadır. Tablodaki bilgiler, soru formları ve idari kayıtlardan temin edilmekte ve ETKB'nin internet sayfasında (<https://enerji.gov.tr/eigm>) yayımlanmaktadır.

Kısa dönemli katı yakıt istatistikleri, aylık olarak TÜİK tarafından üretilmekte ve internet sayfasında (www.tuik.gov.tr) yayımlanmaktadır.

Elektrik ve doğal gaz fiyat istatistikleri, EPDK'nın idari kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından üretilmektedir. Bu bilgiler, altışar aylık iki dönem halinde, sanayi ve konut nihai tüketicilerine ait elektrik ve doğal gaz birim fiyatlarından oluşmakta, TÜİK internet sayfasında (www.tuik.gov.tr) yayımlanmaktadır.

Fiziksel enerji akış hesapları kapsamındaki istatistikler, ilgili kurum ve kuruluşların çalışma kapsamındaki idari kayıtları kullanılarak, TÜİK tarafından kurum internet sayfasında haber bülteni aracılığıyla yıllık olarak yayımlanacaktır.

Enerji yoğunlukları ve endeksi, enerji verimliliği göstergeleri kapsamında, ETKB tarafından Enerji Verimliliği Kanunu çerçevesinde çalışmalar yapılmakta ve istatistikler kurumun internet sayfasında (<https://enerji.gov.tr/evced>) yayımlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Bölgesel ısıtma/bölgesel soğutma istatistikleri; buhar, sıcak su veya soğutulmuş sıvılar yapısındaki ısı enerjisinin dağıtım şebekesi yoluyla birden fazla bina veya siteye bölgesel ısıtma veya soğutma amacıyla dağıtımına ilişkin bilgileri kapsamaktadır. Söz konusu istatistiklerin, ETKB ve ilgili kurum ve kuruluşların idari kayıtları kullanılarak TÜİK koordinasyonunda üretilmesi planlanmaktadır.

Hanelerde nihai enerji tüketim istatistikleri, hanelerde tüketilen enerji kaynakları ve bu enerji kaynaklarının tüketim alanlarına ilişkin bilgileri kapsamaktadır. TÜİK tarafından gerçekleştirilecek çalışmalar sonucunda derlenecek istatistiklerin kurum internet sitesinde haber bülteni aracılığıyla yayımlanması planlanmaktadır.

Sanayi sektöründe enerji tüketim istatistikleri çalışmasında; sanayi sektörüne ilişkin enerji tüketim bilgilerinin TÜİK tarafından üretilmesi ve haber bülteni aracılığıyla kurum internet sitesinde yayımlanması planlanmaktadır.

Fiziksel enerji akış hesapları, ülkemizde doğadan ekonomiye giren ve ekonomi içerisindeki akışını tamamladıktan sonra tekrar doğaya salınan (atıklar, emisyonlar vb.) enerji kaynaklarının döngüsüne ait hesaplamaları içermektedir. TÜİK tarafından ilgili kurum ve kuruluşların çalışma kapsamındaki idari kayıtları kullanılarak üretilen istatistiklerin, kurum internet sitesinde haber bülteni aracılığıyla yıllık olarak yayımlanması planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
7.2.P.1	Bölgesel Isıtma/Bölgesel Soğutma İstatistikleri	Eurostat	TÜİK	Metodolojik çalışma	ETKB Organize Sanayi Bölgeleri Belediyeler	2026
7.2.P.2	Birleşik Isı ve Güç Santralleri İstatistikleri	Eurostat	TEİAŞ	Metodolojik çalışma	TEİAŞ	2024
7.2.P.3	Aylık Ham Petrol İthalat ve Arzı	Eurostat	MAPEG	Gerekli verilerin Kurum/Kuruluşlardan temin edilmesi	• MAPEG • EPDK • Rafineriler	2023
7.2.P.4	Hanelerde Nihai Enerji Tüketimi	Eurostat	TÜİK	Metodolojik çalışma	TÜİK	2025

7.3. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Ulaştırma İstatistikleri; karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu ve boru hatları istatistiklerinden oluşmaktadır.

Boru Hattı İstatistikleri; petrol ve doğalgaz boru hatları ile yapılan taşımalar ve hat uzunluğu istatistiklerini kapsamaktadır.

Demiryolu İstatistikleri; demiryolu ile yük ve yolcu taşımacılığı, altyapı ve araçları ile demiryolu kazaları istatistiklerinden oluşmaktadır.

Denizyolu İstatistikleri; kabotaj ve uluslararası deniz taşımacılığı amacıyla Türk ve yabancı bandıralı gemilerin limanlarımızda yaptığı yükleme ve boşaltma faaliyetleri ile denizyolu kazalarını kapsamaktadır. Deniz taşıtları istatistikleri ise sicil limanlarımıza kayıtlı gemilerin çeşitli özelliklerine ait bilgilerden oluşmaktadır.

Karayolu İstatistikleri; motorlu kara taşıtları, karayolu trafik kazaları, karayolu taşıt kilometre, karayolu yük ve yolcu taşımacılığı, karayolu uzunlukları istatistiklerini kapsamaktadır.

Havayolu İstatistikleri; havayolu ile yük ve yolcu taşımacılığı, uçak filosu ve uçak kazalarına ait istatistikleri kapsamaktadır.

Haberleşme İstatistikleri; haberleşme sektöründe meydana gelen gelişmeleri izlemek amacıyla üretilen, Posta Hizmetleri ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Hizmetleri İstatistiklerini kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Limanlarımıza uğrak yapan yabancı bayraklı gemilerin Akdeniz ve Karadeniz Mutabakat Zaptı kapsamında limanlarımızda görev yapan denetim uzmanları tarafından denetlenmesine ilişkin bilgiler bahse konu mutabakat zaptlarının kendilerine ait bilgi sistemlerinden temin edilmekte olup yıllara ve bölgelere göre Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (UAB) tarafından yayımlanmaktadır.

Boru hatları ile yapılan doğal gaz ve petrol taşımacılığına ilişkin veriler, Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAS) ve Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) idari kayıtlarından derlenmektedir.

TPAO'nun kendi ve ortak olduğu üretim sahalarında gerçekleştirilen doğal gaz ve petrol taşımacılığına ait veriler yıllık yurt içi (domestic) tali boru hatları ile taşınan ham petrol miktarına ve mesafeye ilişkin istatistiklerden oluşmaktadır. Derlenen yıllık veriler internet sayfası üzerinden (www.tpao.gov.tr) düzenli olarak yayımlanmaktadır.

Demiryolu istatistiklerine ilişkin altyapı ve kaza verileri, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından idari kayıtlara dayalı olarak üretilip, kurumun internet sayfasında (www.tcdd.gov.tr) ve kitap şeklinde yıllık olarak yayımlanmaktadır.

Demiryolu yük ve yolcu taşımacılığı ile demiryolu araçları enerji tüketimi verileri, UAB tarafından taşımacılık faaliyeti yapan firmalardan derlenerek internet sayfasında yayımlanmaktadır.

Uçak ve deniz kazası istatistikleri UAB tarafından derlenmektedir.

Deniz taşıtları istatistiklerine ilişkin veriler, UAB tarafından kendi bünyesindeki Sicil Liman Başkanlıkları idari kayıtlarından derlenmektedir.

Karayolu taşıt-km verisi Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) tarafından trafik akım sayımları dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Ancak taşıt-km verileri sadece KGM sorumluluğundaki yol ağına (Otoyol, Devlet ve İl yolları) gerçekleşen değerleri içermekte olup söz konusu değerlerde önemli ölçüde payı olan kent içi ve diğer yollardaki trafiği kapsamamaktadır. Bu kapsam eksikliğinin giderilmesi amacıyla UAB ve TÜİK işbirliğiyle, araç muayene istasyonlarından derlenen idari kayıtlar kullanılarak hesaplanan istatistikler, ilk kez 2018 yılında "Taşıt-kilometre İstatistikleri, 2016 Haber Bülteni" ile kullanıcılara sunulmuştur. Bu bülten RİP kapsamında TÜİK internet sayfasında (www.tuik.gov.tr) yıllık olarak yayımlanmaktadır.

Aynı şekilde karayolu ile yük ve yolcu taşımacılığına ait ton-km ve yolcu-km verileri de trafik akım sayımları, yol kenarı ağırlık etütleri ve anketler kullanılarak KGM tarafından hesaplanmaktadır. Ancak, karayolu taşımacılığına ait değerler sadece KGM sorumluluğundaki yol ağına gerçekleşen taşımacılık değerlerini kapsamakta olup kent içi taşımacılık verileri bu değerlere dahil değildir. KGM sorumluluğundaki yol ağına ilişkin yük ve yolcu taşımacılık istatistikleri KGM internet sayfasında (www.kgm.gov.tr) ve TÜİK internet sayfasında (www.tuik.gov.tr) tablo olarak yayımlanmaktadır.

Otomatik sayım ve sınıflandırma cihazları ile trafik akım sayımları ve hız etütleri yapılarak KGM sorumluluğundaki yol ağına ilişkin Yıllık Ortalama Günlük Trafik (YOGT) değerleri ile hız bilgileri elde edilmekte ve hacim haritaları oluşturulmaktadır. Söz konusu veriler ve haritalar ile KGM sorumluluğundaki yol ağına ilişkin taşıt-km, ton-km ve yolcu-km bilgileri KGM internet sayfasında (www.kgm.gov.tr) ve kitap olarak yayımlanmaktadır.

Otoyol, devlet ve il yolları uzunluklarına ait istatistikler ile devlet ve il yolları üzerinde bulunan köprülerin ve trafiğe açık tünellerin envanter bilgileri KGM idari kayıtlarında yer almakta olup bu bilgilere KGM internet sayfasından (www.kgm.gov.tr) ulaşılabilmektedir.

Havayolu taşımacılığına ait trafik, altyapı ve kaza verileri ilgili kuruluşlar tarafından kendi idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu verilerden havalimanlarında, iç ve dış hatlarda havayolu ile yapılan yük ve yolcu taşımaları, iniş ve kalkış yapan Türk ve yabancı uçak sayıları ve kalkış/vanış uçuş safhası istatistikleri Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğü tarafından derlenmekte ve internet sayfasında (www.dhmi.gov.tr) yayımlanmaktadır.

Türlerine göre uçak sayılarına ait istatistikler Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) tarafından derlenmektedir.

Trafik kazalarına ait istatistikler EGM ve Jandarma Genel Komutanlığı (JnGK) idari kayıtlarından derlenmekte, aylık olarak kaza sonrası ölümler hariç EGM internet sayfasında (<http://trafik.gov.tr>), yıllık olarak da TÜİK internet sayfasında (www.tuik.gov.tr) haber bülteni olarak yayımlanmaktadır. EGM, JnGK, Sağlık Bakanlığı ve TÜİK işbirliğinde yürütülen trafik kazası istatistiklerindeki ölüm verilerinin uluslararası tanımlara uyumlu hale getirilmesi yönündeki çalışmalar tamamlanmış, 2015 yılı verileri ile beraber trafik kazasında yaralanıp sağlık kuruluşlarına sevk edilenlerden kazanın sebep ve tesiriyle otuz gün içinde ölenlere ait istatistikler de dahil edilmiş olup 2016 yılından itibaren kullanıcılara sunulmuştur.

Köy yolları uzunluğu ile ilgili istatistikler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) idari kayıtlarında yer almakta, yıllık tablolar ve haber bülteni olarak ÇŞİDB internet sayfasında (<https://yereyoneitimler.csbgov.tr>) yayımlanmaktadır.

Motorlu Kara Taşıtları İstatistikleri kapsamında, trafiğe kayıtlı motorlu kara taşıtları, devri yapılan taşıtlar, trafiğe kaydı yapılan ve kaydı silinen taşıtların cinsi, markası, tipi, modeli, kullanım amacı, rengi, silindiri hacmi ve kullandıkları yakıt cinsine ait bilgiler il düzeyinde Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı (TNB) ve EGM tarafından idari kayıt olarak derlenmektedir. Motorlu kara taşıtları istatistikleri aylık haber bülteni ve yıllık tablolar halinde TÜİK internet sayfasında (www.tuik.gov.tr) yayımlanmaktadır.

Denizyolu taşıma istatistikleri, UAB'ye bağlı liman başkanlıklarının idari kayıtlarından, uluslararası standartlara uygun olarak derlenmekte ve kurumun internet sayfasında (<https://denizcilikistatistikleri.uab.gov.tr>) yayımlanmaktadır.

Denizyolu kabotaj hatlarında taşınan yolcu ve araç istatistikleri, denizyolu kabotaj hatlarında düzenli hat izni alarak faaliyet gösteren firmalar tarafından Denizcilik Genel Müdürlüğüne (DGM) iletilmekte ve düzenlenerek yıllık olarak kurumun internet sayfasında (<https://denizcilikistatistikleri.uab.gov.tr>) yayımlanmaktadır.

Ülkelerin denizcilik idareleri, bayrak devleti sorumluluğu çerçevesinde ülke bayrağını taşıyan gemilerin denetim ve belgelendirme işlemlerini, liman devleti ve kıyı devleti sorumluluğu çerçevesinde de kendi limanlarına giriş-çıkış yapan yabancı bayraklı gemilerin denetim işlemlerini yapmakla yükümlüdür. UAB tarafından, taraf olunan Akdeniz ve Karadeniz Memorandumları çerçevesinde yabancı bayraklı gemilere yönelik limanlarımızda gerçekleştirilen denetimlere ilişkin istatistikler ile Türk bayraklı gemilerin Bölgesel Liman Devleti Kontrolü Memorandumları çerçevesindeki denetim ve tutulma istatistikleri derlenmektedir. Türk bayraklı gemilerin yabancı ülke limanlarındaki denetim istatistikleri, o ülkenin bağlı olduğu bölgesel liman devleti kontrolü memorandumu verilerinden oluşmaktadır.

Boğazlardan geçen Türk ve yabancı bandıralı ticari gemilerle ilgili bilgiler; Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından derlenerek UAB'ye iletilmekte olup internet sayfasında (<https://denizcilikistatistikleri.uab.gov.tr>) yayımlanmaktadır.

Ayrıca; demiryolu, denizyolu, karayolu ve havayolu ulaşım türlerine ilişkin kaza istatistikleri ile boru hattı taşımacılığına ait özet istatistikler de TÜİK internet sayfasında yıllık olarak yayımlanmaktadır.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Hizmetleri İstatistikleri ile ilgili veriler, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından üç aylık olarak üretilmektedir. İletişim hizmetleri istatistiklerine ait; sabit telefon, cep telefonu ve internet abone sayıları ile telefon arama ve kısa mesaj trafiğine ilişkin veriler, aynı alanda faaliyet gösteren işletmecilerden derlenen bilgiler bir araya getirilerek BTK tarafından internet sayfasında (<https://www.btk.gov.tr>) üçer aylık dönemlerde yayımlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

RİP 2017-2021 dönemi içerisinde Türkiye ve AB ülkeleri ile karşılaştırılabilir Hanehalkı Yolcu Hareketliliği Araştırması (HYHA) istatistiklerinin üretilmesi için EUROSTAT sistemi ile uyumlu soru kağıdı ve örnekleme tasarımı ön hazırlık çalışmaları tamamlanmıştır. RİP 2022-2026 dönemi içerisinde yeni çalışma olarak uygulanacak olan HYHA'nın 2024 yılında yapılması, araştırma sonuçlarının ise 2025 yılında yayımlanması planlanmaktadır.

RİP 2022-2026 döneminde yapılması planlanan diğer bir çalışma; ulaşırma açısından en önemli istatistiklerden olan Karayolu Yük Taşımacılığı İstatistikleri konusunda AB ülkeleri ile karşılaştırılabilir istatistiklerin üretilmesidir. Söz konusu istatistiklerin UAB'nin Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS) incelenerek ilgili verilerin AB mevzuatı ile uyumlu hale getirilecek şekilde düzenlenmesiyle TÜİK ve UAB işbirliğinde üretilmesi planlanmaktadır.

Havayolu istatistikleri konusunda uçustaki kalkış ve varış yerlerine göre aylık, üç aylık ve yıllık periyotlarda yolcu ve yük istatistiklerinin DHMİ ve TÜİK işbirliğinde RİP 2022-2026 dönemi içerisinde üretilmesi ve EUROSTAT' a gönderilen veri setlerindeki eksikliğin giderilmesi hususlarında çalışmalara devam edilmesi planlanmaktadır.

Karayolu trafik kaza istatistikleri kapsamındaki yaralı istatistiklerinin EGM ve JnGK tarafından ağır yaralı, hafif yaralı ayrıntısında üretilmesi, ayrıca EGM ve JnGK arasında kurulan ortak veritabanından verilerin alınması için çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Karayolunda otobüslerle şehirlerarası yolcu taşımacılığı konusunda UAB'nin U-EDTS ile derlediği veriler kullanılarak TÜİK ve UAB işbirliğinde ilgili verilerin yayımlanması planlanmaktadır.

Kent içi yol uzunluklarına ilişkin verilerin 2015 yılı referans yıl olmak üzere bu RİP döneminde bisiklet yolu, hafif raylı sistem ve metro hat uzunluk verileriyle birlikte yıllık tablolar halinde ÇŞİDB'nin internet sayfasında (<https://yeryonetimler.csb.gov.tr>) yayımlanması planlanmaktadır.

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu uyarınca; "Posta sektöründeki gelişmeleri takip etmek, bu sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak, bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği hâlinde çalışmak ve raporlar hazırlamak" görevinin BTK'ya verilmesi nedeniyle posta hizmet sağlayıcılarından derlenerek bir araya getirilen verilerden oluşturulacak "Posta Hizmetleri İstatistikleri"nin altı aylık dönemler halinde üretilmesi ve BTK internet sayfasında (www.btk.gov.tr) yayımlanması planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşulamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
7.3.P.1	Hanehalkı Yolu Hareketliliği Araştırması	• Ülkeye Özgü İhtiyaç • Eurostat	TÜİK	Türkiye tahmini için yaklaşık örnek hane halkı sayısı 15000-20000 arasında, araştırma süresi bir yıl, araştırma maliyetinin TÜİK bütçesinde yer alması.	TÜİK	2025
7.3.P.2	Karayolu Yük Taşımacılığı Araştırması	• Ülkeye Özgü İhtiyaç • Eurostat	• TÜİK • Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	UAB'nın Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS) veri tabanının TÜİK ile paylaşılması, verilerin AB mevzuatındaki veri ihtiyaçlarıyla uyumluluğun kontrol edilmesi varsa kapsam, yöntem ve değişken bazında değişkenlerin ilgili elektronik soru formu ve veri tabanı üzerinde yapılması, AB mevzuatı ile uyumlu hale getirilen veri setinden derlenen verilerin tutarlık ve kalite kontrolünün yapılması, AB tarafından talep edilen değişkenlerin ve veri setlerinin üretilmesi	• TÜİK • Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	2026
7.3.P.3	Posta Hizmetleri İstatistikleri	Ülkeye Özgü İhtiyaç	BTk	İstatistiklerin üretilmesi için gerekli veriler, yetki belgesi sahibi posta hizmet sağlayıcıları tarafından doldurulan veri formlarından elde edilmektedir.	• BTK • Yetki Belgesi Sahibi Posta Hizmet Sağlayıcıları	2022
7.3.P.4	Kent İçi Yol Uzunlukları	Ülkeye Özgü İhtiyaç	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	2025 yılı referans yılı olmak üzere 2026 yılından itibaren; Kent içi yol uzunlukları, bisiklet yolu, hafif raylı sistem ve metro hat uzunluk verileri de yıllık tablolar halinde ÇSİDB Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü internet sayfasında (https://yerelyonetimler.csib.gov.tr/) yayımlanacaktır.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü)	2026

7.4. BİLİM, TEKNOLOJİ VE BİLGİ TOPLUMU İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Bilim, Teknoloji ve Bilgi Toplumu İstatistikleri; mali ve mali olmayan şirketler araştırma-geliştirme (Ar-Ge) faaliyetleri istatistikleri, genel devlet ve kar amacı olmayan kuruluşlar Ar-Ge faaliyetleri istatistikleri, yükseköğretim kesimi Ar-Ge faaliyetleri istatistikleri, merkezi yönetim bütçesinden Ar-Ge faaliyetleri için ayrılan ödenek ve harcama istatistikleri, yenilik istatistikleri, biyoteknoloji istatistikleri, hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım istatistikleri, girişimlerde bilişim teknolojileri kullanım istatistikleri, fikri ve sınai mülkiyet haklarına (patent, faydalı model, marka, tasarım, coğrafi işaret ve entegre devre topografyalan) ilişkin istatistikler ve ilgili diğer istatistikleri (milyon kişi başına düşen bilimsel yayın sayısı, bilim ve teknolojiye insan kaynakları istatistikleri) kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Ar-Ge İstatistikleri; mali ve mali olmayan şirketler Ar-Ge faaliyetleri istatistikleri, genel devlet ve kar amacı olmayan kuruluşlar Ar-Ge faaliyetleri istatistikleri ve yükseköğretim kesimi Ar-Ge faaliyetleri istatistikleri detayında, faaliyetlere yönelik harcamalar, bunların finans kaynakları ve kullanılan insan gücüne ilişkin istatistikleri kapsamakta olup bu amaçla TÜİK tarafından 1990 yılından itibaren uluslararası referans kaynağı olan Frascati Kılavuzu'na uygun şekilde yıllık olarak yayımlanmaktadır.

Merkezi yönetim bütçesinden Ar-Ge faaliyetleri için ayrılan ödenek ve harcama istatistikleri, Merkezi Yönetimin Ar-Ge için tahsis ettiği ödeneklerin ve/veya harcamaların tahminine dayalı bir yöntem olup 2008 yılından itibaren TÜİK tarafından geliştirilmektedir.

Biyoteknoloji İstatistikleri, biyoteknolojinin dünyada artan stratejik önemi ve bu alanda yaşanmakta olan gelişmeler göz önüne alınarak OECD tarafından geliştirilen soru formu esas alınarak TÜİK tarafından yapılan araştırma ile 3 yılda bir yayımlanmaktadır.

Yenilik İstatistikleri, girişimlerin yürüttükleri yenilik faaliyetlerinin yanı sıra bu faaliyetler için kullanılan bilgi kaynakları, işbirliği, maliyetler vb. konularda TÜİK tarafından OECD metodolojisine uygun olarak Oslo Kılavuzu'na dayanan Topluluk Yenilik Anketi Model Soru Formunun uyarlanması ile iki yılda bir üç yıllık dönemler için yapılmakta ve yayımlanmaktadır.

Bilgi toplumunun izlenmesi amacıyla hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım istatistikleri ve girişimlerde bilişim teknolojileri kullanım istatistikleri AB metodolojisi ve model soru formları esas alınarak yıllık olarak TÜİK tarafından üretilmektedir.

Doktora derecelilerin kariyer gelişimi araştırması, 2009 referans dönemi için OECD metodolojisine uygun olarak TÜİK tarafından bir defa gerçekleştirilmiş ve sonuçlar yayımlanmıştır.

Sinai mülkiyet istatistiklerinin kaynağı, Türk Patent ve Marka Kurumu (TÜRKPATENT)'nin idari kayıtlardır. Sinai Mülkiyet İstatistiklerinde; patent istatistikleri, faydalı model istatistikleri, marka istatistikleri, tasarım ve coğrafi işaret istatistikleri Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından üretilmektedir.

Milyon kişi başına düşen bilimsel yayın sayısı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından hazırlanarak yıllık olarak yayımlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Yükseköğretim Kesimi Ar-Ge istatistiklerinin iyileştirilmesi kapsamında, Ar-Ge projelerinin detaylarını gösterir bir veri tabanı hazırlığı için YÖK ile ilgili kuruluşların katılımı ile bir çalışma grubu altında çalışmalar yapılması planlanmaktadır.

Hâlihazırda Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (CBDDO) Başkanlığı tarafından koordine edilen Dijital Türkiye (e-Devlet) Portaline ait istatistik veritabanında anlık olarak derlenen, Dijital Türkiye (e-Devlet) Portaline hizmet sayıları ve kullanımlarına ilişkin idari kayıt niteliğindeki istatistiklerin RİP kapsamında değerlendirilmesi planlanmaktadır.

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YÖİKK) Ar-Ge Araştırma Harcamaları ve Araştırmacı Sayısı ve Niteliği Çalışma Grupları kapsamında yapılan çalışmalarda, YÖK ve TÜBİTAK'ın desteklerinden (YÖK 100/2000 Doktora Bursu Projesi, TÜBİTAK 1512 BiGG Projeleri, 2232 ve 2247 Lider Araştırmacılar Programı, 2244 Sanayi Doktora Programı vb.) yararlanan ve doktora tez aşamasına gelmiş olan ancak istihdamda olmayan bursiyerlerin SGK kaydının olmadığı bilgisi ile aldığı burs bilgisinin YÖK ve TÜBİTAK tarafından TÜİK'e bildirilmesi ve bu kişilerin Tam Zaman Eşdeğer (TZE) cinsinden araştırmacı sayısına eklenmesi hususunda eylem önerisi oluşturulmuştur. Bu çalışma Ar-Ge harcaması ile insan kaynağının tutarlı olması için yapılmıştır. Buna ilaveten tez aşamasına geçen tüm doktora öğrencilerinin ve doktora sonrası araştırmacıların sayı olarak Ar-Ge insan kaynağına eklenmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Bu hususlarda ilgili kuruluşların katılımı ile bir çalışma yapılması planlanmıştır.

Avrupa Birliği'nin 2050'ye kadar net sera gazı emisyonlarının sıfırlanması ve ekonomik büyümenin kaynak kullanımına bağlılığının sona ermesi gibi temel hedefleri içeren yeni büyüme stratejisi olan "Yeşil Mutabakat" kapsamında TÜBİTAK "Yeşil Mutabakata Uyum Kapsamındaki Öncelikli Ar-Ge ve Yenilik Konularını" yayımlamıştır. TÜBİTAK bu kapsamdaki projelere bazı destek programları dahilinde ek puan sağlamak, destek miktarını artırabilmekte ya da sadece bu alana özel çağrılar açabilmektedir. TÜİK Ar-Ge Faaliyetleri Araştırması ve TÜİK Yenilik Araştırması kapsamında Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı içeriğine yönelik ölçüm yapılmasının hem ulusal anlamda politika oluşturma ve veri ihtiyacımıza hem de uluslararası alanda veri sağlama noktasında kolaylık sağlayacağı değerlendirilmektedir. Bahse konu ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilebilecek göstergelere ve ölçümlerine yönelik ilgili paydaşların katılımıyla bir çalışma yapılması planlanmıştır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumluluğu Olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
7.4.P.1	Dijital Türkiye (e-Devlet) Kullanım İstatistikleri	•Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (CBDDO) mevcut idari kayıtlarından istatistik üretimini sağlamaya yönelik yasal düzenleme yetkisine sahip olması •11. Kalkınma Planı (2019-2023) kapsamında belirlenen 815 No'lu politikası gereği düzenlenen 815.1 No'lu tedbirinde "Kanun verisinin paylaşımına yönelik düzenlemeler yapılacaktır" ifadesi •2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı Kapsamında ilgili 815.1 tedbirinin Sorumlu/Liştirilgi Yapılacak Kuruluşları (TÜİK) ile Yürütülecek Faaliyetler ve Projeleri belirlenmiştir. 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Cumhurbaşkanlığı Ofislerini düzenleyen Yedinci Kısım, Birinci Bölüm, 527/B maddesinin 1. inci fıkrasının (c) bendi,	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (CBDDO) Başkanlığı	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (CBDDO) Başkanlığı, TürkSat A.Ş. ve TÜİK ile analizlerin gerçekleştirilmesi	Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (CBDDO) Başkanlığı	2023

7. SEKTÖREL İSTATİSTİKLER

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İtici Kurum/Kuruluş	Veri Öldürme Sıklığı	Yayınlama Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
7.1. İnşaat İstatistikleri												
7.1.1	Mevcut Sınır İşletim Alanları (Ticari ve Kaldırım Çatı)	TÜRK	• Çevre, Şehircilik ve Ruhi (Ticari ve Kaldırım Çatı) (MİT)	Aylık	Aylık	1-2 ay	İstatistik	Mevcut	-	İBBS Düzey 3	Haber Bülteni, Veri Tabanı	İ ve seçilmiş diğer diğer diğer diğer diğer diğer.
7.1.2	Yeni İnşaat İşletim Alanları (Ticari ve Kaldırım Çatı)	TÜRK	• Çevre, Şehircilik ve Ruhi (Ticari ve Kaldırım Çatı) (MİT)	Aylık	3 aylık	1-4 ay	İstatistik	Mevcut	ITS (CC)	İBBS Düzey 3	Haber Bülteni, Veri Tabanı	İ ve seçilmiş diğer diğer diğer diğer diğer diğer.
7.2. Enerji İstatistikleri												
7.2.1	Elektrik Enerji Üretim (Genel)	İTİS	• TİS	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.2	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Aylık, Yıllık	Aylık, Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.3	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	Ulusal	İBBS Düzey 3	Elektronik ortam (pdf)	-
7.2.4	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Aylık, Yıllık	Aylık, Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.5	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Aylık, Yıllık	Aylık, Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.6	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.7	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.8	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.9	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.10	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.11	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-
7.2.12	Elektrik Enerji Üretim (Ticari)	İTİS	• TİS	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İstatistik	Mevcut	-	Türkiye	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-

Sıra No	Alt Konu	Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Döneme Sıklığı	Yayınlama Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mercuriyet Durumu	Kullanılan Semboller	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
7.2.13	Şeker Sektöründe Enerji Tüketim İstatistikleri	TÜRK	-	Gözetim	Çeyrek	1-4 ay	Açık	Herçeyrek	NAE Rev.2, PRODOCH	Türkiye	Harita Bülteni	2017-2021 yılları arasında "Sektörel Enerji Tüketimleri" başlığı altında bu bültenle birlikte yayımlanmaktadır. Bu bültenin amacı, Türkiye'de enerji tüketimi hakkında verileri toplamaktır.
7.2.14	Yatırımların Enerji Tüketiminde Enerji Tüketim İstatistikleri	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Çeyrek	3 ayda	1-3 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	GTP	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)
7.2.15	Tüketim Enerji Ağı İstatistikleri	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-2 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	NAE Rev.2	Türkiye	Harita Bülteni	

7.3. Ulaştırma ve Haberleşme İstatistikleri

7.3.1	Aviye ve Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-2 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren havayolu taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.2	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.3	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.4	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.5	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.6	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.7	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.8	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.9	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.10	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.
7.3.11	Denizcilik İstatistikleri	TÜRK	Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-5 ay	İdari Kayıt	Herçeyrek	-	Türkiye	Etkinlik ortamı (doc, xls, pdf vb.)	Bu bülten, Türkiye'de faaliyet gösteren denizcilik taşımacılığına ilişkin verileri içermektedir.

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İhale Kurum/Kuruluş	Veri Döneme Şekli	Yayınlanma Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Necudiyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
7.4.3	Makroekonomik Verilerin Avrupa Birliği ile Karşılaştırılması	TÜİK	• Cumhuriyetçisi • Avrupa Birliği • Avrupa Birliği • Avrupa Birliği	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	Çoklu (Aylık, Yıllık)	Mevcut	ISCO 08, NACE Rev.2, Sektörler Arası Sınıflama (ISIC) 4 Rev.2, Sektörler Arası Sınıflama (ISIC) 4 Rev.2, Sektörler Arası Sınıflama (ISIC) 4 Rev.2	Türkiye, İRIS Düzey 2	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.4	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-7 ay (mali)	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.5	Yerel Yönetimler Verileri	TÜİK	• Yerel Yönetimler • Yerel Yönetimler • Yerel Yönetimler • Yerel Yönetimler	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.6	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.7	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.8	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.9	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.10	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.11	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.12	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.13	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği
7.4.14	İçişleri Bakanlığı Verileri	TÜİK	• İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı • İçişleri Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	6-12 ay	İkili (Aylık, Yıllık)	Mevcut	NACE Rev.2	Türkiye	Haber Bülteni	Avrupa Birliği, Avrupa Birliği

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İçli Kurum/Kuruluş	Veri Derleme Sıklığı	Yayınlanma Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevcutiyet Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
27.1.5	İnönü Kültür Evi, Uşak Sanatçıları ve Yazarları	Uşak	Türk	Yıllık	Yıllık	1-5 ay 6-12 ay	İçli kayıtlar	Mevcut	-	Tutulu	Elektronik ortam (doc, xls, pdf vb.)	-

ANA KONU 8. TARIM İSTATİSTİKLERİ

8.1. BİTKİSEL ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ

8.2. HAYVANSAL ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ

8.3. SU ÜRÜNLERİ İSTATİSTİKLERİ

8.4. GIDA GÜVENLİĞİ VE TARIMSAL ÇEVRE İSTATİSTİKLERİ

8.5. ORMANCILIK İSTATİSTİKLERİ

8.6. TARIMSAL İŞLETME YAPI İSTATİSTİKLERİ

8.7. TARIMSAL EKONOMİK HESAPLAR

8.1. BİTKİSEL ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Bitkisel Üretim İstatistikleri; bitkisel ürün istatistikleri (tahıllar ve diğer bitkisel ürünler, sebzeler, meyveler, içecek ve baharat bitkileri), bitkisel üretim sırasında kullanılan tarımsal alet ve makine istatistikleri ile bitkisel ürün denge hesaplarına ilişkin çalışmaları içermektedir.

Ülkemizde bitkisel üretime ait tarımsal alan, üretim miktarı, ağaç sayıları, verim ve tarımsal alet ve makine sayılarına ilişkin istatistikler idari kayıtlardan, anketlerden ve genel tarım sayımlarından elde edilmektedir.

Bitkisel ürünlerin arz kaynakları ve kullanım şekillerini belirli bir referans dönem boyunca karşılaştırarak ayrıntılarıyla ortaya koymak amacıyla bitkisel ürün denge tabloları oluşturulmaktadır.

2. Mevcut Durum

Bitkisel üretim istatistikleri ile tarımsal üretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi sırasında kullanılan alet ve makinelere yönelik veriler Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB)'un il ve ilçe müdürlüklerinden derlenmektedir. Bu veriler 2007 yılından itibaren geliştirilen web tabanlı bir yazılımla elektronik formatta derlenmektedir.

Bitkisel ürünlerde açıkta ve örtü altı olmak üzere alan, üretim, verim ve ağaç sayılarına ilişkin bilgiler elde edilmekte olup bitkisel üretim istatistiklerinde yılda 3 tahmin yapılmaktadır. Birinci tahmin sonuçları Mayıs ayında, ikinci tahmin sonuçları Ekim ayında, üçüncü (son) tahmin sonuçları ise Aralık ayında açıklanmaktadır.

Bitkisel üretim istatistikleri kapsamında derlenen alan, üretim, verim ve ağaç sayılarına ait bilgiler değişkenler bakımından uluslararası normlara uyumlu olmakla birlikte, veri kaynağı açısından farklıdır.

Bitkisel üretim verileri, yıllık zaman serisi halinde Türkiye düzeyinde bitkisel üretim ile tarımsal alet ve makinelere ait bilgileri içerecek şekilde web ortamında sunulmaktadır. Ayrıca bu bilgilerin 1991 yılından günümüze kadar olan il ve ilçe düzeyindeki verileri mevcuttur.

Bitkisel üretimde ağırlığı olan seçilmiş bitkisel ürünler için ürün denge tabloları, 2000/2001 ürün döneminden itibaren oluşturularak yayımlanmaya başlamıştır. 2005/2006 ürün döneminden itibaren "tahıllar ve diğer bitkisel ürünler", "sebzeler" ve "meyveler, sert kabuklular ve içecek bitkileri" ana ürün grubuna göre haber bülteni olarak yayımlanmakta ve 2008 yılından itibaren de web ortamında sunulmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Bitkisel üretim istatistiklerinin uluslararası standartlara uygun olarak tarımsal işletme bazında üretilmesi amacıyla, doğrudan tarımsal işletmelere anket uygulanması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, uygun bir istatistikî çerçeve oluşturulmasının sağlanması ön koşul olup TOB tarafından kurulacak ve sürdürülebilirliği sağlanacak bir tarımsal işletme kayıt sistemine ihtiyaç bulunmaktadır.

8.2. HAYVANSAL ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Hayvansal Üretim İstatistikleri, yılda 2 defa yapılan çalışmalar ile aylık bazda yürütülen çalışmaları kapsamaktadır. Yılda 2 defa yürütülen çalışmalar, hayvancılık sektörünün gelişiminin izlenmesini sağlamak ve uluslararası karşılaştırmalara olanak vermek için tür, ırk ve yaş grupları itibarıyla hayvan sayılarının elde edilmesi ve hayvansal ürünlerin hesaplanması amacıyla yapılan istatistikî çalışmalardır.

Aylık çalışmalar ise hayvancılık sektörünün kısa dönemlerle gelişiminin izlenmesini sağlamak ve uluslararası karşılaştırmalara olanak vermek amacıyla ilgili sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerde yapılan istatistikî çalışmalar olup üç ayrı başlık altında yayımlanmaktadır.

- Kırmızı et üretim istatistikleri
- Aylık süt ürünleri üretim istatistikleri
- Aylık kümes hayvancılığı üretim istatistikleri

2. Mevcut Durum

Yılda 2 defa yapılan hayvansal üretim istatistiklerine ait veriler, TOB'un idari kayıtlarından derlenmektedir. Anket uygulamasıyla derlenen aylık kırmızı et, süt ve süt ürünleri ve kümes hayvancılığı üretim istatistikleri kapsamındaki temel veri kaynakları, hayvansal ürünleri girdi olarak kullanan ve ilgili sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerdir.

Hayvansal üretim verileri haber bültenleri aracılığıyla kamuoyuna duyurulmaktadır. 1991 yılından günümüze kadar olan bilgiler veritabanında yer almakta ve internet sayfasından da zaman senisi şeklinde kullanıcılara sunulmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Hayvansal üretim istatistiklerinin Avrupa Birliği (AB) ile uyumlu ve karşılaştırlabilir olmasına yönelik yapılan çalışmalar ulusal ihtiyaçlar da göz önünde bulundurularak devam etmektedir. Bu kapsamda TOB tarafından büyükbaş hayvanların tanımlanması ve kayıt altına alınmasına yönelik olarak oluşturulan Türk Veteriner Bilgi Sistemi (TÜRKVET) verileri çerçeve olarak kullanılarak tarımsal işletme bazında hayvansal üretim istatistiklerinin anket yoluyla tarımsal işletmelerden derlenme çalışmaları 2020 yılı itibarıyla başlanmıştır.

Tarımsal işletme bazlı yürütülecek bu anketler yoluyla canlı hayvan varlığının yanında, süt ve süt ürünleri üretimi ile kırmızı et üretimi verilerinin de üretilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda ilk aşamada kırmızı et üretim istatistikleri ile süt üretim istatistiklerinin iyileştirilmesi ve kamuoyu ile paylaşılması planlanmaktadır.

TOB bünyesinde bulunan idari kayıtların kullanıma açılması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır. Bu sayede ikinci aşamada bazı verilerin doğrudan idari kayıtlardan elde edilmesi sağlanacaktır. Söz konusu çalışmalar tamamlandığında, mevcut durumda İstatistik Veri Ağı (İVA) sistemi üzerinden TOB tarafından derlenen veriler yerine idari kayıt ve anketler üzerinden derlenen ve tarımsal işletme bazlı verilere geçilecektir.

8.3. SU ÜRÜNLERİ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Su Ürünleri İstatistikleri; deniz ürünleri avcılığı, kültür balıkçılığı (yetiştiricilik) ve iç su (tatlı su) avcılığı istatistiklerinden oluşmaktadır.

Ülkemizde faaliyet gösteren tüm profesyonel balıkçılar kapsam dahilindedir.

Deniz ürünleri avcılığına ait üretim verileri denize kıyısı olan 28 ilde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve TOB tarafından yapılan anketlerle, büyük balıkçılardan aylık olarak tamsayım yöntemi ile küçük balıkçılarda ise yılda iki defa örnekleme yöntemi ile derlenmektedir. Gemi özellikleri, balıkçılıkta çalışanların sayısı, balıkçılık faaliyetleri için yapılan harcamalar ile sabit sermaye ve satışlara ait veriler ise referans yılı için anket uygulanan tüm büyük ve küçük balıkçılardan yıllık olarak derlenmektedir.

Yetiştiricilik üretimine ait bilgiler entansif, yarı entansif veya ekstansif şartlarda yapılan su ürünleri üretimi ve/veya büyüme tesislerinden; iç su ürünleri ise göller, suni göller, lagünler, baraj gölleri, bentler, regülatörler, kanallar, arklar ve mansaplar, üretime ve yetiştirme alanlarından elde edilen bilgileri kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

Deniz balıkları ve diğer deniz ürünleri avcılığı istatistikleri avlanma sezonunda tüm büyük balıkçılara aylık olarak, örnekleme için küçük balıkçılara yılda iki defa, geminin özellikleri ve ekonomik yapıya ait istatistikler ise yılda bir kez yıllık deniz ürünleri anketi ile yüz yüze anket uygulanarak derlenmektedir.

İç Su Ürünleri Avcılığı ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği İstatistikleri, her yıl TOB tarafından derlenmekte ve yıllık olarak TÜİK'e gönderilmektedir.

Su Ürünleri İstatistikleri TÜİK tarafından, yıllık olarak haber bülteni ve CD ortamında kullanıcılara sunulmakta olup internet sayfasında da yer almaktadır.

Türkiye'de su ürünleri istatistiklerine ait değişkenler AB ile tam uyumlu olmasına rağmen, veri toplama yöntemlerinde farklılıklar söz konusudur. Veri derleme yöntemindeki farklılıklar TOB tarafından yapılan Karaya Çıkış Noktası Birimlerinin oluşturulması ve kurulan Su Ürünleri Bilgi Sistemine (SÜBİS) düzenli veri akışının sağlanmasıyla giderilecektir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Balıkçı gemilerinin avcılık faaliyetleri ve av miktarları ile ilgili verileri içeren ve gemi kaptanı tarafından tutulması gereken Gemi Seyir Defterleri, matbu olarak balıkçı gemilerine dağıtılmakta ve doldurulan defterler balıkçı gemilerinden toplanarak SÜBİS'e aktarılmaktadır.

TOB tarafından, balıkçı gemilerinin av faaliyetlerinin izlenebilmesi ve verilerin daha hızlı toplanabilmesi amacıyla Balıkçı Gemilerini İzleme Sistemi (BAGİS) kurularak, 12 metre ve üzeri boy uzunluğuna sahip balıkçı gemileri izlenme kapsamına alınmıştır. Bu sistemin bir parçası olan Elektronik Seyir Defteri (ESD) ile avcılık faaliyetleri ve av miktar verileri elektronik ortamda hızlı bir şekilde toplanmaya başlanmıştır.

Avlanan ürünlerin karaya çıkarılması esnasında gerekli kontrollerin yapılması ve kayıtların tutulması amacıyla 204 adet karaya çıkış noktası belirlenmiş olup önemli balıkçı limanlarında 53 adet balıkçılık idari binası kurulmuştur. Diğer balıkçı idari binalarının kurulumunun tamamlanması ve sistemin tamamen çalışır duruma getirilmesiyle birlikte, karaya çıkarılan balıkların kayda geçirilmesi sağlanacak, denetim ve kontroller yapılarak verilerin doğruluğu kontrol edilmiş olacaktır.

Tüm bu çalışmalara temel teşkil eden Su Ürünleri Kanunu güncel ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden düzenlenerek yasalaşmıştır. Değiştirilen kanun ile karaya çıkış noktalarının çalışır hale getirilmesi ve kayıtların tutulması için yasal altyapı güçlendirilmiştir. TOB tarafından kullanılan bilgi sistemleri aracılığıyla toplanan verilerin TÜİK'e akışının sağlanmasıyla balıkçılık istatistikleri uluslararası normlara uygun hale getirilecektir.

8.4. GIDA GÜVENLİĞİ VE TARIMSAL ÇEVRE İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Gıda Güvenliği İstatistikleri; TOB tarafından idari kayıtlar kullanılarak derlenen Organik Tarım, Tarımsal Gübre Kullanımı, Tarımsal İlaç Kullanımı, İyi Tarım Uygulamaları, Tarımsal Tohum İstatistikleri ve Azot-Fosfor Denge Tablolarına ilişkin istatistiklerden oluşmaktadır.

Organik Tarım; bitkisel ve hayvansal ürünler, su ürünleri ve girdilerin organik tarım metoduna uygun olarak üretilmesi ile orman alanları veya doğadan toplanarak elde edilen ürünlerin tüketiciye ulaşmaya kadar olan bütün işlemlerin ilgili mevzuat hükümlerine uyularak yapılan tarımsal faaliyetleri içermektedir.

İyi Tarım Uygulamaları; gıda güvenliğinin temel ilkelerinden olan insan, hayvan ve bitki sağlığını korumayı ve ürün güvenilirliğini hedeflemektedir. İstatistik çalışmaları, yönetmelik esaslarına göre üretilen ürünlere ait verilerin derlenmesini kapsamaktadır.

Tarımsal Gübre ve İlaç Kullanımına ilişkin veriler ise gıda güvenliği kapsamında üretilmekte ve yayımlanmaktadır.

2. Mevcut Durum

Organik tarımla ilgili, organik bitkisel üretim ve organik hayvansal üretim verileri TOB tarafından idari kayıtlardan derlenmekte ve Bakanlık web sayfasında düzenli olarak yayımlanmaktadır. Ayrıca organik bitkisel üretime ilişkin organik tarımla uğraşan çiftçi sayısı, ekilen alan ve üretim verileri TOB idari kayıtları kullanılarak TÜİK web sayfasında yayımlanmaktadır.

İyi tarım uygulamaları ile ilgili, iyi tarım uygulamaları bitkisel üretim, hayvansal üretim ve su ürünleri yetiştiriciliği verileri TOB tarafından idari kayıtlardan derlenmekte ve Bakanlık web sayfasında düzenli olarak yayımlanmaktadır.

Tarımsal gübre ve ilaç kullanımına ait veriler, çeşitler ayrımında, üretim ve tüketim bilgilerini kapsayacak şekilde her yıl TÜİK ve TOB'un web sayfasında kullanıcılara sunulmaktadır.

Azot-Fosfor denge tablolarının hazırlanması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

TOB tarafından organik tarım verilerinin tutulduğu Organik Tarım Bilgi Sistemi (OTBİS) veritabanında revizyon çalışmaları yapılmış olup sistemin geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

İyi tarım uygulamaları verilerinin tutulacağı İyi Tarım Uygulamaları Bilgi Sistemi (İTUBİS) kuruluş aşamasında olup çalışmalar devam etmektedir.

TOB sorumluluğunda üretilen ve yayımlanan resmi istatistiklere ilişkin metaverilerin güncellenmesi ve yayımlanması planlanmaktadır.

Azot-Fosfor denge tabloları Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından kullanılan ortak bir metodoloji ile hazırlanmaktadır. Bu kapsamda söz konusu metodolojiye dayalı olarak Azot-Fosfor denge tablolarının hazırlanarak yayımlanması ve Eurostat'a gönderilmesi planlanmaktadır.

Tarımsal Tohum İstatistikleri; sertifikalı tarla bitkileri tohumları, sertifikalı ve standart sebze bitkileri tohumları, sertifikalı meyve fidanları ve çilek fidelerine ait tohumluk verilerini kapsamakta ve insan, hayvan, bitki sağlığını korumayı, ürün güvenilirliği ile gıda arzı güvenliğini korumayı hedeflemektedir. Tarımsal Tohum İstatistikleri kapsamında; sertifikalı tarla bitkileri tohumları, sertifikalı ve standart sebze bitkileri tohumları, sertifikalı meyve fidanları ve çilek fidelerine ait tohumlukların 2002-2020 yılları arasında ülke bazında, 2015 yılından sonra ülke ve il düzeyinde veri üretilmekte ve yayımlanmaktadır. Söz konusu istatistiklerin resmi istatistik kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumluluğu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
8.4.P.1	Azot-Fosfor Denge Tabloları	Eurostat	TÜİK	İdari kayıt	• TÜİK • Tarım ve Orman Bakanlığı	2023
8.4.P.2	Tarımsal Tohum İstatistikleri	• Eurostat • Ülkeye özgü ihtiyaç	Tarım ve Orman Bakanlığı	İdari kayıt	Tarım ve Orman Bakanlığı	2023

8.5. ORMANCILIK İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Ormanlık ile ilgili istatistik veriler Orman Genel Müdürlüğü (OGM) tarafından derlenmektedir.

Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamında ulusal ve uluslararası alanda kullanılan ormancılık istatistiklerinin derlenmesi için öncelikli olarak ulusal orman envanteri ile ulusal orman tanımının yapılması ve bu tanımlar kapsamında veri üretilmesi esastır. Ormancılık istatistikleri kapsamında;

- Orman alanlarının tespiti, ağaç serveti, artım ve karakteristikleri, odun üretimi ve değerlendirmesi, orman ürünleri birim fiyatları, odun dışı orman ürünleri üretim miktarları, orman varlığının devamlılığını sağlayacak silvikültürel işlemler ile orman yangınları ile mücadele ve koruma çalışmaları, orman zararlıları ile mücadele yöntemlerine ilişkin istatistik veriler,
- Orman köyünde yaşayan köy halkının, sosyal ve ekonomik durumlarının iyileştirilmesine yönelik olarak kullanılan ferdi ve kooperatif desteklemelerine ilişkin istatistik veriler,
- Ağaçlandırma, rehabilitasyon, erozyon kontrolü, mera ıslahı, özel ağaçlandırma, orman tesis çalışmalarına ilişkin etüt ve proje faaliyetleri, fidan üretimi ve tohum üretimine ilişkin istatistik veriler,
- Orman kadastro çalışmaları ve Orman Kanunu'na dayanılarak verilen izinlere ait istatistik veriler,
- Orman ekosistemlerinin izlenmesi ile ilgili veriler,
- Rekreasyon alanları ve bal ormanları ile ilgili veriler üretilmektedir.

2. Mevcut Durum

Ormancılık istatistikleri kapsamında, ulusal ve uluslararası alanda geçerli tanım ve sınıflamalar kullanarak veri üretilmektedir. Bu kapsamda üretilen istatistik verilerle 2015 ve 2020 yıllarında "Resmi İstatistik Kalite Belgesi" alınmıştır. Ormancılık istatistiklerine ilişkin verilerin derlenmesinde, idari kayıt yöntemi ile Ulusal Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık Ürünleri Sınıflaması (TAORBA) ve İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) kullanılmaktadır.

Bu kapsamda ulusal düzeyde yeterli seviyede istatistik değerlendirmelerin yapılmasına olanak sağlayacak bir ulusal orman envanteri metodu henüz mevcut değildir. Bugüne kadar orman alanlarının ulusal düzeyde envanter kaynağını OGM tarafından değişik yıllar itibarıyla düzenlenmiş olan Orman Amenajman Planları teşkil etmiştir. Orman Amenajman Planları; orman alanı, serveti, artımı ve diğer orman karakteristiklerini detaylı olarak planın düzenlendiği yıl itibarıyla ortaya koyan raporlardır. Bu raporların içeriğindeki envanter verileri; yazı, tablo ve konumsal haritalar şeklinde, bir kısmı elektronik ortamda hazırlanmış ve arşivlenmiştir. Bu planlar, 10-20 yıl süre uygulanmak üzere değişik yıllarda düzenlenmiş olduğundan, uygulama süresi biten planlarla her yıl için belirlenen adedi yenilenmektedir. Bu nedenle orman alanı, serveti, artımı ve karakteristik özellikleri ile ilgili verilerin değerlendirmelerinin yapıldığı Orman Amenajman Planlarındaki verilerin tespit tarihleri 1-20 yıllar arasında değişiklik göstermektedir. Planın yapıldığı yıl itibarıyla veriler güncel ve iyi kalitededir. Ancak ulusal düzeyde bugün için bir değerlendirme yapılmak istendiğinde, tüm planlar

bugünkü durumu yansıtan veriler içermediği için yapılacak değerlendirmeler ulusal strateji geliştirme veya politika oluşturmada kısıtlar oluşturmaktadır.

Ormanlık İstatistikleri ile ilgili veri derleme sıklığı yıllık olarak belirlenmiştir. Ormanlık İstatistikleri, OGM'nin resmi internet sitesinde yayımlanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Uluslararası Ormanlık süreciyle uyumlu Sürdürülebilir Orman Yönetimi Kriter ve Göstergeleri Ulusal Seti geliştirme çalışmaları OGM koordinasyonunda yürütülmektedir.

Bu kapsamda OGM tarafından "Sürdürülebilir Orman Yönetimi Kriter ve Göstergeleri Kılavuzu" ve "2019 yılı Ulusal Raporu" yayımlanmıştır. Bu kapsamda üretilen göstergelerin resmi istatistik kapsamına alınması konusunda TÜİK ve OGM tarafından çalışma yapılması planlanmaktadır.

Orman Bilgi Sistemi (ORBİS) projesi OGM tarafından devam ettirilmektedir. Söz konusu proje tamamlandığında bu alana ilişkin daha kapsamlı veri üretimi planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları karşılamakla Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
8.5.P.1	Sürdürülebilir Orman Yönetimi İstatistikleri	Ülkeye özgü ihtiyaç	Tarım ve Orman Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)	İdari kayıt	Tarım ve Orman Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)	2023

8.6. TARIMSAL İŞLETME YAPI İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Ülkemizde Tarımsal Yapı İstatistikleri; tarımsal işletmelerin yasal durumu, ürün bazında arazi kullanımı, yetiştirilen hayvan sayısı, tarımda istihdam ve mekanizasyon ile işletme tipolojisini ve ekonomik büyüklüğünü belirleyen istatistiklerdir.

2. Mevcut Durum

Tarımsal işletmelerin yapılarını ortaya koymak amacıyla genel tarım sayımları kapsamında yapılan çalışmalar veri kaynağı, veri derleme yöntemi ve tahmin düzeyi açısından birbirinden farklılık göstermektedir. Ülkemizde bugüne kadar 7 genel tarım sayımı uygulanmış olup sonuncusu 2001 yılında yapılmıştır. 2001 Genel Tarım Sayımı'nda Tarımsal İşletme Listesi, Köy Genel Bilgi Soru Kağıdı ve Tarımsal İşletmeler (Hanehalkı) Soru Kağıdı olmak üzere 3 çalışma gerçekleştirilmiştir.

Köy Genel Bilgi Anketi ile yerleşim yerinin genel yapısına ilişkin bilgiler, yerleşim yeri muhtarlarından alınmış olup tam sayım yöntemi uygulanmıştır. Tarımsal işletmelerin yapısına ilişkin bilgiler ise örnekleme ile seçilen tarımsal işletmelere uygulanan Tarımsal İşletmeler (Hanehalkı) Anketi ile derlenmiştir.

Tarımsal İşletme Yapı Araştırması ile tarımsal işletmelerin fiziksel büyüklüklerini belirlemek, tarımsal işletmeler için tipoloji oluşturmak, çiftlik ve ekonomik büyüklüğü temel alarak işletmeleri sınıflayabilmek için gerekli olan ürün bazında arazi kullanımı, yaş gruplarına göre hayvan sayıları, tarımsal mekanizasyon varlığı ve kullanımı, tarımda istihdam verileri derlenmektedir. 2006 Tarımsal İşletme Yapı Araştırması, yerleşim yeri ve işletme büyüklüğü açısından belirli eşik değeri üzerindeki işletmelerde tam sayım, diğer işletmelerde ise örnekleme ile uygulanmıştır. Araştırmada, AB ülkelerinde uygulanan Çiftlik Yapı Araştırması Karakteristik Listesinde yer alan tüm değişkenler ülke koşulları da göz önüne alınarak kapsanmıştır.

2016 Tarımsal İşletme Yapı Araştırması, coğrafi kapsam olarak nüfus büyüklüklerine bakılmaksızın Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan tüm il ve ilçe merkezleri ve köyler kapsama dahil edilmiştir. Kapsanan kitle, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yer alan tüm tarımsal işletmelerdir.

Yöntem, yasal durumu gerçek kişi olan işletmelerde örnekleme yöntemi uygulanmış yasal durumu tüzel olan işletmeler ise tam sayım kapsamına alınmıştır.

Araştırmada, AB ülkelerinde uygulanan Çiftlik Yapı Araştırması Karakteristik Listesinde yer alan tüm değişkenler ülke koşulları da göz önüne alınarak kapsanmıştır.

2006 ve 2016 Tarımsal İşletme Yapı Araştırması sonuçları, kurumumuzun web sitesinde haber bülteni şeklinde oran olarak kamucuya açıklanmıştır.

Ülkemizde bugüne kadar uygulanmış olan Genel Tarım Sayımı sonuçları kitap ve CD olarak mevcuttur.

Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) sorumluluğunda bulunan; tarım sigortası yapılan polişe sayısı, sigorta yaptıran çiftçi sayısı, toplam sigorta bedeli, çiftçilerin ödediği toplam prim, devlet desteği, nedenlerine ve branş türüne göre ödenen hasar bedeli vb. değişkenlerin yer aldığı idari kayıt verileri RİP kapsamında haber bülteni şeklinde Haziran 2018'de kurumumuzun web sitesinde "Devlet Destekli Tarım Sigortaları" adıyla yayımlanmaya başlamıştır. 2021 yılından itibaren ise sadece TARSİM'in logosuyla TÜİK web sitesinde yayımlanmaya başlayan haber bülteninin yıllık olarak yayımlanmasına devam edilecektir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Tarımsal İşletme Yapı Araştırmasının, AB üyesi ülkelerdeki uygulamalar gereği 2016 yılından itibaren üç yılda bir yapılması planlanmıştır. Örnekleme ile seçilen tarımsal işletmelerle görüşme şeklinde uygulanacaktır.

Entegre bir tarım istatistikleri sistemi kurmak ve tüm çalışmalar sürdürülebilir bir kayıt sistemi ile güncelleyebilmek amacıyla genel tarım sayımı hazırlık çalışmaları ülkemizde 2019 yılında başlamış olup devam etmektedir.

Bu amaçla, TOB'un sorumluluğunda yürütülen tarımsal işletme kayıt sistemi oluşturma çalışmaları, öncelikle TOB bünyesinde olan mevcut kayıtların entegrasyonunun sağlanması, eksikliklerin ortaya konulması, bu eksikliklerin alan çalışması ile tamamlanması şeklinde planlanmıştır. Bu kapsamda tarım konusunda mevcut kayıtlara sahip ilgili kurum/kuruluşlarla da işbirliği yapılarak TÜİK teknik destek vermeye devam etmektedir.

Tarım sektörüne ilişkin bilgiye dayalı planlama ve yönetim için tarımsal işletmelerin faaliyete başladığında kaydedildiği faaliyeti terk ettiğinde ise kayıttan düşüldüğü merkezi, güncel bir veritabanı kurulması gerekmektedir. Bu veritabanı ilgili icracı Bakanlık (TOB) için karar destek sisteminin alt yapısını oluştururken, istatistik üretimine de çerçeve oluşturma görevini üstlenecektir.

Bu çalışmalar tamamlandıktan sonra ülkemizde uygulanması planlanan genel tarım sayımının tarımsal işletme kayıt sistemine dayalı olarak yapılması planlanmaktadır.

8.7. TARIMSAL EKONOMİK HESAPLAR

1. Kapsam

Tarım Ekonomik Hesaplar (TEH); tarım sektörünün ekonomik yapısını ortaya koyacak tarımsal üretimin girdi ve çıktı değeri, yatırımlar, tarımsal işgücü verimliliği, yaratılan tarımsal gelire ilişkin bilgiler ile tarımsal ürün ve girdi fiyatlarını içermektedir.

2. Mevcut Durum

Tarım sektörünün ekonomik yapısını ortaya koyacak ulusal hesaplar sistemi ile uyumlu tarımsal ekonomik hesap sisteminin oluşturulması amacıyla metodolojik çalışmalara başlanmıştır. Metodolojik ve hesaplama yöntemleri üzerine çalışmalar yapılmış, potansiyel veri kaynaklarının ve veri derleme yönteminin belirlenmesini de içeren çalışmalar sürdürülmüştür. Metodolojik çalışmalar sonucu, eksik ve mevcut veriler tespit edilmiştir. Eksik verileri ve hesaplamalarda kullanılacak katsayıları elde etmek için 2008 ve 2015 yıllarında Tarımsal İşletme Ekonomik Yapı Araştırması yapılmıştır.

TEH'in ana veri kaynağı olan tarımsal fiyatlardan, Çiftçinin Eline Geçen Fiyatlar (ÇEF) ile Çiftçinin Ödediği Fiyatlar (ÇÖF), Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Tarım-ÜFE) ve Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi (Tarım-GFE) TÜİK tarafından hesaplanmaktadır. ÇEF, çiftçinin ürettiği veya yetiştirdiği ürünleri aracı kullanmadan doğrudan perakende veya toptan satması ile oluşan çiftçinin eline geçen birim fiyattır. ÇÖF ise, çiftçinin üretimini gerçekleştirme için satın aldığı (tohum, fide, fidan, gübre, yem, ilaç vb.) mal ve hizmetlere ödediği birim fiyattır.

ÇEF ve Tarım-ÜFE' de yer alan maddelerin fiyatları İktisadi Faaliyet Sınıflaması (NACE Rev.2) ve Faaliyetlere Göre Ürünlerin İstatistiksel Sınıflaması (CPA 2008)'ye göre derlenmektedir. TOB, AB uyum çalışmaları kapsamında yapacağı Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA-FADN) çalışmasında seçilmiş 12 ilde 2012 yılında 800 işletme, 2013 yılında 23 ilde 1 000 işletme, 2014 yılında 54 ilde 4 000 işletme ve 2015 yılında 81 ilde 6 000 işletmeden veri toplamıştır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

AB uyum çalışmaları kapsamında TOB tarafından yürütülen ÇMVA-FADN çalışması ile toplanan verilerin sonuçları TÜİK ile değerlendirilerek tarımsal ekonomik hesap tablolarının oluşturulmasında kullanılacak düzeyde veri seti oluşturulma çalışmalarına devam edilecektir.

Tarımsal ekonomik hesap sisteminin, Eurostat tarımsal ekonomik hesaplar Tarım ve Ormanlık için Ekonomik Hesaplar El Kitabı (EAA/EAF 97 Rev. 1.1) metodolojisi esas alınarak oluşturulması amacıyla çalışmalar devam edecektir. Bu amaçla; tarımsal destekler ve krediler, makina ve bina amortismanları, sermaye oluşumları, girdiler, toplu meyve alanları ve ayrıştırılmayan ikincil tarım dışı gelirlerin hesaplanması veya derlenmesi çalışmaları ilgili kurum/kuruluşlarla devam edecektir.

8. TARIM İSTATİSTİKLERİ

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Kaynağı	Yayınlama Sıklığı	Yayınlama Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Kaynağı Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
8.1. Bitkisel Üretim İstatistikleri												
B.1.1.	Bitkisel Üretim İstatistikleri	• Tarım ve Orman Bakanlığı • TÜRK	-	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık
B.1.2.	Bitkisel Üretim İstatistikleri	• Tarım ve Orman Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı	• Tarım ve Orman Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık
B.1.3.	Tarım ve Orman Bakanlığı	• Tarım ve Orman Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı	• Tarım ve Orman Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık

8.2. Hayvansal Üretim İstatistikleri

B.2.1.	Çiftlik Hayvanları ve Hayvansal Üretim	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık
B.2.2.	Çiftlik Hayvanları ve Hayvansal Üretim	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık
B.2.3.	Çiftlik Hayvanları ve Hayvansal Üretim	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık
B.2.4.	Çiftlik Hayvanları ve Hayvansal Üretim	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık

8.3. Su Ürünleri İstatistikleri

B.3.1.	Deniz Ürünleri ve Su Ürünleri	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık
B.3.2.	Deniz Ürünleri ve Su Ürünleri	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık
B.3.3.	Deniz Ürünleri ve Su Ürünleri	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Yıllık	Yıllık	1-45 gün	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık	Yıllık

Sıra No	Alt Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Kaynağına Sıklığı	Yayınlama Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Kaynağı Durumu	Kullanılan Sınıflamalar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
---------	----------	-----------------------	----------------------	------------------------	-------------------	--------------	--------------	---------------------	-------------------------	---------------	-------------	----------

8.4. Gıda Güvenliği ve Tarımsal Çevre İstatistikleri

8.4.1	İy Tarım Uygulanması	Tarım ve Orman Bakanlığı	TÜRK	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İzleni kayıtları	Mevcut	-	İHSB Düzey 3	Elektronik ortam (önc. dok. pdf vb.)	-
8.4.2	Çiğdenlik Tarımı	Tarım ve Orman Bakanlığı	TÜRK	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	Mali kayıtlar	Mevcut	CPA 2008	İHSB Düzey 1	Elektronik ortam (önc. dok. pdf vb.)	-
8.4.3	Tarımsal Gübre Etilerimleri	Tarım ve Orman Bakanlığı	TÜRK	Yıllık	Yıllık	1-4 ay	İzleni kayıtları	Mevcut	-	İHSB Düzey 3	Elektronik ortam (önc. dok. pdf vb.)	-
8.4.4	Tarımsal İlaç Kullanımı	Tarım ve Orman Bakanlığı	TÜRK	Yıllık	Yıllık	1-4 ay	İzleni kayıtları	Mevcut	-	İHSB Düzey 3	Elektronik ortam (önc. dok. pdf vb.)	-

8.5. Ormanlık İstatistikleri

8.5.1	Ormanlık İstatistikleri	Tarım ve Orman Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)	TÜRK	Yıllık	Yıllık	1-6 ay	İzleni kayıtları	Mevcut	NAFOGA, İHSB	Tarım ve Orman Bakanlığı	Elektronik ortam (önc. dok. pdf vb.)	-
-------	-------------------------	--	------	--------	--------	--------	------------------	--------	--------------	--------------------------	--------------------------------------	---

8.6. Tarımsal İşletme Yapı İstatistikleri

8.6.1	Tarımsal İşletme Yapı Anketleri	TÜRK	-	3 yılda bir	3 yılda bir	1-12 ay	Anket	Mevcut	AD Tarımsal İşletme Tipikliği Soru (genel anket), CPA 2008	İHSB Düzey 1	Haber dükleri	Tarımsal İşletme Yapı Anketleri, İHSB ve diğer kurumların verileri ile toplanan veriler kullanılarak hazırlanır. Bu anketler, 3 yılda bir yapılır ve sonuçları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanır.
8.6.2	TARIMIN (Tarım İşletme Anketi)	TÜRK	TARIM	Yıllık	Yıllık	-	İzleni kayıtları	Mevcut	-	-	Haber dükleri	Yıllık olarak, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanır ve sonuçları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanır. Bu anketler, 3 yılda bir yapılır ve sonuçları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanır.
8.6.3	Gıda Tarım İşletme	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı	Gıda Tarım	Gıda Tarım	1-12 ay	Tarım İşletme	Mevcut	CPA 2008	İHSB Düzey 3	Haber dükleri, İHSB	Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanır ve sonuçları Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yayımlanır.

8.7. Tarımsal Ekonomik Hesaplar

8.7.1	Tarımsal Ekonomik Hesaplar	TÜRK	Tarım ve Orman Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)	Yıllık	Yıllık	1-10 ay	Gıda (İzleni kayıtları)	Mevcut	NAFOGA, İHSB, CPA 2008	Tarım ve Orman Bakanlığı	Elektronik ortam (önc. dok. pdf vb.)	-
-------	----------------------------	------	--	--------	--------	---------	-------------------------	--------	------------------------	--------------------------	--------------------------------------	---

ANA KONU 9. ÇEVRE İSTATİSTİKLERİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

9.1. SU VE TOPRAK YÖNETİMİ İSTATİSTİKLERİ

9.2. ATIK İSTATİSTİKLERİ

9.3. HAVA VE METEOROLOJİ İSTATİSTİKLERİ

9.4. ÇEVRESEL EKONOMİK HESAPLAR

9.5. DOĞA KORUMA, ÇÖLLEŞME VE EROZYON İLE MÜCADELE İSTATİSTİKLERİ

9.6. ÇED, İZİN/LİSANS VE DENETİM İSTATİSTİKLERİ

9.7. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA İSTATİSTİKLERİ

9.8. AFET İSTATİSTİKLERİ

9.9. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ GÖSTERGELERİ

9.10. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA GÖSTERGELERİ

9.1. SU VE TOPRAK YÖNETİMİ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Su ve Toprak Yönetimi İstatistikleri; su, atıksu, toprak kirliliği, deniz kirliliği ve su kalitesi istatistiklerini kapsamaktadır.

Su Kalitesi İstatistikleri, Türkiye'deki nehir, göl, kıyı ve geçiş suyu kütellerinde yapılan su kalitesi izleme sonuçlarından türetilen su kalitesi sınıflandırma sonuçlarını kapsamaktadır.

Su Kaynakları İstatistikleri; su kaynaklarını yönetmek ve bu kapsamdaki faaliyetlerimizi sürekli iyileştirerek geliştirilecek kararların alınmasını sağlamak amacıyla, ulusal ve uluslararası alanda geçerli, güvenilir, karşılaştırılabilir istatistik verilerin üretilmesini sağlamaktadır. Bu istatistikler, su potansiyeli istatistikleri ile Türkiye'deki yeraltı ve yerüstü su kaynaklarına ait verileri kapsamaktadır. Su Potansiyeli İstatistikleri, III. Dönem Resmi İstatistik programı (RİP) döneminde kapsamı geliştirilerek "Su Kaynakları İstatistikleri" adıyla yayımlanmaktadır.

Su Çekimi ve Kullanımı İstatistikleri; araştırma kapsamındaki sektörlerin temin ettiği suyun kaynaklarına göre çekimi, artımı ve kullanımı ile ilgili istatistiklerdir.

Atıksu İstatistikleri, araştırma kapsamındaki sektörlerin oluşturduğu atıksuyun arıtımı ve alıcı ortamlara deşarj edilmesi ile ilgili istatistiklerdir.

Deniz Kirliliği İstatistikleri; ülkemizin taraf olduğu Barcelona ve Bükreş sözleşmeleri ve ekleri olan protokoller kapsamında düzenli olarak Akdeniz, Ege, Karadeniz, Marmara Denizi ve Boğazlarda gerçekleştirilen Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı sonuçlarını kapsamaktadır.

Toprak Kirliliği İstatistikleri, Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik gereğince noktasal kaynaklı kirlenmiş sahalardan elde edilen verileri içermektedir.

2. Mevcut Durum

Türkiye'de su kalitesi izleme faaliyetlerinin Avrupa Birliği (AB) Su Çerçeve Direktifinde belirlenen ekolojik durum sınıflandırmasına uyumlu hale getirilmesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Su Çerçeve Direktifi kapsamında su kaynaklarına ilişkin olarak yapılan izleme faaliyetleri operasyonel ve gözetimsel izleme yöntemleriyle yürütülmektedir. Bu izleme faaliyetleri sonucunda elde edilen verilerle su kaynaklarının kimyasal ve ekolojik durumu tespit edilmektedir. Bu doğrultuda Türkiye'deki nehir, göl, kıyı ve geçiş suyu kütellerindeki gerçekleştirilecek izleme faaliyetlerinin havza bazında planlandığı Havza İzleme Programları oluşturulmaktadır. Havza izleme programlarında her bir su kütlesine yönelik olarak belirlenen esaslar çerçevesinde fiziko-kimyasal, kimyasal, biyolojik ve hidromorfolojik kalite bileşenlerini içeren su kalitesi izleme parametreleri, izleme sıklıkları ve izleme istasyonları belirlenmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı (TOB) Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Havza İzleme Programları çerçevesinde su kalitesi izleme çalışmaları, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) tarafından 25 havzada yürütülmektedir. İzleme çalışmaları

doğrultusunda elde edilen veriler su kalitesi değerlendirmesi yapılmak üzere Su Yönetimi Genel Müdürlüğüne gönderilmektedir. Elde edilen veriler üzerinden AB normlarına uygun su kalitesi sınıflandırmaları gerçekleştirilebilecektir.

Su potansiyelinin belirlenmesi çalışmaları DSİ tarafından yapılmaktadır. Bu amaçla, aylık ve yıllık olarak akarsu gözlem istasyonlarında debi, göl gözlem istasyonlarında ise göl seviyesi ölçümleri gerçekleştirilmektedir. Kar gözlem istasyonlarında kar derinliği ve karın su eşdeğeri ölçümleri her havzanın kar mevsimine uygun olarak aylık yapılmaktadır. DSİ ayrıca meteoroloji gözlem istasyonlarında yağış ve buharlaşma ölçümlerini de gerçekleştirmektedir. Yeryüzü suyu seviyeleri aylık ve mevsimsel olarak DSİ tarafından ölçülmektedir.

DSİ tarafından gerçekleştirilen meteorolojik parametrelerin ölçümünde Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) ile aynı yöntemler kullanılmaktadır, ancak istasyonların kuruluş amacı ve yerleri farklıdır. 2012- 2016 yıllarını kapsayan II. Dönem RİP çerçevesinde "Su Kaynakları İstatistikleri" kalite çalışmaları tamamlanarak "Resmî İstatistik Kalite Belgesi" alınmıştır.

DSİ Genel Müdürlüğü faaliyetleri kapsamına alınan Arazi Topplulaştırma Hizmetleri ile DSİ'ce geliştirilen sulamalarda Sulama Sistem-Yöntemlerine ilişkin istatistikler RİP'e dâhil edilmiştir.

Su çekimi ve kullanımı ile atıksu istatistikleri Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından belediyeler, imalat sanayi işyerleri, termik santral, organize sanayi bölgeleri ve maden işletmelerinden anket yoluyla derlenmektedir. Köylere ait su ve atıksu istatistikleri ise İçişleri Bakanlığı (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) tarafından üretilmektedir. Belediyelere ait su çekimi ve kullanımı ile atıksu istatistikleri İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) Düzey 3'e göre, imalat sanayi işyerleri, termik santral, organize sanayi bölgeleri, maden işletmeleri ve il özel idarelerinden derlenen köylere ait su ve atıksu istatistikleri Türkiye ölçeğinde üretilmekte ve TÜİK internet sitesinde yayımlanmaktadır. Veriler, tanım ve sınıflamalar açısından İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ve Avrupa Birliği (AB) ile tam uyumludur. Tarımsal sulamada kullanılan su miktarına ilişkin veriler ise DSİ Genel Müdürlüğü tarafından üretilmektedir. Su çekimi ve kullanımı istatistikleri kapsamında yer alan su ürünleri yetiştiriciliği sektörüne ait tatlı su kullanımı verileri 2017 yılından itibaren TOB tarafından üretilmektedir.

Akdeniz ve Ege Denizinde yapılan izleme sonuçları ve bu kapsamda üretilen ham veriler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) tarafından Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) Akdeniz Eylem Planı (MAP) MED-POL sekreteryasına gönderilmektedir. Karadeniz'de ise, yapılan ölçümler Karadeniz Komisyonu Sekreteryasına raporlanmaktadır. Karadeniz'de 97 noktada, Ege ve Akdeniz'de 176 noktada, Marmara Denizi'nde 91 noktada ölçüm ve izleme çalışmaları yapılmaktadır.

Toprak kirliliği istatistiklerine yönelik olarak, Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında Kirlenmiş Sahalar Bilgi Sistemi oluşturulmuş ve 2015 yılından itibaren 237 sektöre ait "Potansiyel Toprak Kirlileti Faaliyetler"e ilişkin veriler bahsi geçen sistem vasıtası ile kayıt altına alınmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Türkiye’de suyla ilişkili verilerin tek bir noktadan ilgililerine ulaştırılacağı Ulusal Su Bilgi Sistemi’nin (USBS) kurulumu 2017 yılı sonu itibarıyla tamamlanmıştır. Sistem geliştirme çalışmaları halen devam etmektedir. DSİ tarafından yürütülen su kalitesi izleme faaliyetlerine ilişkin veriler DSİ Su Veri Tabanına (SVT) girilerek ve USBS ile entegrasyonu sağlanarak sistem üzerinden erişilebilir hale getirilecektir. Ancak henüz DSİ SVT tamamlanmadığından USBS ile entegrasyonu gerçekleştirilememiş olup her bir havzaya ait izleme verileri excel ortamında paylaşmakta ve değerlendirmeler/istatistik üretimi dokümanlar üzerinden yapılmaktadır. TOB istatistik altyapısına ilişkin çalışmaların tamamlanması ile birlikte DSİ SVT aracılığıyla sisteme dahil olan su kalitesi ile ilgili izleme verileri istatistik üretimi için kullanılacaktır. Kasım 2019 itibarıyla su kalitesi istatistikleri başlığı altında havza düzeyinde izleme istasyonları sayısı, ortalama parametre sayısı ve hassas alanlara ilişkin sayılar metaverileri ile birlikte paylaşılmış olup, IV. Dönem RİP (2022-2026) çerçevesinde su kalitesi istatistikleri başlığı altında Biyokimyasal Oksijen İhtiyacı (BOİ), Toplam Azot (TN), Nitrat Azotu (NO₃-N) ve Toplam Fosfor (TP) parametreleri için su kalitesine ilişkin oluşturulan ikincil veriler 2025 yılında yayımlanacaktır.

DSİ birimleri tarafından idari kayıtlarla üretilen istatistiki verilerin tespiti ve Resmi İstatistiğe aktarılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. DSİ bünyesindeki gözlem istasyonlarının ulusal kodlama sistemi ile takip edilmesi çalışmalarına başlanılmış olup bu program döneminde tamamlanması hedeflenmektedir.

Su kaynaklarının etkin kullanımı ve korunması amacıyla 25 havza için nehir havzası yönetim planları, sektörel su tahsis planları, havza master planları, kuraklık yönetim planları, içme suyu havzaları koruma eylem planlarına altık hazırlamak ayrıca havza bazında su ve atıksu istatistiklerindeki değişimi takip etmek adına havza bazlı su istatistiklerinin üretilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda havza bazlı yağış, buharlaşma-terleme, akış miktarları; yüzey, yeraltı ve tatlı olmayan su ayırımında sektörlerin çektiği su miktarları, transfer kayıpları ve sektörlerin kullandığı su miktarlarına ihtiyaç vardır. TÜİK havza bazlı su temin ve tüketim verisi üretmeyi planlamaktadır.

TÜİK tarafından Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG)’e üretim beyan eden maden ocaklarından veri derlenerek, 2010 yılından itibaren her iki yılda bir Maden İşletmeleri Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri yayımlanmaktadır. Maden İşletmeleri Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri çalışmasının kapsamı genişletilerek ham petrol ve doğalgaz sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin de su ve atıksu verilerinin derlenmesi planlanmaktadır. Bu nedenle, ham petrol ve doğalgaz sektörü için ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alındıktan ve yapılması planlanan soru formu/ alan test çalışması gerçekleştirildikten sonra, Maden İşletmeleri Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri soru formuyla mı veya ham petrol ve doğalgaz sektörü için geliştirilecek ayrı bir soru formuyla mı alan çalışmasının yürütüleceğine karar verilecektir. Söz konusu test ve hazırlık çalışmalarından sonra Ham Petrol ve Doğalgaz Sektörü Su ve Atıksu İstatistiklerinin üretilmesi planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
9.1.P.1	Havza Bazlı Su İstatistiklerinin Üretilmesi	- Kalkınma Planı - Eurostat	TÜİK	Koordinat verileri ile su verilerinin eşleştirilmesi	- TÜİK - Tarım ve Orman Bakanlığı	2026

9.2. ATIK İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Atık İstatistikleri; oluşan, toplanan, bertaraf edilen ya da yeniden kullanılan/geri kazanılan, tehlikeli ya da tehlikesiz her türlü atıklar, tehlikeli atık ihracatı ve ülke genelinde üretilen, piyasaya sürülen ambalajlar ile ilgili verileri içermektedir. Ayrıca tıbbi atıkların toplama ve bertaraf verileri ile özel atık sınıfında değerlendirilen pillerin, akümülatörlerin, madeni yağların, lastiklerin, elektrikli ve elektronik eşyaların üretim ve ithalat miktarları ile bunların atıklarına ilişkin verileri içerir.

2. Mevcut Durum

Belediye Atık İstatistikleri; belediyelerden, endüstriyel atık istatistikleri imalat sanayi işyerleri, termik santraller, organize sanayi bölgeleri ve maden işletmelerinden TÜİK tarafından yürütülen anket çalışmalarıyla üretilmekte olup tıbbi atık istatistikleri ise 2018 yılından itibaren ÇSİDB idari kayıtlarından elde edilen verilerle üretilmektedir.

Belediye atıklarına ilişkin veriler ve tıbbi atık verileri İstatistik Bölge Birim Sınıflaması (İBBS) Düzey 3'e göre, endüstriyel atık verileri ise ulusal düzeyde üretilerek TÜİK internet sayfası üzerinden kullanıcılara sunulmaktadır. Ekonomik faaliyet sınıflaması olarak İktisadi Faaliyet Sınıflaması (NACE) Rev.2 ve atık sınıflaması olarak ise İstatistiksel Avrupa Atık Sınıflaması kullanılmaktadır. Veriler tanım ve sınıflamalar açısından OECD ve AB ile tam uyumludur.

Atıkların bertarafı ve geri kazanımı konusunda TÜİK tarafından, 2012 yılından itibaren lisanslı veya geçici faaliyet belgeli tüm atık bertaraf ve geri kazanım tesisleri ile lisansı olmasa da belediyeler tarafından ya da belediyeler adına işletilen düzenli depolama, yakma ve kompost tesislerinden anket yolu ile veri derlenmektedir. Atık Bertaraf ve Geri Kazanım Tesisleri Araştırması kapsamında nihai atık bertaraf ve geri kazanım verilerini elde etmek amaçlandığından; atık toplama, ayrıştırma, ara depolama gibi ön-işlem tesisleri kapsam dışı tutulmaktadır. Ekonomik faaliyet olarak NACE Rev.2 ve atık sınıflaması olarak İstatistiksel Avrupa Atık Sınıflaması kullanılmaktadır. Veriler tanım ve sınıflamalar açısından AB ve OECD ile tam uyumludur.

ÇSİDB, Atık Yönetimi Yönetmeliği Madde:9 (ğ) bendi kapsamında çevrimici uygulama olan "Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi" ile 2008 yılı verilerini içerecek şekilde 2009 yılı itibarıyla tehlikeli atık verilerini derlemeye başlamıştır. Sistemden yine aynı Yönetmeliğin Ek-4 Listesinde yer alan atık kodları kullanılarak alınan beyanlarda; ad ve adres bilgisi yanında aynı zamanda sektör (NACE Rev.2), miktar, işlemin çeşidi (stok, tesis içi, ihracat ve geri kazanım/bertaraf yöntemi) ve atığın gönderildiği atık işleme tesisinin bilgileri yer almaktadır. Tehlikesiz atık verileri ise 2015 yılı verilerini içerecek şekilde 2016 yılı itibarıyla aynı sistem üzerinden beyan edilmeye başlanmıştır.

Tıbbi Atık İstatistikleri, ÇSİDB'nin çevrimici uygulaması kapsamında elde edilen idari kayıtlardan yıllık olarak derlenerek Bakanlık internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Ambalaj İstatistikleri ile ilgili olarak; 26/06/2021 tarihli ve 31523 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında ambalaj üreticileri, piyasaya sürülenler ile tedarikçiler, üretilen, ithal edilen, ihraç edilen, tedarik edilen, ambalajlı olarak piyasaya sürülen ambalajlara ilişkin veriler web tabanlı elektronik yazılım programı üzerinden ÇŞİDB'ye bildirilecek olup elde edilen veriler değerlendirilerek ÇŞİDB tarafından yayımlanacaktır.

Özel Atık İstatistikleri'ne (atık pil ve aküler, bitkisel atık yağlar, atık madeni yağlar, ömrünü tamamlamış lastikler ve atık elektrikli ve elektronik eşyalar) ilişkin veriler, ÇŞİDB'nin çevrimiçi uygulaması kapsamında elde edilen idari kayıtlardan 2014 yılından itibaren derlenerek Bakanlık internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Tehlikeli Atıkların Sınırlanması Taahhüdü ve Bertarafına İlişkin Basel Sözleşmesi ve Atık Yönetimi Yönetmeliği doğrultusunda ÇŞİDB'nce yapılması planlanan ihracata ilişkin ön bildirim (notifikasyon) işlemleri uygulanmaktadır. Tehlikeli atık ihracatı istatistiklerinin oluşturulmasında ihracatçı firmalar tarafından beyan edilen ihracat kapatma bilgilerindeki (gümrük çıkış beyannameleri) tehlikeli atık miktarları kullanılmaktadır. Başvurulara istinaden hazırlanan 2010-2019 yıllarına ait Tehlikeli Atık İhracat İstatistikleri ÇŞİDB internet sitesinde yayımlanmaktadır. Tehlikeli atık ihracatı kapsamında Avrupa atık sınıflaması ve Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) sınıflaması kullanılmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

İnşaat ve yıkıntı atıkları konusunda ÇŞİDB tarafından yıkım işlemlerine yönelik yapılacak uygulamalar, yıkım öncesi ve yıkım esnasında uyulacak kurallar, oluşacak atıklar ve bu atıkların kaydına dair düzenleyici bir mevzuat değişikliği yapılmakta olup hazırlanan mevzuat neticesinde verilerin toplanarak derlenmesi ve yayımlanması çalışmasının yapılması planlanmaktadır.

Belediye atık kompozisyonu kapsamında ÇŞİDB tarafından hazırlanan 2007/10 sayılı "Katı Atık Karakterizasyonu Genelgesi" yayımlanmıştır. Bu kapsamda büyükşehir belediyeleri, belediye birimleri ve belediyeler tarafından belediye atık karakterizasyonu analizi yaz ve kış mevsiminde hizmet edilen bölgeyi ve mevsimleri temsil edecek şekilde yılda iki kez yapılarak İl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlükleri koordinasyonunda, her yıl Şubat ayı sonuna kadar ÇŞİDB'ye sunulması gerekmektedir. Ancak belediyeler tarafından sunulan verinin istatistiksel anlamda değerlendirilebilecek nitelikte olmadığı tespit edildiğinden şu ana kadar konu ile ilgili veri yayımlanamamıştır. Belediye atık kompozisyonu ile ilgili olarak ÇŞİDB tarafından hazırlanan Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı (UAYP) çerçevesinde (2016-2023) atık kompozisyonu ortaya konulmuştur. ÇŞİDB tarafından Sıfır Atık Yönetmeliği çerçevesinde sürdürülebilir atık yönetim planlaması yapılması amacıyla UAYP'nin revize edilmesi ve 2023-2035 yıllarına dair planlamaların belirlenmesi çalışmalarına başlanmıştır. Bu proje kapsamında 2007/10 sayılı Genelge'de belirtilen atık karakterizasyonu yönetimi değerlendirilmiş olup karakterizasyon yönteminde düzenleme yapılması çalışmaları başlatılmıştır. Çalışmanın tamamlanmasını müteakip mevzuatta değişiklik yapılarak atık karakterizasyon verilerinin sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde elde edilmesi sağlanacaktır.

TÜİK tarafından MAPEG'e üretim beyan eden maden ocaklarından veri derlenerek, 2010 yılından itibaren her iki yılda bir Maden İşletmeleri Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri yayımlanmaktadır. Maden İşletmeleri Su, Atıksu ve Atık İstatistikleri çalışmasının kapsamı genişletilerek ham petrol ve doğalgaz sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin de atık verilerinin derlenmesi planlanmaktadır. Bu nedenle, ham petrol ve doğalgaz sektörü için ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri

alındıktan ve soru formu/alan test çalışması gerçekleştirildikten sonra ham petrol ve doğalgaz sektöründe faaliyet gösteren işletmelerden anket yoluyla veri derlenecektir. Söz konusu test, hazırlık ve alan çalışmalarından sonra, Ham Petrol ve Doğalgaz Sektörü Atık İstatistiklerinin üretilmesi ve yayımlanması planlanmaktadır.

Atık istatistikleri kapsamında yer alan tarımsal atık istatistiklerinin ise TÜİK tarafından yürütülen tarım anketlerine entegre edilecek bir modül anket ile derlenmesi planlanmaktadır.

TÜİK tarafından veri üretiminde idari kayıt kullanımının artırılması ve cevaplayıcı yükünün azaltılması amacıyla, atık istatistikleri konusunda idari kayıtların kullanılmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir. Bu kapsamda öncelikli olarak ÇSİDB'nin çevrimiçi uygulaması üzerinden derlenen verilerin kapsamının incelenmesi ve tüm sektörlerde oluşan tehlikeli ve tehlikesiz atıklara ilişkin istatistiklerin üretilmesine yönelik çalışmalar yapılması planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
9.2.P.1	İnşaat ve Yıkıntı Atıkların İstatistiklerinin Üretilmesi	Ülkeye özgü ihtiyaç (atık istatistiklerinin geliştirilmesi)	ÇSİDB	Mevzuatta değişiklik yapılması	ÇSİDB	2026
9.2.P.2	Belediye Atık Kompozisyonu İstatistiklerinin Üretilmesi	Ülkeye özgü ihtiyaç (atık istatistiklerinin geliştirilmesi)	ÇSİDB	Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı (UAYP)'in revize edilmesi, karakterizasyon yönteminde düzenleme yapılması, mevzuatta değişiklik yapılması	ÇSİDB	2026

9.3. HAVA VE METEOROLOJİ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Sera Gazı Emisyon İstatistikleri; Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) ve Sözleşme altındaki Protokol ve Anlaşmalar kapsamında, sözleşmeye ve ilgili protokol ve anlaşmalara taraf olan ülkelerin bildirmekle yükümlü olduğu sera gazı emisyonlarını içermektedir.

Hava Kirleticileri Emisyon İstatistikleri; Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK) Uzun Menzilli Sınırlarötesi Hava Kirliliği Sözleşmesi ve ek protokolleri kapsamında, sözleşme ve ilgili protokollerine taraf olan ülkelerin bildirmek zorunda olduğu emisyonları içermektedir.

Hava Kalitesi İstatistikleri, ülke genelinde ÇSİDB'nin Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı'na bağlı hava kalitesi izleme istasyonları aracılığıyla alınan ölçüm verilerini içermektedir.

İklim İstatistikleri; MGM tarafından kurulmuş olan meteoroloji istasyonlarından (Büyük Klima, Küçük Klima, Metar, Sinoptik, Rawinsonde, Otomatik Meteorolojik Gözlem İstasyonları-OMGİ, Ozon-UV, Yağmur Suyu Analizleri, Radar ve Uydu Görüntüleri, Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi, Fevkalade Meteorolojik Hadise Kayıtları) gözlem ve ölçümler sonucunda elde edilen verileri içermektedir.

2. Mevcut Durum

Sera Gazı Emisyon İstatistikleri kapsamında; 2006 Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Rehberlerinde önerilen yaklaşımlar kullanılarak enerji, endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı, tarım ve atık sektörlerinden kaynaklanan emisyonlar ile arazi kullanımı, arazi kullanım değişikliği ve ormancılıktan kaynaklanan emisyonlar ve yutak alanlarda karbon giderimi, Türkiye ölçeğinde yıllık olarak hesaplanmaktadır. Elektrik üretimi dışındaki diğer sektörlerin enerji kaynaklı emisyonları, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB)'nin enerji denge tabloları kullanılarak TÜİK tarafından hesaplanmaktadır. Kömür madenciliği, petrol ve doğalgaz çıkarımı, işlenmesi taşınması dağıtımı kaynaklı emisyonlar, endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı, tarım ve atık sektörlerinden kaynaklanan emisyonlar da TÜİK tarafından hesaplanmaktadır. Elektrik üretiminden kaynaklanan emisyonlar ETKB tarafından, ulaşımdan kaynaklanan emisyonlar ise Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (UAB) tarafından hesaplanarak TÜİK'e aktarılmaktadır. Arazi kullanım değişikliği ve ormancılık başlığı altında emisyonlar ve karbon giderimi, TOB tarafından hesaplanmaktadır. Endüstriyel işlemler ve ürün kullanımından kaynaklanan florlu gazlar ise ÇSİDB tarafından hesaplanmaktadır. Türkiye ölçeğinde oluşturulan sera gazı envanteri, TÜİK tarafından birleştirilip RİP-Sera Gazı Emisyon Envanteri Çalışma Grubu'nda değerlendirildikten sonra sırasıyla Türkiye'nin BMİDÇS Envanter Odak Noktası olan TÜİK ve BMİDÇS Ulusal Odak Noktası olan ÇSİDB tarafından onaylanmaktadır. Onaylanan Ulusal Envanter Raporu (NİR) ve Ortak Raporlama Formatı (CRF) tabloları TÜİK tarafından BMİDÇS Sekreteryası'na her yıl 15 Nisan'a kadar raporlanmakta ve kullanıma sunulmaktadır.

2006 Hükümetlerarası IPCC Rehberlerinde atfedilen öncül gazlar ve dolaylı emisyonların hesaplamaları, rehberlerde atfedildiği şekilde EMEP/EEA (Avrupa Hava Kirleticilerin Uzun Menzilli Taşınımının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi İçin İşbirliği Programının Uzun Dönemli Finansmanı/Avrupa Çevre Ajansı) Rehber Dokümanı kullanılarak ÇŞİDB tarafından hesaplanmaktadır. Bu emisyonlar TÜİK tarafından raporlaması yapılan sera gazı envanterinde kullanılmakta olup, ulusal ölçekte hesaplanan emisyonlar NIR ve CRF tablolarında yer almaktadır.

Hava Kirleticili Emisyon İstatistikleri kapsamında, Uzun Menzilli Sınırlarötesi Hava Kirliliği Sözleşmesi ve ek protokolleri kapsamında taraf ülkelerin bildirmek zorunda olduğu emisyonlar, Avrupa'da Hava Kirleticilerin Uzun Menzilli Taşınımının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi İçin İşbirliği Programının Uzun Dönemli Finansmanı/Avrupa Çevre Ajansı (EMEP/EEA) rehber dokümanı kullanılarak 2012 yılından itibaren ÇŞİDB tarafından hesaplanmaktadır.

EMEP/EEA rehber dokümanında önerilen yaklaşımlar kullanılarak enerji, endüstriyel işlemler ve çözücü kullanımı, tarım ve atık sektörlerinden kaynaklanan emisyonlar Türkiye ölçeğinde yıllık olarak hesaplanmaktadır. Türkiye ölçeğinde oluşturulan ulusal hava kirleticileri emisyon envanteri; Bilgilendirici Envanter Raporu (IIR) ve Nomenclature for Reporting (NFR) tabloları BM/AEK Sekreteryası'na, Avrupa Çevre Ajansı'na, Avrupa Çevre Bilgi ve Gözlem Ağı'na (EIONET) her yıl sırasıyla 15 Şubat ve 15 Mart itibarıyla raporlanmakta ve kamuoyuna sunulmaktadır.

Hava emisyonları, IPCC ve EMEP/EEA rehberlerinde önerilen yöntemlerle hesaplandığından OECD, AB ve sözleşmeye taraf ülkelerin hesaplama yöntemi ile uyumludur. Ülkemizin sera gazı raporlamasına esas ikincil sera gazları olarak adlandırılan kirleticiler için bu raporlama kullanılmaktadır.

Emisyon envanterine ilişkin iyileştirmeler kapsamında, ÇŞİDB sunucularında Hava Emisyon Yönetim Portalı içinde, envantere esas raporlama için gerekli kaynak verilerinin bir arada arşivlenmesi çalışması, gerekli geliştirmelerle sürdürülmektedir. Kurumlar arası web servisleri aracılığıyla gerekli veriler sağlanmaktadır.

Hava Kalitesi İstatistikleri kapsamında; ÇŞİDB'nin Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı'na bağlı hava kalitesi izleme istasyonları aracılığıyla alınan Kükürtdioksit (SO₂), Partiküler Madde 10 (PM₁₀), Azotdioksit (NO₂), Azotoksitler (NO_x), Karbonmonoksit (CO) ve Ozon (O₃) konsantrasyonlarına ilişkin veriler ÇŞİDB tarafından aylık ve yıllık bazda değerlendirilerek haber bülteni ve eşzamanlı saatlik veriler şeklinde ÇŞİDB resmi internet sayfasında ve Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı internet sitesinde (www.havaizleme.gov.tr) yayımlanmaktadır.

MGM tarafından İklim İstatistikleri başlığı altında Resmi İstatistik olarak yayımlanan istatistiksel veriler meteoroloji istasyonlarından üretilmektedir. Meteoroloji istasyonları, Türkiye ve Dünya gözlem ağı kapsamında bilimsel çalışmalara temel oluşturacak ihtiyaçlar doğrultusunda kurulumu yapılır ve işletimi gerçekleştirilir. Meteoroloji İstasyonlarından elde edilen veriler, üretiminden yayımlanmasına kadar tüm aşamalarda izleme ve kontrol işlemine tabii tutulmaktadır. Bu işlemlerden sonra elde edilen veri ve bilgiler; illere ait istatistikler, parametre bazında Türkiye istatistikleri, haber bültenleri ve çeşitli raporlar olarak MGM resmi web sitesinde yayımlanmaktadır. Detaylı tüm veri ve bilgiler, talep edilmesi halinde Türkiye Meteorolojik Veri-Bilgi Sunum ve Satış Sisteminden (MEVBİS) ücret karşılığı kullanıcılara sunulmaktadır. Bu kapsamda üretilen İklim İstatistiklerine ilişkin 2015 yılında "Resmi İstatistik Kalite Belgesi" alınmış ve 2020 yılında kalite belgesi yenilenmiştir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Sera Gazı Emisyon İstatistikleri ve Hava Kirleticileri Emisyon İstatistikleri kapsamında kullanılan veri setlerinin uyumlaştırılması ve entegrasyonuna öncelik verilecektir.

Hava kirleticisi emisyon envanteri hesaplamalarına esas şekilde katı yakıt kullanımına ilişkin 2020/25 Sayılı ÇŞİDB Genelgesi ile Katı Yakıt Modülü devreye alınmış olup katı yakıtların belgelendirme süreci elektronik ortama taşınmıştır. Bu verilerin zaman serisi içerisinde entegrasyonu planlanmıştır. Petrol ve doğalgaz çıkarım tesislerine ilişkin ihtiyaç duyulan verilerin ETKB'den temin edilmesi sağlanacaktır.

İklim İstatistikleri kapsamında; MGM tarafından üretilen verilerin en yüksek kalitede sunulması için kalite kontrol çalışmalarının sürdürülmesi, sürecin kısaltılması ve Dünya Meteoroloji Teşkilatı (WMO)'nın veriler ile ilgili oluşturmuş olduğu metaveri standardında sistemin oluşturulması ve bunun uygulamaya geçirilmesi hedeflenmektedir.

9.4. ÇEVRESEL EKONOMİK HESAPLAR

1. Kapsam

Çevresel Ekonomik Hesaplar; çevre koruma maliyetlerini göz önüne alarak, sürdürülebilir kalkınmayla tutarlı kirlilik önleyici politikaların oluşturulmasına yardımcı olacak bir veri sistemi geliştirme çalışmalarıdır.

Çevresel Ekonomik Hesaplar; fiziksel, parasal ve doğal kaynaklar için varlık hesaplarını içerir. AB Çevresel Ekonomik Hesaplar Yönetmeliği çerçevesinde, TÜİK tarafından fiziksel çevresel hesaplar kapsamında; madde akış hesapları, hava emisyon hesapları ve fiziksel enerji akış hesapları, parasal çevresel hesaplar kapsamında; çevresel vergiler, çevre koruma harcama hesapları ve çevresel mal ve hizmet sektörü ile ilgili çalışmalar yürütülmektedir.

2. Mevcut Durum

TÜİK 1990 yılından itibaren çevresel veri altyapısının oluşturulması ile ilgili çalışmalar yapmakta ve kullanıcıların hizmetine sunmaktadır. AB uyum çalışmaları kapsamında gerekli raporlamaların yapılması ve oluşturulacak yeni politikalarda ve mevcut politikaların sonuçlarının izlenmesinde politikacılara destek sağlanması amaçlarıyla çevresel ekonomik hesaplarla ilgili metodolojik çalışmalar ise yine TÜİK tarafından 2008 yılında başlatılmıştır.

Çevresel ekonomik hesapların oluşturulmasında mevcut üretilen istatistikler ve idari kayıtlar (Tarım İstatistikleri, Yapısal İş İstatistikleri, Atık İstatistikleri, Çevre Koruma Harcama İstatistikleri, Hava Emisyon Hesapları, Dış Ticaret İstatistikleri, Ulusal Hesaplar, Çevresel Vergi İdari Kayıtları vb.) kullanılmaktadır.

2018 yılına kadar il özel idarelerinden, mahallî idare birliklerinden, belediyelerden, su ve kanalizasyon idarelerinden, diğer kamu kuruluşlarından, girişimlerden ve organize sanayi bölgelerinden veri derlenerek AB/AEK ve Eurostat tarafından hazırlanan Çevre Koruma Faaliyetleri Sınıflaması (Classification of Environmental Protection Activities - CEPA)'da yer alan dokuz ana başlığa ek olarak su ve enerji konuları da dahil edilerek çevresel istihdam, gelir ve harcama istatistikleri yayımlanmıştır. 2018 yılından itibaren ise Eurostat tarafından gerçekleştirilen metodolojik gelişmelere bağlı olarak Ulusal Hesaplar, Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) idari kayıtları ile girişimlerden yıllık olarak çevre koruma harcama verileri derlenerek, CEPA'da yer alan dokuz ana başlıkta çevre koruma harcama istatistikleri üretilmektedir. Çevre Koruma Harcama İstatistikleri, Türkiye ölçeğinde üretilmekte hem haber bülteni hem de elektronik ortamda TÜİK internet sayfası üzerinden kullanıcılara sunulmaktadır.

Çevresel Vergilerle ilgili istatistikler, yıllık olarak istatistik tablolarda TÜİK internet sayfasında kullanıcılara sunulmaktadır.

Fiziksel Çevresel Hesaplar kapsamında; 2009 yılından itibaren madde akış hesapları, 2010 yılından itibaren hava emisyon hesapları ile ilgili hesaplar oluşturulmakta, düzenli olarak Eurostat'a yıllık raporlamalar yapılmakta ve TÜİK internet sayfasında istatistik tablo olarak yayımlanmaktadır.

Parasal Çevresel Hesaplar kapsamında; çevresel mal ve hizmetler sektörü, 2016 yılından itibaren Eurostat'a gönüllü olarak raporlanmakta olup bu konudaki yöntemsel çalışmalar ve geliştirme faaliyetleri tamamlanmıştır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Ulusal ve uluslararası ihtiyaçları karşılamak üzere talep, ihtiyaç ve AB Çevresel Ekonomik Hesaplar Yönetmeliği'ndeki güncellemelere bağlı olarak diğer çevresel ekonomik hesap sistemleri ile ilgili çalışmalar TÜİK koordinasyonunda TÜİK veya diğer kuruluşlar tarafından geliştirilmeye devam edilecektir.

Bu kapsamda, Avrupa Çevresel Hesaplar Stratejisi'nde AB üye ülkeleri tarafından üretilmesi planlanan çevresel modüllerden (Ekosistem hesapları, çevresel sübvansiyonlar ve benzer transferler, kaynak yönetim harcama hesapları, arazi hesapları, orman hesapları ve su hesapları) AB Çevresel Ekonomik Hesaplar Yönetmeliği'nde öncelikli olarak yer alacak modüller için yöntemsel çalışmalara başlanması ve hesapların oluşturulması planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
9.4.P.1	Çevresel Mal ve Hizmetler Sektörü	Eurostat	TÜİK	Eksik çevresel faaliyetlerin kapsamı, 2022 yılında istatistik tablo olarak yayımlanması planlanmaktadır.	• TÜİK • ÇŞİDB • Tarım ve Orman Bakanlığı	2022
9.4.P.2	Su Hesapları	Eurostat	TÜİK	Eurostat tarafından hesaplar bütününi sağlayan soru kağıdının oluşturulması, Arz-Kullanım tablolarının oluşturulması, parasal değerlemelerin yapılması, kirlilik yüklerinin tahmin edilmesi	• TÜİK • ÇŞİDB	2026*
9.4.P.3	Orman Hesapları	Eurostat	TÜİK	Fiziksel ve parasal hesap tablolarının oluşturulması	• TÜİK • Tarım ve Orman Bakanlığı • ÇŞİDB	2026*
9.4.P.4	Çevresel Sübvansiyonlar ve Benzer Transferler Hesapları	Eurostat	TÜİK	Çevre koruma ve kaynak yönetimi faaliyetlerine ilişkin Genel Devletin verdiği sübvansiyon ve transferlerin incelenmesi	• TÜİK • Hazine ve Maliye Bakanlığı • Gelir İdaresi Başkanlığı	2026*
9.4.P.5	Ekosistem Hesapları	Eurostat	TÜİK	Eurostat tarafından hesaplar bütününi sağlayan soru kağıdının oluşturulması, ekosistem kapsam hesabı, ekosistem durum hesabı, ekosistem hizmetleri fiziksel ve parasal arz ve kullanımı tabloları ile ekosistem parasal varlık hesaplarının oluşturulması	• TÜİK • Tarım ve Orman Bakanlığı • ÇŞİDB	2026*
9.4.P.6	Kaynak Yönetimi Harcama Hesapları	Eurostat	TÜİK	Yöntemsel araştırmaların yapılması ve Eurostat soru kağıdındaki 7 tablonun doldurulması	• TÜİK • Tarım ve Orman Bakanlığı • ÇŞİDB • Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	2026*
9.4.P.7	Arazi Hesapları	Eurostat	TÜİK	Eurostat tarafından hesaplar bütününi sağlayan soru kağıdının oluşturulması, arazi örtüsü ve arazi kullanımı sınıflamasına göre arazi örtüsü fiziksel hesap tablosunun oluşturulması	• TÜİK • Tarım ve Orman Bakanlığı • ÇŞİDB	2026*

* AB Çevresel Ekonomik Hesaplar Yönetmeliğindeki öncelik sırasına ve zorunlu raporlama yıllarına göre ilgili hesaplardan herhangi biri veya birkaçı çalışılacaktır.

9.5. DOĞA KORUMA, ÇÖLLEŞME VE EROZYON İLE MÜCADELE İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Doğa Koruma, Çölleşme ve Erozyon ile Mücadele İstatistikleri kapsamında; biyoçeşitlilik, korunan alan, yaban hayatı ve çölleşme ve erozyon istatistikleri yer almaktadır.

Biyοçeşitlilik İstatistikleri; canlıların farklılığını ve değışkenliğini, içinde bulundukları karmaşık ekolojik yapılarla, birbirleriyle ve çevreleriyle karşılıklı etkileşimlerini ifade etmektedir. Biyolojik çeşitlilik; gen, tür ve ekosistem konusundaki istatistikleri içermektedir.

Korunan Alan İstatistikleri; TOB'un kuruluşuna yönelik 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu ve 2872 sayılı Çevre Kanunu çerçevesindeki korunan alanları kapsamaktadır.

Yaban Hayatı İstatistikleri; yaban hayatı, avcılık ve koruma kontrol faaliyetlerine ilişkin verileri kapsamaktadır.

Çölleşme ve Erozyon İstatistikleri; ülkemizin çölleşme ve erozyon konusundaki mevcut durumunun ortaya konması, izlenmesi ve çölleşme ve erozyon ile mücadeleyle yönelik planlayıcı ve uygulayıcı birimlere ilişkin verileri içermektedir.

2. Mevcut Durum

Biyοçeşitlilik İstatistikleri kapsamında; TOB'ca elde edilen biyolojik çeşitliliğe ait bütün veriler, sayısal ortamda Nuh'un Gemisi Ulusal Biyolojik Çeşitlilik veritabanında tutulmaktadır. Halihazırda veritabanı; internet tabanlı, kamuoyuna açık, üyelerin kendilerine özgü sınırlı haklarla verilere erişebildiği, sadece biyolojik çeşitliliğin envanteri ve izlenmesi temelinde yapılandırılan bir veritabanıdır. Söz konusu veritabanında; türler, habitatlar ve alanlar özelinde sorgulama yapılabilmektedir.

Sahip olduğumuz biyolojik zenginliğimizin ortaya konulması ve korunması amacıyla Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünce "Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi" kapsamında 2013 yılında il bazında biyoçeşitlilik çalışmaları başlatılmış ve 2019 yılı sonunda 81 ilin çalışmaları tamamlanmıştır.

Bu proje kapsamında her bir il için tür/popülasyon, habitat/ekosistem ve bölgesel düzeyde izleme göstergeleri belirlenmiş ve izleme planları hazırlanmıştır. Proje ile ilk kez ülkemizde izleme çalışmalarını ulusal ölçeğe taşıyacak olan "Ulusal İzleme Programı"nın ilk parametreleri yerel bazda oluşturulmuştur.

Bugün itibarıyla proje kapsamında belirlenen nesli tehlike altındaki türler ile biyolojik çeşitlilik açısından önem taşıyan alanlarda izleme çalışmaları yürütülmektedir.

Biyçeşitlilik İstatistikleri, 2020 yılından itibaren veritabanı üzerinden sürekli olarak yayımlanmaya başlanmıştır.

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü sorumluluğundaki Korunan Alan İstatistikleri kapsamında; milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı, tabiat anıtı, ulusal öneme haiz sulak alan, mahalli öneme haiz sulak alan, Ramsar alanı, yaban hayatı geliştirme sahası ve Orman Genel Müdürlüğü (OGM) sorumluluğundaki Korunan Alan İstatistikleri kapsamında ise muhafaza ormanı, gen koruma ormanı, tohum meşçeresi, tohum bahçesi ve şehir (kent) ormanı verileri yayımlanmaktadır.

II. RİP döneminde t+12 ayda yayımlanan Korunan Alan İstatistikleri t+6 ayda yayımlanmaya başlanmıştır. Korunan Alanların Ulusal Sınıflaması ve Kodlaması hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Korunan Alan İstatistik verileri TOB kurumsal web adresinde yayımlanmaktadır.

Korunan Alan İstatistikleri, Resmi İstatistiklerde Ulusal Kalite İlke ve Standartlarına uygun bulunduğundan 2018-2022 dönemi için Kalite Belgesi almaya hak kazanmıştır.

Korunan Alan İstatistikleri başlığı altında yayımlanan Yaban Hayatı İstatistikleri kapsamındaki veriler, III. RİP döneminde Yaban Hayatı İstatistikleri başlığı altında yayımlanmaya başlanmıştır.

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü sorumluluğunda yer alan Çölleşme ve Erozyon İstatistikleri, Çölleşme İle Mücadele Ulusal Eylem Programı ve İzleme Sistemleri kapsamında yürütülen çalışmalarla düzenli olarak takip edilmektedir.

Türkiye'nin çölleşme durumunu ortaya koymak ve izlemek üzere yürütülen çalışmalara ilişkin veriler ile erozyon istatistikleri internet ortamında kullanıcılara sunulmaktadır.

Çölleşme Hassasiyet Haritası Sonuçları, modelin ve hassasiyet haritasının doğrulanması ve kalibrasyonu çalışmaları tüm Türkiye'yi kapsayacak şekilde planlanan tüm sehalarda tamamlanmış ve oluşturulan model saha doğrulama çalışmaları neticesinde kalibre edilerek yayıma hazır hale getirilmiştir.

Türkiye Su Erozyonu Haritası; Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü tarafından geliştirilen Dinamik Erozyon Modeli İzleme Sistemi (DEMİS) yazılımı ile elde edilmekte olup harita oluşturulurken toprak, topoğrafya, bitki örtüsü ve yağış parametrelerinden faydalanılmaktadır. İl, havza ve ülke bazında oluşturulmakta olan Su Erozyonu Haritası ve İstatistikleri bu parametrelere ait verilerin güncellenmesiyle dinamik olarak güncellenmektedir.

Türkiye Su Erozyonu Haritasına ait sonuç ve istatistikler, Türkiye Su Erozyonu Atlası ve Su Erozyonu II İstatistikleri adı altında basılı materyal olarak yayımlanmaktadır. Kullanıcılar, yayımlanan bu kaynaklara Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü web sitesinden ulaşabilmektedir. Ayrıca Türkiye Su Erozyonu Haritası ATLAS-TUCBS, e-devlet ve mobil uygulama üzerinden de anlık olarak tüm vatandaşlarımızın kullanımına sunulmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

2013-2019 yılları arasında yürütölen Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi kapsamında il bazında yapılan envanter çalışmaları ile elde edilen biyolojik çeşitlilik verileri Nuh'un Gemisi Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Veritabanı'na girilerek depolanmıştır. Böylece ölkemizin biyolojik çeşitlilik verileri bir veritabanı aracılığıyla tablo, grafik ve harita bazında sorgulanabilmekte olup biyolojik çeşitliliğimizin korunması ve sürdürülebilirliği adına meydana gelecek değişimler izlenmektedir. Biyokaçakçılık, türlerin neslinin tehlikeye girmesi, habitat tahribatları ve doğaya olan baskının etkileri gibi tehditlerin önüne geçilebilecektir. Gelecek süreçte yapılacak tüm biyolojik çeşitlilik çalışmalarına ilişkin veriler de bu veritabanında tutulacaktır. Türkiye'nin biyolojik çeşitlilik envanterinin çıkarılması; elindeki bilgiyi bilen, planlarını, projelerini ve politikalarını bu bilgi ışığında gerçekleştiren ölkemiz ulusal ve uluslararası olarak daha güçlü hale gelecektir.

Yaban Hayatı İstatistikleri başlığı altında yayımlanan yaban hayatı, avcılık ve koruma kontrol faaliyetlerine ilişkin istatistiki veriler kullanıcılara sunulacaktır.

Çölleşme Hassasiyet Haritası Sonuçları, resmi olarak yayımlanacaktır. Ayrıca 5 yıllık periyotlar halinde alansal hassasiyet ve hassasiyet dereceleri temalarında Çölleşme Hassasiyet Haritası sonuçları yayımlanacaktır.

Türkiye Su Erozyonu sonuç ve istatistiklerinin il, havza, ölk, mevsimsel ve aylık olmak üzere farklı zamansal ve mekânsal ölçekte yayımlanması planlanmaktadır.

Mevcut çalışmalar ile hesaplanan yerinden oynayan toprak miktarına ek olarak coğrafi bilgi sistemleri tabanlı yapılacak mikro havzaların morfolojik özelliklerinin belirlenmesiyle birlikte her bir mikro havza ölçeğinde barajlara, göllere, akarsulara ve denizlere taşınan toprak miktarı ortaya konulacaktır.

9.6. ÇED, İZİN/LİSANS VE DENETİM İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) İstatistikleri; Türkiye genelinde, ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde yer alan faaliyetler için verilen ÇED Olumlu Kararları ile Ek-2 Listesinde yer alan faaliyetler için verilen ÇED Gerekli Değildir karar sayılarının sektörel ve illere göre yıllık istatistik verilerini kapsamaktadır.

Çevre İzin ve Lisans İstatistikleri, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği'nin Ek-1 ve Ek-2 listeleri kapsamında yer alan işletmeler için düzenlenen Geçici Faaliyet Belgesi ile Çevre İzin/Çevre İzni ve Lisansı belgelerinin sayılarının ve belge kapsamının sektörel yıllık istatistik verilerini kapsamaktadır.

Çevre Denetimi İstatistikleri, 2872 sayılı Çevre Kanunu ile Çevre Denetimi Yönetmeliği kapsamında gerçekleştirilen çevre denetimlerine ve uygulanan yaptırımlara ilişkin verileri içermektedir.

2. Mevcut Durum

ÇŞİDB tarafından ÇED kapsamında "ÇED Olumlu" ve "ÇED Gerekli Değildir" kararlarına ilişkin 1993 yılından itibaren sektörel ve illere göre yıllık veri derlenmektedir.

Çevre izin ve lisans başvuruları Nisan 2010'dan itibaren internet üzerinden yapılmaktadır. Çevre izin ve lisans istatistikleri kapsamında; geçici faaliyet belgesi ile çevre izin/çevre izni ve lisansı belgesi düzenlenen işletmelerin adı, adresi, izin-lisans konuları, atık kodları, belgenin düzenleme ve geçerlilik tarihleri gibi veriler elektronik ortamda anlık olarak Bakanlık resmi web sayfası üzerinden kullanıcılara sunulmaktadır.

ÇŞİDB merkez ve taşra teşkilatınca gerçekleştirilen çevre denetimlerine ve uygulanan yaptırımlara ilişkin veriler 2009 yılından itibaren derlenmektedir. Derlenen veriler her yıl kitap ve bülten halinde yayımlanmakta ve aynı zamanda Bakanlık resmi web sayfası üzerinden kullanıcılara sunulmaktadır.

ÇŞİDB merkez ve taşra teşkilatınca gerçekleştirilen çevre denetimlerine ve uygulanan yaptırımlara ilişkin veriler oluşturulan veritabanına kaydedilmektedir. Çevre Denetimi İstatistikleri web tabanlı olarak toplanmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

ÇED, İzin/Lisans ve Denetim İstatistikleri, uluslararası kalite standartlarına uygun olarak yayımlanmaya devam edecektir.

9.7. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Tabiat Varlıklarını Koruma İstatistikleri; Özel Çevre Koruma Bölgeleri, Doğal Sit Alanları ve Tabiat Varlıklarına ilişkin ekolojik veriler ile sınır verilerine dair istatistikleri içermektedir.

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 383 sayılı Özel Çevre Koruma Bölgelerinin Korunmasına ilişkin kanun hükmünde kararname ve bu kanunlara ilişkin mevzuat çerçevesinde, Doğal Sit Alanları, Tabiat Varlıkları ve Özel Çevre Koruma Bölgelerinde, bütünlük alan yönetimi yaklaşımıyla, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği içerisinde ve çok yönlü bakış açısı ile sektörler arası eşgüdümü sağlayarak, ekolojik çeşitliliğin korunması, doğal, tarihi ve kültürel değerlerin sürdürülebilirlik anlayışıyla yönetilmesi, sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşanması için gerekli tüm çalışmalar ÇŞİDB tarafından yürütülmektedir.

2. Mevcut Durum

ÇŞİDB yenilikçi kurum kültürü ile bilimsel, verimli ve etkili çalışma yöntemlerini kullanarak çevre kalitesini artırmayı hedeflemektedir.

ÇŞİDB (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) tarafından Türkiye ulusal sınırları içerisinde yer alan korunan alanların merkezi bir otomasyon ile yönetilmesi, Doğal Sit Alanları, Tabiat Varlıkları (anıt ağaç, ağaç topluluğu, tabiat varlığı, mağara) ve Özel Çevre Koruma Bölgelerine ilişkin sınır koordinatları ile tespit ve tescile esas olan gerekçelere dair ekolojik veriler vb. tüm envanter kayıtlarının muhafaza ve takip edilmesi amacıyla Sit Alanları Yönetim Sistemi (SAYS) (says.csb.gov.tr) arşiv/coğrafi bilgi sistemi uygulaması geliştirilmiştir.

Doğal hayatın bütünlüğünü sağlamak ve çeşitliliğini korumak, doğal kaynakların adil ve ekolojik olarak devamlılığını sağlamak üzere gerçekleştirilen tüm araştırma ve inceleme çalışmaları sonucunda elde edilen ekolojik veriler, coğrafi bilgi teknolojileri destekli ilişkisel veritabanında tutulmaktadır. Korunan alanlara ait, endemik türler, nesli tehlike altında olan tür ve habitatlar, ulusal ve uluslararası sınıflandırma verileri vb. verilerin yer aldığı veritabanı elektronik ağ içerisinde ilgili/yetkili kullanıcılarla paylaşılmaktadır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Ekolojik çalışmalar Özel Çevre Koruma Bölgelerinde tamamlanmış, endemik ve nesli tehlike altında olan türler kapsamında izleme projeleri yürütülerek tür eylem planları yapılmaktadır. Doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi kapsamında yürütülen Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma (ETBAR) çalışmaları halihazırda devam etmekte olup mevcut durumda tescil edilmiş olan korunan alan istatistikleri ulusal düzeyde paylaşılmaktadır.

9.8. AFET İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Afet İstatistikleri, Türkiye’de meydana gelen ve gelebilecek olan afet olaylarıyla ilgili istatistikleri kapsamaktadır. Bu afetler, doğa kaynaklı afetler ve teknolojik afetler olarak belirtilebilir.

Doğa Kaynaklı Afetler; doğa olayların sebep olduğu heyelan, deprem ve su taşkını gibi afetleri kapsarken, teknolojik afetler ise sanayi tesislerinde meydana gelebilecek kazalar sonucu oluşabilecek afetleri kapsamaktadır. Ancak teknolojik afetlerle ilgili anlamlı istatistik bilgi oluşturacak veri seti henüz sunulmamaktadır.

Afet İstatistikleri, temel olarak meydana gelen afetlere ilişkin olay sayısı ile afetlerin sebep olabileceği ölü ve yaralı sayısını kapsar.

2. Mevcut Durum

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ülkemizde meydana gelen afetlere ilişkin verileri kurumsal politika olarak geliştirdiği Türkiye Afet Bilgi Bankası (TABB) kapsamında halihazırda dijital ortamda kayıt altına almaktadır. TABB verileri, AFAD internet sayfası üzerinden yayımlanmaktadır. TABB tasarlanırken Desinvanter (Latin Amerika’da Afetlerin Önlenmesi İçin Sosyal Çalışma Ağı -LA Red- veritabanı), EM-DAT (Afetlerin Kökeni Üzerine Araştırma Merkezi - CRED- veritabanı) gibi mevcut uluslararası afet bilgi bankaları göz önünde bulundurulmuştur. Uluslararası afet bilgi bankalarında kullanılan kriterler ülkemizin koşullarına göre ve istenilen amaca göre değerlendirilmiştir.

TABB, 2015 yılı Mayıs ayında AFAD internet sayfasından yayıma başlamıştır. Afetlere ilişkin veriler TABB sistemine, Anadolu Ajansından ve 81 il AFAD taşra teşkilatlarından sağlanmaktadır. Her İl AFAD Müdürlüğü, kendi verisini değerlendirip AFAD Başkanlığına göndermektedir. Gönderilen veriler AFAD Başkanlığı sorumlu personelleri tarafından son kez gözden geçirilerek TABB sistemine dahil edilmektedir. TABB’da mevcut afet türleri uluslararası düzeyde afet olarak tanımlamalardan oluşturulmuştur.

TABB sistemine 1923’ten günümüze kadar ülkemizde meydana gelen afetler dahil edilmiştir. Sürekliliği sağlanan bir sistemle muhtemel meydana gelebilecek afetler sistematik olarak TABB’a yüklenmiştir. Söz konusu afet bilgi bankasında afetlere ilişkin olay sayısı, ölü sayısı, yaralı sayısı, deprem şiddeti gibi parametreler kriter olarak alınmaktadır.

Ancak yapılan son güncellemelerle TABB’da bulunan veriler Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemi (AYDES) platformunun “aydes.gov.tr” uzantılı adresinde sunulmaya başlanmıştır. Dolayısıyla TABB artık aktif olarak kullanılamamaktadır. AYDES (aydes.gov.tr) platformunda ise TABB’da olduğu gibi detaylı istatistikler şu an için sunulamamakta olup, genel sorgulamalar yapılabilmektedir.

AYDES; AFAD’a ilişkin süreçlerin etkin bir biçimde yürütülebilmesi, gerek afet öncesi risk azaltma, hazırlık ve gerekse afet sonrası müdahale ve iyileştirme aşamalarında ihtiyaç duyulan bilişim altyapısı ve karar destek sistemi merkezli

yönetim modelinin kurulması ve sürdürülebilir kılınması için üretilmektedir. Sistem; Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) ve Uzaktan Algılama (UA) teknolojilerini içinde barındıran masaüstü, mobil ve web tabanlı uygulamaları içeren, birçok kurum içi ve dışı sisteme ve servise bağlı bütünsel bir platformdur.

AYDES; özellikle Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamına uygun olarak hazırlanmış, AFAD, ilgili Bakanlıklar, özel kuruluşlar ve taşra teşkilatları tarafından kullanılacak şekilde tasarlanmış, süreçlerin etkin, hızlı yürütülmesine imkân sağlayan bütünsel bir yapıdır. AYDES' in aktif kullanıcı sayısı süratle artmaktadır. AYDES' in mevcut kullanıcıları arasında, AFAD (Bakanlık ve il AFAD Müdürlüğü personeli), ana ve destek çözüm ortağı kamu kurum ve kuruluşları başta olmak üzere farklı menü ve modüllere erişim sağlayabilen binlerce kullanıcı mevcuttur.

AYDES vasıtasıyla afet ve acil durum olaylarının mekânsal ve zamansal dağılımı, acil durum toplanma alanları, AFAD lojistik depoları, afet acil durum yönetim merkezleri, arama kurtarma birlik müdürlükleri, geçici acil barınma alanları ve tesisleri, deprem olayları ve Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında oluşturulmuş çalışma grupları ile ilgili bilgi ve istatistikler vb. toplanabilmektedir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Afet İstatistiklerine; zarar gören kamu binası/tesisi sayısı, doğa kaynaklı büyük afetlerin sebep olduğu kamusal zararın ve sebep olduğu ekonomik maliyetlerin 2023 yılı sonuna kadar dahil edilmesi planlanmaktadır.

9.9. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ GÖSTERGELERİ

1. Kapsam

İklim değişikliği, sınır tanımayan ve gelişmişlik düzeyinden bağımsız olarak tüm ülkeleri etkileyen niteliğiyle günümüzün en önemli küresel sorunlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. İklim değişikliğinin etkilerini ölçmek ve iklim değişikliği ile mücadele etmek için bu konuda istatistiklerin ve göstergelerin üretilmesi gerekliliği doğmuştur. Bu anlamdaki ilk çalışmalar, Avrupa İstatistikçiler Konferansı Bürosu (CES) tavsiyesiyle BM/ Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) altında 2014 yılında kurulan İklim Değişikliği ile ilgili İstatistik ve Göstergeler Görev Gücü tarafından yürütülmüştür. İklim değişikliği ile ilgili göstergeler seti ve iklim değişikliği ile ilgili temel istatistiklerin bir listesi, UNECE Görev Gücü tarafından Çevresel Ekonomik Hesaplar Sistemini (SEEA) kullanılarak geliştirilmiştir.

Görev Gücünün çalışması, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını (SDGs), Sendai Afet Risk Azaltım Çerçevesini (Sendai Framework) ve uygun olduğu durumda Paris Anlaşması dahil olmak üzere Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) kapsamındaki gereklilikleri dikkate almıştır.

Görev Gücü, uygunluk, metodolojik sağlamlık ve veri mevcudiyeti şeklindeki üç kriteri dikkate alan bir seçim prosedürü uygulayarak, iklim değişikliği ile ilgili 39 temel göstergeyi belirlemiş ve bu göstergeler, İklim değişikliği ile ilgili İstatistikler Gösterge Seti Görev Gücü Raporu ile Haziran 2017'de CES tarafından onaylanmıştır. Haziran 2020'de ise İklim Değişikliği ile ilgili İstatistikler Gösterge Seti 44 temel göstergeden oluşacak şekilde güncellenmiş ve CES tarafından Avrupa bölgesindeki tüm Ulusal İstatistik Ofisleri (NSO'lar) tarafından uygulanması önerilmiştir.

Diğer taraftan iklim değişikliği ile ilgili istatistiklere ilişkin UNECE'nin çalışması, Mart 2016'daki Birleşmiş Milletler İstatistik Komisyonunun (UNSC) 47. Oturumunda da sunulmuştur. UNSC, BM İstatistik Bölümünden (UNSD) UNECE Görev Gücü'nün çalışmalarını, farklı kalkınmışlık düzeylerindeki ülkeler için geçerli olabilecek küresel bir iklim değişikliği göstergeleri ve istatistikleri seti geliştirmek için bir temel olarak gözden geçirmesini ve değerlendirmesini talep etmiştir. Buna ek olarak UNSC, Küresel İklim Değişikliği İstatistikleri ve Göstergeleri Seti geliştirmesi için UNSD'yi yetkilendirmiştir.

UNSD tarafından UNFCCC Sekreteryası ile yakın işbirliği içinde 2020 yılında geliştirilen taslak küresel set, Çevre İstatistiklerini Geliştirme Çerçevesi (FDES) ve Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'ne (IPCC) göre yapılandırılmış olup istatistik ve politika arasındaki bağı güçlendirmek için Paris Anlaşması'nın ilgili maddeleri ve Katowice'de kabul edilen Paris Anlaşması Çalışma Programı kapsamında alınan kararların yanı sıra ilgili Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Sendai Çerçevesi göstergelerine de atıfta bulunmaktadır.

UNSD'nin hazırladığı taslak küresel gösterge setinin iklim değişikliğinin çoklu disiplinler yapısı altında etkilerinin incelenmesi ve ülkelere kendi istatistik çerçeveleri altında ulusal gösterge setlerinin hazırlanması amacıyla rehberlik etmesi amaçlanmıştır.

2. Mevcut Durum

TÜİK, CES tavsiyeleri kapsamında, UNECE çatısı altında kurulan "İklim Değişikliği ile İlgili İstatistik ve Göstergeler Görev Gücü"ne üye olarak 2014-2016 yılları arasında görev gücü çalışmalarına katkıda bulunmuştur. TÜİK, 2021 yılında UNECE gösterge setinin üretilme durumuna ilişkin veri mevcudiyeti çalışması yapmış ve mevcut durumda göstergelerin birçoğunun TÜİK bünyesinde üretilmekte ya da üretilebilecek durumda olduğu, diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği ile üretilebilecek göstergeler de olduğu belirlenmiştir.

2021 yılında UNSD tarafında küresel müzakere başlatılmış olup ülke istatistik ofislerinin ilgili kurumlarla işbirliği yaparak hazırlanan taslak küresel gösterge seti hakkında görüş ve önerilerini iletmeleri istenmiştir. Bu konudaki çalışmalar ülkemizde TÜİK koordine etmekte olup ilgili Bakanlık ve kurumlarla iletişime geçerek göstergelerin ilgili IPCC alanlarındaki uygunluğu, metodolojik olarak sağlamlığı ve veri mevcudiyet durumu hakkında görüş ve önerileri toplayarak UNSD'ye 2021 yılı Eylül ayında iletilmiştir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

İklim değişikliği göstergelerinin üretilmesi için TÜİK tarafından çalışmalar başlatılmış olup bu konu ilk defa IV. Dönem RİP'e (2022-2026) eklenmiştir. Bu kapsamda UNECE'nin hazırladığı 44 göstergelik set üzerinde çalışılacak ve bu göstergelerin üretilmesi koordine edilecektir.

Bunun yanında UNSD'nin hazırladığı küresel iklim değişikliği gösterge setinin 2022 yılında nihai halini alması ve sonrasında ülkelerin bu göstergeleri üretmelerinin istenmesi beklenmektedir. Bu gösterge seti netleştikten sonra, setin derlenmesine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi planlanmaktadır. Halihazırda UNSD'nin taslak gösterge seti, 44 göstergelik UNECE gösterge setinin bir kısmını da içermektedir.

9.10. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA GÖSTERGELERİ

1. Kapsam

Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin devamı olarak Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na yönelik 15 yıllık yeni bir sürecin başlatılmasına karar verilmiş; Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Konferansı'nın (Rio+20) sonuç belgesi olan "İstedığımız Gelecek" bu sürecin temelini oluşturmıştır. Rio+20 Zirvesi ile alınan kararlar uyarınca Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve hedeflerinin tespiti, sürecin siyasi yönetimi, finansmanı vb. konuları ile ilgili çalışma grupları kurulmuştur. Dünya genelinde yürütülen istişare süreçlerini takiben 25 Eylül 2015'te Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulunda "Dünyamızı Dönüştürmek: 2030 Gündemi" dokümanı, içeriğinde 17 amaç ve 169 hedefle beraber oy birliği ile kabul edilmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin takip edileceği 241 gösterge UNSC toplantısında Mart 2016 tarihinde onaylanmıştır. Bu amaç ve hedeflere erişimin izlenmesi ve gözden geçirilmesinden sorumlu Yüksek Düzeyli Siyasi Forum (High Level Political Forum on Sustainable Development, HLPF) 11-20 Temmuz 2016 tarihleri arasında BM Genel Merkezi'nde toplanmıştır. Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi belgesinin kabulünden sonra gerçekleştirilen bu ilk toplantıda, ülkemiz gönüllü olarak sunum ve rapor hazırlayan 22 ülke arasında yer almıştır.

Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi ortak bir gelecek vizyonunu yansıtan, politika ihtiyaçlarıyla istatistik göstergeleri buluşturan ve istatistiki kapasiteyi geliştirmeyi kapsayan bir izleme ve takip süreci ile izlenecektir. TÜİK'in bu izleme ve takip sürecindeki rolü sürdürülebilir kalkınma göstergelerinden, ulusal düzeyde üretilenleri derleyerek ulusal ve uluslararası platformlarda paylaşmak ve üretilmeyen göstergelerin belirli bir takvim doğrultusunda üretilmesi hususunda koordinasyonu sağlamaktır.

Küresel göstergeler veri elde edilebilirliğine ve metodolojinin mevcudiyet durumuna göre üç gruba ayrılmıştır. Buna göre; metodolojik standartları belirlenmiş ve verisi ülkelerce yaygın olarak üretilen göstergeler ilk grupta (Tier I), metodolojisi belirlenmiş ancak verisi henüz yaygın olarak üretilmeyen göstergeler ise ikinci grupta (Tier II) yer almaktadır. Üçüncü grupta (Tier III) yer alan göstergeler için uluslararası kabul görmüş bir metodoloji mevcut olmayıp veri üretimi yaygın değildir. Ancak bu grupta yer alan değişkenlerin tanım ve metodolojisine ilişkin standartlar sürekli geliştirilmekte ve test edilmektedir. Bunun dışında değişken isimlerinde de yıllık revizyonlar olabilmektedir.

UNSC'nin 3-6 Mart 2020 tarihlerinde gerçekleşen 51. Oturumunda, küresel sürdürülebilir kalkınma gösterge çerçevesine ilişkin 5 yılda bir yapılması planlanan kapsamlı revizyon gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen bu Ana Revizyon ile küresel gösterge listesine yeni göstergeler eklenmiş, bazı göstergeler silinmiş ve bazı göstergelerin isim ve içeriğinde önemli veya kısmi değişiklikler yapılmıştır. 2020 yılında yapılan Ana Revizyon ile küresel gösterge listesi toplamda 231 tekrarsız, 247 tekrarlı göstergeden oluşmaktadır. Nihai durumda, metodolojisi mevcut olmayan yani üçüncü grupta (Tier III) yer alan gösterge kalmamış olsa dahi, metodolojik iyileştirmeye ihtiyaç duyan ya da çoklu metodoloji dokümanı hala mevcut az sayıda gösterge vardır. Küresel gösterge listesinde bir sonraki kapsamlı revizyonun gerçekleştirileceği yıl 2025 olup IV. Dönem RİP (2022 -2026) ile örtüşmektedir.

2. Mevcut Durum

TÜİK, 2007-2014 yılları arasında Eurostat'ın belirlediği sürdürülebilir kalkınma göstergelerinin hesaplanmasına yönelik çalışmalar yürütmüştür. Bu çerçevede Eurostat tarafından iki yılda bir yayımlanan Sürdürülebilir Kalkınma Raporu'nda yer alan göstergelerden ülkemiz için hesaplanabilenler TÜİK tarafından 2012 ve 2014 yıllarında iki haber bülteni ile yayımlanmıştır.

2015 yılında Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi'nin kabul edilmesiyle, TÜİK bu konudaki çalışmalarına başlamış ve 2016 yılında veri mevcudiyetine ilişkin ilk envanter çalışmasını yapmıştır. Bu envanter çalışmasının sonuçları, 2016 yılında gerçekleştirilen Yüksek Düzeyli Siyasal Forum'da sunulmak üzere ilk Gönüllü Ulusal Gözden Geçirme (VNR) raporunda kullanılmıştır. Ayrıca envanter çalışmasına göre göstergelerin üretiminden sorumlu kuruluşlar ile ilgili kuruluşlar belirlenerek "Resmî İstatistik Programı, 2017-2021"e Ek liste olarak eklenmiştir.

TÜİK, 2017 ve 2018 yıllarında veri mevcudiyeti araştırma çalışmalarına devam etmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemini oluşturan amaç ve hedeflere erişim düzeyinin izlenmesi amacıyla belirlenmiş olan küresel göstergeler için kurumsal sahipliğin öneme dikkat çekilmesi ve bu kapsamda kurumlardan beklentilerin netleştirilmesi adına 2018 yılının sonunda Sürdürülebilir Kalkınma Göstergelerinin İzlenmesi Çalıştayı düzenlenmiştir. Yaklaşık 25 kurum ve kuruluştan 77 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiş olan çalıştayda sürdürülebilir kalkınma hakkında bilgilendirme yapılmış, bu konudaki sahipliğin önemi vurgulanmış, gösterge ve metaveriler hakkında bilgi verilmiş, mevcut ve planlanan çalışmalar ve kurumlardan beklentiler aktarılmıştır.

TÜİK, 19 Şubat 2019'da "Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri, 2010-2017" haber bültenini yayımlamıştır. Halihazırda üretilebilen göstergeler arasından istatistiksel kalite kriterleri (tutarlılık, güvenilirlik, karşılaştırılabilirlik, zamanlılık vb.) de dikkate alınarak bir gösterge seti belirlenmiş ve 83 adet gösterge bu haber bülteni ile ilk defa yayımlanmıştır.

Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi'nin amaç ve hedeflerine erişim düzeyinin izlenmesi amacıyla belirlenmiş olan küresel göstergeler için ulusal ve uluslararası alanda süregelen faaliyetler, kaydedilen gelişmeler ve planlanan çalışmaların aktarılması amacıyla 28-29 Kasım 2019 tarihinde "Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri Değerlendirme Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir. 27 kurum ve kuruluştan toplam 105 katılımcının yer aldığı çalıştay, üretilemeyen göstergelere ilişkin kurumlardan plan ve takvimlerinin belirlenmesini amaçlayan "2. Envanter" çalışmasına da altlık oluşturmuştur.

2019 yılının son çeyreğinde standart bir soru kağıdı aracılığıyla TÜİK tarafından gerçekleştirilen "Envanter Çalışması, 2019"un tamamlanması ve raporlanması ile birlikte; ülkemizde son üç yılda sürdürülebilir kalkınma göstergelerinin mevcudiyet durumunda meydana gelen değişimler saptanarak ulusal ve küresel izlemenin daha sağlıklı yapılabilmesi sağlanmış, RİP'de yer alan tüm kurum ve kuruluşların sorumluluğunda bulunan ancak halihazırda üretilmeyen sürdürülebilir kalkınma göstergeleri için bir yol haritası oluşturulmaya başlanmış, üretilmesi planlanmayan göstergelerin tespiti ve gerekçelendirilmesi mümkün hale gelmiştir.

2019 yılında gerçekleştirilen II. Envanter Çalışması ile elde edilen veri setlerinin incelenmesi neticesinde, halihazırda üretilen göstergelerin yanında, istatistiksel kalite kriterleri dikkate alınarak belirlenen ve 2010-2018 dönemine ilişkin zaman serisi verilerini içeren yeni göstergelerin de bulunduğu toplam 100 adet gösterge "Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri, 2010-2018" haber bülteni ile TÜİK tarafından 10 Şubat 2020 tarihinde yayımlanmıştır.

UNSC'nin 3-6 Mart 2020 tarihlerinde gerçekleşen 51. Oturumunda, küresel sürdürülebilir kalkınma gösterge çerçevesine ilişkin 5 yılda bir yapılması planlanan kapsamlı revizyon gerçekleşmiştir. Ana revizyon ile küresel gösterge listesine bazı yeni göstergeler eklenmiş, bazı göstergeler silinmiş ve bazı göstergelerin isim ve içeriğinde değişiklikler yapılmıştır. Ana revizyona bağlı olarak TÜİK tarafından gösterge listesi güncellenerek yeniden düzenlenmiştir.

2020 yılında üretilmeyen sürdürülebilir kalkınma göstergelerine ilişkin "Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri Türkiye için Yol Haritası" hazırlanmıştır. Bu yol haritasında; sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin bilgiler verildikten sonra, TÜİK tarafından yürütülen çalışmalar özetlenmiş, üretilmeyen göstergelere ilişkin vadelere göre bir üretim planı ortaya çıkarılmış ve gösterge bazında detaylı bilgiler ve üretilmeyen göstergeler için planlanan çalışmalar anlatılmıştır. Bunlara ek olarak yol haritasında; il düzeyinde gösterge üretiminden, kırımların tasnifinden ve jeo-uzamsal veri kullanımı gibi istatistiksel kapasite geliştirme alanlarına değinilmiş, sürdürülebilir kalkınma göstergeleri küresel veritabanında Türkiye verilerinin durumu incelenmiş ve sürdürülebilir kalkınma göstergelerine ilişkin planlanan çalışmalar özetlenmiştir.

Sürdürülebilir Kalkınma Göstergelerinin üretilmesinde, bu göstergelerden sorumlu kurum/kuruluşların belirlenmesi sahiplik anlamında çok önemlidir. Bu bağlamda, 2016 yılında yapılan çalışmalarla 2017-2021 dönemini kapsayan RİP'de 213 göstergenin sorumlu ve ilgili kuruluşları belirlenmiştir. 2020 yılında yapılan ana revizyon ile yeni eklenen göstergeler, silinen göstergeler ve içeriği değişen göstergeler olması nedeniyle RİP'te yer alan göstergeden sorumlu ve ilgili kuruluş listesinin güncellenmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu kapsamda ana revizyonda değişikliğe uğrayan göstergeler ile daha önce sorumlu kuruluş bilgisi belirlenemeyen göstergeler için envanter çalışmaları ve veri mevcudiyeti araştırmaları sonucunda elde edilen bilgiler ışığında IV. Dönem RİP'te sorumlu kuruluşları belirlenmiştir. İlgili güncel listeye Ek'ten ulaşılabilir.

2010-2019 dönemine ilişkin toplam 131 adet göstergeden oluşan "Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri, 2010-2019" haber bülteni TÜİK tarafından 02 Şubat 2021 tarihinde yayımlanmıştır. Bu haber bülteni ile hem üretilen gösterge sayısı hem de kırımlı gösterge sayısı önemli ölçüde artmıştır.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

TÜİK tarafından üretilmeyen sürdürülebilir kalkınma göstergelerinin üretilmesine yönelik veri mevcudiyeti araştırma çalışmalarına devam edilecektir. Bu kapsamda TÜİK ve dış kurumlar tarafından yayımlanan veriler incelenecek, üretilemeyen göstergelere ilişkin veriler araştırılarak ve halihazırda yayımlanan göstergelere ilişkin de kırımlı verinin mevcut olup olmadığı da araştırılacaktır.

TÜİK, sürdürülebilir kalkınma göstergeleri kapsamında vasi kuruluşların veri talebi, veri doğrulama ve veri mevcudiyeti araştırma taleplerinin karşılanması ve İstatistik Ofisleri'nin bölgesel ve küresel düzeyde uluslararası yönetişimine

katılması için uluslararası koordinasyon çalışmalarına devam edecektir. Buna ek olarak TÜİK, küresel göstergelerin üretilmesi için kurumlar arası teknik işbirliği imkanlarını geliştirme ve RİP içeriğinin gerekli durumlarda revizyonu kapsamında ulusal koordinasyon çalışmalarına devam edecektir.

Yol haritası ile oluşturulan vadelendirme (kısa, orta ve uzun vade) planına göre gösterge üretme çalışmalarına devam edilecektir. Bu kapsamda sürdürülebilir kalkınma göstergeleri için kurulan RİP Çalışma Grubu'nda sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla tematik konu veya gösterge bazında toplantılar düzenlenecektir.

TÜİK, sadece sürdürülebilir kalkınma göstergelerini derleyip üretmeden ziyade, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma yolunda ilerlemenin yönüne ve hedeflere ulaşıp ulaşamayacağına ilişkin bir analiz çalışması yapmayı planlamaktadır. Bu kapsamda 2030 hedeflerine ulaşma durumu istatistiki ve ekonometrik yöntemler kullanılarak ölçülmeye çalışılacak olup bu çalışmanın sonucunun da yayımlanması planlanmaktadır.

9. ÇEVRE İSTATİSTİKLERİ ve SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

[illegible]

9.2. Atık İstatistikleri

6.2.1	Anıtlık ve Anıtsal Akılcılıkların (Nitelikli) İnkılabı	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı	TÜRK	Yüksek	Yüksek	Yüksek	1-14 ay	İnkılab	İnkılab	Avrupa Akılcılıklarına	Türkiye	Yüksek Sınavlar	-
6.2.2	Atatürk ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün İnkılabları	TÜRK	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	1-12 ay	Atatürk	Atatürk	Avrupa Akılcılıklarına	Türkiye	Yüksek Sınavlar	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları
6.2.3	Devlet Akılcılıkları	TÜRK	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	1-12 ay	Atatürk	Atatürk	Avrupa Akılcılıklarına	Türkiye	Yüksek Sınavlar	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları
6.2.4	Devlet Akılcılıkları (Nitelikli) İnkılabı	TÜRK	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	1-12 ay	Atatürk	Atatürk	Avrupa Akılcılıklarına	Türkiye	Yüksek Sınavlar	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları
6.2.5	Devlet Akılcılıkları (Nitelikli) İnkılabı	TÜRK	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	1-12 ay	Atatürk	Atatürk	Avrupa Akılcılıklarına	Türkiye	Yüksek Sınavlar	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları
6.2.6	Devlet Akılcılıkları (Nitelikli) İnkılabı	TÜRK	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	1-12 ay	Atatürk	Atatürk	Avrupa Akılcılıklarına	Türkiye	Yüksek Sınavlar	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları
6.2.7	Devlet Akılcılıkları (Nitelikli) İnkılabı	TÜRK	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	2-4. sınıflar	1-12 ay	Atatürk	Atatürk	Avrupa Akılcılıklarına	Türkiye	Yüksek Sınavlar	Genel Sınavlar ve İleri Öğretimlik İnkılabı, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları, Atatürk'ün İnkılabları

ANA KONU 10. YAŞAM KOŞULLARI İSTATİSTİKLERİ

10.1. TÜKETİM HARCAMALARI, GELİR DAĞILIMI VE YOKSULLUK İSTATİSTİKLERİ

10.2. YAŞAM KALİTESİ İSTATİSTİKLERİ

10.1. TÜKETİM HARCAMALARI, GELİR DAĞILIMI VE YOKSULLUK İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Gelir eşitsizliği, yoksulluk ve tüketim harcamasının dağılımı, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de önemli konular arasında yer almaktadır. Ülkelerin hayat standartlarını yakalama arzusunun gerçekleşebilmesi için öncelikle ekonomik getirinin, toplumsal sınıflar ve bireyler arasında âdil paylaşılması gerekir. Bir ülkede bu paylaşımın ne kadar âdil olduğunu ortaya koyan en önemli göstergeler; tüketim, gelir dağılımı ve yoksulluk verileridir.

Tüketim Harcaması İstatistikleri; hanehalklarının anket ayı içinde yaptığı satın alımlar, kendi üretiminden tüketimi, çalışan fertlerin aynı geliri, hanehalkının hediye/yardım etmek amacıyla satın aldığı mal ve hizmetler ile dayanıklı tüketim mal ve hizmetleri için yaptığı harcamaları, harcamanın hanehalkları arasında ve kendi içinde nasıl dağıldığı konularını kapsamaktadır.

2006 yılından itibaren, Avrupa Birliği (AB) uyum çalışmaları kapsamında, Türkiye’de gelirin hanehalkları ve fertler arasındaki dağılımını ortaya koymak, insanların yaşam koşullarını, sosyal dışlanma ve gelire dayalı yoksulluğu ölçmek üzere “Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması” uygulanmaya başlanmıştır. Alan uygulamasının her yıl düzenli olarak gerçekleştirildiği ve örnek hanehalkı ve fertlerin 4 yıl izlenmesi suretiyle “panel anket” yönteminin kullanıldığı araştırma ile Avrupa Birliği ülkeleri ile karşılaştırılabilir gelir dağılımı, gelire dayalı göreceli yoksulluk, yaşam koşulları ve sosyal dışlanma konularında veri üretmek amaçlanmaktadır. Her yıl düzenli olarak kesit ve panel olmak üzere iki tür verinin üretildiği araştırma sürekli yoksulluk gibi göstergelerin hesaplanmasına, zaman içindeki mikro bazda gelir ve yaşam koşullarındaki net değişimlerin izlenmesine ve periyodik gözlemlere imkan sağlamaktadır. Ayrıca araştırmaya, her yıl sosyal dışlanma ve yaşam koşullarına yönelik Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından öngörülen konularda modül anketler ilave edilmektedir.

Yoksulluğun sonucu olan yoksulluk ve sosyal dışlanma, sadece gelir dağılımı bakımından değil, yoksullara açık olan ekonomik, toplumsal fırsatlar bakımından da eşitsizliklerin ortaya çıkması ve bu eşitsizliklerin kendi kendini sürdüreceği biçimde yaygınlaşmasını da beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yoksul kesimlerinin özelliklerinin tespit edilmesi ve buna yönelik politikaların belirlenmesinde gerekli verilerin üretilmesi amacıyla yoksulluk istatistikleri de yayımlamaktadır.

2. Mevcut Durum

Tüketim harcamaları istatistiklerinin veri kaynağı 2002 yılından itibaren her yıl uygulanmakta olan hanehalkı bütçe anketidir. Her ay farklı hanehalkları ile bir ay boyunca yürütülen araştırma, bir takvim yılı süresince uygulanmaktadır. Bu araştırma ile hanehalklarının sosyo-ekonomik durumu (oturulan konutun tipi, mülkiyet durumu, ısıtma sistemi, konut kolaylıkları, sahip olunan eşyalar, gayrimenkul, ulaşım araçları vb.) ile fertlerin yaş, cinsiyet, eğitim, istihdam durumu, elde ettiği gelir vb. bilgiler görüşme yoluyla, aylık tüketim harcaması bilgileri ise hanehalklarının tuttuğu harcama kayıtlarından derlenmektedir. Anketten elde edilen veriler, hanelerin harcama yapısında zaman içinde

meydana gelen değişikliklerin izlenmesi, tüketici fiyat endekslerinde kullanılacak maddelerin seçimi, temel yıl ağırlıklarının elde edilmesi ve güncellenmesinde kullanılmaktadır.

Tüketim harcaması göstergeleri, haber bülteni ve internet aracılığıyla (<http://www.tuik.gov.tr>) TÜİK tarafından yayımlanmakta; araştırmacıların seçtikleri değişkenler üzerinden çapraz tablo yapmasına imkan veren dinamik veritabanı ve anketten elde edilen hanehalkı, fert ve harcama düzeyindeki mikro veri araştırmacıların kullanımına sunulmaktadır.

Gelir dağılımı istatistiklerinin veri kaynağı olan Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması her yıl düzenli olarak uygulanmaktadır. Metodolojisi (değişken listesi, kapsamı, tanım ve kavramları, örnekleme yöntemi, izleme kuralları, modüler anketleri vb.) Avrupa Komisyonu tarafından imzalanmış tüzükler çerçevesinde geliştirilmiş Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması ile uluslararası karşılaştırılabilir nitelikte gelir dağılımı, yoksulluk ve sosyal dışlanma göstergeleri üretilmektedir. İlgili kurumların idari kayıtları ile anket çalışması desteklenmekte, veri kalitesini arttırmaya yönelik olarak veri edit ve imputasyon çalışmalarında bu idari kayıtlardan yararlanılmaktadır. Tahmin düzeyi; kesit veri için Türkiye, İBBS Düzey 1 ve 2'dir.

Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırmasının sonuçları her yıl haber bülteni ile kamuoyuna duyurulmaktadır. Haber bülteni ve zaman serisi tablolarına TÜİK internet sayfasından ulaşmak mümkündür. Ayrıca araştırmanın anket dönemini kapsayan kesit ve 2, 3 ve 4 yıllık panel mikro verileri araştırmacıların kullanımına sunulmaktadır.

TÜİK, yoksulluğun ölçümü ile ilgili çalışmalarına 2002 yılında başlamış olup bu kapsamda 2002-2009 yılları arasında Hanehalkı Bütçe Araştırması (HBA) verileriyle harcamaya dayalı parasal yoksulluk göstergeleri, 2006 yılından itibaren ise Eurostat tarafından belirlenen yöntemle uyumlu olarak; Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'ndan elde edilen verilerden üretilen gelire dayalı göreceli yoksulluk göstergeleri, ülkemizdeki gelir yoksulluğunun analiz edilmesi amacıyla hesaplanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Bu çalışmada eşdeğer yıllık kullanılabilir gelirleri göre; medyan gelirin %40'ı, %50'si, %60'ı ve %70'i olarak belirlenen sınırlar üzerinden yoksul fert oranları ve bu fertlerin çeşitli özellikleri yanında yoksulluğun analiz edilmesinde çok önemli başka göstergeler de (yoksulluk açığı, sürekli yoksulluk oranı, maddi yoksulluk oranı) hesaplanmaktadır. Gelire dayalı göreceli yoksulluk göstergeleri Türkiye geneli ve İBBS Düzey 1 ve 2'ye göre tahmin edilmektedir.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

Plan döneminde Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırmasının AB mevzuatında öngörüldüğü şekilde uygulanmasına devam edilecek olup, önümüzdeki dönemde amacı ve kapsamı ülke koşullarına uygun olan özel konulu modüler anketlerin araştırma ile birlikte uygulanmasına devam edilecek olup sonuçları yayımlanacaktır.

Gelir ve Yaşam Koşulları anketinden elde edilen 2, 3 ve 4 yıllık panel veri setleri kullanarak bireylerin işsizlikten istihdama, istihdamdan emekliliğe, zaman içinde yoksulluktan çıkma gibi fertlerin değişimlerini ortaya koyacak akış istatistiklerinin üretilmesi planlanmaktadır.

Bununla birlikte vergi öncesi, vergi sonrası ve sosyal transferler öncesi, sosyal transferler sonrası gelir dağılımının ölçülmesi de önem taşımaktadır. Bu kapsamda idari kayıtlardan faydalanarak hesaplanacak brüt gelirler ile gelir dağılımının farklı boyutları ölçülecektir.

Yoksullukla mücadele politikaları ile uyumlu yeni yoksulluk göstergelerinin üretilmesi amacıyla Eurostat tarafından da hesaplanan yoksulluğun sadece parasal yönünü değil sosyal boyutlarını da kapsayan çok boyutlu yoksulluk (AROPE) göstergesinin üretilmesi planlanmaktadır. Bu yöntem, parasal ve sosyal haklar çerçevesinde oluşturulan göstergelere dayanmakta olup elde edilecek göstergeler ekonomik ve sosyal politika hedeflerine zemin oluşturacak veriler sağlayacaktır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
10.1.P.1	Ulusal ve Uluslararası Kurum/Kuruluşların Talebi Doğrultusunda Gelir ve Yaşam Koşulları ile İlgili Farklı Konularda Uygulanacak Modüler Anketler	Eurostat	TÜİK	Gelir ve Yaşam Koşulları Anketi Verisi	TÜİK	2022
10.1.P.2	Gelir ve Yaşam Koşulları Panel Veri İstatistikleri	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	Eurostat danışmanlığı	TÜİK	2023
10.1.P.3	Vergi Öncesi ve Vergi Sonrası Gelir Dağılımı Göstergesi	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	İdari kayıtların tedarik edilmesi	TÜİK	2024
10.1.P.4	Sosyal Transferler Öncesi ve Sonrası Gelir Dağılımı Göstergesi	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	Gelir ve Yaşam Koşulları Anketi Verisi	TÜİK	2023
10.1.P.5	Yoksulluk veya Sosyal Dışlanma Riski Altındaki Bireylerin Oranı (AROPE) göstergesi	Ülkeye özgü ihtiyaç	TÜİK	Gelir ve Yaşam Koşulları Anketi Verisi	TÜİK	2023

10.2. YAŞAM KALİTESİ İSTATİSTİKLERİ

1. Kapsam

Yaşam Memnuniyeti Araştırması (YMA) ile bireylerin genel mutluluk algısı, toplumsal değerleri, temel yaşam alanlarındaki (sağlık, sosyal güvenlik, eğitim, çalışma hayatı, gelir, kişisel güvenlik, umut, kişisel gelişim) genel memnuniyeti, kamu hizmetlerinden (sağlık, sosyal güvenlik, eğitim, adalet, asayiş, ulaşım hizmetleri) memnuniyeti ölçülmekte ve memnuniyet düzeylerinin zaman içindeki değişimi takip edilmektedir. Araştırmada 18 ve daha yukarı yaştaki bireyler kapsamaktadır.

İyi yaşam, sadece mal ve hizmet tüketiminden sağlanan faydayla sınırlanmayacak şekilde, insanların günlük yaşamlarını (özellikle fiziksel, psikolojik yönden ve sosyal ilişkiler açısından) arzu ettikleri şekilde gerçekleştirebilmelerini ve gerçekleştirme imkânlarına sahip olmalarını da kapsayan geniş bir kavramdır. Dolayısıyla, İllerde Yaşam Endeksi; yaşamın maddi yönlerini içerdiği kadar, geneli hakkındaki öznel algı, sosyal yaşam, yaşam memnuniyeti ve yaşanılan çevre gibi kavramları da içine katacak şekilde yaşamın bütün yönlerini kapsayan bir çalışmadır.

İllerde Yaşam Endeksi, bireylerin ve hanehalklarının yaşamını objektif ve subjektif ölçütler kullanarak yaşam boyutları aynında yerel düzeyde ölçmeye, karşılaştırmaya ve zaman içinde izlemeye yönelik bir endeks çalışmasıdır.

Zaman Kullanım Araştırması (ZKA), bireylerin çeşitli günlük faaliyetleri içinde zamanlarını nasıl kullandıklarını ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmektedir. Araştırmada, bireyler tarafından doldurulan günlüklerden faaliyet bilgileri kodlanarak istatistik üretilmektedir. Araştırmada 10 ve daha yukarı yaştaki bireyler kapsamaktadır.

2. Mevcut Durum

İlki 2003 yılında Hanehalkı Bütçe Anketi'ne ek bir modülü olarak uygulanan YMA, 2004 yılından itibaren yıllık olarak bağımsız bir araştırma şeklinde gerçekleştirilmektedir. YMA'nın 2003-2012 yıllarına ait sonuçları Türkiye, kent ve kırsal ayrımında tahmin üretecek şekilde tasarlanmıştır. YMA sadece 2013 yılında il düzeyinde (İBBS Düzey 3) tahmin üretmek üzere gerçekleştirilmiştir. 2014-2020 YMA, Türkiye genelinde tahmin üretecek şekilde tasarlanmıştır. YMA sonuçları, TÜİK web sayfasından haber bülteni ile kamuoyuna sunulmaktadır.

TÜİK tarafından bir kez 2016 yılında yayımlanan İllerde Yaşam Endeksi çalışmasının boyut ve göstergeleri belirlenirken OECD'nin Daha İyi Yaşam Endeksi çerçevesi ve ülkemiz koşulları temel alınarak, endekste kapsanacak boyut ve göstergeler belirlenmiş ve endeks hesaplanmasına yönelik hazırlık çalışmaları yapılmıştır. Boyut ve göstergelerin belirlenmesinde yaşam boyutlarının birbirine indirgenemeyecek şekilde, eşit değer ve önemde ele alınması ve her bir yaşam boyutu için az sayıda gösterge seçimi ile "odaklanma" ve "kullanışlılığın" sağlanması prensiplerine bağlı kalmıştır. Bu çalışma, birey yaşamı üzerinde büyük etkisi olan konut, çalışma hayatı, gelir ve servet, sağlık, eğitim, çevre, güvenlik, sivil katılım, alt yapı hizmetlerine erişim, sosyal yaşam, yaşam memnuniyeti boyutları altında toplam 41 göstergeli çerçekte hazırlanmıştır.

Endeks objektif ve subjektif göstergelerden oluşmaktadır. Subjektif göstergelerinin temel veri kaynağı il düzeyinde uygulanan YMA sonuçlarıdır. Objektif göstergeler ise il düzeyinde TÜİK verileri ve diğer kurum ya da kuruluşlardan derlenen verilerden oluşmaktadır. Bir kez 2016 yılında yayımlanan endeks için, il düzeyinde uygulanacak olan bir sonraki YMA'nın tamamlanmasının ardından çalışmalara başlanacaktır.

İlk defa 2006 yılında uygulanan ZKA'nın ikincisi 2014-2015 yıllarını kapsayacak şekilde gerçekleştirilmiştir. ZKA'nın amacı, bireylerin gün içerisinde çeşitli faaliyetlerde geçirdiği zamanı ölçmek olmakla birlikte ZKA sonuçlarından toplumsal cinsiyet ve iş-yaşam dengesi konularında istatistikler de elde edilmektedir. Anketten elde edilen verilerle milli gelir hesaplarına katkı sağlanması da mümkün olmaktadır. ZKA, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) "Uyumlaştırılmış Avrupa Zaman Kullanım Araştırmalarına İlişkin İlkeler-Guidelines on Harmonized European Time Use Surveys" doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. 2006 yılı ZKA sonuçları haber bülteni ile kamuoyuna sunulmuş ve Kültürel Faaliyetlere Katılım ve Ayrılan Zaman yayını hazırlanmıştır. 2014-2015 ZKA sonuçları, 4 Aralık 2015 tarihinde haber bülteni ile kullanıcılara sunulmuştur.

3. Yapılacak Yeni Çalışmalar

YMA'nın yıllık olarak uygulanmasına devam edilecektir. Araştırmanın belli dönemlerde il bazında tahmin üretmek üzere örneklem büyüklüğü arttırılacaktır.

YMA'nın soru kağıdında yer alan kamu hizmetlerinden memnuniyet ile ilgili soruların bağımsız bir araştırma şeklinde, Kamu Hizmetlerinden Memnuniyet Araştırması (KHMA) başlığı ile uygulanması planlanmaktadır. KHMA, 2023 yılından itibaren uygulanacak olup Türkiye geneli için tahmin üretecektir.

YMA soru kağıdında yer alan mutluluk ve memnuniyet ile ilgili soruların uluslararası uygulamalar ve ulusal ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesi yönünde çalışmalar yürütülecektir.

İllerde Yaşam Endeksi çalışması kapsamında uluslararası gündemin takip edilmesine devam edilecektir. İl düzeyinde uygulanacak olan yeni YMA'nın tamamlanmasından sonra İllerde Yaşam Endeksi kapsamında yer alan göstergelerin elde edilebilirliği için ilgili kurumlarla iletişime geçilecektir.

ZKA'nın bir sonraki uygulamasının uluslararası tavsiyeler ve ulusal ihtiyaçlar doğrultusunda 2025 yılında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

4. Üretilmesi Planlanan İstatistikler ve Çalışmalar

Kod	Üretilmesi Planlanan İstatistik / Çalışmanın Adı	Dayanak (Kalkınma Planı, Stratejik Plan, Eurostat, Ülkeye Özgü İhtiyaç vb.)	Çalışmadan Sorumlu Kurum / Kuruluş	İstatistiğin Üretilmesi / Çalışmanın Yapılabilmesi İçin Temel İhtiyaçlar	Temel İhtiyaçları Karşılama ile Sorumlu olan Kurum / Kuruluş	Öngörülen Tarih
10.2.P.1	Kamu Hizmetlerinden Memnuniyet Araştırması	Ulusal İhtiyaçlar	TÜİK	İlgili kurumların görüşleri	- Sağlık Bakanlığı - Milli Eğitim Bakanlığı - SGK - Adalet Bakanlığı - İçişleri Bakanlığı (EGM) - İçişleri Bakanlığı (JİGİK) - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	2023

10. YAŞAM KOŞULLARI İSTATİSTİKLERİ

Sıra no	Air Konu	Sorumlu Kurum/Kuruluş	İlgili Kurum/Kuruluş	Veri Destleme Sıklığı	Yayınlama Sıklığı	Yayın Dönemi	Veri Kaynağı	Veri Mevcudiyet Durumu	Kullanılan Sanımlar	Tahmin Düzeyi	Yayın Şekli	Açıklama
10.1. Tüketim Harcamaları, Gelir Dağılımı ve Yoksulluk İstatistikleri												
10.1.1	Gıda ve Yiyecek Kapsamındaki Tüketiciler	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı • Milli Sağlık Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı • Gıda ve Tarım ve Orman Bakanlığı • Sağlık Bakanlığı • İŞİKUR • İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ • BEKOK	Yıllık	Yıllık	1-4-6-ey	Ayda 1	Mevcut	NAACE ve İSOCE	Yıllık köşe haritası, İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, Dışarı 2. Perakende satışları Türkiye	Yıllık bulgular, Veri tabanları, İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	
10.1.2	HOŞGÖRÜLÜ TÜKETİM HARCAKLANAN Tüketiciler	TÜRK	-	Aylık	Yıllık	1-7-ey	Ayda 1	Mevcut	NAACE ve İSOCE	Yıllık, aylık haritası, İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, Dışarı 2. Perakende satışları Türkiye	Yıllık bulgular, Veri tabanları, İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3 Yıllık verilerden, sadece tüketim harcamasına ilişkin veriler kullanılmaktadır.
10.1.3	Mevcut halk kütüphaneleri	TÜRK	• Milli Eğitim Bakanlığı • Milli Sağlık Bakanlığı • Tarım ve Orman Bakanlığı • Gıda ve Tarım ve Orman Bakanlığı • Sağlık Bakanlığı • İŞİKUR • İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ • BEKOK	Yıllık	Yıllık	1-4-6-ey	Ayda 1	Mevcut	NAACE ve İSOCE	Yıllık köşe haritası, İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, Dışarı 2. Perakende satışları Türkiye	Yıllık bulgular, Veri tabanları, İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	Ülkesinin her yerinde, her yerde 4-6-ey verilerde ve İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, Dışarı 2. Perakende satışları Türkiye, her yerde 4-6-ey verilerde ve İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, Dışarı 2. Perakende satışları Türkiye.

10.2. Yaşam Kalitesi İstatistikleri

[illegible]

[illegible]

Resmi İstatistik Programı, 2022 - 2026

$$- \frac{1}{2} \left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} \right) \psi = \lambda \psi$$

Gösterge Kodu	Küresel Gösterge Adı	Sorumlu Kuruluş	İlgili Kuruluş(lar)
14.1.1	(a) Nüfus artış hızı ve (b) yetersiz beslenme oranı	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı	-
14.2.1	Deniz alanlarının yetersizinde elverişli alanların kullanımı için izin verisi	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı	Tarım ve Orman Bakanlığı
14.3.1	Üretimde kullanılan temel edici (örneğin) verimlilik oranı (örneğin) verimlilik oranı (örneğin) verimlilik oranı	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı	-
14.4.1	Yatırım ve işletim maliyetleri karşılamaya yönelik bütçe bakiyesi oranı	Tarım ve Orman Bakanlığı	TÜİK
14.5.1	Deniz alanlarının verimliliği	Tarım ve Orman Bakanlığı	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı
14.6.1	Yatırım, işletim ve bakım maliyetleri karşılamaya yönelik bütçe bakiyesi oranı	Tarım ve Orman Bakanlığı	-
14.7.1	Geçmişte elde edilen verimlilik oranı, verimlilik oranı ve tüm verimlilik oranı (örneğin) verimlilik oranı (örneğin) verimlilik oranı	TÜİK	Tarım ve Orman Bakanlığı
14.8.1	Deniz alanlarının verimliliği	Deniz İşleri Bakanlığı	- TÜRKİYE - TÜİK
14.9.1	Küresel alanların verimliliği	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı	-
15.1.1	Orman alanlarının verimliliği	Tarım ve Orman Bakanlığı	-
15.2.1	Orman alanlarının verimliliği	Tarım ve Orman Bakanlığı	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı
15.3.1	Orman alanlarının verimliliği	Tarım ve Orman Bakanlığı	-
15.4.1	Orman alanlarının verimliliği	Tarım ve Orman Bakanlığı	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı
15.5.1	Orman alanlarının verimliliği	Tarım ve Orman Bakanlığı	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı
15.6.1	Orman alanlarının verimliliği	Tarım ve Orman Bakanlığı	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı
15.7.1	Orman alanlarının verimliliği	Tarım ve Orman Bakanlığı	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı
15.8.1	Orman alanlarının verimliliği	Tarım ve Orman Bakanlığı	Genç, Sivil ve Erim Değişikliği Bakanlığı
15.9.1	(a) Üretimde kullanılan temel edici (örneğin) verimlilik oranı (örneğin) ver		

